

Кәсіптік стандарт: «Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызмет»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: «Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызмет» кәсіптік стандарты «Кәсіптік біліктіліктер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына және Қазақстан Республикасының Ұлттық классификаторына сәйкес әзірленді. Қызметтер жіктеуіші (ҚР ҰК 01-2017), білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіби біліктілігін тануға және ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді. Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау, халықтың эпидемиологиялық салауаттылығы, санитариялық-эпидемиологиялық аудит саласындағы қызметті жүзеге асыру, медициналық денсаулық сақтау ұйымдарын аккредиттеу, санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық саласындағы зертханалар мен сынақ орталықтарының қызметі, санитариялық-эпидемиологиялық сараптама. Профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды, оның ішінде төтенше жағдайлар жағдайында әзірлеу. Қоршаған ортаны қорғау, гигиена және эпидемиология саласындағы қызмет.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Аккредиттелген субъект – Қазақстан Республикасы Кодексінің 8-бабының 9-тармақшасында белгіленген тәртіппен денсаулық сақтау саласында аккредиттелген субъект.

2) Аккредиттеу туралы куәлік – өтініш берушінің белгілі бір аккредиттеу саласында аккредиттелгенін растайтын ресми құжат.

3) Ақпараттық жүйе – аппараттық-бағдарламалық кешенді қолдана отырып ақпаратты сақтауға, өңдеуге, іздеуге, таратуға, беруге және ұсынуға арналған жүйе.

4) Ақпараттық өзара іс-қимыл – «электрондық үкіметтің» ақпараттық жүйелері арасында ақпарат алмасуды мәліметтерді беруді ұйымдастыру үшін желіаралық қосылу процесі.

5) Алдын алу – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатысында өршуінің алдын алуға және қазірдің өзінде дамып келе жатқан асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес шаралар кешені.

6) Аудитті тексеру (лат. audit «аудит») – объектіге қолданыстағы санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкестігі (сәйкессіздігі) туралы аудиторлық қорытынды бере отырып, ұйымның қызметін, жүйені, процесті, жобаны немесе өнімді тәуелсіз тексеру және бағалау рәсімі.

7) Әзірлеуші – жұмыс берушілер бірлестігі және (немесе) кәсіптік стандарттарды әзірлеуді жүзеге асыратын ұйым.

8) Бакалавриат – білім беру бағдарламалары тиісті мамандық бойынша «Бакалавр» дәрежесін беретін кадрларды даярлауға бағытталған жоғары білім.

9) Бақылаудағы тауарларды санитариялық-эпидемиологиялық және гигиеналық бағалау (сараптау) (бұдан әрі – бағалау) – бақылаудағы тауарлардың техникалық регламенттерінің талаптарына санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауға (бақылауға) жататын тауарларға қойылатын бірыңғай санитариялық-эпидемиологиялық және гигиеналық талаптарға сәйкестігін (сәйкестелуін) белгілеу жөніндегі уәкілетті органдардың қызметі (бұдан әрі – бірыңғай санитариялық талаптар).

10) Бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері.

11) Белгіленген (түпкілікті) санитариялық-қорғау аймағы (бұдан әрі – СҚА) – есептік (алдын ала) санитариялық-қорғау аймағын растау үшін заттай зерттеулер мен өлшеулердің жылдық циклінің нәтижелері негізінде айқындалатын санитариялық-қорғау аймағының аумағы.

12) Біліктілік – еңбек нарығына және одан әрі білім алуға, біліктілікті арттыруға, еңбек ету құқығын беретін игерілген білімнің, дағдылар мен құзыреттердің құндылығын тану.

13) Біліктілік деңгейі – күрделілік, еңбек әрекеттерінің стандарттылығы, жауапкершілік және дербестік параметрлері бойынша сараланатын қызметкерлердің біліміне, іскерлігіне және кең құзыретіне қойылатын жалпыланған талаптар.

14) Біліктілік санаты – халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын кәсіби қамтамасыз ету саласында орындалатын жұмыстардың (қызметтердің) күрделілігін көрсететін маманның біліктілігіне қойылатын талаптар деңгейі.

15) Біліктіліктің жоғары деңгейі – жоғары технологиялармен және кәсіптік қызметпен байланысты экономиканың барлық салаларында (негізгі орта және (немесе) жалпы орта білім беру колледждерде және жоғары колледждерде) жұмыстарды орындауда күрделі (аралас) кәсіптері мен практикалық дағдылары бар білікті жұмысшыларға берілетін біліктілік деңгейі.

16) Білім – адамға нақты кәсіби мәселелерді шешуге мүмкіндік беретін пәндік саланың құрылымдық ақпараты.

17) Вакциналар – иммундық жүйе арқылы профилактикалық әсер ететін жұқпалы аурулардың нақты алдын алуға арналған дәрілік препараттар.

18) Гигиена (грек тілінен аударғанда hygieinos «гигиена») – адам денсаулығына өмір мен еңбектің әсерін зерттейтін және аурулардың алдын алуға, өмір сүрудің оңтайлы жағдайын қамтамасыз етуге,

денсаулықты нығайтуға және өмірді ұзартуға бағытталған шараларды (санитариялық ережелерді) әзірлейтін медицина саласы, қоршаған орта факторларының адам денсаулығына, оның еңбекке қабілеттілігі мен өмір сүру ұзақтығына әсерін зерттеу, елді мекендерді, халықтың өмір сүру жағдайлары мен қызметін жақсартуға бағытталған стандарттарды, талаптарды және санитариялық шараларды әзірлеу.

19) Дағды – екі белгісі бар нақты сабақ шеңберінде нақты міндеттер мен міндеттерді орындау қабілеті: 1) дағды деңгейі - орындалатын міндеттер мен міндеттердің күрделілігі мен көлемін айқындайды; 2) дағдыларды мамандандыру-пайдаланылатын білім саласын, пайдаланылатын құралдар мен жабдықтарды назарға ала отырып, орындалатын міндеттер мен міндеттердің сипаты мен шеңберін айқындайды, өңделетін немесе өндірілетін тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің пайдаланылатын материалдары мен түрлері.

20) Дағдылар – адамның іс-әрекетінің (іс-әрекеттерінің) нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін білімге және оны дұрыс пайдалануға негізделген компоненттері.

21) Дезинсекция – адамдарды, жануарларды, үй-жайлар мен аумақтарды олардан қорғау мақсатында жәндіктер мен буынаяқтыларды жоюға арналған алдын алу және жою іс-шараларының кешені.

22) Дезинфекция – сыртқы ортада инфекциялық және паразиттік аурулардың қоздырғыштарын жоюға бағытталған арнайы іс-шаралар кешені.

23) Денсаулық сақтау саласындағы аккредиттеу (бұдан әрі – аккредиттеу) – субъектінің осы қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкестігін ресми растау рәсімі.

24) Денсаулық сақтау саласындағы аккредиттеу – өтініш берушінің, сәйкестікті бағалаудың белгілі бір саласында жұмыстарды орындау құзыреттілігін ресми тану рәсімі.

25) Денсаулық сақтау саласындағы кәсіптік стандарт (бұдан әрі – КС) – денсаулық сақтау саласындағы мамандардың біліктілік деңгейіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт.

26) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама – денсаулық сақтау қызметінің түрлі салаларындағы құралдардың, әдістердің, технологиялардың, білім беру және ғылыми бағдарламалардың, көрсетілетін қызметтердің тиімділігі мен сапасын айқындауға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес уақытша еңбекке жарамсыздықты, денсаулық жағдайы бойынша кәсіптік жарамдылықты айқындауға бағытталған ұйымдастырушылық, талдамалық және практикалық іс-шаралар жиынтығы.

27) Денсаулық сақтау саласындағы Стандарт (бұдан әрі - стандарт) – денсаулық сақтау саласындағы медициналық, фармацевтикалық қызмет, денсаулық сақтау, цифрлық денсаулық сақтау саласындағы білім беру және ғылыми қызмет саласындағы стандарттауды қамтамасыз ету үшін қағидаларды, жалпы қағидаттар мен сипаттамаларды белгілейтін нормативтік құқықтық акт.

28) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі-уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, медициналық және фармацевтикалық ғылым, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган.

29) Дератизация – кеміргіштерді жоюға немесе олардың санын азайтуға бағытталған алдын алу және жою іс-шаралар кешені.

30) Еңбек қызметінің түрі – кәсіптерді (кәсіптерді/лауазымдарды) кәсіби стандартқа біріктіретін технологиялық процесстің арнайы аяқталған кезеңі.

31) Еңбек функциясы (функция) – бір немесе бірнеше кәсіби міндеттерден тұратын технологиялық процесс кезеңіндегі типтік жұмыс (жұмыс шеңбері). Кәсіптік стандарттар кәсіптерінің карточкаларындағы еңбек функцияларын сипаттау кезінде қажет болған жағдайда міндетті және қосымша еңбек функциялары көрсетілуі мүмкін, міндетті еңбек функциялары, қосымша еңбек функцияларынан айырмашылығы, біліктілікті беру кезінде міндетті түрде расталуы керек, ал қосымша еңбек функциялары осы кәсіп үшін болашақта әлеуетті еңбек функциялары ретінде сипатталуы қажет болуы мүмкін.

32) Жұқпалы және паразиттік аурулар – пайда болуы мен таралуы оған қоршаған ортаның биологиялық факторларының әсерінен және аурудың ауру адамнан, жануардан сау адамға жұғу мүмкіндігінен болатын адам аурулары.

33) Инфекциялық емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалау – мемлекеттік органдар мен санитариялық-эпидемиологиялық қызмет ұйымдарының халықтың денсаулығына әсер ететін қоршаған орта объектілерінің, оның ішінде өндірістік факторлардың, еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалтумен кәсіптік аурулардың әсер етуінен болатын қауіп-қатер факторларының мониторингі, созылмалы инфекциялық емес ауруларды басқару бағдарламаларының енгізілуін барынша азайту және бақылау жөніндегі қызметі.

34) Кәсіби міндет (міндет) – бірлік әрекеттерді орындау үшін функцияны ыдыратуға мүмкіндік беретін еңбек функциясының элементі.

35) Кәсіптік стандарттарды пайдаланушы – мемлекеттік органдар, заңды тұлғалар, жеке тұлғалар.

36) Кәсіп – тиісті еңбек функцияларын орындаудың әлеуметтік танылатын және/немесе заңды түрде бекітілген саласы, ол арнайы даярлық нәтижесінде алынған, білімі және/немесе жұмыс тәжірибесі туралы тиісті құжаттармен расталатын білім мен дағдылар кешенін меңгеруді талап етеді.

37) Кәсіптік ауру – қызметкердің өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындауына байланысты зиянды өндірістік факторлардың әсерінен туындаған жедел немесе созылмалы ауру.

38) Кәсіптік біліктілік картасы – саладағы (еңбек қызметі түріндегі) біліктілік деңгейлері бойынша сабақтарды (кәсіптерді/лауазымдарды) олардың арасында белгіленген өзара байланыстармен жүйелі түрде көрсету, кәсіптік біліктілік картасы салалық біліктілік шеңберіне қосымша болып табылады.

39) Қауіп-қатерді бағалау – инфекциялық және паразиттік аурулардың қоздырғыштарының немесе тасымалдаушыларының ену және таралу ықтималдығын, сондай-ақ қоршаған орта факторларының халық денсаулығына теріс әсерін негіздеу.

40) Құзыреттілік – адамның кәсіби қызметінде тікелей көрінетін және еңбек функцияларын орындау үшін білім мен дағдыларды қолдануға мүмкіндік беретін қабілеті.

41) Лауазым – белгілі бір жұмыстардың, міндеттердің, өкілеттіктердің, жауапкершілік дәрежелерінің, құқықтар мен міндеттердің, біліктілік талаптарының нормативтік бекітілген жиынтығымен сипатталатын ұйымның институционалдық иерархиясындағы белгілі бір ресми ұстаным.

42) Магистратура – білім беру бағдарламалары тиісті мамандық бойынша магистр дәрежесін бере отырып кадрларды даярлауға бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білім.

43) Қызмет – негізгі міндеттер және орындалатын міндеттер арасындағы сәйкестіктің жоғары дәрежесімен сипатталатын, табыс немесе кіріс әкелетін жұмыс орнында орындалатын жұмыстардың жиынтығы.

44) Медицина қызметкері – кәсіби медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға.

45) Мемлекеттік тіркеуге жататын өнім – олар жүгінген кезде адамның өмірі мен денсаулығына зиянды әсер етуі мүмкін және қауіпсіздігі мемлекеттік тіркеудің болу фактісімен расталатын өнімнің жекелеген түрлері.

46) Орта буын маманы – орындалатын жұмысты жоспарлау мен ұйымдастыруды (колледждерде және жоғары колледждерде негізгі орта және (немесе) жалпы орта білім беру базасында) қамтитын орындаушының белгілі бір міндеттерін орындауға мүмкіндік беретін техникалық және кәсіптік білім берудің интеграцияланған білім беру бағдарламаларын меңгерген адамдарға берілетін біліктілік.

47) Ошақтық дезинфекция – ошақтарда инфекциялық және паразиттік аурулардың алдын алу және (немесе) жою мақсатында жүргізілетін дезинфекция.

48) Өзін - өзі реттейтін ұйым – жеке кәсіпкерлік субъектілерінің немесе кәсіптік қызмет субъектілерінің қызметтің, саланың, экономикалық қызмет түрлерінің, өндірілген тауарлар (жұмыстар, көрсетілетін қызметтер) нарығының ортақтығы қағидаты бойынша ерікті немесе міндетті мүшелігіне (қатысуына) негізделген, Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген қауымдастық (одақ), қоғамдық бірлестік немесе өзге де ұйымдық-құқықтық нысандағы коммерциялық емес ұйым.

49) Өзін-өзі реттейтін ұйымның ережесі – өзін-өзі реттейтін ұйымның және оның мүшелерінің (қатысушыларының) қызметін ұйымдастыру тәртібін айқындайтын құжат.

50) Өзін - өзі реттейтін ұйымның стандарты – өзін-өзі реттейтін ұйым мүшелерінің (қатысушыларының) тауарларына (жұмыстарына, қызметтеріне) және қызмет түріне бірыңғай және міндетті қағидаттарды, сипаттамаларды бірнеше рет пайдалануына қойылатын талаптарды белгілейтін құжат.

51) Өзін – өзі реттеу – бекітуге, олардың сақталуын бақылауды жүзеге асыруға, сондай-ақ өзін-өзі реттеу субъектілерінің мүлктік жауапкершілігін қамтамасыз етуге негізделген өздері жүзеге асыратын кәсіпкерлік немесе кәсіптік қызметті дербес реттеуге бағытталған 2015 жылғы 12 қарашадағы «өзін-өзі реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген шаралар кешені.

52) Өзін - өзі реттеу субъектілері – өзін-өзі реттейтін ұйымдар, өзін-өзі реттейтін ұйымдардың мүшелері (қатысушылары).

53) Салалық біліктілік шеңбері (бұдан әрі – СБШ) – салада мойындалған біліктіліктердің сараланған деңгейлерінің құрылымдық құрылымы болып табылатын ұлттық біліктілік жүйесінің құрамдас бөлігі (кіші жүйесі).

54) Санитария - (латынша sanitas «денсаулық») – денсаулықты қорғауды және түрлі аурулардың алдын алуды қамтамасыз ететін іс-шаралар жүйесі, сондай-ақ гигиеналық ғылыми әзірлеген нормативтерді, санитариялық ережелер мен ұсынымдарды тәжірибеде қолдану жөніндегі шаралар кешені, денсаулықты сақтау және нығайту мақсатында адамдарды тәрбиелеу мен оқыту, тұрмыс, еңбек, демалу, тамақтану және қызмет көрсету жағдайларын оңтайландыруды қамтамасыз етеді («Егер гигиена – денсаулықты сақтау және жақсарту туралы ғылым болса, онда санитария - бұл гигиенаның көмегімен қол жеткізілетін практикалық қызмет» (Г. В. Хлопин – 1921).

55) Санитариялық-карантиндік бақылау – Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік шекарасы арқылы өткізу пункттерінде, адам денсаулығы үшін ықтимал қауіпті өнімдерді әкелуді болғызбау мақсатында, мемлекетаралық беру теміржол станцияларында немесе түйісу станцияларында (жұқпалы және жаппай жұқпалы емес аурулардың (уланулардың) әкелінуі, пайда болуы және таралуы жөнінде адамдарға, көлік құралдарына қатысты халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы және мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылау мен өнімнің (тауарлардың) бақылауындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау түрі.

56) Санитариялық-карантиндік пункт (бұдан әрі – СКП) – Кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өткізу пункттерінде, кеден одағының кедендік шекарасы арқылы мемлекетаралық өткізу теміржол станцияларында (бұдан әрі-пункттер) адамдарды, көлік құралдарын және бақылаудағы тауарларды мемлекеттік санитариялық – эпидемиологиялық қадағалауды (бақылауды) жүзеге асыруға арналған және осындай бақылауды жүзеге асыратын лауазымды тұлғаларды орналастыру (бұдан әрі – санитариялық-карантиндік бақылауды жүзеге асыратын лауазымды адамдар) және санитариялық-карантиндік бақылауды ұйымдастыру үшін қажетті, техникалық жарақтандыру жөніндегі үлгілік талаптарға сәйкес, арнайы жабдықталған және жарақтандырылған, қызметтік үй-жайлар мен аумақ ғимараттары.

57) Санитариялық-қорғау аймағы – арнайы мақсаттағы аймақтарды, сондай-ақ елді мекендегі өнеркәсіптік ұйымдар мен басқа да өндірістік, коммуналдық және қойма объектілерін оларға қолайсыз факторлардың әсерін әлсірету мақсатында жақын маңдағы қоныстану аумақтарынан, тұрғын үй-азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардан бөлетін аумақ.

58) Санитариялық-профилактикалық іс-шаралар – тіршілік ету ортасы факторларының қауіп-қатерін, адамға зиянды әсерін бағалауға, мұндай қауіп-қатерді жоюға немесе азайтуға, инфекциялық және

жаппай инфекциялық емес аурулардың (уланулардың) пайда болуы мен таралуының алдын алуға және оларды жоюға бағытталған ұйымдастырушылық, әкімшілік, инженерлік-техникалық, медициналық-санитариялық, профилактикалық және өзге де шаралар.

59) Санитариялық-эпидемиологиялық аудит – халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік бақылауға және қадағалауға жататын эпидемиялық маңызы бар объектілерді санитариялық-эпидемиологиялық қауіп-қатерді анықтау мен бағалау және аталған объектілерді халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын кәсіптік қамтамасыз ету саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес келтіру жөнінде ұсынымдар әзірлеу тұрғысынан бақылаудың баламалы нысаны.

60) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушылар мен жас мамандардың кәсіптік бейімделуіне практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы негізінде қызметін жүзеге асыратын, кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері.

61) Ұлттық біліктілік жүйесі – экономика салаларының, еңбек нарығының және кәсіптік білім мен оқыту жүйесінің өзара байланысын қамтамасыз ететін біліктілікке сұраныс пен ұсынысты құқықтық және институционалдық реттеуіштердің ажырамас жиынтығы.

62) Ұлттық кәсіптер классификаторы – Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын кәсіптердің (кәсіптердің/лауазымдардың) атауларын көрсететін кәсіптердің (кәсіптердің/лауазымдардың) жүйеленген тізімі және орындалған жұмыстардың түріне сәйкес олардың деңгейіне және біліктілігіне қарай жіктейді.

63) Халықтың декретивтік тобы – халыққа қызмет көрсету саласында жұмыс істейтін және басқа адамдарға жұқпалы және паразиттік ауруларды жұқтыру үшін аса қауіпті тұлғалар.

64) Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы – тіршілік ету ортасы факторларының адамға зиянды әсері болмайтын және оның тіршілік етуінің қолайлы жағдайлары қамтамасыз етілетін халықтың денсаулық жағдайы, тіршілік ету ортасы.

65) Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы аудитор – санитариялық-эпидемиологиялық аудит жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға.

66) Халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы аудиторлық ұйым – санитариялық-эпидемиологиялық аудит жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру үшін құрылған заңды тұлға (коммерциялық ұйым).

67) Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік орган – халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік саясатты, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерде және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілерінде белгіленген талаптардың сақталуын бақылауды және қадағалауды іске асыратын мемлекеттік орган.

68) Ықтимал қауіпті химиялық және биологиялық заттар – белгілі бір жағдайларда және концентрацияда адамның немесе болашақ ұрпақтың денсаулығына зиянды әсер ету мүмкіндігі, оларды қолдану және пайдалану халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілермен реттеледі.

69) Эпидемиология (грек тілінен ері-ел іші; demos- халыққа; logos-ілім) – бақылау және алдын алу шараларын әзірлеу мақсатында әртүрлі этиологиядағы аурулардың пайда болуы мен таралу заңдылықтарын анықтайтын жалпы медицина ғылымы. Халықтың белгілі бір топтары арасында белгілі бір уақытта белгілі бір аумақта сырқаттану жағдайларын зерттейді.

70) Эпидемия – жұқпалы аурудың жаппай таралуы, әдетте аурудың тіркелген деңгейінен едәуір асып түседі.

71) Эпидемиялық маңызы бар объектілер – өндірілетін өнім және (немесе) қызметі халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптары бұзылған кезде халық арасында тамақтан уланудың және (немесе) инфекциялық, паразиттік аурулардың туындауына әкеп соғуы және (немесе) халықтың денсаулығына физикалық факторлардан, өнеркәсіптік және радиоактивті ластанудан зиян келтіруі мүмкін объектілер.

72) Эпидемиялық ошақ – инфекция көзінің айналасындағы адамдармен және оның шегінде жұқпалы ауру қоздырғышының берілуі мүмкін аумақта болу орны.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

- 1) АИТВ – Адамның иммун тапшылығы вирусы
- 2) АХЖ-10 – Аурулардың халықаралық жіктеуіші
- 3) ӘН – Әдістемелік нұсқаулық
- 4) БА – Біліктілік анықтамалығы
- 5) БТБА – Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы
- 6) ДСМ – Денсаулық сақтау министрлігі
- 7) ЖҚҚ – Жеке қорғану құралдары
- 8) ЖӨЖ – Жүрек-өкпе реанимациясы
- 9) КС – Кәсіптік стандарт
- 10) ҚР – Қазақстан Республикасы
- 11) МККБИ – Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекция
- 12) МСЭҚ – Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау
- 13) НҚА – Нормативтік-құқықтық акт
- 14) ПБА – Патогенді биологиялық агент
- 15) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

- 16) СКП – Санитариялық-карантиндік пункт
- 17) СҚА – Санитариялық-қорғау аймағы
- 18) СОП – Стандартты операциялық рәсімдер
- 19) СӨС – Салауатты өмір салты
- 20) ТЖ – Төтенше жағдай
- 21) ТҚ – Техникалық қауіпсіздік
- 22) ҰКК – Ұлттық кәсіптер классификаторы
- 23) ЭҚЖЖ – Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші
- 24) BSL-2 – Биологиялық қауіпсіздік деңгейі
- 25) ISO – Халықаралық стандарттау ұйымы

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызмет

5. Кәсіптік стандарттың коды: M71209104

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Р Білім беру

85 Білім беру

85.4 Жоғары білім беру (5-ші, 6-ші, 7-ші, 8-ші деңгейлер)

85.42 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру

85.42.1 Жоғары білім беру

Р Білім беру

85 Білім беру

85.4 Жоғары білім беру (5-ші, 6-ші, 7-ші, 8-ші деңгейлер)

85.42 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру

85.42.2 Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру

М Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет

71 Сәулет, инженерлік ізденістер, техникалық сынақтар мен талдау саласындағы қызмет

71.2 Техникалық сынақтар мен талдаулар

71.20 Техникалық сынақтар мен талдаулар

71.20.9 Техникалық сынаулар мен талдауды жүзеге асыратын басқа да мекемелер қызметі

М Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет

72 Ғылыми зерттеулер және әзірлемелер

72.1 Жаратылыстану мен техникалық ғылымдар саласындағы ғылыми зерттеулер мен эксперименттік әзірлемелер

72.19 Жаратылыстану мен техникалық ғылымдар саласындағы өзге де ғылыми зерттеулер мен эксперименттік әзірлемелер

72.19.9 Жаратылыстану және техникалық ғылымдары саласындағы өзге де зерттеулер мен әзірлемелер

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыратын кәсіптерді, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерде және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілерінде белгіленген талаптардың сақталуын бақылауды және қадағалауды қамтиды. Материалдар мен өнімдердің барлық түрлеріне физикалық, химиялық және басқа да талдауға болатын сынақтар жүргізуді қамтиды: тағам гигиенасы саласындағы сынақтар, тағам өнімдерінің өндірісін бақылау; қоршаған ортаның параметрлерін, ауаның, су ресурстарының және топырақтың ластануын зерттеу және өлшеу, халық тұтынатын тауарларды қамтитын өнімді сертификаттау; зертханалық талдаулар, медициналық препараттарды қоспағанда, материалдар мен өнімдердің барлық түрлерін тестілеу. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 4.1 Гигиенист-эпидемиолог дәрігердің көмекшісі - 4 СБШ-нің деңгейі
- 2) 4.2 Гигиенист-эпидемиолог дәрігердің көмекшісі - 4 СБШ-нің деңгейі
- 3) 4.3 Гигиенист -эпидемиолог дәрігердің көмекшісі - 4 СБШ-нің деңгейі
- 4) 6.1 Дәрігер (маман) эпидемиолог - 6 СБШ-нің деңгейі
- 5) 6.1 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) - 6 СБШ-нің деңгейі
- 6) 6.1 Дәрігер (маман) гигиенист - 6 СБШ-нің деңгейі
- 7) 6.2 Дәрігер (маман) гигиенист - 6 СБШ-нің деңгейі
- 8) 6.2 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) - 6 СБШ-нің деңгейі
- 9) 6.2 Дәрігер (маман) эпидемиолог - 6 СБШ-нің деңгейі
- 10) 6.3 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) - 6 СБШ-нің деңгейі
- 11) 6.3 Дәрігер (маман) эпидемиолог - 6 СБШ-нің деңгейі
- 12) 6.3 Дәрігер (маман) гигиенист - 6 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.1 Дәрігер (маман) бактериолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 14) 7.1 Дәрігер (маман) паразитолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 15) 7.1 Дәрігер (маман) эпидемиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 16) 7.1 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі

- 17) 7.1 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 18) 7.1 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 19) 7.1 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 20) 7.1 Дәрігер (маман) микробиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 21) 7.1 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 22) 7.1 Дәрігер (маман) вирусолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 23) 7.2 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 24) 7.2 Дәрігер (маман) микробиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 25) 7.2 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 26) 7.2 Дәрігер (маман) вирусолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 27) 7.2 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 28) 7.2 Дәрігер (маман) эпидемиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 29) 7.2 Дәрігер (маман) паразитолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 30) 7.2 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 31) 7.2 Дәрігер (маман) бактериолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 32) 7.2 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 33) 7.3 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 34) 7.3 Дәрігер (маман) эпидемиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 35) 7.3 Дәрігер (маман) вирусолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 36) 7.3 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 37) 7.3 Дәрігер (маман) бактериолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 38) 7.3 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 39) 7.3 Дәрігер (маман) микробиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 40) 7.3 Дәрігер (маман) паразитолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 41) 7.3 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 42) 7.3 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «4.1 Гигиенист-эпидемиолог дәрігердің көмекшісі»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	4.1 Гигиенист-эпидемиолог дәрігердің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Гигиена және эпидемиология	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	жұмыс тәжірибесі қажет емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3212-0-001 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет зертханашысы 3259-0-002 - Инструктор-дезинфектор 3212-0-005 - Санитариялық фельдшер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Санитариялық-эпидемиологиялық (профилактикалық) іс-шараларды жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эпидемиологиялық қадағалау саласындағы қызметті жүзеге асыру. 2. Санитариялық-гигиеналық қадағалау саласындағы қызметті жүзеге асыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұқпалы аурулардың алдын алуға бағытталған профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жүзеге асыру. 2. Кәсіби міндеттерін орындау кезінде еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы мен санитариялық нормалар талаптарын сақтау.	
Еңбек функциясы 1:			

Эпидемиологиялық қадағалау саласындағы қызметті жүзеге асыру.	Дағды 1: Эпидемиологиялық (профилактикалық) іс-шараларды жүргізу.	Машықтар: 1. Әкімшілік-ұйымдастыру құжаттарын жасау және рәсімдеу дағдыларын білу. 2. Гигиеналық және бактериологиялық зерттеулерге арналған материалдарды жинау, тасымалдау, сақтау және өңдеу дағдыларын білу. 3. Халық арасында ақпараттық-білім беру жұмыстарын жүргізу. 4. Эпидемиологиялық жағдай туралы жедел ақпарат жинау. 5. Инфекция ошағында эпидемияға қарсы шараларды жүргізу. 6. Иммунопрофилактика техникаларын білу. 7. Объектілер мен эпидемиялық ошақтарда зертханалық зерттеуге сынама алып санитариялық-эпидемиологиялық тексеру жүргізу. 8. Дезинфекциялық, дератизациялық және дезинсекциялық шараларды орындау. 9. Пациенттер мен медициналық персоналдың инфекциялық бақылау және инфекциялық қауіпсіздік талаптарын орындау дағдыларын орындау. 10. Жұмыс жағдайын және оның болжамды өзгерістерін дербес талдауды талап ететін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы күрделіліктің базалық санатындағы практикалық міндеттерді шешу дағдыларын жүргізу. 11. Халықтың өл-ауқатының эпид саласындағы қызметті бағалауды және түзетуді, ағымдағы және қорытынды бақылауды жүргізу дағдыларын орындау.
		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау және санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық саласындағы нормативтік құқықтық актілер. 2. Халықты жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша тәрбиелеу жөніндегі жұмыс әдістемесі. 3. Қоршаған орта факторларының халық денсаулығына әсері және аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды өзірлеу. 4. Тамақ өнімдерін, тауарларды, бұйымдарды, уытты, радиоактивті және биологиялық заттарды, ауыз суды, сарқынды суларды, топырақты, дезинфекциялау құралдарын іріктеу, тасымалдау, сақтау және өңдеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын зертханалық зерттеулерді, сынақтарды, өлшеулерді жүргізу.	Машықтар: 1. Зертханалық зерттеулер, аспаптық өлшеулер жүргізу. 2. Зертханалық жабдықтарды, бақылау-өлшеу аспаптарын және талдаудың автоматтандырылған жүйелерін пайдалану. 3. Санитариялық-химиялық, микробиологиялық, токсикологиялық, радиологиялық және өзге де зерттеулерді орындау. 4. Алынған деректерді талдау, көрсеткіштердің белгіленген нормативтерге сәйкестігін бағалау. 5. Зерттеу нәтижелерін құжаттандыру, хаттамалар мен есептерді рәсімдеу.

Еңбек функциясы 2: Санитариялық-гигиеналық қадағалау саласындағы қызметті жүзеге асыру.		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау және санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық саласындағы нормативтік құқықтық актілер. 2. Зертханалық және аспаптық зерттеулер жүргізу әдістемелері. 3. Зертханалық жабдықтар мен өлшеу аспаптарын пайдалану, калибрлеу және метрологиялық қамтамасыз ету ережесі. 4. Зертханалық зерттеулердің сапасы мен дұрыстығын қамтамасыз етуге қойылатын талаптар. 5. Зертханалық сынақтардың нәтижелерін ресімдеу және оларды санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органдарына ұсыну тәртібі. 6. Зертханада жұмыс істеу кезіндегі биологиялық және химиялық қауіпсіздік негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету мақсатында қоршаған орта объектілеріне, ұйымдарға, мекемелер мен кәсіпорындарға санитариялық-гигиеналық қадағалау жүргізу.	Машықтар: 1. Есепке алу-есеп беру құжаттамасын жасайды және рәсімдейді. 2. Гигиеналық зерттеулерге арналған материалдарды жинауды, тасымалдауды, сақтауды және өңдеуді жүзеге асыру. 3. Халық арасында ақпараттық-білім беру жұмысын жүргізу. 4. Зертханалық зерттеулер үшін сынама алу арқылы объектілерге санитариялық-гигиеналық тексеру жүргізу. 5. Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүргізу, халықтың эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті бағалау және түзету. Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілер. 2. Халықты гигиеналық тәрбиелеу және СӨС қағидаттары жөніндегі жұмыс әдістемесі. 3. Қоршаған орта факторларының адам денсаулығына әсері, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар. 4. Тамақ өнімдерін, тауарларды, бұйымдарды, уытты, радиоактивті және биологиялық заттарды, ауыз суды, сарқынды суларды, топырақты іріктеу, тасымалдау, сақтау және өңдеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Өртүрлі мақсаттағы объектілерге (өндірістік, коммуналдық, білім беру және т.б.) санитариялық-гигиеналық тексеру жүргізу.	Машықтар: 1. Объектіге санитариялық-гигиеналық тексеру жүргізудің мақсатын, көлемін және әдістерін анықтау. 2. Қолданыстағы нормативтік құжаттарға (Санитариялық нормалар, ӘН) сәйкес зерттеулердің бекітілген нысандары мен әдістемелерін пайдалану. 3. Бөлмелердің, жабдықтардың, инженерлік жүйелердің және іргелес аумақтардың жай-күйін көзбен шолып қарау және бағалау. 4. Еңбек, оқу, тұру жағдайларының санитарлық-гигиеналық нормалар мен денсаулық сақтау талаптарына сәйкестігін бағалау. 5. Зертханалық зерттеулер үшін ауадан, судан, топырақтан, үстіңгі қабаттан, тамақ өнімдерінен сынама алу. 6. Микроклимат параметрлерін, жарықтануды, шуды, дірілді және басқа да орта факторларын өлшеу. 7. Алынған деректерді талдау және белгіленген нормалардан ауытқуларды анықтау. 8. Зерттеу нәтижелері бойынша қорытындыларды тұжырымдау және бұзушылықтарды жою бойынша ұсыныстар әзірлеу. Білімдер: 1. Өртүрлі типтегі объектілерді тексеруді реттейтін санитариялық нормалар мен ережелер (Санитариялық нормалар, Гигиеналық нормативтер, Әдістемелік нұсқаулар). 2. Еңбек гигиенасының, коммуналдық, мектеп, тамақ және радиациялық гигиенаның негіздері. 3. Зертханалық зерттеулер үшін сынамаларды іріктеу және тасымалдау әдістемесі. 4. Өндірістік және қоршаған орта факторларын өлшеу әдістері (шу, жарықтандыру, микроклимат, шаңдану, химиялық заттар және т.б.). 5. Санитариялық статистика және алынған деректердің дұрыстығын бағалау негіздері. 6. Адам денсаулығына орта факторларының әсер ету қауіп-қатерін бағалау қағидаттары. 7. Тексерілетін объектілердің әкімшілігімен және санитариялық қадағалау органдарымен өзара іс-қимыл жасау қағидалары. Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Жұқпалы аурулардың алдын алуға бағытталған профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жүзеге асыру.			

Дағды 1: Профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды (дезинфекция, дезинсекция, дератизация, вакцинация) жоспарлауға және іске асыруға қатысу.	Машықтар: 1. Бекітілген аумақта немесе объектіде профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралар жоспарын әзірлеу және орындау. 2. Дезинфекциялық, инсектицидтік және родентицидтік құралдарды нормативтер мен нұсқаулықтарға сәйкес дайындау және пайдалану. 3. Дезинфекциялық, дезинсекциялық және дератизациялық шаралардың сапасы мен тиімділігін бақылауды жүргізу. 4. Инфекциялардың ықтимал таралу ошақтарын анықтау және оларды оқшаулау бойынша шаралар қабылдау. 5. Халық пен персонал арасында вакцинация жүргізуді ұйымдастыруға және бақылауға қатысу. 6. Дезинфекциялық құралдар мен вакциналарды есепке алу, сақтау және қолдану бойынша құжаттаманы жүргізу. 7. Өткізілген іс-шаралардың нәтижелерін талдау және олардың тиімділігін арттыру бойынша ұсыныстар дайындау. 8. Инфекциялық аурулардың алдын алу және дезинфекциялық жұмыстарды қауіпсіз жүргізу мәселелері бойынша персоналға нұсқау беру. 9. Профилактикалық шараларды ұйымдастыру кезінде медициналық, ветеринарлық және қадағалау қызметтерімен өзара іс-қимыл жасау. Білімдер: 1. Инфекциялық және паразиттік аурулардың эпидемиологиялық негіздері. 2. Инфекциялық аурулар қоздырғыштарының жіктелуі мен сипаттамасы, олардың берілу жолдары мен тетіктері. 3. Профилактикалық, санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары. 4. Дезинфекциялау, дезинсекциялау және дератизациялау түрлері, әдістері мен режимдері. 5. Дезинфекциялық, инсектицидтік және родентицидтік құралдармен қауіпсіз жұмыс істеу қағидалары. 6. Профилактикалық егулерді жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар, вакцинациялау және ревакцинациялау тәртібі. 7. Қолданыстағы санитариялық ережелер, әдістемелік нұсқаулар және нормативтік құқықтық актілер. 8. Жүргізілген профилактикалық және дезинфекциялық шаралардың тиімділігін бағалау әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Алынған зерттеу нәтижелерін нормамен салыстыра және түсіндіре отырып, мемлекеттік эпидемиологиялық қадағалауды сүйемелдейтін зертханалық зерттеулерді, сынақтарды, өлшемдерді орындау.	Машықтар: 1. Зертханалық жабдықтың жарамды күйін бақылау. 2. Алынған зерттеу нәтижелерін нормамен салыстыра және түсіндіре отырып, мемлекеттік эпидемиологиялық қадағалауды сүйемелдейтін зертханалық зерттеулер, сынақтар, өлшеулер жүргізу. 3. Қазіргі заманғы зертханалық жабдықтар мен өлшеу құралдарын пайдалану. 4. Зертханалық зерттеулердің сапасын бақылау және нәтижелердің дәлдігін бағалау. 5. Алынған көрсеткіштерді санитариялық ережелер мен гигиеналық нормативтердің белгіленген нормативтерімен салыстыру. 6. Зертханалық зерттеулердің нәтижелерін эпидемиологиялық жағдайды және қауіп-қатер факторларын ескере отырып түсіндіру. 7. Зертханалық сынақтардың нәтижелері бойынша хаттамалар мен талдамалық қорытындылар жасау. 8. Қоршаған орта және өндірістік орта объектілеріне зертханалық мониторинг жүргізуге қатысу. Білімдер: 1. Зертханалық жабдықтың жұмыс істеу қағидаттары. 2. Зертханалық зерттеулер, сынақтар, өлшеулер жүргізу жөніндегі әдістеме. 3. Қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялық, стерилдеу құралдарын пайдалану ережесі. 4. Зертханалық зерттеулер жүргізуді реттейтін санитариялық-эпидемиологиялық заңнаманың және нормативтік-әдістемелік құжаттардың негіздері. 5. Мемлекеттік эпидемиологиялық қадағалау шеңберінде зертханалық бақылауды ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары. 6. Орта объектілерін санитариялық-эпидемиологиялық бағалау және қауіп-қатер факторларын анықтау үшін зертханалық деректерді түсіндіру қағидаттары. 7. Зертханалық құжаттама мен есептілікті ресімдеу, беру және сақтау тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Кәсіби міндеттерін орындау кезінде еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы мен санитариялық нормалар талаптарын сақтау.	Дағды 1: Биологиялық, химиялық және физикалық факторлармен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау, өндірістік санитария, жеке гигиена және қауіпсіздік техникасы ережелерін практикада қолдану.	Машықтар: 1. Кәсіби қызмет процесінде ықтимал қауіпті және зиянды өндірістік факторларды (биологиялық, химиялық, физикалық) анықтау. 2. Адам ағзасына зиянды және қауіп-қатер факторлардың әсерінің алдын алу шараларын қолдану. 3. Зертханалық, дезинфекциялық және басқа да жұмыстарды жүргізу кезінде санитариялық-гигиеналық талаптарды және қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау. 4. Авариялық жағдайлар, ағулар, төгілулер немесе эпидемияға қарсы режимнің бұзылуы кезінде еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтарға сәйкес әрекет ету. 5. Жұмыс орнында және тексеру объектілерінде санитариялық нормалар мен қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылау.

		Білімдер: 1. Еңбекті қорғау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілер. 2. Биологиялық және химиялық агенттермен жұмыс істеу кезінде өндірістік санитария, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы негіздері. 3. Зиянды және қауіпті өндірістік факторларды жіктеу, олардың адам ағзасына әсері. 4. Санитариялық-гигиеналық және зертханалық жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіз еңбек жағдайларын ұйымдастыру қағидалары. 5. Жеке және ұжымдық қорғану құралдарының түрлері, мақсаты және қолдану қағидалары. 6. Жұмыс бөлмелерінің микроклиматына, жарықтандырылуына, желдетілуіне және санитариялық күтіп-ұсталуына қойылатын талаптар. 7. Жазатайым оқиғалар мен кәсіптік ауруларды тексеру және есепке алу тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Санитариялық-гигиеналық және профилактикалық шараларды жүргізу кезінде жеке қорғану құралдарын (ЖҚҚ) пайдалану және эпидемияға қарсы режимді сақтау.	Машықтар: 1. Жұмыс түріне және биологиялық немесе химиялық қауіптілік деңгейіне байланысты жеке қорғаныс құралдарын таңдау және дұрыс кию. 2. ЖҚҚ пайдалану, сақтау және жою ережелерін сақтау. 3. Тексеру объектілерінде және профилактикалық шаралар жүргізу кезінде эпидемияға қарсы режимнің сақталуын бақылау. 4. Жұмысты санитариялық өңдеу, дезинфекциялау және жеке гигиена ережелерін сақтай отырып ұйымдастыру. 5. Қолданылатын ЖҚҚ және эпидемияға қарсы қорғау шараларының тиімділігін бағалау. 6. Қорғаныс құралдарын дұрыс пайдалану және эпидемияға қарсы ережелерді сақтау бойынша персоналға және іс-шараларға қатысушыларға нұсқау беру. Білімдер: 1. Жеке қорғану құралдарын (қолғаптар, маскалар, халаттар, көзілдіріктер, респираторлар және т.б.) жіктеу және тағайындау. 2. ЖҚҚ сақтау, дезинфекциялау және кәдеге жарату қағидалары. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық талаптар және эпидемияға қарсы режим ережелері. 4. Биологиялық, химиялық және инфекциялық қауіпсіздік негіздері. 5. Әртүрлі санитариялық-гигиеналық және профилактикалық шаралар кезінде жұқтыру және жұқтыру қауіп-қатерін бағалау әдістері. 6. Еңбекті қорғау және санитариялық-эпидемиологиялық қауіпсіздік жөніндегі нормативтік құжаттар мен нұсқаулықтар. 7. Инфекциялық материалдармен және дезинфекциялық құралдармен жұмыс істеу қағидалары. 8. Жеке қорғану шараларының және эпидемияға қарсы режимнің сақталуын бақылау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4.2	Гигиенист-эпидемиолог ассистенті	
	4.3	Гигиенист-эпидемиолог ассистенті	
10. Кәсіптің карточкасы «4.2 Гигиенист-эпидемиолог дәрігердің көмекшісі»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	4.2 Гигиенист-эпидемиолог дәрігердің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Гигиена және эпидемиология	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 4.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3212-0-001 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет зертханашысы 3259-0-002 - Инструктор-дезинфектор 3212-0-005 - Санитариялық фельдшер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Екінші күрделілік санатындағы санитариялық-эпидемиологиялық (профилактикалық) іс-шараларды жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Екінші күрделілік санатындағы халықтың эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыру. 2. Санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық (профилактикалық) шараларды жүргізуге қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Халықтың санитариялық мәдениетін арттыруға, салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыруға бағытталған санитариялық-ағарту іс-шараларын ұйымдастыруға және өткізуге қатысу.	
Еңбек функциясы 1: Екінші күрделілік санатындағы халықтың эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыру.	Дағды 1: Екінші күрделілік санатындағы эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүргізу.	Машықтар:	
		1. Жұмыс жағдайын және оның ықтимал өзгерістерін дербес талдауды талап ететін халықтың эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы екінші күрделілік санатының практикалық міндеттерін шешу. 2. Екінші күрделілік санатындағы халықтың эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыру жолын таңдау. 3. Екінші күрделілік санатындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүргізу. 4. Дезинфекциялық, дератизациялық және дезинсекциялық іс-шараларды орындау.	

		Білімдер:
		1. Халықтың эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы екінші күрделілік санатының практикалық міндеттері. 2. Денсаулық сақтау және санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттар. 3. Екінші күрделілік санатындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті бағалау және түзету әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Алынған зерттеу нәтижелерін нормамен салыстыра және түсіндіре отырып, мемлекеттік эпидемиологиялық қадағалауды сүйемелдейтін зертханалық зерттеулерді, сынақтарды, өлшемдерді орындау.	Машықтар: 1. Зертханалық жабдықтың жарамды күйін бақылау. 2. Алынған зерттеу нәтижелерін нормамен салыстыра және түсіндіре отырып, мемлекеттік эпидемиологиялық қадағалауды сүйемелдейтін зертханалық зерттеулер, сынақтар, өлшеулер жүргізу. 3. Қазіргі заманғы зертханалық жабдықтар мен өлшеу құралдарын пайдалану. 4. Зертханалық зерттеулердің сапасын бақылау және нәтижелердің дәлдігін бағалау. 5. Алынған көрсеткіштерді санитариялық ережелер мен гигиеналық нормативтердің белгіленген нормативтерімен салыстыру. 6. Зертханалық зерттеулердің нәтижелерін эпидемиологиялық жағдайды және қауіп-қатер факторларын ескере отырып түсіндіру. 7. Зертханалық сынақтардың нәтижелері бойынша хаттамалар мен талдамалық қорытындылар жасау. 8. Қоршаған орта және өндірістік орта объектілеріне зертханалық мониторинг жүргізуге қатысу.
		Білімдер:
		1. Зертханалық жабдықтың жұмыс істеу қағидаттары. 2. Зертханалық зерттеулер, сынақтар, өлшеулер жүргізу жөніндегі әдістемесі. 3. Қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялық, стерилдеу құралдарын пайдалану ережесі. 4. Зертханалық зерттеулер жүргізуді реттейтін санитариялық-эпидемиологиялық заңнаманың және нормативтік-әдістемелік құжаттардың негіздері. 5. Мемлекеттік эпидемиологиялық қадағалау шеңберінде зертханалық бақылауды ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары. 6. Орта объектілерін санитариялық-эпидемиологиялық бағалау және қауіп-қатер факторларын анықтау үшін зертханалық деректерді түсіндіру қағидаттары. 7. Зертханалық құжаттама мен есептілікті ресімдеу, беру және сақтау тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық (профилактикалық) шараларды жүргізуге қатысу.		

Дағды 1: Анықталған санитариялық нормалар мен ережелерді бұзушылықтарды тіркей отырып, объектілерге (ұйымдарға, мекемелерге, аумақтарға) санитариялық-гигиеналық тексеру жүргізу.	Машықтар: 1. Бөлмелердің, жабдықтардың, аумақтар мен инфрақұрылым объектілерінің санитариялық жай-күйіне көзбен шолып бағалау жүргізу. 2. Объектідегі жағдайлардың белгіленген санитариялық нормалар мен ережелерге сәйкестігін анықтау. 3. Анықталған санитариялық талаптарды бұзушылықтарды белгіленген нысанда (тексеру актілері, бақылау журналдары және т.б.) тіркеу. 4. Қоршаған орта факторларын (жарықтандыру, температура, ылғалдылық, шаңдану, шу және т.б.) бағалау үшін өлшеу аспаптары мен құралдарын пайдалану. 5. Ауру ошақтарында санитариялық-эпидемиологиялық алдын алу іс-шараларын жүргізу. 6. Тексеру жүргізу және санитариялық заңнама талаптарын түсіндіру кезінде ұйым өкілдерімен өзара іс-қимыл жасау. Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнаманың негізгі ережелері. 2. Әртүрлі объектілерге (ас блоктарына, білім беру және медициналық мекемелерге, өндірістік бөлмелерге, жұқпалы аурулар ошақтарына және т.б.) санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық тексеру жүргізу нормативтері мен әдістемелері. 3. Санитариялық-гигиеналық тексеру актілерін және басқа да есептік құжаттаманы ресімдеуге қойылатын талаптар. 4. Тексерілетін объектілерде өлшеулер мен жұмыстарды қауіпсіз жүргізу ережелері. 5. Эпидемиология, еңбек гигиенасы, коммуналдық гигиена және тамақтану гигиенасының негіздері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Белгіленген талаптарға сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық іс-шаралардың нәтижелері бойынша есепке алу-есеп беру құжаттамасын ресімдеу және жүргізу.	Машықтар: 1. Санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық тексерулер мен зертханалық тексерулердің нәтижелері бойынша есепке алу-есеп беру формаларын дұрыс толтыру. 2. Санитариялық-эпидемиологиялық ереже талаптарына сәйкес құжаттарды, журналдарды, актілер мен хаттамаларды жүйелеу және сақтау. 3. Жоғары тұрған органдарға немесе зертханаларға беру алдында ұсынылған деректердің толықтығы мен дұрыстығын тексеру. 4. Жүргізілген іс-шаралардың нәтижелері бойынша жиынтық есептер, анықтамалар және талдау кестелерін құрастыру.

		Білімдер: 1. Санитариялық-эпидемиологиялық ұйымдарда есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізудің белгіленген формалары мен тәртібі (журналдар, актілер, хаттамалар, есептер). 2. Санитариялық-эпидемиологиялық есептерді ресімдеуге нормативтік құжаттардың талаптары. 3. Қызметтік құжаттаманы және тексеру материалдарын сақтау, есепке алу және беру қағидалары. 4. Медициналық және санитариялық құжаттамамен жұмыс істеу кезіндегі іс жүргізу және ақпараттық қауіпсіздік негіздері. 5. Санитариялық қадағалау саласындағы электрондық есепке алу және есептілік жүйелерімен жұмыс істеу қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Қосымша еңбек функциясы 1: Халықтың санитариялық мәдениетін арттыруға, салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыруға бағытталған санитариялық-ағарту іс-шараларын ұйымдастыруға және өткізуге қатысу.	Машықтар: 1. Мақсатты аудиторияның (балалар, ұйым қызметкерлері, пациенттер, халық) ерекшеліктерін ескере отырып, санитариялық-ағартушылық әңгімелесулер мен нұсқаулар өткізу материалдары мен жоспарын дайындау. 2. Жеке гигиена ережелері, инфекциялық және инфекциялық емес аурулардың профилактикасы, санитариялық нормалар мен талаптар туралы ақпаратты қолжетімді және сауатты баяндау. 3. Ағарту іс-шараларын өткізу кезінде көрнекі және мультимедиялық құралдарды (плакаттар, буклеттер, тұсаукесерлер) пайдалану. 4. Тыңдаушылардың бойында санитариялық-гигиеналық ережелерді сақтауға және салауатты өмір салтын ұстануға мотивация қалыптастыру. 5. Халық топтарының (мысалы, балалардың, ұйым қызметкерлерінің, оқушылардың) денсаулық жағдайын гигиеналық бағалаудың қарапайым әдістемелерін пайдалану. 6. Ақпаратты меңгеру деңгейін және өткізілген нұсқаулықтың тиімділігін бағалау. Білімдер: 1. Санитариялық ағарту және профилактикалық медицина негіздері. 2. Жеке және қоғамдық гигиена қағидалары, жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың алдын алу қағидаттары. 3. Халықтың әртүрлі топтарына (балалар, жасөспірімдер, ересектер, қарттар) ақпарат жеткізудің әдістері мен тәсілдері. 4. Адам денсаулығының негізгі көрсеткіштері және олардың нормалары (дене қызуы, тамыр соғуы, артериялық қысым, тыныс алу, тері мен шырышты қабаттың түсі). 5. Санитариялық-ағарту қызметін регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Профилактикалық жұмыстың мақсаттарына және нысаналы аудиторияның ерекшеліктеріне сәйкес санитариялық-ағарту материалдарын дайындау және рәсімдеу.	Машықтар: 1. Профилактикалық жұмыс тақырыбына сәйкес дұрыс санитариялық-гигиеналық және эпидемиологиялық ақпаратты таңдау және құрылымдау. 2. Халықтың әртүрлі топтары үшін қолжетімді, түсінікті және сауатты түрде санитариялық-ағарту материалдарының мәтіндерін құрастыру. 3. Қазіргі заманғы компьютерлік бағдарламалар мен графикалық құралдарды пайдалана отырып, буклеттер, плакаттар мен тұсаукесерлерді рәсімдеу. 4. Материалдардың мазмұнын және визуалды ресімделуін мақсатты аудиторияның жас, кәсіби және әлеуметтік ерекшеліктеріне бейімдеу. 5. Материалдардың қолданыстағы санитариялық нормаларға, әдістемелік ұсынымдарға және этикалық талаптарға сәйкестігін тексеру.	
		Білімдер: 1. Гигиена және эпидемиология саласындағы санитариялық-ағарту және алдын алу жұмыстарының негізгі бағыттары. 2. Денсаулық сақтау мекемелерінде санитариялық-ағарту материалдарын дайындау және бекіту ережесі. 3. Түрлі аудиториялардың визуалды коммуникация, дизайн және ақпаратты қабылдау негіздері. 4. Санитариялық-ағарту қызметін регламенттейтін заңнамалық және нормативтік құжаттар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4.1	Гигиенист-эпидемиолог ассистенті	
	4.3	Гигиенист-эпидемиолог ассистенті	
11. Кәсіптің карточкасы «4.3 Гигиенист -эпидемиолог дәрігердің көмекшісі»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	4.3 Гигиенист -эпидемиолог дәрігердің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Гигиена және эпидемиология	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 4.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3212-0-001 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет зертханашысы 3259-0-002 - Инструктор-дезинфектор 3212-0-005 - Санитариялық фельдшер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бірінші күрделілік санатындағы санитариялық-эпидемиологиялық (профилактикалық) іс-шараларды жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бірінші күрделілік санатындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыру. 2. Объектілерде санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды және профилактикалық жұмысты жүзеге асырады, санитариялық-гигиеналық нормалар мен ережелерді сақтайды, эпидемиологиялық ақпаратты жинайды және өңдейді, дәрігер-гигиенистің басшылығымен профилактикалық іс-шараларды және санитариялық-ағарту жұмыстарын ұйымдастыруға қатысады.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ауа, су, тамақ өнімдері және үстіңгі қабаттар сынамаларына санитариялық-гигиеналық және зертханалық зерттеулер жүргізуге жәрдемдесу, материалдар мен жабдықтардың қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету, нәтижелерді өңдеуге және рәсімдеуге қатысу.
Еңбек функциясы 1: Бірінші күрделілік санатындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыру.	Дағды 1: Бірінші күрделілік санатындағы санитариялық-эпидемиологиялық (профилактикалық) іс-шараларды жүргізу.	Машықтар:
		1. Жұмыс жағдайын және оның ықтимал өзгерістерін дербес талдауды талап ететін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы бірінші күрделілік санатының практикалық міндеттерін шешу. 2. Зертханалық зерттеулер мен аспаптық өлшеулер жүргізу. 3. Дезинфекциялық, дератизациялық және дезинсекциялық іс-шаралар жүргізу.
		Білімдер:
		1. Денсаулық сақтау саласындағы және Қазақстан Республикасының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттар. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы бірінші күрделілік санатының міндеттері. 3. Зертханалық зерттеу және аспаптық өлшеу әдістері. 4. Дезинфекциялық, дератизациялық және дезинсекциялық іс-шаралар әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Халықтың тыныс-тіршілігінің қауіпсіз жағдайларын, денсаулық үшін қауіп-қатер факторларын анықтау және жою мақсатында объектілер мен аумақтарды санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды жоспарлау, ұйымдастыру және жүргізу.	Машықтар: 1. Объектілер мен аумақтардағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайға талдау жүргізу. 2. Халықтың денсаулығы үшін нормативтік талаптар мен қауіп-қатерлерді ескере отырып, санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды жоспарлау және ұйымдастыру. 3. Денсаулық үшін қауіп-қатер факторларын анықтау және оларды жою немесе азайту бойынша шаралар әзірлеу. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау нәтижелері бойынша құжаттаманы және есептілікті жүргізу. 5. Жүргізілген профилактикалық және қорытынды шаралардың тиімділігін бағалау. 6. Қауіп-қатер факторларын, ауытқулар мен профилактикалық шараларды қамтамасыз ету мақсатында адам денсаулығының жағдайын бағалау.

		Білімдер:
		1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық актілер. 2. Халықтың денсаулығын сақтау жөніндегі санитариялық-гигиеналық нормалар, ережелер мен стандарттар. 3. Эпидемиология, микробиология, жалпы гигиена негіздері. 4. Объектілердің қауіп-қатерін бағалау және санитариялық-эпидемиологиялық мониторинг әдістері. 5. Әртүрлі үлгідегі объектілерде санитариялық қадағалау мен бақылауды ұйымдастыру. 6. Адам денсаулығының жай-күйін бағалау белгілері. 7. Жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың таралуының алдын алу және алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Объектілерде санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды және профилактикалық жұмысты жүзеге асырады, санитариялық-гигиеналық нормалар мен ережелерді сақтайды, эпидемиологиялық ақпаратты жинайды және өңдейді, дәрігер-гигиенистің басшылығымен профилактикалық іс-шараларды және санитариялық-ағарту жұмыстарын ұйымдастыруға қатысады.	Дағды 1: Халықтың денсаулығы үшін қауіп-қатер факторларын анықтау және азайту мақсатында объектілерге санитариялық-эпидемиологиялық бақылау жүргізу.	Машықтар:
		1. Объектілер мен аумақтарды санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды жоспарлайды және жүргізу. 2. Халық денсаулығы үшін қауіп-қатер көздері мен факторларын анықтау. 3. Объектілердің санитариялық-гигиеналық жай-күйінің белгіленген нормалар мен талаптарға сәйкестігін бағалау. 4. Анықталған қауіп-қатер факторларын жою немесе азайту жөніндегі шараларды әзірлеу және ұсыну. 5. Бақылау нәтижелері бойынша құжаттаманы және есептілікті жүргізу. 6. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органдарымен және объектілердің басшылығымен өзара іс-қимыл жасау.
		Білімдер:
		1. Санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық саласындағы нормативтік-құқықтық актілер. 2. Әртүрлі объектілер мен процестерге арналған санитариялық-гигиеналық нормалар, ережелер мен стандарттар. 3. Эпидемиология, микробиология, жалпы гигиена негіздері. 4. Халық денсаулығы үшін қауіп-қатер факторларын анықтау және олардың әсерін бағалау әдістері. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау мен қадағалауды ұйымдастыру. 6. Бақылау нәтижелері бойынша құжаттаманы жүргізу және есептік материалдарды дайындау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Эпидемиологиялық ақпаратты жинау, өңдеу және талдау, дәрігер-гигиенистің басшылығымен профилактикалық іс-шараларды және санитариялық-ағарту жұмысын ұйымдастыруға қатысу.	Машықтар: 1. Халық денсаулығының жай-күйі және объектілердегі санитариялық-эпидемиологиялық жағдай туралы эпидемиологиялық деректерді жинау және жүйелеу. 2. Аурудың үрдістері мен ошақтарын анықтау үшін жиналған ақпаратқа алғашқы өңдеу мен талдау жүргізу. 3. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жоспарлауға және ұйымдастыруға қатысу. 4. Халықтың және объектілер қызметкерлерінің арасында гигиена және аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 5. Талдау және алдын алу жұмыстарының нәтижелері бойынша тиісті құжаттаманы және есептілікті жүргізу. 6. Әдістемелер мен стандарттарды сақтай отырып, қойылған міндеттерді орындай отырып, дәрігер-гигиенистің басшылығымен жұмыс істеу.
		Білімдер: 1. Эпидемиология, инфекциялық және инфекциялық емес патология, жалпы гигиена негіздері. 2. Эпидемиологиялық ақпаратты жинау, өңдеу және талдау әдістері. 3. Санитариялық-гигиеналық нормалар мен ережелер, аурулардың алдын алу әдістері. 4. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру қағидаттары. 5. Санитариялық-ағарту жұмысының негіздері, халықты ақпараттандыру және оқыту әдістемесі. 6. Эпидемиологиялық деректерді құжаттамалық ресімдеу және профилактикалық жұмыс бойынша есептілік.
		Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Ауа, су, тамақ өнімдері және үстіңгі қабаттар сынамаларына санитариялық-гигиеналық және зертханалық зерттеулер жүргізуге жәрдемдесу, материалдар мен жабдықтардың қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету, нәтижелерді өңдеуге және рәсімдеуге қатысу.	Дағды 1: Қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін сақтай отырып, санитариялық-гигиеналық және зертханалық зерттеулер үшін ауаның, судың, тамақ өнімдерінің және үстіңгі қабаттың сынамаларын жинау және дайындау.	Машықтар: 1. Зертханалық зерттеу үшін ауадан, судан, тамақ өнімдерінен және үстіңгі беттерден сынама алу. 2. Санитариялық және қауіпсіз талаптарды сақтай отырып, сынамаларды тасымалдауға және сақтауға дайындау. 3. Сынамалармен және жабдықтармен жұмыс істеу кезінде жеке және зертханалық қауіпсіздік ережелерін сақтау. 4. Нұсқаулықтар мен әдістемелерге сәйкес зертханалық және бақылау жабдықтарын пайдалану. 5. Зерттеу үшін сынамаларды іріктеу, дайындау және беру бойынша құжаттаманы жүргізу.
		Білімдер: 1. Санитариялық және гигиеналық нормалар, ауа, су, тамақ өнімдері мен беттер сынамаларының сапасы мен қауіпсіздігіне қойылатын талаптар. 2. Зертханалық техника және зерттелетін материалдармен қауіпсіз жұмыс істеу негіздері. 3. Зертханалық зерттеулер үшін сынамаларды іріктеу, тасымалдау және сақтау қағидалары. 4. Сынамаларды іріктеу және дайындау сапасына әсер ететін эпидемиология және гигиена негіздері. 5. Құжаттаманы жүргізу және сынама алу нәтижелерін ресімдеу әдістемесі.
		Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі

	Дағды 2: Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау үшін деректердің дәлдігі мен толықтығын қамтамасыз ете отырып, зерттеу нәтижелерін өңдеуге, талдауға және ресімдеуге қатысады.	Машықтар:	
		1. Зертханалық және санитариялық-гигиеналық зерттеулердің деректерін алғашқы өңдеуді жүргізу. 2. Халықтың денсаулығы үшін нормативтерден ауытқуларды және ықтимал қауіп-қатерді анықтау үшін зерттеу нәтижелерін талдау. 3. Белгіленген талаптарға сәйкес зерттеу нәтижелері бойынша құжаттаманы және есептілікті жүргізу. 4. Деректерді өңдеу және жүйелеу үшін компьютерлік және статистикалық құралдарды пайдалану. 5. Қорытындылар мен есептерді дайындау кезінде нәтижелердің дәлдігі мен дұрыстығын қамтамасыз ету. 6. Талдау жүргізу әдістемесі мен стандарттарын сақтай отырып, дәрігер-гигиенистің басшылығымен жұмыс істеу.	
		Білімдер:	
		1. Зерттеу нәтижелерін түсіндіруге әсер ететін санитария, гигиена және эпидемиология негіздері. 2. Зертханалық және санитариялық-гигиеналық деректерді өңдеу және талдау әдістері. 3. Зерттеу нәтижелерін ресімдеуге және есептілікті жүргізуге қойылатын нормативтік талаптар. 4. Деректерді талдауға арналған статистика және компьютерлік бағдарламалар негіздері. 5. Шынайы құжаттандыру және зерттеу нәтижелері бойынша қорытындыларды ресімдеу қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4.1	Гигиенист-эпидемиолог ассистенті	
	4.2	Помощник врача гигиениста-эпидемиолога	
12. Кәсіптің карточкасы «6.1 Дәрігер (маман) эпидемиолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-013		
Кәсіптің атауы:	6.1 Дәрігер (маман) эпидемиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	жұмыс тәжірибесі талап етілмейді		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-1-002 - Қоғамдық денсаулық сақтау дәрігері - эпидемиолог 2269-2 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігерлері және кәсіби мамандар 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2343-1-002 - Гигиена және эпидемиология оқытушысы, колледж 1342-1-003 - Мемсанэпид қызмет ұйымының бас дәрігері (бас мемлекеттік санитариялық дәрігер) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-008 - Бактериолог-дәрігер (маман) 2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман)	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерге (субъектілерге) эпидемиологиялық мониторинг пен қадағалауды жоспарлау және жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету ету үшін санитариялық-эпидемиологиялық шаралар өткізуді жоспарлау. 2. Жұқпалы аурулардың алдын алу үшін профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша инфекциялық емес аурулар кезінде профилактикалық іс-шаралар жүргізу. 2. Инфекциялық емес аурулардың алдын алу бағдарламаларын әзірлеуге, іске асыруға және бағалауға қатысу.
Еңбек функциясы 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету ету үшін санитариялық-эпидемиологиялық шаралар өткізуді жоспарлау.	Дағды 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі эпидемиологиялық жағдайды талдау.	Машықтар:
		1. Инфекциялық аурушаңдыққа ағымдағы және ретроспективті талдау жүргізу, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау. 2. Халықтың денсаулығына әсер ететін негізгі факторларды анықтау. 3. Аурулардың алдын алу бойынша басым бағыттарды айқындау. 4. Есепке алу-есеп беру құжаттамасын (оның ішінде электрондық) жүргізу. 5. Инфекциялық, паразиттік, кәсіптік аурулар мен улану жағдайларын тіркеу, есепке алу. 6. Жүргізілген профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 7. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың болжамын әзірлеу. 8. Балалар мен жасөспірімдердің денсаулығы мен физикалық дамуын бағалау.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілер және басқа да басшылық және әдістемелік материалдар. 3. Санитарлық-эпидемиологиялық қызметті ұйымдастыру, құрылымдық бөлімшелердің қызметі. 4. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы электрондық ақпараттық ресурстар мен ақпараттық жүйелер, ақпараттық-коммуникациялық желілер. 5. Халықтың денсаулық көрсеткіштерін статистикалық талдау әдістері, денсаулық сақтау критерийі мен көрсеткіштері. 6. Халықты емдік-профилактикалық, жедел медициналық көмекті, дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Эпидемиологиялық салауаттылықты қамтамасыз ету бойынша профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жоспарлау.	Машықтар: 1. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жоспарлау. 2. Инфекциялық, паразиттік ауруларды анықтау және есепке алу, қажетті алғашқы эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу. 3. Халық денсаулығының жай-күйіне әсер ететін негізгі факторларды анықтау, халық арасында профилактикалық іс-шараларды жоспарлау кезінде аурулардың алдын алу жөніндегі басым бағыттарды айқындау. 4. Сауықтыру іс-шараларын әзірлеу және өткізу, салауатты өмір салтын, ұтымды тамақтануды насихаттау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілер және басқа да басшылық және әдістемелік материалдар. 3. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы электрондық ақпараттық ресурстар мен ақпараттық жүйелер, ақпараттық-коммуникациялық желілер. 4. Халықтың денсаулық көрсеткіштерін статистикалық талдау әдістері, денсаулық сақтау критерийі мен көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Жұқпалы аурулардың алдын алу үшін профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.		

Дағды 1: Эпидемиологиялық жағдай мен санитариялық нормаларды ескере отырып, профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Аурушаңдық пен қауіп-қатер факторларын талдау негізінде аумақтағы немесе ұйымдағы эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Санитариялық нормалар мен талаптарды ескере отырып, профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар жоспарларын әзірлеу. 3. Эпидемияға қарсы іс-шараларды іске асыру бойынша мамандар мен персоналдың жұмысын ұйымдастыру. 4. Жұқпалы аурулар ошақтарын оқшаулау кезіндегі іс-қимылдарды үйлестіру. 5. Өткізілген іс-шаралардың тиімділігін бағалау және іс-қимыл жоспарына түзетулер енгізу. 6. Жүргізілген профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар бойынша құжаттама мен есептілікті жүргізу. Білімдер: 1. Жұқпалы және паразиттік аурулардың эпидемиологиясының негіздері. 2. Нормативтік-құқықтық заңнама және санитариялық ережелер. 3. Профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру қағидаттары (дезинфекция, дезинсекция, дератизация, вакцинация, оқшаулау). 4. Инфекциялардың таралу қаупін және аурудың таралу факторларын бағалау әдістері. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық режимнің және профилактикалық іс-шаралар стандарттарының сақталуын бақылау әдістері. 6. Эпидемиологиялық деректерді статистикалық талдау негіздері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Жүргізілген профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралардың тиімділігін бақылау және бағалау, қажет болған жағдайда іс-шаралар жоспарларына түзетулер енгізу.	Машықтар: 1. Жүргізілген профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар туралы деректерді жинау және талдау. 2. Ауру көрсеткіштері, санитариялық жағдайлар және эпидемиологиялық жағдай негізінде іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 3. Іс-шаралар жоспарынан ауытқуларды және олардың тиімділігінің жеткіліксіздігінің себептерін анықтаңыз. 4. Профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралардың тиімділігін арттыру үшін түзету шараларын әзірлеу және енгізу. 5. Іс-шараларды жақсарту бойынша денсаулық сақтау басқармасы мен органдарына есеп беру және ұсыныстар беру. 6. Түзету шараларын іске асыру кезінде мамандар мен персоналдың іс-қимылын үйлестіру. Білімдер: 1. Эпидемиологиялық талдау және профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау әдістері. 2. Тиімділікті бағалау үшін қолданылатын сырқаттанушылық және санитариялық жағдай көрсеткіштері. 3. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жоспарлау және түзету қағидаттары. 4. Нормативтік-құқықтық актілер. 5. Санитарлық-эпидемияға қарсы режим мен алдын алу стандарттарының сақталуын бақылау әдістері. 6. Эпидемиологиялық деректерді статистикалық өңдеу және түсіндіру негіздері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша инфекциялық емес аурулар кезінде профилактикалық іс-шаралар жүргізу.	Дағды 1: Инфекциялық емес аурулар кезінде эпидемиологиялық салауаттылықты қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды жүргізу.	Машықтар:
		1. Инфекциялық емес аурулардың есебін жүргізу және жүргізу. 2. Инфекциялық емес ауруларға жедел эпидемиологиялық талдау жүргізу, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау, тиісті профилактикалық іс-шараларды жоспарлау. 3. Санитарлық ережелер мен нормалардың бұзылуын анықтау және халықтың денсаулығына қауіп төндіретін объектілерді тоқтата тұру.
		Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілер және басқа да басшылық және әдістемелік материалдар. 2. Жұқпалы емес аурулардың эпидемиологиясы. 3. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы электрондық ақпараттық ресурстар мен ақпараттық жүйелер, ақпараттық-коммуникациялық желілер. 4. Халықтың денсаулық көрсеткіштерін, денсаулық сақтау критерийлері мен көрсеткіштерін статистикалық талдау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы	Дағды 2: Инфекциялық емес аурулар кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу.	Машықтар:
		1. Эпидемиологиялық талдау жүргізу және денсаулық сақтау жүйесіне сырқаттанушылық пен жүктеме болжамын әзірлеу үшін қауіп-қатер факторларын анықтау. 2. Бастапқы және қайталама алдын алу бағдарламаларын әзірлеу үшін алдын алу шараларын жоспарлау және ұйымдастыру. 3. Скринингтік науқандар мен халықты диспансерлеуді үйлестіру. 4. Басқа денсаулық сақтау бөлімдерімен және ұйымдарымен іс-шараларды біріктіру. 5. Мақсатты алдын алу шараларын жүргізу, халыққа кеңес беру және мамандарды ерте анықтау және алдын алу әдістеріне үйрету. 6. Эпидемиологиялық деректерді жинау, өңдеу және түсіндіру.
		Білімдер: 1. Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық әл-ауқатын реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттар. 2. Эпидемиология негізгі инфекциялық емес аурулар (жүрек-қан тамырлары, онкологиялық, метаболикалық, тыныс алу жүйесі). 3. Өңірлер мен халық топтары бойынша сырқаттанушылық және өлім-жітім статистикасы. 4. Инфекциялық емес аурулардың алдын алу қағидаттары. 5. Инфекциялық емес ауруларды эпидемиологиялық талдау әдістері. 6. Профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. 7. Профилактикалық бағдарламалардың тиімділігін мониторингтеу және бағалау, сырқаттанушылық динамикасы мен қауіп факторларын талдау әдістері және профилактиканың экономикалық тиімділігі мен рентабельділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

2: Инфекциялық емес аурулардың алдын алу бағдарламаларын әзірлеуге, іске асыруға және бағалауға қатысу.	Дағды 1: Сырқаттанушылық және қауіп-қатер факторлары туралы деректерді жинау, өңдеу және түсіндіру, қауіп-қатері жоғары халық топтарын анықтау, талдау негізінде мақсатты алдын алу стратегиялары мен іс-шараларын әзірлеу қабілеті.	Машықтар: 1. Сырқаттанушылық пен қауіп-қатер факторларының есебін жүргізу, эпидемиологиялық тексерулер мен сауалнамалар жүргізу. 2. Аурулар тізілімдерін және электрондық дерекқорларды пайдалану. 3. Статистикалық өңдеуді жүргізу, сырқаттанушылық, таралу, өлім-жітім және летальділік көрсеткіштерін есептеу және т. б. 4. Аурудың жоғары қауіп-қатері бар популяцияны анықтау үшін нәтижелерді түсіндіру. 5. Мақсатты топтар үшін негізгі қауіп-қатер факторларын анықтау және деректерді талдау негізінде қорытындылар мен ұсыныстарды тұжырымдау. 6. Халықтың әртүрлі топтары үшін профилактикалық стратегияларды, әдістер мен алдын алу нысандарын әзірлеу және ұсынылатын іс-шаралардың әлеуетті тиімділігін бағалау. Білімдер: 1. Жұқпалы емес аурулардың эпидемиологиясы, түрлері, олардың таралуы, негізгі қауіп-қатер факторлары. 2. Эпидемиологиялық процестің ерекшеліктері және қауіп-қатер топтары, сырқаттанушылық пен өлімнің негізгі көрсеткіштері (оқыс оқиға, таралуы, өлім-жітім). 3. Деректерді жинау және талдау әдістері: ауруларды тіркеу, эпидемиологиялық регистрлерді жүргізу; сұрау, сауалнама және бақылау әдістері; деректерді өңдеудің статистикалық әдістері (сипаттамалық статистика, корреляциялық және регрессиялық талдау). 4. Дәлелді базаға негізделген профилактикалық іс-шаралардың профилактикалық стратегияларын әзірлеу принциптері. 5. Аурулардың алдын алу бойынша нормативтік және әдістемелік база.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Скринингтерді, диспансерлеуді және білім беру бағдарламаларын жоспарлау, үйлестіру және жүргізу, сондай-ақ нәтижелерді талдау және профилактикалық іс-қимылдардың тиімділігін арттыру үшін түзетулер енгізу.	Машықтар: 1. Іс-шараларды жоспарлау, халықты скринингтер мен диспансерлеу бағдарламасын әзірлеу. 2. Профилактикалық іс-шараларға арналған мақсаттарды, міндеттерді және мақсатты топтарды анықтау, мамандар арасында ресурстар мен міндеттерді бөлу. 3. Халықты скринингтік тексерулер мен диспансерлеуді үйлестіру және жүргізу. 4. Халыққа және медициналық персоналға арналған білім беру бағдарламаларын іске асыру. 5. Нәтижелерді талдаңыз, жеке әдістер мен іс-шаралардың тиімділігін анықтаңыз және бағдарламаларды одан әрі жақсарту үшін нәтижелерді түсіндіру. 6. Іс-шараларды түзету, тиімділікті талдау негізінде бағдарламаларға өзгерістер енгізу, халықтың әртүрлі топтары үшін алдын алу әдістерін оңтайландыру және білім беру және скринингтік стратегияларды жетілдіру.

		Білімдер:	
		1. Профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру, скрининг пен диспансерлеудің мақсаттары мен міндеттері. 2. Халықтың денсаулығын жаппай тексеру және мониторингілеу әдістері. 3. Салауатты өмір салты бойынша білім беру бағдарламаларын жоспарлау және өткізу ерекшеліктері. 3. Аурулардың эпидемиологиясы, қауіп-қатер топтары және сырқаттанушылық көрсеткіштері. 4. Әр түрлі жастағы және әлеуметтік топтардағы аурулардың таралуы, қауіп-қатер факторлары және оларды азайту жолдары. 5. Алдын алу шараларының тиімділігін бағалау әдістері. 6. Нормативтік және әдістемелік база, диспансерлеу және скрининг хаттамалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл тиімділік қызметті басқару		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6.1	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) гигиенист	
	6.2	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) гигиенист	
	6.3	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) гигиенист	
13. Кәсіптің карточкасы «6.1 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-007		
Кәсіптің атауы:	6.1 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	жұмыс тәжірибесі талап етілмейді		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-009 - Вирусолог-дәрігер (маман) 2269-2-008 - Бактериолог-дәрігер (маман) 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман)	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында қызметін жүзеге асыратын объектілерге (субъектілерге) мемлекеттік бақылауды және қадағалауды жүргізуге қатысу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халық арасында инфекциялық (паразитарлық) және инфекциялық емес сырқаттануды санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауға қатысу және санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша шараларды жүргізу. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылауға және қадағалауға жоспарлы (жоспардан тыс) тексеріс түріне қатысу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Улану және шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы медициналық көмекті ұйымдастыру
Еңбек функциясы 1: Халық арасында инфекциялық (паразитарлық) және инфекциялық емес сырқаттануды санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауға қатысу және санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша шараларды жүргізу.	Дағды 1: Халық арасында инфекциялық (паразитарлық) және инфекциялық емес сырқаттанушылықты санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауға қатысу	Машықтар:
		1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы мәселелері бойынша басқа мемлекеттік органдармен және ұйымдармен өзара қарым-қатынас жүргізу. 2. Жұқпалы аурулардың жағдайларын (эпидемиялық өршу) тексеру, себептерін анықтау. 3. Эпидемиологиялық ошақта профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізуге. 4. Республикалық және аймақтық семинарларды, ғылыми-тәжірибелік конференцияларды өткізуге қатысу.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасының аумағында санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды қажет ететін жұқпалы аурулардың тізбесі. 2. Өртүрлі санаттағы объектілерде қолданылатын дезинфекция, дезинсекция және дератизация әдістері. 3. Профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесі, профилактикалық егулерді жүргізу мерзімдері және міндетті вакцинациялануға жататын азаматтардың санаттары. 4. Халық денсаулығының негізгі критерийлері және әлеуметтік маңызды және жиі кездесетін аурулардың қауіп-қатер факторлары, олардың алдын алу әдістері мен ұйымдастырушылық нысандары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Әлеуметтік маңызы бар аурулар (АИТВ-инфекциясы, туберкулез) кезіндегі халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша санитариялық-	Машықтар:
1. АИТВ-инфекциясын, туберкулезді алдын алу бойынша іс-шаралар жүргізу. 2. Туберкулез ошақтарында эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 3. Туберкулез ошақтарында дезинфекция жүргізу. 4. Қарым қатынасқа дейінгі және қарым қатынастан кейінгі профилактиканы жүргізу.		

	профилактикалық және санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізуге қатысу.	Білімдер: 1. АИТВ-инфекциясы, туберкулез кезіндегі нормативтік-құқықтық актілер. 2. АИТВ-инфекциясы, туберкулезді эпидемиологиясы және алдын алу. 3. Қазақстан Республикасында АИТВ-инфекциясына, туберкулезге эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылауға және қадағалауға жоспарлы (жоспардан тыс) тексеріс түріне қатысу.	Дағды 1: Анықталған нормативтік талаптардың бұзылуының зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптамалар және (немесе) тергеулер жүргізу.	Машықтар: 1. Тексеруге жататын аумақтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, құрылыстарды, үй-жайларды, жабдықтарды, көлік құралдарын тексеру. 2. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеп алу, оларды зерттеу, сынақ жүргізу. 3. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) алу хаттамаларын ресімдеу. 4. Аталған нормативтік талаптарды бұзушылықтардың зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және (немесе) тергеу жүргізу. 5. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен нормативтік талаптардың анықталған бұзылуының себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптама нәтижелері бойынша сараптамалық қорытынды жасау. 6. Тергеу актісін жасау.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы. 2. Микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық зерттеу әдістері. 3. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың бұзылуының себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және тергеу әдіснамасы.
		талап етіледі
	Дағды 2: Объектілерді мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыруға қатысу.	Машықтар: 1. Қоршаған орта факторларын бақылаудың, инфекциялық, паразиттік ауруларды диагностикалаудың заманауи зертханалық және аспаптық әдістерін пайдалана отырып объектілерге зерттеу жүргізу. 2. Инфекциялық, инфекциялық емес және сырқаттанушылық деректерін тіркеуді, есепке алуды және статистикалық өңдеуді қамтамасыз ету. 3. Коммуналдық шаруашылық, сауда, қоғамдық тамақтану, тағам өнеркәсібі объектілеріне, өнеркәсіптік объектілерге, мектепке дейінгі балалар, мектеп, жасөспірімдер мекемелеріне санитариялық тексеру жүргізу. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайда статистикалық талдаудың заманауи әдістерін қолдану.

Қосымша еңбек функциясы 1: Улану және шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы медициналық көмекті ұйымдастыру		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнамасы. 2. Физикалық факторларды зерттеу және өлшеу әдістері (микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық). 3. Санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Улану кезіндегі алғашқы медициналық көмек	Машықтар: 1. Өртүрлі заттармен улану жағдайларын диагностикалау, олардың ағзаға енуіне жол бермеу үшін шаралар қабылдау. 2. Жәбірленушіге көмек көрсету, тамақтан улану кезінде асқазанды шаю, жәбірленушіге жылы су ішіп, құсу үшін жедел әрекет ету. 3. Дәрігерге қоңырау шалу және улануды қандай заттар тудырғанын анықтау және оларды сол жерде жою және алып тастау. 4. Жәбірленушіге физикалық және психологиялық жайлылықты қамтамасыз ету, мамандардың келуін күту.
		Білімдер: 1. Өртүрлі заттармен уланудың белгілері, симптомдары, басқа ішек инфекцияларымен дифференциалды диагностика. 2.Зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсету әдістемесі. 3.Төтенше жағдайларда зардап шеккен адамды басқару тактикасы.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		талап етіледі
	Дағды 2: Шұғыл жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Жәбірленушіге және айналасындағыларға қауіпсіздікті қамтамасыз ету. 2. Жәбірленушіде өмір сүру белгілерінің (импульс, тыныс алу, оқушылардың жарыққа реакциясы) және сананың болуын тексеру. 3. Жағдайға байланысты шұғыл алғашқы көмек көрсету (тыныс алу жолдарын қалпына келтіру, жүрек-өкпе реанимациясы, қан кетуді тоқтату) және басқа да шаралар.
		Білімдер: 1. Өр түрлі жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету ережелері. 2. Жедел медициналық көмек көрсету бойынша тиісті практика қағидаттары. 3. Апаттар кезінде зардап шеккен адамға жедел көмек көрсету бойынша іс-қимылдар алгоритмі.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		талап етіледі

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары; денсаулық сақтау ұйымының санитариялық-гигиеналық режимінің нормаларын және қоршаған орта мен қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігін сақтау дағдылары; медициналық қызметтер көрсету процесстерін құжаттау мүмкіндігі (соның ішінде электрондық);		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6.1	Дәрігер (маман) эпидемиолог, Дәрігер (маман)- гигиенист	
	6.2.	Дәрігер (маман) эпидемиолог, Дәрігер (маман)- гигиенист	
	6.3	Дәрігер (маман) эпидемиолог, Дәрігер (маман)- гигиенист	
14. Кәсіптің карточкасы «6.1 Дәрігер (маман) гигиенист»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-010		
Кәсіптің атауы:	6.1 Дәрігер (маман) гигиенист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	жұмыс тәжірибесі талап етілмейді		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-006 - Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман) 2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман) 2269-2-008 - Бактериолог-дәрігер (маман) 2269-2-009 - Вирусолог-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-014 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-биолог 2269-2-015 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-зоолог/эпизоотолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау жүргізуге қатысу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін санитариялық-гигиеналық іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Санитариялық-гигиеналық жағдайларды талдаудың заманауи әдістерін қолдану, халықтың денсаулығына әсер ететін негізгі факторларды анықтау аурудың алдын алудың басым бағыттарын анықтайды. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалар, тергеулер, тексерулер, зерттеулер, сынақтар жүргізуге қатысу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Медициналық ұйымдарда қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау талаптарын сақтау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру және басқару.
Еңбек функциясы 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін санитариялық-гигиеналық іс-шараларды өткізуге қатысу.	Дағды 1: Гигиеналық мәселелердің уақтылы шешілуіне санитариялық бақылауды жүзеге асыру.	Машықтар:
		1. Адамның тіршілік ету ортасы объектілерін зертханалық-аспаптық бақылауды жүзеге асыру. 2. Халықтың декретивтік топтарын гигиеналық оқытуды жүзеге асыру. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу.
		Білімдер:
		1. Республиканың санитариялық-эпидемиологиялық қызметінің құрылымдары. 2. Бастапқы және екінші ретті профилактика жүйесіндегі санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің рөлі мен орны. 3. Қоршаған ортаның санитариялық жай-күйін зерттеу әдістері (тұрғылықты жері, сумен жабдықтау, іркінді суларды жою жүйесі, су қоймаларын, ауаны санитариялық қорғау). 4. Қоршаған орта факторларының халықтың денсаулығына зиянды әсерін болдырмау жөніндегі МСЭҚ қызметі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Денсаулыққа қолайсыз әсер етудің басым факторларын бөліп көрсету және кешенді алдын алу шараларын қабылдау.	Машықтар: 1. Өнеркәсіптік бұйымдар мен тағам кәсіпорындары шикізатының, жабдықтардың, құрылыс материалдарының, иондаушы және иондамайтын сәулелену көздері мен химиялық заттардың, биологиялық дәрілік заттардың, ыдыстар мен қаптамалардың, жабдықтардың, ыдыстардың, медициналық және иммунологиялық препараттардың жаңа түрлеріне арналған стандарттар жобалары бойынша қарау және қорытынды беру. 2. Балалар мен жасөспірімдер мекемелерінде оқу-еңбек жүктемесі және сабақ режимі бойынша қорытынды беру. 3. Қоршаған орта факторларының халықтың денсаулығына әсерін жалпылау, талдау және бағалау. 4. Елді мекендерді жоспарлау және салу жобаларына, өндірістің жаңа өнімдеріне, кәсіпорындарға, шикізат пен тағам өнімдеріне, құрылыс материалдарына, халық тұтынатын тауарларға, радиоактивті, токсикологиялық және биологиялық заттарды тасымалдау және көму жағдайларына санитариялық сараптама жүргізу.

		Білімдер: 1. Халықтың шаруашылық-ауыз су және мәдени-тұрмыстық мақсаттары үшін пайдаланылатын су объектілері мен топырақтың, судың, тағам өнімдерінің, ауыз судың, атмосфералық ауа мен жұмыс орны ауасының сапасын реттейтін нормативтік-әдістемелік материалдар. 2. Тұрғын үй-азаматтық, өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен мекемелердің жекелеген түрлеріне, тұрмыстық және өнеркәсіптік қалдықтарды жинау, жою және зиянсыздандыру жүйелеріне қойылатын гигиеналық талаптардың ерекшеліктері. 3. Ауыл шаруашылығында қолданылатын пестицидтерге қойылатын гигиеналық талаптар және олардың уытты әсерінің ерекшеліктері. 4. Зертханалық-аспаптық зерттеу әдістерін қолдана отырып, коммуналдық шаруашылық, сауда, қоғамдық тамақтану, тамақ өнеркәсібі, өнеркәсіп объектілерін, мектепке дейінгі балалар, мектеп, жасөспірімдер мекемелерін санитариялық тексеру схемалары; елді мекендерді әлеуметтік-экономикалық дамыту және сауықтыру жөніндегі директивалық органдардың шешімдері. 5. Елді мекендерді жоспарлау гигиенасы бойынша нормативтік-әдістемелік құжаттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Еңбек функциясы 2: Санитариялық-гигиеналық жағдайларды талдаудың заманауи әдістерін қолдану, халықтың денсаулығына әсер ететін негізгі факторларды анықтау аурудың алдын алудың басым бағыттарын анықтайды.	Дағды 1: Қоршаған орта мен өндірістік орта факторларын санитариялық-гигиеналық зерттеу әдістерін қолдану Машықтар: 1. Халықтың өмір сүру ортасын, өмір сүру жағдайларын және денсаулық жағдайына әсер ететін өндірістік факторларды зерттеу. 2. Санитариялық-гигиеналық зертханалық зерттеулер, физика-химиялық зерттеулер, токсикологиялық зерттеулер, физикалық факторларды зерттеу. 3. Зерттеудің заманауи және балама құралдары мен әдістерін қолдану. Білімдер: 1. Денсаулық сақтау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттар. 2. Коммуналдық гигиена, тағам гигиенасы, еңбек гигиенасы, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы, радиациялық гигиена саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау. 3. Санитариялық-гигиеналық зертханаларда бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалану ережесі. 4. Өлшеу сынамаларын іріктеу тәсілдері мен қағидалары, бақылау зерттеулерін жүргізу әдістемелері. 5. Денсаулыққа зиянды және қауіпті қауіп-қатер факторлары және алдын алу әдістері. 6. Зиянды заттардың физика-химиялық қасиеттері және оларға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Еңбек, оқу және тұрмыс жағдайларына әдістер мен зерттеулерді қолдану және олардың денсаулыққа әсері	Машықтар: 1. Өндірістік орта мен тіршілік ету ортасының қауіп-қатер факторларының алдын алу. 2. Негізгі өндірістік факторларды және мектеп ортасын анықтау. 3. Сыртқы ортаның зиянды факторларын анықтау үшін бақылау-өлшеу құрылғыларын қолдану. 4. Жеке қорғаныс, ұжымдық қорғаныс құралдарын қолдану. 5. Өндірістік-технологиялық және нормативтік құжаттаманы пайдалану.
		Білімдер: 1. Жұмыс қағидаттары, бақылау-өлшеу аспаптарын реттеу және пайдалану. 2. Еңбек физиологиясының негіздері. 3. Негізгі өндірістік факторлардың сипаттамалары және зиянды әсердің алдын алу шаралары. 4. Өнеркәсіптік кәсіпорындардың құрылысына, мазмұнына қойылатын талаптар. 5. Денсаулық сақтау және білім беру объектілерін орналастыруға, күтіп-ұстауға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 3: Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалар, тергеулер, тексерулер, зерттеулер, сынақтар жүргізуге қатысу.	Дағды 1: Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалар, тергеулер, тексерулер, зерттеулер, сынақтар және бағалаудың өзге де түрлерін жүргізу.	Машықтар: 1. Ұсынылған (бар) материалдар мен құжаттардың толықтығын талдау, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Зерттеулерді (сынақтарды) және өлшемдерді орындау әдістері мен әдістемелерін, сынақ шарттарын, объект қасиеттерінің бір немесе бірнеше өзара байланысты сипаттамаларын, деректерді ұсыну нысанын және нәтижелердің дәлдігін, дұрыстығын бағалау бойынша операцияларды орындау алгоритмдерін айқындау. 3. Ұсынылған құжаттар мен материалдарды ықтимал қауіп төндіретін факторлардың болуы тұрғысынан зерделеу. 4. Зертханалық зерттеулер мен сынақтар, зерттеулер жүргізу және оларды бағалау. 5. Техникалық регламенттерге, мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормативтерге сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалардың, тексерулердің, зерттеулердің, сынақтардың және токсикологиялық, гигиеналық және өзге де бағалау түрлерінің нәтижелерін ресімдеу. 6. Тексеру актісін немесе ошақты эпидемиологиялық тексеру картасын жасау.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілерінде, медициналық ұйымдарда, тағам өнеркәсібі, қоғамдық тамақтану және сауда кәсіпорындарында, өндірістік объектілерде, балалар мен жасөспірімдерге арналған мекемелерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 3. Қоршаған орта факторларының ағзаға қолайсыз әсерін болдырмау үшін алдын алу шараларын ұйымдастыру қағидаттары. 4. Қоршаған орта объектілерін гигиеналық зерттеу әдістері. 5. Иондаушы сәулеленудің адам денсаулығына әсері, биологиялық механизмдер және адамның радиациялық зақымдану клиникасы. 6. Эпидемиологиялық зерттеулердің түрлері және олардың мақсаты. 7. Ауру ошағын эпидемиологиялық тексеру әдістері және эпидемиологиялық талдау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Әлеуметтік-гигиеналық мониторингті жүзеге асыру және тіршілік ету ортасы факторларының адам денсаулығына әсер ету дәрежесін бағалау.	Машықтар: 1. Нормативтік құжаттарға сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу. 2. Актіні, өлшемдерді ресімдеу хаттамасын жасау. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық қорытындыны ресімдеу. 4. Зерттеулер, санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу үшін өнімнің (сынаманың) сынамаларын (үлгілерін) іріктеуді жүргізу.
		Білімдер: 1. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу тәртібі. 2. Заманауи зертханалық-аспаптық зерттеулер. 3. Халықтың сырқаттанушылығының пайда болу қауіп-қатерін анықтау. 4. Тағам өнімдерін, суды, орау материалын, парфюмерлік-косметикалық өнімдерді, алкоголь және алкогольсіз өнімдерді, темекі мен темекі өнімдерін зерттеу әдістері. 5. Адам денсаулығына теріс әсер ететін физикалық факторларды зерттеу әдістері (шу, діріл, электромагниттік өрістер және т.б.). 6. Радиологиялық зерттеулер мен өлшеулер, кез келген зерттелетін өнімде радионуклидтердің болуын анықтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық ұйымдарда қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау талаптарын сақтау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру және басқару.		

	Дағды 1: Кәсіби қызметті жүзеге асыру кезінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау техникасы бойынша жұмысты ұйымдастыру және басқару	Машықтар:	
		1. Санитариялық-гигиеналық зерттеулер саласында, санитариялық-гигиеналық зертхана жабдықтарын пайдалану қағидалары бойынша ішкі стандартты операциялық рәсімдерді (COP) әзірлеу. 2. Еңбекті қорғау және өндірістік санитария, қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі ережелері және төтенше жағдайлар кезіндегі іс-қимыл тәртібі бойынша COP әзірлеу. 3. Қызметкерлерге үй-жайларды пайдалануға және еңбек жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау бойынша нұсқаулықтар әзірлеу. 4. Қызметкерлерге тікелей жұмыс орындарында нұсқама беру және еңбекті қорғау және өндірістік санитария, қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі және төтенше жағдайлар кезіндегі іс-қимыл тәртібі бойынша ережелер мен талаптардың сақталуын қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1. Өндірістегі еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жүйесінің нормативтік-құқықтық негіздері. 2. Өндірістегі еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз етудің негізгі қағидаттары. 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық . 4. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі техникалық нұсқаулықтар мен COP әзірлеу және бекіту тәртібі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Клиентке бағдарлау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6.1	Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігері (маманы), Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
	6.2	Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігері (маманы), Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
	6.3	Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігері (маманы), Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
15. Кәсіптің карточкасы «6.2 Дәрігер (маман) гигиенист»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-010		
Кәсіптің атауы:	6.2 Дәрігер (маман) гигиенист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-006 - Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) 2343-1-002 - Гигиена және эпидемиология оқытушысы, колледж 2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман) 2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман) 2269-2-008 - Бактериолог-дәрігер (маман) 2269-2-009 - Вирусолог-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-014 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-биолог 2269-2-015 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-зоолог/эпизоотолог 2269-2-016 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-энтмолог	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік бақылау мен қадағалауды, оның ішінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерді, бақылау және қадағалау субъектілерін ұйымдастыруға қатысу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін санитариялық-гигиеналық іс-шараларды ұйымдастыруға қатысу. 2. Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметке қатысу 3. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамаларды ұйымдастыруға қатысу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жарақаттар мен шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы көмек көрсету
Еңбек функциясы 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін санитариялық-гигиеналық іс-шараларды ұйымдастыруға қатысу.	Дағды 1: Сырқаттанушылықтың алдын алу бойынша профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру.	Машықтар:
		1. Объектілер мен қоршаған ортаны зертханалық-аспаптық бақылауды ұйымдастыру. 2. Тұрғындарды гигиеналық тәрбиелеу бойынша жұмысты ұйымдастыру. 3. Жоспарлар жасау және жергілікті басқару органдарында қарау үшін жеке материалдар дайындау. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдаудың заманауи әдістерін қолдану, халықтың денсаулығына әсер ететін негізгі факторларды, аурулардың алдын алудың басым бағыттарын анықтау.
		Білімдер:
		1. Профилактика жүйесіндегі санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің рөлі мен орны. 2. Қоршаған ортаның санитариялық жағдайын зерттеу және бағалау әдістері. 3. Қоршаған орта факторларының халықтың денсаулығына зиянды әсері. 4. Халықтың денсаулық жағдайын сипаттайтын өлшемдер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау, денсаулыққа қолайсыз әсер етудің басым факторларын бөліп көрсету және басым алдын алу шараларын қабылдау.	Машықтар: 1. Жаңа шикізат түрлеріне қорытынды беру. 2. Қоршаған орта факторларының халықтың денсаулығына әсерін талдау және бағалау. 3. Елді мекендерді жоспарлау және салу жобаларына, өндірістің жаңа өнімдеріне, шикізат пен тағам өнімдеріне, құрылыс материалдарына, халық тұтынатын тауарларға, радиоактивті, токсикологиялық және биологиялық заттарды тасымалдау және көму жағдайларына санитариялық сараптама жүргізу.
		Білімдер: 1. Халықтың шаруашылық-ауыз су және мәдени-тұрмыстық мақсаттары үшін пайдаланылатын атмосфералық ауа мен жұмыс орнындағы ауа, ауыз судың, тағам өнімдерінің, судың, су объектілері мен топырақтың сапасын реттейтін нормативтік-әдістемелік материалдар. 2. Тұрғын үй-азаматтық, мақсаттағы ғимараттар мен мекемелердің жекелеген түрлеріне, тұрмыстық және өнеркәсіптік қалдықтарды жинау, жою және залалсыздандыру жүйелеріне қойылатын гигиеналық талаптардың ерекшеліктері. 3. Елді мекендерді жоспарлау гигиенасы бойынша нормативтік-әдістемелік құжаттар. 4. Ауыл шаруашылығында қолданылатын пестицидтерге қойылатын гигиеналық талаптар және олардың уытты әсерінің ерекшеліктері. 5. Зертханалық-аспаптық зерттеу әдістерін қолдана отырып, коммуналдық шаруашылық, сауда, қоғамдық тамақтану, тағам өнеркәсібі, өнеркәсіп объектілерін, мектепке дейінгі балалар, мектеп, жасөспірімдер мекемелерін санитариялық тексеру. 6. Елді мекендерді әлеуметтік-экономикалық дамыту және сауықтыру жөніндегі директивалық органдардың шешімдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметке қатысу	Дағды 1: Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізуге қатысу.	Машықтар: 1. Халықтың сырқаттануы, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай, қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы ресми статистика материалдарына талдау жүргізу; есептік және есепті медициналық құжаттама нысандарын талдау. 2. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың бұзылуының жетекші көрсеткіштерін таңдау. 3. Фактордың аумаққа таралуын және адамға ықтимал әсерін сипаттау үшін объектілерді өлшеу орындарын белгілеу; бақылаулар мен зерттеулердің жиілігі мен жиілігін анықтау.

		Білімдер:
		1. Негізгі физико-химиялық, математикалық жаратылыстану-ғылыми ұғымдар мен санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың жай-күйі туралы ақпаратты жинау және медициналық-статистикалық талдау әдістері. 2. Халықтың денсаулық жағдайының көрсеткіштерін, демографиялық көрсеткіштерді мемлекеттік есепке алу қағидаттары. 3. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері. 4. Халықтың денсаулық жағдайын гигиеналық зерттеу және сырқаттанушылықтың алдын алу қағидаттары. 5. Халық денсаулығы үшін қауіп-қатерді бағалау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілерінде, медициналық ұйымдарда, тамақ өнеркәсібі, қоғамдық тамақтану және сауда кәсіпорындарында, өндірістік объектілерде, балалар мен жасөспірімдерге арналған мекемелерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Қоршаған ортаны қорғау, еңбек гигиенасы, тағам гигиенасы, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы, радиациялық қауіпсіздік саласында ағымдағы және профилактикалық санитариялық қадағалауды ұйымдастыру. 2. Халық шаруашылығы объектілерін және қоршаған ортаның жай-күйін зертханалық-аспаптық бақылауды ұйымдастыру. 3. Қызметті жоспарлауды ұйымдастыру. 4. Декретивтік топтардың тұрғындарын гигиеналық тәрбиелеу бойынша жұмысты ұйымдастыру.
		Білімдер: 1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 2. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттама. 3. Коммуналдық гигиена, тағам гигиенасы, еңбек гигиенасы, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы, радиациялық гигиена саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау. 4. Елді мекендердің атмосфералық ауасын санитариялық қорғау; елді мекендерді сумен жабдықтау және су гигиенасы; жер үсті және жер асты суларын санитариялық қорғау; елді мекендерді санитариялық тазарту; коммуналдық объектілерді орнатуға және ұстауға қойылатын санитариялық талаптар. 5. Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайын сипаттайтын көрсеткіштерді зерттеу әдістері. 6. Мектепке дейінгі балалар ұйымдары мен мектептерді орналастыруға және ұстауға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 3: Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамаларды ұйымдастыруға қатысу.		

Дағды 1: Санитариялық-эпидемиологиялық тергеулер мен сынақтар жүргізу.	Машықтар: 1. Ұсынылған (бар) материалдар мен құжаттардың толықтығын талдау, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Зерттеулерді (сынақтарды) және өлшемдерді орындау әдістері мен әдістемелерін, сынақ шарттарын, объект қасиеттерінің бір немесе бірнеше өзара байланысты сипаттамаларын, деректерді ұсыну нысанын және нәтижелердің дәлдігін, дұрыстығын бағалау бойынша операцияларды орындау алгоритмдерін айқындау. 3. Ұсынылған құжаттар мен материалдарды ықтимал қауіп төндіретін факторлардың болуы тұрғысынан зерделеу. 4. Зертханалық зерттеулер мен сынақтар, зерттеулер жүргізу және оларды бағалау. 5. Техникалық регламенттерге, мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормативтерге сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалардың, тексерулердің, зерттеулердің, сынақтардың және токсикологиялық, гигиеналық және өзге де бағалау түрлерінің нәтижелерін рәсімдеу. 6. Тексеру актісін немесе ошақты эпидемиологиялық тексеру картасын жасау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілерінде, медициналық ұйымдарда, тамақ өнеркәсібі, қоғамдық тамақтану және сауда кәсіпорындарында, өндірістік объектілерде, балалар мен жасөспірімдерге арналған мекемелерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 3. Қоршаған орта факторларының ағзаға қолайсыз әсерін болдырмау үшін алдын алу шараларын ұйымдастыру қағидаттары. 4. Қоршаған орта объектілерін гигиеналық зерттеу әдістері. 7. Иондаушы сәулеленудің адам денсаулығына әсері, биологиялық механизмдер және адамның радиациялық зақымдану клиникасы. 8. Эпидемиологиялық зерттеулердің түрлері және олардың мақсаты. 9. Ауру ошағын эпидемиологиялық тексеру әдістері және эпидемиологиялық талдау әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Қоршаған орта объектілерін гигиеналық зерттеулерді ұйымдастыруға қатысу.	Машықтар: 1. Нормативтік құжаттарға сәйкес нәтижелерді бағалауды жүргізу. 2. Хаттамалар жасау, актілерді рәсімдеу. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды жүргізу және рәсімдеу. 4. Зерттеулер, санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу үшін өнімнің (сынаманың) сынамаларын (үлгілерін) алуды жүргізу.

		Білімдер:
		1. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу тәртібі. 2. Заманауи зертханалық-аспаптық зерттеулер. 3. Профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды әзірлеу. 4. Адам денсаулығына жағымсыз әсер ететін физикалық факторларды зерттеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 3: Анықталған нормативтік талаптардың бұзылуының зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптамалар және (немесе) тергеулер жүргізу.	Машықтар: 1. Тексеруге жататын аумақтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, үй-жайларды, жабдықтарды, көлік құралдарын тексеру. 2. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеп алу, оларды зерттеу, сынақтар жүргізу. 3. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеу хаттамаларын рәсімдеу. 4. Анықталған нормативтік талаптарды бұзушылықтардың зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және (немесе) тергеу жүргізу. 5. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен нормативтік талаптардың анықталған бұзылуының себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптама нәтижелері бойынша сараптамалық қорытынды жасау. Білімдер: 1. Физикалық факторларды зерттеу және өлшеу әдістері. 2. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың бұзылуының себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және тергеу әдіснамасы. 3. Санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Жарақаттар мен шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы көмек көрсету	Дағды 1: Жарақат кезінде алғашқы көмек көрсету	Машықтар: 1. Жарақаттар мен төтенше жағдайлар кезінде алғашқы көмек көрсету. 2. Қауіпсіздікті бағалау, өмір белгілерінің болуын анықтау (сана, тыныс алу, импульс). 3. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру. 4. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу. 5. Дәрігерлер келгенге дейін қан кетуді тоқтатыңыз, жәбірленушіге физикалық және психологиялық жайлылықты қамтамасыз ету. Білімдер: 1. Іс-әрекеттердің реттілігі, ағзаның өмірлік маңызды функцияларының бұзылу белгілері туралы білімі. 2. Жарақаттар, қан кетулер және басқа жағдайлар үшін алғашқы медициналық көмек көрсетудің негізгі әдістері. 3. Оқиға орнындағы қауіпсіздік шаралары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Клиентке бағдарлау Дербестік және жауапкершілік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6.1	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
	6.2	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) ,Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
	6.3	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
16. Кәсіптің карточкасы «6.2 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-007		
Кәсіптің атауы:	6.2 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-008 - Бактериолог-дәрігер (маман) 2269-2-009 - Вирусолог-дәрігер (маман) 2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман) 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) мемлекеттік бақылау мен қадағалауды жоспарлауға қатысу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халық арасында инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес сырқаттанушылыққа санитариялық - эпидемиологиялық қадағалау жүргізу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	
Еңбек функциясы 1: Халық арасында инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес			

сырқаттанушылыққа санитариялық - эпидемиологиялық қадағалау жүргізу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды жүргізу.	Дағды 1: Әлеуметтік маңызы бар аурулар (АИТВ-инфекциясы, туберкулез) кезінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық - профилактикалық іс-шараларды жүргізу.	Машықтар: 1. АИТВ-инфекциясының, туберкулездің алдын алу бойынша іс-шаралар жүргізу. 2. Туберкулез ошақтарында эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 3. Туберкулез ошақтарында дезинфекция жүргізу. 4. Байланысқа дейінгі және байланыстан кейінгі профилактиканы жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. АИТВ-инфекциясы, туберкулез кезіндегі нормативтік-құқықтық актілер. 2. АИТВ-инфекциясының, туберкулездің эпидемиологиясы және алдын алу. 3. Қазақстан Республикасында АИТВ-инфекциясын, туберкулезді эпидемиологиялық қадағалау ұйымдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Халық арасында инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес сырқаттанушылыққа санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу.	Машықтар: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы мәселелері бойынша басқа мемлекеттік органдармен және ұйымдармен өзара қарым-қатыныс жүргізу. 2. Жұқпалы аурулардың (эпидемиялық өршу) жағдайларын тергеу, себептерін анықтау. 3. Эпидемиологиялық ошақта профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 4. Республикалық және өңірлік семинарлар, ғылыми-практикалық конференциялар өткізуге қатысу.
Еңбек функциясы 2: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау жүргізу	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының аумағында санитариялық - эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді талап ететін жұқпалы аурулардың тізбесі. 2. Өртүрлі санаттағы объектілерде қолданылатын дезинфекция, дезинсекция және дератизация әдістері. 3. Профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесі, профилактикалық егулерді жүргізу мерзімдері және міндетті вакцинациялауға жататын азаматтар санаттары. 4. Қоғамдық денсаулықтың негізгі критерийлері және әлеуметтік маңызды және кең таралған аурулардың қауіп-қатер факторлары, олардың алдын алудың әдістері мен ұйымдастырушылық формалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Анықталған нормативтік талаптардың бұзылуының зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптамалар және (немесе) тергеулер жүргізу.	Машықтар: 1. Тексеруге жататын аумақтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, құрылыстарды, үй-жайларды, жабдықтарды, көлік құралдарын тексеру. 2. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеп алу, оларды зерттеу, сынақ жүргізу. 3. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеу хаттамаларын рәсімдеу. 4. Анықталған нормативтік талаптарды бұзушылықтардың зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және (немесе) тергеу жүргізу. 5. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен нормативтік талаптардың анықталған бұзылуының себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптама нәтижелері бойынша сараптамалық қорытынды жасау. 6. Тергеу актісін жасау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнамасы. 2. Физикалық факторларды зерттеу және өлшеу әдістері (микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық). 3. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың бұзылуының себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және тергеу әдіснамасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Объектілерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыру.	Машықтар: 1. Қоршаған орта факторларын бақылаудың, инфекциялық, паразиттік ауруларды диагностикалаудың заманауи зертханалық және аспаптық әдістерін пайдалана отырып, объектілерге зерттеу жүргізу. 2. Инфекциялық, инфекциялық емес және сырқаттанушылық деректерін тіркеуді, есепке алуды және статистикалық өңдеуді қамтамасыз ету. 3. Коммуналдық шаруашылық, сауда, қоғамдық тамақтану, тағам өнеркәсібі, өнеркәсіп объектілері, мектепке дейінгі балалар, мектеп, жасөспірімдер мекемелеріне санитариялық тексеру жүргізу. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды статистикалық талдаудың заманауи әдістерін қолдану.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнамасы. 2. Физикалық факторларды зерттеу және өлшеу әдістері (микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық). 3. Санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.		

Дағды 1: Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалар, тергеулер, тексерулер, зерттеулер, сынақтар және бағалаудың өзге де түрлерін жүргізу.	Машықтар: 1. Ұсынылған (бар) материалдар мен құжаттардың толықтығын талдау, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Зерттеулерді (сынақтарды) және өлшемдерді орындау әдістері мен әдістемелерін, сынақ шарттарын, объект қасиеттерінің бір немесе бірнеше өзара байланысты сипаттамаларын, деректерді ұсыну нысанын және нәтижелердің дәлдігін, дұрыстығын бағалау бойынша операцияларды орындау алгоритмдерін айқындау. 3. Ұсынылған құжаттар мен материалдарды ықтимал қауіп төндіретін факторлардың болуы тұрғысынан зерделеу. 4. Зертханалық зерттеулер мен сынақтар, тексерулер жүргізу және оларды бағалау. 5. Техникалық регламенттерге, мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормативтерге сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалардың, тексерулердің, зерттеулердің, сынақтардың және токсикологиялық, гигиеналық және өзге де бағалау түрлерінің нәтижелерін рәсімдеу. 6. Тексеру актісін немесе ошақты эпидемиологиялық тексеру картасын жасау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілерінде, медициналық ұйымдарда, тамақ өнеркәсібі, қоғамдық тамақтану және сауда кәсіпорындарында, өндірістік объектілерде, балалар мен жасөспірімдерге арналған мекемелерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 3. Қоршаған орта факторларының ағзаға қолайсыз әсерін болдырмау үшін алдын алу шараларын ұйымдастыру қағидаттары. 4. Қоршаған орта объектілерін гигиеналық зерттеу әдістері. 5. Иондаушы сәулеленудің адам денсаулығына әсері, биологиялық механизмдер және адамның радиациялық зақымдану клиникасы. 6. Эпидемиологиялық зерттеулердің түрлері және олардың мақсаты. 7. Ауру ошағын эпидемиологиялық тексеру әдістері және эпидемиологиялық талдау әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізу және тіршілік ету ортасы факторларының адам денсаулығына әсер ету қауіп-қатерін бағалау.	
	Машықтар:	
	1. Халықтың сырқаттануы, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай, қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы ресми статистика материалдарына талдау жүргізу; есепке алу және есеп беру медициналық құжаттама нысандарын талдау. 2. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың нашарлауының жетекші көрсеткіштерін таңдау. 3. Фактордың аумаққа таралуын және адамға ықтимал әсерін сипаттау үшін объектілерді өлшеу орындарын белгілеу; бақылаулар мен зерттеулердің жиілігі мен кезеңділігін анықтау.	
	Білімдер:	
	1. Негізгі физико-химиялық, математикалық жаратылыстану- ғылыми ұғымдар мен санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың жай-күйі туралы ақпаратты жинау және медициналық-статистикалық талдау әдістері. 2. Халықтың денсаулық жағдайының көрсеткіштерін, демографиялық көрсеткіштерді мемлекеттік есепке алу қағидаттары. 3. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері. 4. Халықтың (популяцияның) денсаулық жағдайын гигиеналық зерттеу және сырқаттанушылықтың алдын алу қағидаттары. 5. Халық денсаулығы үшін қауіп-қатерді бағалау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу медициналық қызметтер көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі; өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және үздіксіз жетілдіру дағдылары; Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары; денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6.1	Дәрігер (маман) гигиенист, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	6.2	Дәрігер (маман) гигиенист, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	6.3	Дәрігер (маман) гигиенист, Дәрігер (маман) эпидемиолог
17. Кәсіптің карточкасы «6.2 Дәрігер (маман) эпидемиолог»:		
Топтың коды:	2269-2	
Қызмет атауының коды:	2269-2-013	
Кәсіптің атауы:	6.2 Дәрігер (маман) эпидемиолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:		

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-1-002 - Қоғамдық денсаулық сақтау дәрігері - эпидемиолог 2269-2 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігерлері және кәсіби мамандар 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2269-2-014 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-биолог 2269-2-009 - Вирусолог-дәрігер (маман) 2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2269-2-006 - Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 1342-1-003 - Мемсанэпид қызмет ұйымының бас дәрігері (бас мемлекеттік санитариялық дәрігер) 2343-1-002 - Гигиена және эпидемиология оқытушысы, колледж		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерге (субъектілерге) эпидемиологиялық мониторингті, мемлекеттік бақылауды және қадағалауды ұйымдастыру және олардың қызметін үйлестіру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру. 2. Жұқпалы және паразиттік аурулардың таралуына эпидемиологиялық қадағалауды, алдын алуды және бақылауды жүзеге асыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу және ел аумағын аса қауіпті жұқпалы аурулардың әкелінуі мен таралуынан санитариялық қорғау жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 2. Өршулерге эпидемиологиялық тексеру жүргізу, сырқаттанушылықты және қауіп-қатер факторларын талдау, инфекциялық аурулардың алдын алу және жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру.	Дағды 1: Инфекциялық ауруларға кезінде алдын алу және эпидемияға шараларды жүргізу.	Машықтар:	
		1. Инфекциялық және паразитарлық ауруларға қарсы алдын алу және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 2. Медициналық ұйымның барлық бөлімшелерінде санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы режимнің сақталуын бақылау. 3. Эпидемиологиялық тексерулер жүргізуге және алынған деректерді талдауға қатысу. 4. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың нәтижелері бойынша есептік құжаттаманы рәсімдеу және ұсыну.	

		Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық актілер мен басқа да басшылық және әдістемелік материалдар. 2. Инфекциялық және паразитарлық ауруларды эпидемиологиялық диагностикасы. 3. Инфекциялардың пайда болуы мен таралуының эпидемиологиялық қағидаттары. 4. Жұқпалы аурулардың ошақтарын эпидемиологиялық тексеру және талдау әдістері. 5. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау әдістері. 6. Инфекциялардың таралу кезеңінде халықты санитариялық ағарту және хабардар ету негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Халықтың эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі шараларды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін алдын алу және эпидемияға қарсы шараларды жоспарлау және үйлестіру. 2. Су жабдықтау, қоғамдық тамақтану, білім беру мекемелері және басқа да эпидемиологиялық маңызды объектілерге санитариялық-гигиеналық бақылауды ұйымдастыру және өткізу. 3. Халықтың (қоғамның) денсаулығын сақтау және нығайтуға бағытталған әлеуметтік-профилактикалық бағытты анықтау. 4. Халықтың эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін эпидемиологиялық бақылауды ұйымдастыру және жүргізу. 5. Есепке алу-есеп беру құжаттарын жүргізу. Білімдер: 1. Эпидемиология, гигиена және санитария сұрақтарын білу. 2. Заңнамалық және нормативтік база. 3. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін алдын алу және эпидемияға қарсы шаралардың әдістері мен құралдары. 4. Халықпен және денсаулық сақтау ұйымдарымен коммуникация және өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Жұқпалы және паразиттік аурулардың таралуына эпидемиологиялық қадағалауды, алдын алуды және бақылауды жүзеге асыру.	Дағды 1: Эпидемиологиялық талдау жүргізу - ауру туралы деректерді жинау, жүйелеу және түсіндіру, инфекция ошақтарын анықтау және аурудың таралу қауіп-қатерін бағалау біліктілігі.	Машықтар: 1. Эпидемиологиялық деректерді жинау, жүйелеу және сақтау. 2. Сырқаттанушылық көрсеткіштеріне статистикалық және талдамалық талдау жүргізу. 3. Инфекциялардың ошақтарын анықтау, инфекция көздері мен таралу жолдарын бағалау. 4. Аурудың динамикасын және эпидемияның ықтимал қауіп-қатерін болжау. 5. Денсаулық сақтау органдары үшін сараптамалық есептер мен ұсынымдар дайындау. 6. Деректерді нақтылау үшін зертханалармен, медициналық мекемелермен және санитариялық қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 7. Мониторинг және талдау үшін эпидқадағалаудың ақпараттық жүйелерін пайдалану.

		Білімдер:
		1. Эпидемиологиялық қадағалау мен эпидемиологиялық тексерудің қазіргі заманғы әдістері. 2. Эпидемиологиялық талдау және деректерді түсіндіру қағидаттары. 3. Инфекциялық және паразиттік ауруларды жіктеу. 4. Сырқаттанушылық, өлім-жітім және таралу көрсеткіштері. 5. Инфекциялардың таралу қауіп-қатерін бағалау әдістері. 6. Санитариялық қауіпсіздік және инфекциялық аурулардың алдын алу негіздері. 7. Эпидемиология саласындағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік ұсынымдар. 8. Эпидемиологиялық қадағалау жүйелерін ұйымдастыру және олардың жұмыс істеу қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Профилактикалық шараларды әзірлеу және іске асыру - әртүрлі таралымдардағы жұқпалы және паразиттік аурулардың алдын алу және бақылау жөніндегі шараларды жоспарлай және енгізе білу.	Машықтар: 1. Эпидемиологиялық жағдайды және қоршаған ортаның ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі популяцияларға арналған профилактикалық бағдарламаларды жоспарлау. 2. Жұқпалы және паразиттік аурулардың таралу қауіп-қатерін бағалау. 3. Аурулардың алдын алу және бақылау жөніндегі іс-шараларды (вакцинациялау, санитариялық-гигиеналық шаралар, білім беру науқандары) әзірлеу және енгізу. 4. Іске асырылған алдын алу іс-шараларының тиімділігін мониторингілеу және стратегияларды түзету. 5. Аурулардың кешенді алдын алу үшін пәнаралық өзара іс-қимылды ұйымдастыру. 6. Аурулардың таралуын болжау үшін эпидемиологиялық деректерді жинау және талдау.
		Білімдер:
		1. Инфекциялық және паразиттік аурулар эпидемиологиясының негіздері. 2. Әртүрлі типтегі таралымдарда (балалар, ересектер, ауыл шаруашылығы жануарлары, жабайы жануарлар және т.б.) инфекциялардың алдын алу және бақылау әдістері. 3. Профилактикалық шаралар мен санитариялық нормаларға қойылатын құқықтық және нормативтік талаптар. 4. Вакцинациялау мен иммундауды ұйымдастыру қағидаттары. 5. Профилактикалық бағдарламалардың тиімділігін мониторингілеу және бағалау әдістері. 6. Аурулардың таралуына әсер ететін әлеуметтік-экономикалық және экологиялық факторлар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу және ел аумағын аса қауіпті жұқпалы аурулардың әкелінуі мен таралуынан санитариялық қорғау жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу.	Дағды 1: Аса қауіпті инфекциялық аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру.	Машықтар:
		1. Аса қауіпті инфекциялық аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 2. Аса қауіпті инфекциялық аурулардың (оба, тырысқақ) алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру. 3. Шектеу іс-шараларын, оның ішінде обаның және тырысқақтың эпидемиялық ошақтарында және басқа да инфекциялар ел аумағына енген кезінде карантин жүргізу. 4. Елде (нақты шектеулі аумақта) төтенше жағдай енгізілген кезде әрекет ету.

		Білімдер:
		1. Аса қауіпті инфекциялардың эпидемиологиясы және профилактикасы. 2. Обаға қарсы күрес мекемелерінің аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу жөніндегі құрылымдары мен қызметі. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін және аса қауіпті инфекциялардың таралуын реттейтін нормативтік-құқықтық актілер және басқа да басшылыққа алынатын және әдістемелік материалдар. 4. Аса қауіпті инфекциялық аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге, шектеу іс-шараларын, оның ішінде оба мен тырысқақтың және басқа да аса қауіпті инфекциялардың эпидемиялық ошақтарында карантин енгізуге қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Аса қауіпті инфекциялардың әкелінуінен және таралуынан елдің аумағын санитариялық қорғауды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Аумақтарды санитариялық қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарын және санитариялық-эпидемияға қарсы шаралардың жедел жоспарларын әзірлеу. 2. Аумақтық медициналық ұйымдарға кеңестік-әдістемелік көмек көрсету. 3. Шектеу іс-шараларын, оның ішінде обаның және тырысқақтың эпидемиялық ошақтарында және басқа да инфекциялар ел аумағына енген кезінде карантин жүргізу. 4. Елде (нақты шектеулі аумақта) төтенше жағдай енгізілген кезде әрекет ету.
		Білімдер: 1. Ел аумағын аса қауіпті жұқпалы аурулардың әкелінуінен және таралуынан санитариялық қорғау. 2. Ел аумағын аса қауіпті жұқпалы аурулардың әкелінуінен және таралуынан қорғау жөніндегі санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер мен басқа да басшылыққа алынатын және әдістемелік материалдар. 3. Халықаралық медициналық-санитариялық ережелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Өршулерге эпидемиологиялық тексеру жүргізу, сырқаттанушылықты және қауіп-қатер факторларын талдау, инфекциялық аурулардың алдын алу және жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу.	Дағды 1: Жұқпалы аурулардың алдын алу және жою жөніндегі алдын алу іс-шараларын әзірлеу және іске асыру.	Машықтар:
		1. Эпидемиологиялық жағдайды талдау және инфекциялық аурулардың қауіп-қатерін болжау. 2. Профилактикалық шаралар жоспарларын және санитариялық-эпидемияға қарсы бағдарламаларды әзірлеу. 3. Вакцинациялауды және иммундық профилактиканың басқа да іс-шараларын ұйымдастыру және жүргізу. 4. Санитариялық-гигиеналық және дезинфекциялық процедураларды жүргізу. 5. Эпидемиологиялық мониторинг жүргізу және санитариялық нормалардың сақталуын бақылау. 6. Жұқпалы аурулардың ошақтарын анықтау және жою. 7. Денсаулық сақтау органдарымен, білім беру және әлеуметтік мекемелермен іс-қимылды үйлестіру. 8. Халықты инфекциялардың алдын алу әдістері туралы оқыту және хабардар ету. 9. Жүргізілген алдын алу іс-шараларының тиімділігін бағалау.

		Білімдер: 1. Эпидемиология және инфекциялық патология негіздері. 2. Жұқпалы аурулардың жұғу жолдары және таралу қауіп-қатер факторлары. 3. Жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша нормативтік-құқықтық актілер және санитариялық ережелер. 4. Инфекциялық ауруларды диагностикалау, мониторингілеу және есепке алу әдістері. 5. Иммундық алдын алу және вакцинациялау қағидаттары. 6. Дезинфекциялау, стерильдеу және санитариялық өңдеу әдістері. 7. Мекемелер мен елді мекендерде санитариялық-эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Эпидемиологиялық талдау және аурулардың таралуын тексеру.	Машықтар: 1. Ауру туралы эпидемиологиялық деректерді жинау, жүйелеу және талдау. 2. Жұқпалы аурулардың таралуына эпидемиологиялық тексеру жүргізу. 3. Инфекция көздерін, жұғу жолдарын және қауіп-қатер топтарын анықтау. 4. Аурулардың таралуына ықпал ететін қауіп-қатер факторларын және жағдайларды анықтау. 5. Сырқаттанушылықты талдау үшін статистикалық әдістер мен эпидемиологиялық көрсеткіштерді қолдану. 6. Аурулардың алдын алу және бақылау бойынша есептер мен ұсынымдар жасау. 7. Эпидемиологиялық зерттеулер жүргізу кезінде командалардың жұмысын үйлестіру. Білімдер: 1. Эпидемиология және жұқпалы аурулар негіздері. 2. Эпидемиологиялық қадағалау және тексеру әдістері. 3. Сырқаттанушылықты талдаудың және қауіп-қатер факторларын бағалаудың статистикалық әдістері. 4. Жұқпалы ауруларды бақылау және алдын алу қағидаттары. 5. Эпидемиологиялық қадағалау мен аурулардың таралуын жою жөніндегі іс-шаралардың нормативтік және құқықтық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті тиімділік қызметті басқару	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6.1	Дәрігер (маман)- гигиенист, Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігері (маманы)
	6.2	Дәрігер (маман)- гигиенист, Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігері (маманы)
	6.3	Дәрігер (маман)- гигиенист, Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігері (маманы)
18. Кәсіптің карточкасы «6.3 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)»:		
Топтың коды:	2269-2	
Қызмет атауының коды:	2269-2-007	
Кәсіптің атауы:	6.3 Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілердің (субъектілердің) санитариялық-эпидемиологиялық мониторингін, мемлекеттік бақылау мен қадағалауды ұйымдастыруға қатысу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халық арасында инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес сырқаттанушылыққа санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу және халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау жүргізуге қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	
Еңбек функциясы 1: Халық арасында инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес сырқаттанушылыққа санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу және халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды жүргізу.	Дағды 1: Әлеуметтік маңызы бар аурулар (АИТВ-инфекциясы, туберкулез) кезінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық - профилактикалық іс-шараларды жүргізуге қатысу.	Машықтар:	
		1. АИТВ-инфекциясының, туберкулездің алдын алу бойынша іс-шаралар жүргізу. 2. Туберкулез ошақтарында эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 3. Туберкулез ошақтарында дезинфекция жүргізу. 4. Байланысқа дейінгі және байланыстан кейінгі профилактиканы жүргізу.	
		Білімдер:	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	1. АИТВ-инфекциясы, туберкулез кезіндегі нормативтік-құқықтық актілер. 2.АИТВ-инфекциясының, туберкулездің эпидемиологиясы және алдын алу. 3. Қазақстан Республикасында АИТВ-инфекциясын, туберкулезді эпидемиологиялық қадағалау ұйымдары.	
	Дағды 2: Халық арасында инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес сырқаттанушылыққа санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу.	талап етіледі	
	Машықтар:		
	1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы мәселелері бойынша басқа мемлекеттік органдармен және ұйымдармен өзара қарым-қатынас жүргізу. 2. Жұқпалы аурулардың (эпидемиялық өршуия) жағдайларын тергеу, себептерін анықтау. 3. Эпидемиологиялық ошақта профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 4. Республикалық және өңірлік семинарлар, ғылыми-практикалық конференциялар өткізуге қатысу.		

Еңбек функциясы 2: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау жүргізуге қатысу		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының аумағында таралған жұқпалы аурулардың тізбесі. 2. Профилактикалық егулерді жүргізу мерзімдері. 3. Қоғамдық денсаулықтың негізгі критерийлері және әлеуметтік маңызды және кең таралған аурулардың қауіп-қатер факторлары, олардың алдын алудың әдістері мен ұйымдастырушылық формалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Объектілерді мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыруға қатысу.	Машықтар: 1. Қоршаған орта факторларын бақылаудың, инфекциялық, паразиттік ауруларды диагностикалаудың заманауи зертханалық және аспаптық әдістерін пайдалана отырып объектілерге зерттеу жүргізу. 2. Инфекциялық, инфекциялық емес және сырқаттанушылық деректерін тіркеуді, есепке алуды және статистикалық өңдеуді қамтамасыз ету. 3. Коммуналдық шаруашылық, сауда, қоғамдық тамақтану, тағам өнеркәсібі объектілеріне, өнеркәсіптік объектілерге, мектепке дейінгі балалар, мектеп, жасөспірімдер мекемелеріне санитариялық тексеру жүргізу. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды статистикалық талдаудың заманауи әдістерін қолдану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнамасы. 2. Физикалық факторларды зерттеу және өлшеу әдістері (микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық). 3. Санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Анықталған нормативтік талаптардың бұзылуының зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптамалар және (немесе) тергеулер жүргізу.	Машықтар: 1. Тексеруге жататын аумақтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, құрылыстарды, үй-жайларды, жабдықтарды, көлік құралдарын тексеру. 2. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеп алу, оларды зерттеу, сынау жүргізу. 3. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеу хаттамаларын ресімдеу. 4. Анықталған нормативтік талаптарды бұзушылықтардың зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және (немесе) тергеу жүргізу. 5. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен нормативтік талаптардың анықталған бұзылуының себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптама нәтижелері бойынша сараптамалық қорытынды жасау. 6. Тергеу актісін жасау.

Қосымша еңбек функциясы 1: Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы заңнамасы. 2. Физикалық факторларды зерттеу және өлшеу әдістері (микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық). 3. Азаматтардың өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісімен санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың бұзылуының себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және тергеу әдіснамасы. 4. Санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізу.	Машықтар: 1. Халықтың сырқаттануы, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай, қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы ресми статистика материалдарына талдау жүргізу; есептік және есепті медициналық құжаттама нысандарын талдау. 2. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың нашарлауының жетекші көрсеткіштерін таңдау. 3. Фактордың аумаққа таралуын және адамға ықтимал әсерін сипаттау үшін объектілерді өлшеу орындарын белгілеу; бақылаулар мен зерттеулердің жиілігі мен кезеңділігін анықтау.
		Білімдер: 1. Негізгі физико-химиялық, математикалық жаратылыстану-ғылыми ұғымдар мен санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың жай-күйі туралы ақпаратты жинау және медициналық-статистикалық талдау әдістері. 2. Халықтың денсаулық жағдайының көрсеткіштерін, демографиялық көрсеткіштерді мемлекеттік есепке алу қағидаттары. 3. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері. 4. Халықтың (популяцияның) денсаулық жағдайын гигиеналық зерттеу және сырқаттанушылықтың алдын алу қағидаттары. 5. Халық денсаулығы үшін қауіп-қатерді бағалау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Дағды 2: Тіршілік ету ортасы факторларының адам денсаулығына әсер ету қауіп-қатерін бағалау.	Машықтар: 1. Ұсынылған (бар) материалдар мен құжаттардың толықтығын талдау, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Зерттеулерді (сынақтарды) және өлшемдерді орындау әдістері мен әдістемелерін, сынақ шарттарын, объект қасиеттерінің бір немесе бірнеше өзара байланысты сипаттамаларын, деректерді ұсыну нысанын және нәтижелердің дәлдігін, дұрыстығын бағалау бойынша операцияларды орындау алгоритмдерін айқындау. 3. Ұсынылған құжаттар мен материалдарды ықтимал қауіп төндіретін факторлардың болуы тұрғысынан зерделеу. 4. Зертханалық зерттеулер мен сынақтар, зерттеулер жүргізу және оларды бағалау. 5. Зертханалық сынақтардың нәтижелеріне сараптама жүргізу, қажет болған жағдайда есептеу әдістерін қолдану. 6. Өнімдер мен тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған қорғаныс шараларын әзірлеу. 7. Техникалық регламенттерге, мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормативтерге сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалардың, тексерулердің, зерттеулердің, сынақтардың және токсикологиялық, гигиеналық және өзге де бағалау түрлерінің нәтижелерін ресімдеу. 8. Ауру ошағының уақытша және аумақтық шекараларына тергеу жүргізу кезінде анықтау, зардап шеккен контингенттерді және олардың жасына, жынысына, кәсібіне, әлеуметтік жағдайына, тұрғылықты жеріне қарай бөлінуін анықтау, науқастар мен айналадағы адамдардан сұрау, ошақты тексеру; жалпы тамақтану көздерін, бір ұжымда болуын анықтау. 9. Инфекциялық ошақты, қоршаған орта факторлары мен ағымдағы оқиғалардың әсерін тексеру барысында эпидемиологиялық тізбекті белгілеу, науқастар мен айналадағы адамдарға сауалнама жүргізу. 10. Тіркелген аурулар жағдайлары мен ошаққа іргелес аумақта сырқаттанушылықтың жалпы фоны арасындағы тәуелділікті анықтау, ретроспективті және жедел талдау деректерін бағалау. 11. Тексеру актісін немесе ошақты эпидемиологиялық тексеру картасын жасау.
---	--

		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілерінде, медициналық ұйымдарда, тамақ өнеркәсібі, қоғамдық тамақтану және сауда кәсіпорындарында, өндірістік объектілерде, балалар мен жасөспірімдерге арналған мекемелерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 3. Қоршаған орта факторларының ағзаға жағымсыз әсерін болдырмау үшін алдын алу шараларын ұйымдастыру қағидаттары. 4. Қоршаған орта объектілерін гигиеналық зерттеу әдістері. 5. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесіндегі халықтың тіршілік ету ортасы мен денсаулығы жай-күйінің көрсеткіштері. 6. Тіршілік ету ортасының жағдайы мен халықтың денсаулығы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды орнату әдістері. 7. Иондаушы сәулеленудің адам денсаулығына әсері, биологиялық механизмдер және адамның радиациялық зақымдану клиникасы. 8. Эпидемиологиялық зерттеулердің түрлері және олардың мақсаты. 9. Ауру ошағын эпидемиологиялық тексеру әдістері және эпидемиологиялық талдау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6.1	Дәрігер (маман)- гигиенист, Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
	6.2	Дәрігер (маман)- гигиенист, Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
	6.3	Дәрігер (маман)- гигиенист, Дәрігер (маман)-эпидемиолог	
	19. Кәсіптің карточкасы «6.3 Дәрігер (маман) эпидемиолог»:		
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-013		
Кәсіптің атауы:	6.3 Дәрігер (маман) эпидемиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман) 2269-1-002 - Қоғамдық денсаулық сақтау дәрігері - эпидемиолог 2269-2-009 - Вирусолог-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 1342-1-003 - Мемсанэпид қызмет ұйымының бас дәрігері (бас мемлекеттік санитариялық дәрігер) 2343-1-002 - Гигиена және эпидемиология оқытушысы, колледж	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Медициналық ұйымдарда санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық және инфекциялық бақылау саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерде (субъектілерде) санитариялық-эпидемиологиялық шараларды ұйымдастыру және жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дезинфекциялық қызметті ұйымдастыру және жүзеге асыру. 2. Медициналық ұйымдарда инфекциялық бақылауды ұйымдастыру және жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жүргізілетін профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау және стратегияларды түзету. 2. Инфекцияны эпидемиологиялық қадағалау және бақылау бойынша әдістемелік ұсынымдар мен хаттамалар дайындау.
Еңбек функциясы 1: Дезинфекциялық қызметті ұйымдастыру және жүзеге асыру.	Дағды 1: Ошақтық және профилактикалық дезинфекцияны, дезинсекцияны, дератизацияны ұйымдастыру бойынша бақылау және әдістемелік нұсқаулық.	Машықтар:
		1. Инфекциялық және паразитарлық ауру ошақтарында дезинфекциялық шараларды ұйымдастыру және өткізу. 2. Инфекциялық және паразитарлық ауру ошақтарында дезинфекциялық шаралардың сапасы мен тиімділігін бақылау. 3. Инфекциялардың таралуының алдын алу жөніндегі алдын алу шараларының жоспарлары мен бағдарламаларын әзірлеу және енгізу. 4. Қолданылатын құралдардың және дезинфекциялау, дезинсекциялау және дератизациялау әдістерінің тиімділігін бағалау. 5. Объектілердің санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының жай-күйіне талдау жүргізу және оны жақсарту жөнінде ұсынымдар әзірлеу. 6. Есеп беру-талдау құжаттамасын жасау және дезинфекциялық шараларды жетілдіру жөнінде ұсыныстар дайындау. 7. Дезинфекциялау жұмысының нәтижелерін бақылау және бағалау кезінде санитариялық-эпидемиологиялық қызмет органдарымен және мекемелерімен өзара іс-әрекет жасау.

		Білімдер: 1. Дезинфекциялық істердің ұйымдастырылуы. 2. Дезинфекциялық шаралардың сапасы мен тиімділігін бақылау әдістері. 3. Инфекциялық аурулар ошақтарында ағымдағы және қорытынды дезинфекция жүргізу әдістері. 4. Әртүрлі мақсаттағы мекемелер мен объектілерде дезинфекциялау, дезинсекциялау және дератизациялау бойынша профилактикалық шараларды ұйымдастыру және олардың сапасын бақылау ережелері. 5. Дезинфекциялық шараларды жүргізу мен бақылауды регламенттейтін санитариялық нормалар мен ережелердің, нормативтік-әдістемелік құжаттаманың талаптары. 6. Дезинфекциялық қызмет бойынша есептік және есеп беру құжаттамасын жүргізу тәртібі. 7. Дезинфекциялық шараларға қатысатын қызметкерлерді оқытуды және нұсқаулықты ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Инфекциялық және паразиттік аурулардың ошақтарында дезинсекция мен дератизацияны жүргізу.	Машықтар: 1. Инфекциялық және паразитарлық ауру ошақтарында дезинсекциялық және дератизациялық жұмыстарды ұйымдастыру және жүргізу. 2. Инфекциялық және паразитарлық ауру ошақтарында дезинсекция мен дератизацияның сапасы мен тиімділігін бақылау. 3. Қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, препараттардың мөлшерін және концентрациясын есептеуді жүргізу. 4. Жұқпалы аурулар ошақтарын және тасымалдаушылар мекендейтін жерлерді механикалық, химиялық және биологиялық өңдеуді жүзеге асыру. 5. Тиімділікті бақылау және қажет болған жағдайда шараларды қайталау. 6. Жүргізілген жұмыстардың есебін, есептілігін және талдауын жүргізу. 7. Қайта жұқтырудың алдын алу бойынша халыққа және қызметкерлерге нұсқау беру. Білімдер: 1. Дезинфекция, дезинсекция және дератизацияны жүзеге асыру әдістері. 2. Инфекциялық және паразитарлық ауру ошақтарында дезинсекция мен дератизацияның сапасы мен тиімділігін бақылау әдістері. 3. Дезинсекция мен дератизация жүргізуді реттейтін нормативтік-құқықтық актілер мен санитариялық ережелер. 4. Инфекциялық және паразиттік аурулардың негізгі тасымалдаушыларының (жәндіктер, кеміргіштер) биологиясы және экологиясы. 5. Жұқпалы ауру ошақтарында дезинсекциялық және дератизациялық шараларды ұйымдастыру және құжаттау тәртібі. 6. Жүргізілген шаралардың тиімділігін бағалау және қайта жұқтыруды бақылау қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Медициналық ұйымдарда инфекциялық бақылауды ұйымдастыру және жүргізу.		

Дағды 1: Медициналық ұйымдарда инфекциялық бақылауды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. МККБИ (медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар) сырқаттанушылығына эпидемиологиялық талдау жүргізу. 2. Медициналық ұйымда инфекциялық бақылауды қамтамасыз ету жөніндегі жұмысқа тартылған мамандардың өзара іс-әрекетін үйлестіру. 3. Медициналық ұйымдардағы МККБИ жағдайларын уақытылы тексеру және пациенттерге медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекцияларды одан әрі алдын алуға қатысу. 4. Ошақтарды эпидемиологиялық тексеру және алғаш рет анықталған жағдайларды эпидемиологиялық тексеру, жұқтыру жолдарын анықтау және медициналық ұйымдарда жұқтыру қауіп-қатер факторларын бағалау. 5. МККБИ үшін микробиологиялық мониторинг жүргізу. 6. Медициналық ұйымның барлық бөлімшелерінде санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы режимнің сақталуын бақылауды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 7. Инфекциялық бақылау бойынша озық халықаралық тәжірибені енгізу. 8. Төтенше жағдайлар кезіндегі қызметті ұйымдастыру. 9. Зардап шегушінің жағдайын бағалау және өміріне төнген қауіп-қатерді анықтау. Білімдер: 1. Медициналық ұйымдардағы инфекциялық бақылауды жүргізу ережесі. 2. Медициналық ұйымдардағы инфекциялық бақылау комиссиясы туралы үлгілік ереже. 3. МККБИ эпидемиологиясы және алдын алу. 4. Зардап шеккендерге және жазатайым оқиғалар кезінде алғашқы көмек көрсету алгоритмдері. 5. Инфекцияның алдын алуды және инфекциялық бақылауды ұйымдастыру мен жүргізуді реттейтін нормативтік-құқықтық актілер мен санитариялық ережелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Медициналық ұйымдарда инфекциялық бақылау жүргізу.	Машықтар: 1. Медициналық манипуляциялардың эпидемиологиялық маңыздылығын, оқшаулау-шектеу шараларының тиімділігін, стерилизациялау және дезинфекциялау әдістерін бағалау. 2. Комиссия қызметін талдау және өткізілетін шаралардың тиімділігін талдау. 3. Инфекциялық бақылау бойынша медициналық кадрларды даярлау. 4. Мақсатты бағдарламаларды, ұсынымдарды әзірлеу. 5. Денсаулық сақтау ұйымы қызметінің соңғы нәтижелерін бағалау.

		Білімдер: 1. МККБИ кезінде инфекциялық бақылау. 2. Емдеу-профилактикалық ұйымдардың санитариялық-дезинфекциялық режимі. 3. Медициналық құралдарды өңдеу, қалдықтарды жою кезеңдері. 4. Негізгі терминдер мен ұғымдар; ұлттық және жергілікті денсаулық сақтау органдары назарының басым саласы ретінде инфекциялық бақылауды ұсынуға ықпал еткен факторлар. 5. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың негізгі қоздырғыштары мен берілу жолдары. 6. Аурухана жағдайындағы эпидемиялық процесс. 7. Көпсалалы стационарлардағы медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың құрылымы. 8. Инфекциялық бақылау бағдарламаларын ұйымдастыру. 9. Медициналық қалдықтарды жинау, зарарсыздандыру, сақтау және жою. 10. МККБИ профилактикасы бойынша нормативтік және заңнамалық құжаттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Қосымша еңбек функциясы 1: Жүргізілетін профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау және стратегияларды түзету.	Машықтар: 1. Өртүрлі дереккөздерден (медициналық мекемелер, зертханалар, аурулар тіркелімдері) эпидемиологиялық ақпарат жинауды жүргізу. 2. Статистикалық және ақпараттық әдістерді пайдалана отырып, деректерді жүйелеу және өңдеу. 3. Заңдылықтарды, трендтер мен қауіп-қатер факторларын анықтауды қоса алғанда, сырқаттанушылықты талдауды орындау. 4. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың нәтижелілігін бағалау. 5. Деректерді талдау негізінде тұжырымдар мен ұсынымдарды тұжырымдау. Білімдер: 1. Жұқпалы және жұқпалы емес аурулар эпидемиологиясының негізгі қағидаттары. 2. Эпидемиологиялық деректерді статистикалық өңдеу және визуализациялау әдістері. 3. Профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау әдістемесі. 4. Информатика негіздері және медициналық ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Іс-шаралар нәтижелерін талдау негізінде профилактикалық стратегияларды жақсарту бойынша нақты ұсыныстар әзірлеу және оларды практикаға енгізу қабілеті.	Машықтар: 1. Жүргізілген профилактикалық шаралардың нәтижелерін талдау және олардың күшті және әлсіз жақтарын анықтау. 2. Эпидемиологиялық жағдайды жақсарту үшін ұсыныстар мен түзету шараларын әзірлеу. 3. Ресурстарды және ұйымдастыру мүмкіндіктерін ескере отырып, профилактикалық бағдарламаларға өзгерістер енгізуді жоспарлау. 4. Түзету шараларын іске асыру кезінде медициналық мекемелер мен эпидқадағалау қызметтері арасындағы өзара іс-қимылды үйлестіру. 5. Енгізілген өзгерістердің тиімділігін бағалау және қажет болған жағдайда одан әрі түзетулер енгізу.

Қосымша еңбек функциясы 2: Инфекцияны эпидемиологиялық қадағалау және бақылау бойынша әдістемелік ұсынымдар мен хаттамалар дайындау.		Білімдер: 1. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау әдістері. 2. Жұқпалы және жұқпалы емес ауруларды эпидқадағалау мен алдын алудың қазіргі заманғы тәсілдері. 3. Эпидемиология және аурулардың алдын алу саласындағы нормативтік құжаттар мен стандарттар. 4. Медициналық практикадағы өзгерістерді енгізудің ұйымдастырушылық және әдістемелік қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Өзекті нормативтер мен эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып, індетті қадағалау және бақылау бойынша нұсқаулықтар, хаттамалар мен ұсынымдар жасау қабілеті.	Машықтар: 1. Эпидемиология және инфекциялық бақылау бойынша нормативтік және ғылыми материалдарды жинау және жүйелеу. 2. Өзекті стандарттар мен талаптарға сәйкес келетін әдістемелік құжаттарды, нұсқаулықтар мен хаттамаларды әзірлеу. 3. Ұсынымдарды медициналық мекемелердің нақты жағдайларына немесе өңірлік эпидемиологиялық ерекшеліктерге бейімдеу. 4. Әзірленген әдістемелік құжаттардың тиімділігін бағалау және қажет болған жағдайда оларды түзету. 5. Практикада нұсқаулықтар мен хаттамаларды қолдану бойынша персоналға кеңес беру.
		Білімдер: 1. Жұқпалы аурулардың эпидемиологиялық негіздері және олардың алдын алу әдістері. 2. Эпидқадағалау және инфекциялық бақылау саласындағы нормативтік-құқықтық актілер мен стандарттар. 3. Хаттамалар мен нұсқаулықтарды әзірлеу мен рәсімдеудің қазіргі заманғы әдістемелері. 4. Эпидемиологиялық іс-шаралардың тиімділігін бағалау және инфекцияларды бақылау қағидаттары. 5. Медициналық практикаға ұсынымдарды енгізудің ұйымдастырушылық және әдістемелік тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Халықаралық және ұлттық тәжірибені зерделеу, оның қолданылуын бағалау және мекеменің немесе өңірдің нақты жағдайларына әдістемелік тәсілдерді бейімдеу біліктілігі.	Машықтар: 1. Эпидемиология және инфекциялық бақылау бойынша халықаралық және ұлттық ғылыми және практикалық әдебиеттерге жүйелі талдау жүргізу. 2. Түрлі әдістемелік тәсілдерді салыстыру және өртүрлі жағдайларда олардың тиімділігін бағалау. 3. Нақты медициналық мекеменің немесе өңірдің ерекшелігіне озық практикалардың қолданылуын анықтау. 4. Әріптестерге және тәжірибеде бейімделген әдістемелерді енгізу бойынша басшылыққа кеңес беру.

		Білімдер:	
		1. Эпидемиологиялық қадағалау және инфекциялық бақылау бойынша қазіргі заманғы халықаралық және ұлттық стандарттар мен ұсынымдар. 2. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалаудың негізгі тәсілдері. 3. Жергілікті жағдайларға бейімдеу және озық тәжірибені енгізу әдістері. 4. Медициналық мекемелер мен өңірлік денсаулық сақтау қызметтері жұмысының ұйымдастырушылық және басқарушылық қағидаттары. 5. Эпидемиологиялық ақпаратты мониторингтеудің, талдаудың және бағалаудың қазіргі заманғы құралдары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті тиімділік қызметті басқару		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6.1	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) гигиенист	
	6.2	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) гигиенист	
	6.3	Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) гигиенист	
20. Кәсіптің карточкасы «6.3 Дәрігер (маман) гигиенист»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-010		
Кәсіптің атауы:	6.3 Дәрігер (маман) гигиенист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-006 - Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) 2343-1-002 - Гигиена және эпидемиология оқытушысы, колледж 2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман) 2269-2-012 - Паразитолог-дәрігер (маман) 2269-2-008 - Бактериолог-дәрігер (маман) 2269-2-009 - Вирусолог-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2269-2-015 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-зоолог/эпизоотолог 2269-2-016 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет маманы-энтомолог	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бақылау және қадағалау субъектілерінің Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын, оның ішінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерді бұзушылықтарының алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге және жоюға бағытталған іс-шараларды әзірлеуге қатысу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін санитариялық-гигиеналық іс-шараларды ұйымдастыруға қатысу. 2. Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметке қатысу 3. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамаларды ұйымдастыруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын бұзушылықтардың алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге және жоюға бағытталған іс-шараларды әзірлеуге қатысу
Еңбек функциясы 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін санитариялық-гигиеналық іс-шараларды ұйымдастыруға қатысу.	Дағды 1: Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау, денсаулыққа қолайсыз әсер етудің басым факторларын анықтау және қабылдау	Машықтар:
		1. Жаңа шикізат түрлеріне қорытынды беру. 2. Қоршаған орта факторларының халықтың денсаулығына әсерін талдау және бағалау. 3. Елді мекендерді жоспарлау және салу жобаларына, өндірістің жаңа өнімдеріне, шикізат пен тамақ өнімдеріне, құрылыс материалдарына, халық тұтынатын тауарларға, радиоактивті, токсикологиялық және биологиялық заттарды тасымалдау және көму жағдайларына санитариялық сараптама жүргізу.

		Білімдер: 1. Халықтың шаруашылық-ауыз су және мәдени-тұрмыстық мақсаттары үшін пайдаланылатын атмосфералық ауа мен жұмыс үй-жайларының, ауыз судың, тағам өнімдерінің, су объектілері мен топырақтың сапасын реттейтін нормативтік-әдістемелік материалдар. 2. Тұрғын үй-азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен мекемелердің жекелеген түрлеріне, тұрмыстық және өнеркәсіптік қалдықтарды жинау, жою және зиянсыздандыру жүйелеріне қойылатын гигиеналық талаптардың ерекшеліктері. 3. Елді мекендерді жоспарлау гигиенасы бойынша нормативтік-әдістемелік құжаттар. 4. Ауыл шаруашылығында қолданылатын пестицидтерге қойылатын гигиеналық талаптар және олардың уытты әсерінің ерекшеліктері. 5. Зертханалық-аспаптық зерттеу әдістерін қолдана отырып, коммуналдық шаруашылық, сауда, қоғамдық тамақтану, тамақ өнеркәсібі объектілерін, өнеркәсіптік объектілерді, мектепке дейінгі балалар, мектеп және жасөспірімдер мекемелерін санитариялық тексеру. 6. Елді мекендерді әлеуметтік-экономикалық дамыту және сауықтыру жөніндегі директивалық органдардың шешімдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Сырқаттанушылықтың алдын алу бойынша профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Объектілер мен қоршаған ортаны зертханалық-аспаптық бақылауды ұйымдастыру. 2. Тұрғындарды гигиеналық тәрбиелеу бойынша жұмысты ұйымдастыру. 3. Жоспарлар жасау және жергілікті басқару органдарында қарау үшін жеке материалдар дайындау. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдаудың заманауи әдістерін қолдану, халықтың денсаулығына әсер ететін негізгі факторларды анықтау, аурулардың алдын алудың басым бағыттарын анықтау.
		Білімдер: 1. Профилактика жүйесіндегі санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің рөлі мен орны. 2. Қоршаған ортаның санитариялық жағдайын зерттеу және бағалау әдістері. 3. Қоршаған орта факторларының халықтың денсаулығына зиянды әсері. 4. Халықтың денсаулық жағдайын сипаттайтын өлшемдер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметке қатысу	Дағды 1: Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілерінде, медициналық ұйымдарда, тағам өнеркәсібі, қоғамдық тамақтану және сауда кәсіпорындарында, өндірістік объектілерде, балалар мен жасөспірімдерге арналған мекемелерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық	Машықтар: 1. Қоршаған ортаны қорғау, еңбек гигиенасы, тағам гигиенасы, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы, радиациялық қауіпсіздік саласында ағымдағы және профилактикалық санитариялық қадағалауды ұйымдастыру. 2. Халық шаруашылығы объектілерін және қоршаған ортаның жай-күйін зертханалық-аспаптық бақылауды ұйымдастыру. 3. Қызметті жоспарлауды ұйымдастыру. 4. Декретивті топтардың тұрғындарын гигиеналық тәрбиелеу бойынша жұмысты ұйымдастыру.

	қадағалауды жүзеге асыру	Білімдер: 1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 2. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттама. 3. Коммуналдық гигиена, тағам гигиенасы, еңбек гигиенасы, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы, радиациялық гигиена саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау. 4. Елді мекендердің атмосфералық ауасын санитариялық қорғау; елді мекендерді сумен жабдықтау және су гигиенасы; жер үсті және жер асты суларын санитариялық қорғау; елді мекендерді санитариялық тазарту; коммуналдық объектілерді орнатуға және ұстауға қойылатын санитариялық талаптар. 5. Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайын сипаттайтын көрсеткіштерді зерттеу әдістері. 6. Мектепке дейінгі балалар ұйымдары мен мектептерді орналастыруға және ұстауға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізуге қатысу.	Машықтар: 1. Халықтың сырқаттануы, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай және қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы ресми статистика материалдарына талдау жүргізу, сондай-ақ есептік және есептік медициналық құжаттама нысандарына талдау жүргізу. 2. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың бұзылуының жетекші көрсеткіштерін таңдау. 3. Аумақта фактордың таралуын және адамға ықтимал әсерін сипаттау үшін объектілерді өлшеу орындарын белгілеу, бақылаулар мен зерттеулердің жиілігі мен жиілігін анықтау. Білімдер: 1. Негізгі физика-химиялық және математикалық жаратылыстану-ғылыми ұғымдар, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың жай-күйі туралы ақпаратты жинау және медициналық-статистикалық талдау әдістері. 2. Халықтың денсаулық жағдайы көрсеткіштерін және демографиялық көрсеткіштерді мемлекеттік есепке алу қағидаттары. 3. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері. 4. Халықтың денсаулық жағдайын гигиеналық зерттеу және сырқаттанушылықтың алдын алу қағидаттары. 5. Халық денсаулығы үшін қауіп-қатерді бағалау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 3: Санитариялық-эпидемиологиялық сараптамаларды ұйымдастыруға қатысу	Дағды 1: Қоршаған орта объектілерінің гигиеналық зерттеулерін ұйымдастыруға қатысу	Машықтар: 1. Нормативтік құжаттарға сәйкес нәтижелерді бағалауды жүргізу. 2. Хаттамалар жасау және актілерді рәсімдеу. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды жүргізу және рәсімдеу. 4. Зерттеулер мен санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу үшін өнімнің сынамаларын (үлгілерін) іріктеуді жүргізу.

	Білімдер: 1. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу тәртібі. 2. Заманауи зертханалық-аспаптық зерттеулер. 3. Халықтың сырқаттанушылығының пайда болуының қауіп-қатерін анықтау әдістері. 4. Профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды әзірлеу. 5. Адам денсаулығына жағымсыз әсер ететін физикалық факторларды зерттеу әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Анықталған нормативтік талаптардың бұзылуының зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптамалар және (немесе) тергеулер жүргізу.	Машықтар: 1. Тексеруге жататын аумақтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, құрылыстарды, үй-жайларды, жабдықтар мен көлік құралдарын тексеру. 2. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеп алу және оларды зерттеу мен сынақтан өткізу. 3. Өнімнің, қоршаған орта және өндірістік орта объектілерінің үлгілерін (сынамаларын) іріктеу хаттамаларын ресімдеу. 4. Анықталған нормативтік талаптарды бұзушылықтардың зиян келтіру фактілерімен себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және (немесе) тергеу жүргізу. 5. Азаматтардың өміріне немесе денсаулығына зиян келтіру фактісімен нормативтік талаптардың анықталған бұзылуының себеп-салдарлық байланысын белгілеуге бағытталған сараптама нәтижелері бойынша сараптамалық қорытынды жасау.
	Білімдер: 1. Физикалық факторларды зерттеу және өлшеу әдістері. 2. Азаматтардың өмірі мен денсаулығына зиян келтіру фактісімен санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың бұзылуының себеп-салдарлық байланысын анықтау үшін сараптама және тергеу әдіснамасы. 3. Санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыру.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 3: Санитариялық-эпидемиологиялық тергеулер мен сынақтар жүргізу.	Машықтар: 1. Ұсынылған материалдар мен құжаттардың толықтығын талдау және санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Зерттеулерді (сынақтарды) және өлшемдерді орындау әдістері мен әдістемелерін, сынақ шарттарын, объект қасиеттерінің бір немесе бірнеше өзара байланысты сипаттамаларын, деректерді ұсыну нысандарын айқындау жөніндегі операцияларды орындау алгоритмдерін айқындау және нәтижелердің дәлдігі мен дұрыстығын бағалау. 3. Ұсынылған құжаттар мен материалдарды ықтимал қауіп төндіретін факторлардың болуы тұрғысынан зерделеу. 4. Зертханалық зерттеулер мен сынақтар, зерттеулер жүргізу және олардың нәтижелерін бағалау. 5. Техникалық регламенттерге және мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормативтерге сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалардың, тексерулердің, зерттеулердің, сынақтардың, сондай-ақ токсикологиялық, гигиеналық және өзге де бағалау түрлерінің нәтижелерін ресімдеу. 6. Тексеру актісін немесе ошақты эпидемиологиялық тексеру картасын жасау.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілерінде, медициналық ұйымдарда, тағам өнеркәсібі, қоғамдық тамақтану және сауда кәсіпорындарында, өндірістік объектілерде, балалар мен жасөспірімдерге арналған мекемелерде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 3. Қоршаған орта факторларының адам ағзасына қолайсыз әсерін болдырмау үшін алдын алу шараларын ұйымдастыру қағидаттары. 4. Қоршаған орта объектілерін гигиеналық зерттеу әдістері. 5. Иондаушы сәулеленудің адам денсаулығына, биологиялық механизмдерге және адамның радиациялық зақымдану клиникасына әсері. 6. Эпидемиологиялық зерттеулердің түрлері және олардың мақсаты. 7. Ауру ошағын эпидемиологиялық тексеру әдістері және эпидемиологиялық талдау әдістері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 1: Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын бұзушылықтардың алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге және жоюға бағытталған іс-шараларды әзірлеуге қатысу		

Дағды 1: Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін санитариялық-гигиеналық іс-шараларды әзірлеу	Машықтар:
	1. Қоршаған орта факторларының халықтың денсаулығына әсерін жалпылау, талдау және бағалау. 2. Профилактикалық шараларды әзірлеу, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау және денсаулыққа қолайсыз әсер етудің басым факторларын анықтау. 3. Жоспарларды әзірлеу және жергілікті басқару органдарында қарау үшін материалдар дайындау. 4. Қоршаған орта факторларын бақылаудың және инфекциялық және паразиттік ауруларды диагностикалаудың заманауи зертханалық және аспаптық әдістерін пайдалана отырып, объектілерге зерттеу жүргізу.
	Білімдер: 1. Халықтың шаруашылық-ауыз су және мәдени-тұрмыстық мақсаттары үшін пайдаланылатын атмосфералық ауа мен жұмыс үй-жайларының, ауыз судың, тамақ өнімдерінің, су объектілері мен топырақтың сапасын реттейтін нормативтік-әдістемелік материалдар. 2. Тұрғын үй-азаматтық мақсаттағы ғимараттар мен мекемелердің жекелеген түрлеріне, тұрмыстық және өнеркәсіптік қалдықтарды жинау, жою және залалсыздандыру жүйелеріне қойылатын гигиеналық талаптар. 3. Елді мекендерді жоспарлау гигиенасы бойынша нормативтік-әдістемелік құжаттар. 4. Ауыл шаруашылығында қолданылатын пестицидтерге қойылатын гигиеналық талаптар және олардың уытты әсерінің ерекшеліктері. 5. Халықтың денсаулық жағдайын бағалау критерийлері мен көрсеткіштері; зерттеудің социологиялық әдістері. физикалық факторларды зерттеу мен өлшеудің микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық және радиологиялық әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Санитариялық зерттеулердің, зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау және білікті қорытынды беру.	Машықтар:
	1. Санитариялық зерттеулер мен зертханалық зерттеулердің нәтижелерін бағалау. 2. Санитариялық тексерулер мен зертханалық зерттеулердің нәтижелері бойынша білікті қорытынды мен ұсыныстар беру. 3. Жоспарланған іс-шаралардың гигиеналық және экономикалық тиімділігін бағалау. 4. Эпидемиологпен бірге жедел ішек аурулары мен тамақтан уланудың өршуін тергеу нәтижелерін талдау.
	Білімдер: 1. Санитариялық-эпидемиологиялық зерттеулер мен зерттеулер жүргізу тәртібін регламенттейтін нормативтік-әдістемелік материалдар. 2. Тіршілік ету ортасы мен өндірістік қызметтің әртүрлі объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 3. Атмосфералық ауа, су көздері мен ауыз су, топырақ және тағам өнімдерінің гигиеналық сапа нормативтері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бастамашылық Клиентке бағдарлау Дербестік және жауапкершілік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6.1	Дәрігер (маман)-эпидемиолог, Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)	
	6.2	Дәрігер (маман)-эпидемиолог, Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)	
	6.3	Дәрігер (маман)-эпидемиолог, Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)	
21. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер (маман) бактериолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-008		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер (маман) бактериолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2269-2-011 - Микробиолог-дәрігер (маман) 2131-9-002 - Биотехнолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің, бактериялық генез ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету үшін мониторингтің, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалаудың нәтижелерін ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бактериялық генез ауруларын диагностикалау бойынша іс шараларды жүзеге асыру 2. Жетекшілердің бақылауымен және қадағалауымен санитариялық-эпидемиологиялық қызмет ұйымдарының басқа бөлімшелерімен және денсаулық сақтау қатысушыларымен өзара бірігіп іс-әрекет жасау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. ТЖ аймағындағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау.	
Еңбек функциясы 1: Бактериялық генез ауруларын диагностикалау бойынша іс шараларды жүзеге асыру			

Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биологиялық қорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Зерттеуге жататын материалдың сипаты мен көлемін, оны алу мерзімдерін және сынамаларды алу мерзімдерін анықтау. 4. Санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін адамның биологиялық материалдарын және сыртқы орта объектілерінен (топырақ, су, ауа, қол жуу, тұрмыстық заттар, стерильділікке жуу, тамақ және тұтыну нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес) алынған зерттеу материалдарын жинауды, айналысын, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру. 5. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, ең көп таралған аурулар бойынша зерттеулердің зертханалық мониторингі жоспарын әзірлеу, есепке алу-есеп беру медициналық құжаттаманы ресімдеу, бактериологиялық, зертханалық зерттеулерге материалдар алу, нәтижелерін бағалау. Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Жалпы, жеке және санитариялық бактериология, эпидемиология, бактериялық аурулардың алдын алу және бақылау негіздері. 5. Микробиологиялық зертханалардың заманауи мәліметтер базасы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Жетекшілердің бақылауымен және қадағалауымен клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Биоматериалды клиникалық-диагностикалық бактериологиялық зерттеу жүргізу, микроорганизмдердің түрін анықтау және анықтау, себу дәрежесін анықтау, қажет болған жағдайда Бактерияға қарсы препараттарға сезімталдығын анықтау. 2. Санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін қоршаған ортаның (топырақ, су, ауа, қолдан жуу, тұрмыстық заттар, стерильділікке арналған жуу, халықтың санитариялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес тамақ және тұтыну) сынамаларын алу. 3. Қоршаған орта объектілеріне санитариялық-бактериологиялық зерттеу жүргізу, инфекциялық аурулар жағдайларын тіркеу және есепке алуды жүргізу. 4. Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау; ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет-ресурстармен жұмыс істеу.

		Білімдер:
		1. Биоматериалды клиникалық-диагностикалық бактериологиялық зерттеу жүргізу, микроорганизмдердің түрін анықтау және анықтау, себу дәрежесін анықтау, қажет болған жағдайда Бактерияға қарсы препараттарға сезімталдығын анықтау. 2. Санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін қоршаған ортаның (топырақ, су, ауа, қолдан жуу, тұрмыстық заттар, стерильділікке арналған жуу, халықтың санитариялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес тамақ және тұтыну) сынамаларын алу. 3. Қоршаған орта объектілеріне санитариялық-бактериологиялық зерттеу жүргізу, инфекциялық аурулар жағдайларын тіркеу және есепке алуды жүргізу. 4. Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау; ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет-ресурстармен жұмыс істеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Диагностика, емдеу, оңалту, бактериялық инфекциялардың таралуының алдын алу және салауатты өмір салтын қалыптастырудың кешенді тәсілін қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар: 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне бактериялық және вирустық генез ауруларын зертханалық диагностикалау мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Деректер базасы мен кітапханалардың ақпараттық жүйелерімен және интернет-ресурстармен жұмыс істеу. Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас қағидаттары.
Еңбек функциясы 2: Жетекшілердің бақылауымен және қадағалауымен санитариялық-эпидемиологиялық қызмет ұйымдарының басқа бөлімшелерімен және денсаулық сақтау қатысушыларымен өзара бірігіп іс-әрекет жасау	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, вирустық инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді көзқарасты қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа да мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар: 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне бактериялық және вирустық генез ауруларын зертханалық диагностикалау мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Зертханалық тәжірибенің стандартты типтік процедуралары. Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, вирустық инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді көзқарасты қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа да мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар: 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне бактериялық және вирустық генез ауруларын зертханалық диагностикалау мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Зертханалық тәжірибенің стандартты типтік процедуралары. Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас қағидаттары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: ТЖ аймағындағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау.	Дағды 1: ТЖ медициналық-санитариялық құбылыстарының деңгейін бағалауды жүргізу	Машықтар:
		1. Уақытша тұрғын үйлерді және ТЖ кезінде халықты эвакуациялау орындарын сумен жабдықтауды ұйымдастыру, ауыз суды дезинфекциялау. 2. Эвакуация және уақытша тұру орындарындағы (жатақханалар, шатырлы қалашықтар) санитариялық-гигиеналық жағдайларды бағалау. 3. Коммуналдық қызметтермен бірлесіп, аумақтың қайталама ластануын болдырмау үшін қатты тұрмыстық қалдықтарды, биологиялық қалдықтарды, жануарлар мен адамдардың мәйіттерін жинауды, әкетуді және залалсыздандыруды ұйымдастыру.
		Білімдер:
		1. Ауыз су сапасына, сумен жабдықтау жүйесіне қойылатын гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 2. Уақытша тұрғын үйлерге, оларды күтіп-ұстауға және пайдалануға қойылатын санитариялық-гигиеналық талаптар. 3. Елді мекендердің қатты тұрмыстық қалдықтарын залалсыздандыру және кәдеге жарату әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейінді шоғырландыру және бақылау Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары Мақсаткерлік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
22. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер (маман) паразитолог»:		
Топтың коды:	2269-2	
Қызмет атауының коды:	2269-2-012	
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер (маман) паразитолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2250-0 - Ветеринариялық дәрігерлер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жетекшінің бақылауымен және қадағалауымен паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гельминтозды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру 2. Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет ұйымдарының басқа бөлімшелерімен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара бірлесіп іс-әрекет жасау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу.	
Еңбек функциясы 1: Гельминтозды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру	Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар:	
		1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биологиялық қорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу, биологиялық материалдар мен растайтын зерттеу материалдарын жинауды, айналымды, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру. 3. Пайдалану ережелеріне сәйкес зертханалық жабдықта жұмыс істеу. 4. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, ең көп таралған аурулар бойынша Зерттеулерді зертханалық бақылау жоспарын әзірлеу.	
		Білімдер:	
		1. Зертханалық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Жалпы паразитология, эпидемиология, паразиттік аурулардың алдын алу және бақылау негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	

	Дағды 2: Гельминтоздың қоздырғыштарын анықтауға арналған санитариялық-паразитологиялық және/немесе паразитологиялық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Нәжіске паразитологиялық зерттеу жүргізу, ішектің қарапайымдылықтарын, гельминттерді және олардың жұмыртқаларын анықтау және зерттеу; 2. Санитариялық-паразитологиялық зерттеулер үшін топырақ, су, қол шайындылары, тұрмыстық заттар, көкөністер, шөптер сынамасын алу. 3. Қоршаған орта объектілеріне санитариялық-паразитологиялық зерттеу жүргізу. 4. Паразиттік аурулар жағдайларын және олар бойынша есептілікті жүргізу қағидаларын тіркеу, есепке алуды жүргізу. 5. Паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
		Білімдер: 1. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 2. Паразиттік аурулардың микроскопиялық және иммунологиялық диагностикасының негіздері. 3. Паразиттер мен векторлардың морфологиясы мен биологиясы, зертханалық диагностика, эпидемиология, аса маңызды паразиттік және векторлық паразиттік емес аурулардың алдын алу және олармен күресу. 4. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, жалпы гельминтоздардың диагностикасы.
		Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет ұйымдарының басқа бөлімшелерімен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара бірлесіп іс-әрекет жасау	Дағды 1: Бірлескен жұмыс кеңестерін, конференцияларды, консультацияларды және ақпарат алмасуды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Мақсаттарды, қатысушыларды және қажетті ресурстарды ескере отырып, іс-шараларды жоспарлау және дайындау. 2. Күн тәртібін қалыптастыру, қатысушылар арасында рөлдер мен міндеттерді бөлу. 3. Әр түрлі бөлімшелер мен қатысушылар арасында байланыс пен үйлестіруді ұйымдастырыңыз. 4. Пікірталастарды модерациялау, сындарлы диалогты қолдау және тиімді пікір алмасу. 5. Кеңестердің, консультациялардың және конференциялардың нәтижелерін құжаттау; жұмыс топтарында қарым-қатынас және тұлғааралық қарым-қатынас дағдыларын дамыту.
		Білімдер: 1. Іскерлік іс-шаралар мен кездесулерді жоспарлау және өткізу негіздері. 2. Тиімді қарым-қатынас және тұлғааралық қарым-қатынас ережелері. 3. Онлайн және офлайн іс-шараларды ұйымдастыруға арналған технологиялар мен құралдар (бейнеконференциялар, бірлескен жұмыс платформалары); 4. Ішкі және сыртқы ақпарат алмасуға қойылатын нормативтік және корпоративтік талаптар. 5. Іскерлік этикет және кәсіби қарым-қатынас негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Диагностика мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар: 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне зертханалық диагностика мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу; көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық аралаулардың жұмысына қатысу.
		Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас қағидаттары.
		Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.	Машықтар: 1. Медициналық құжаттаманы уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша ресімдеу; медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 2. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 3. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау саласындағы есептік және есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы бұйрықтар, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтар. 2. Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу қағидаларын бекіту туралы бұйрық және есептерді ұсыну. 3. Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелер мен базалар.
		Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі

	Дағды 2: Зертханалық зерттеулердің барлық кезеңдері үшін стандартты операциялық рәсімдерді (COP) әзірлеу және енгізу.	
	Машықтар:	
	1. Тиімді және дәл COP жасау үшін зертханалық процестердің талаптары мен ерекшеліктерін талдаңыз. 2. Зерттеудің әр кезеңіндегі әрекеттер тізбегін сипаттайтын егжей-тегжейлі және түсінікті нұсқаулар жасаңыз. 3. COP нормативтік талаптарға және сапа стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз ету. 4. Оқу мен процедуралардың сақталуын бақылауды ұйымдастыра отырып, зертханалық тәжірибеге COP енгізу. 5. Аудит нәтижелері, технологиялар мен нормативтік құжаттардағы өзгерістер негізінде COP жаңарту және түзету. 6. COP келісу және бекіту үшін әртүрлі бөлімшелермен өзара әрекеттесуді үйлестіру. 7. Енгізілген процедуралардың тиімділігін бағалау және оларды оңтайландыру бойынша ұсыныстар енгізу.	
	Білімдер:	
	1. Зерттеудің әртүрлі кезеңдерінде қолданылатын зертханалық әдістер мен технологиялардың негіздері. 2. Жұмыс процестерін стандарттау және құжаттау қағидаттары. 3. Стандартты операциялық процедураларды құрастыру және рәсімдеу әдістері. 4. Зертханалық қызметке қолданылатын нормативтік және реттеуші талаптар. Зертхананың жұмысын реттейтін ұйымның ішкі ережелері мен нұсқаулары. 5. Зертханалық процестердің сапасын бақылау және аудит негіздері. 6. Қызметкерлерді оқыту және жаңа жұмыс стандарттарын енгізу рәсімдері. 7. Енгізілген процедуралардың тиімділігін бағалау және түзету әдістері; Зертханалық процестердегі өзгерістерді басқару қағидаттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Тәртіптілік Жауапкершілік Шағылысу Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары стресске төзімділік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог

	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог		
23. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер (маман) эпидемиолог»:				
Топтың коды:	2269-2			
Қызмет атауының коды:	2269-2-013			
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер (маман) эпидемиолог			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:				
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу.			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман) 2111-1-003 - Астрометрия маманы			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын бұзушылықтардың алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге және жоюға бағытталған халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес ауруларға эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Медициналық және өзге де ұйымдарда санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) шараларды ұйымдастыру және жүргізу.		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұқпалы емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Эпидемиология және инфекциялық ауруларды алдын алу саласында ғылыми-зерттеу, талдау және әдістемелік жұмыстар жүргізу.		
Еңбек функциясы 1: Инфекциялық (паразиттік) және инфекциялық емес ауруларға эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.				

Дағды 1: Инфекциялық (паразиттік) ауруларды мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау.	Машықтар: 1. Эпидемиологтың мақсаты мен міндеттерін тұжырымдау. 2. Инфекциялық (паразитарлық) ауру ошақтарында профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жоспарлауға қатысу. 3. Инфекциялық ауруларға қарсы вакцинацияның орындалуын қадағалау. 4. Дезинфекцияға, зарарсыздандыруға, дезинсекцияға және дератизацияға қатысу. 5. Инфекциялық (паразиттік) аурулар ошақтарын эпидемиологиялық тексеруге қатысу. 6. Инфекциялық аурулардың ошақтарын және тағамнан улануды тексеруге қатысу. 7. Иммундаудан кейінгі жағымсыз құбылыстырды тексеруге қатысу. 8. Эпидемиологиялық талдау деректері негізінде инфекциялық (паразиттік) аурулардың жекелеген нозологиялық нысандары бойынша эпидемиялық процестің сипаттамаларын анықтау және оларды алдын алу бойынша нақты шараларды белгілеу. 9. Медициналық бұйымдарды өңдеу мен зарарсыздандыруды, медициналық қалдықтар мен иммунобиологиялық препараттарды жоюды бақылау. 10. Стационарларда инфекциялық (паразиттік) аурулар туындаған кезде профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралар кешенін әзірлеуге және жүзеге асыруға қатысу, аурухананың барлық бөлімшелерінде эпидемияға қарсы және санитариялық-гигиеналық режимдерді қамтамасыз ету. 11. Медициналық процедураларды орындау барысында стандартты сақтық шараларын қолдану. 12. Инфекциялық бақылау бойынша дұрыс құжаттаманы жүргізу және қауіпсіздіктің бұзылуы туралы хабарлау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Эпидемиологиялық бөлімнің құрамындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қызмет органдарының міндеттері. 3. Инфекциялық және паразиттік аурулардың эпидемиологиясы (этиологиясы, инфекция көздері, қоздырғыштың берілу механизмдері, эпидемиялық процестің көріністері, жағдайдың стандартты анықтамалары, зертханалық диагностика, алдын алу және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру). 4. Стандартты және қосымша сақтық шараларын түсіну. 5. Медициналық ұйымдағы инфекциялық бақылау жүйесінің құрылымы туралы түсінік. Дағдыны тану мүмкіндігі:
	талап етіледі

	Дағды 2: Инфекциялық (паразиттік) аурулар кезінде есепке алу – есеп беру құжаттарын жүргізу.	Машықтар: 1. Эпидемиологиялық бөлім бойынша есепке алу және есеп беру құжаттамасын жүргізу. 2. Халықтың инфекциялық және паразиттік аурулары бойынша эпидемиологиялық жағдай туралы деректерді жинау, өңдеу, жүйелеу (цифрлық және аналитикалық) және түсіндіру. 3. Халық арасында инфекциялық (паразитарлық) ауруларға мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу. 4. Статистикалық есептерді дайындау және оларды белгіленген мерзімде бақылаушы органдарға ұсыну. Білімдер: 1. Инфекциялық және паразиттік аурулар эпидемиологиясы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. 2. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекцияларға эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру негіздері. 3. Төтенше жағдайлардағы шараларды ұйымдастыру. 4. Есепке алу және есеп беру құжаттарының формалары (журналдар, карталар, шұғыл хабарламалар, статистикалық формалар). 5. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органдарына деректерді рәсімдеу және беру қағидалары. 6. Есептік деректерді жүйелеу, сақтау және талдау қағидадары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Еңбек функциясы 2: Медициналық және өзге де ұйымдарда санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) шараларды ұйымдастыру және жүргізу.	Дағды 1: Медициналық ұйымдарда медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекцияларды алдын алуға бағытталған санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы шаралар кешенін әзірлеу, енгізу және қамтамасыз ету. Машықтар: 1. Медициналық ұйымның санитариялық-гигиеналық жағдайына эпидемиологиялық талдау жүргізу. 2. Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Медициналық ұйымдарда санитариялық-гигиеналық нормалар мен ережелердің сақталуын ұйымдастыру және бақылау. 4. Дезинфекциялаудың, стерилдеудің және санитариялық өңдеудің оңтайлы әдістері мен құралдарын анықтау. 5. Профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау және қажет болған жағдайда түзету әрекеттерін енгізу. 6. Инфекциялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін зертханалық және шаруашылық қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 7. Медициналық қызметкерлерге медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекцияларды алдын алу мәселелері бойынша нұсқама және оқыту жүргізу. 8. Бөлмелердің, жабдықтар мен персоналдың санитариялық жағдайын бақылау бойынша құжаттаманы рәсімдеу және талдау. 9. Жеке қорғаныс құралдарын, қол гигиенасы мен қауіпсіз рәсімдер алгоритмдерін дұрыс қолдану. 10. МККБИ жағдайларын тексеру, құжаттаманы рәсімдеу және түзету іс-шараларын әзірлеуге қатысу. 11. Инфекциялық бақылаудың бұзылуы анықталған кезде клиникалық және әкімшілік персоналмен өзара іс-әрекет жасау.

Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық көмек көрсетумен байланысты жұқпалар эпидемиологиясының негіздері және олардың берілу жолдары. 3. Зарарсыздандырудың, стерилдеудің, асептика мен антисептиканың қазіргі заманғы әдістері мен құралдары. 4. Бөлмелердің, медициналық жабдықтар мен құралдардың санитариялық-гигиеналық жағдайына қойылатын талаптар. 5. Сыртқы орта объектілерінің зарарсыздығы мен микробтық тұқымдануын бақылау әдістері. 6. Эпидемиологиялық практикада қолданылатын микробиология, вирусология және иммунология негіздері. 7. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекция жағдайларын тексеру және тиісті құжаттаманы жүргізу тәртібі. 8. Медицина қызметкерлері мен пациенттердің инфекциялық қауіпсіздігін ұйымдастыру негіздері. 9. Инфекциялық бақылаудың және МККБИ профилактикасының заманауи концепциялары, халықаралық стандарттар. 10. Инфекциялық бақылау жүйесін ұйымдастыру қағидаттары, комитеттің және инфекциялық бақылау қызметінің функциялары. 11. Инвазиялық араласулармен байланысты асқынулардың алдын алуды қоса алғанда, пациенттер үшін қауіпсіз ортаны ұйымдастыру жөніндегі талаптар.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Сырқаттанушылықты талдау, медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың себептері мен қауіп-қатер факторларын анықтау, профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау және оларды оңтайландыру бойынша ұсынымдар қалыптастыру.	Машықтар: 1. Медициналық көмек көрсетумен байланысты жұқпалы аурулар бойынша эпидемиологиялық деректерді жинау, жүйелеу және өңдеу. 2. Пациенттер мен қызметкерлер арасындағы сырқаттанушылық көрсеткіштеріне статистикалық және эпидемиологиялық талдау жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекция қоздырғыштарының себептерін, көздері мен берілу механизмдерін анықтау. 4. Медициналық ұйымның әртүрлі бөлімшелерінде медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың пайда болу және таралу қауіп-қатер факторларын анықтау және бағалау. 5. Ауру жағдайлары арасында себеп-салдарлық байланыстарды орнату үшін эпидемиологиялық тексеру әдістерін пайдалану. 6. Жүргізілетін санитариялық-эпидемияға қарсы және профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау. 7. Инфекциялық қауіпсіздік жүйесін оңтайландыру бойынша ұсыныстар мен ұсынымдар әзірлеу. 8. Эпидемиологиялық жағдайды мониторингілеу үшін статистикалық талдаудың заманауи әдістерін, цифрлық құралдар мен бағдарламалық кешендерді қолдану. 9. Талдау есептерін дайындайды және талдау нәтижелерін басшылыққа және бақылаушы органдарға ұсыну.

		Білімдер: 1. Эпидемиологиялық көрсеткіштерді есептеу мен түсіндіруді қоса алғанда, эпидемиологиялық талдаудың қағидаттары мен әдістері. 2. Денсаулық сақтаудағы статистика, биостатистика және ақпараттық-талдамалық технологиялар негіздері. 3. Стационар жағдайында жұқпалы аурулар қоздырғыштарының берілу механизмдері мен жолдары. 4. Медициналық көмек көрсетумен байланысты негізгі инфекциялардың жіктелуі, этиологиясы және патогенезі. 5. Медициналық көмек көрсетумен байланысты жұқпалар ошақтарын эпидемиологиялық тексеру әдістері және құжаттаманы рәсімдеу қағидалары. 6. Жұқпалы ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды және есепке алуды ұйымдастыру жүйесі. 7. Профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 8. Инфекциялық қауіпсіздікті басқарудың және кәсіби қауіп-қатерді талдаудың қазіргі заманғы тәсілдері. 9. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың алдын алуды және есепке алуды регламенттейтін нормативтік-құқықтық құжаттар. 10. Медициналық ұйымдарда медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың алдын алу жөніндегі комиссиялардың жұмысын ұйымдастыру негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Жұқпалы емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Жұқпалы емес ауруларды мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау.	Машықтар:
		1. Эпидемиолог қызметінің мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау. 2. Эпидемиологиялық бөлімнің есептік-есептік құжаттамасын жүргізу. 3. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауға жататын объектілерге жүргізілген санитариялық-эпидемиологиялық тексерулердің нәтижелері бойынша халықтың денсаулығы мен адамның тіршілік ету ортасының жай-күйі туралы деректерді (сандық, талдамалық) жинауды, өңдеуді, жүйелеуді жүзеге асырады, ақпаратты жинауды және жүйелеуді жүргізу. 4. Халықтың денсаулығының нашарлауы қауіп-қатерінің жетекші факторларын, санитариялық-эпидемиологиялық, профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды іріктеуді жүргізу.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу саласындағы заңнамалары, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз етудің негізгі нормативтік-құқықтық актілері. 2. Профилактиканың, диагностиканың, диспансерлік бақылау мен оңалтудың қазіргі заманғы әдістері. 3. Емдеу-алдын алу, жедел медициналық көмек, халықты дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру негіздері. 4. Инфекциялық емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалаудың негізгі қағидаттары мен міндеттері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Жұқпалы емес ауруларды эпидемиологиялық бақылау.	Машықтар: 1. Тұтастай алғанда және жекелеген топтарда халық арасында жұқпалы емес ауруларға эпидемиологиялық бақылауды жүзеге асыру. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету үшін пәрменді алдын алу іс-шараларын жүргізу мақсатында материалды талдау. 3. Халық арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша ақпараттық-білім беру жұмысын жүргізу. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық қорытындылар, тексеру актілері, хаттамалар мен ұйғарымдар жасау. Білімдер: 1. Қоршаған орта факторларының халық денсаулығының жай-күйіне әсер етуінің алдын алу жөніндегі профилактикалық шаралар қағидаттары. 2. Халықтың денсаулық жағдайын талдау үшін зерттеудің эпидемиологиялық әдістері. 3. Инфекциялық емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалаудың негізгі қағидаттары мен міндеттері. 4. Эпидемиологиялық талдаудың қазіргі заманғы әдістері (сипаттамалық, талдамалық, эксперименттік). 5. Инфекциялық емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді реттейтін нормативтік-құқықтық актілер және санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Қосымша еңбек функциясы 2: Эпидемиология және инфекциялық ауруларды алдын алу саласында ғылыми-зерттеу, талдау және әдістемелік жұмыстар жүргізу.	Дағды 1: Ғылыми міндеттерді тұжырымдау, эпидемиологиялық ақпаратты жинау және өңдеу, инфекциялық аурулардың таралу заңдылықтарын анықтау және профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау үшін статистикалық талдау және модельдеу әдістерін қолдану.
		Машықтар: 1. Эпидемиология саласындағы ғылыми зерттеулердің мақсаттарын, міндеттері мен болжамдарын анықтау. 2. Статистикалық нысандарды, сауалнамаларды, деректер базасын және цифрлық платформаларды пайдалана отырып, шынайы эпидемиологиялық деректерді жинауды жоспарлау және жүргізу. 3. Алынған ақпаратты өңдеу, жүйелеу және верификациялау. 4. Аурулардың таралу заңдылықтарын анықтау үшін сипаттау және талдау эпидемиологиялық әдістерін қолдану. 5. Эпидемиологиялық процестерді математикалық модельдеу және болжау әдістерін пайдалану. 6. Деректерді талдау үшін статистикалық бағдарламалар мен сандық бағдарламаларды қолдану. 7. Талдау нәтижелерін эпидемиологиялық заңдылықтар мен қауіп-қатер факторлары тұрғысынан түсіндіру. 8. Сандық көрсеткіштер негізінде жүргізілетін профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау. 9. Зерттеу нәтижелерін есептер, ғылыми жарияланымдар және талдамалық шолулар түрінде рәсімдеу. 10. Кәсіби іс-шараларда, семинарлар мен конференцияларда ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ұсыну.

	Білімдер: 1. Медицина және эпидемиология саласындағы ғылыми зерттеулердің әдіснамасы мен кезеңдері. 2. Эпидемиологиялық ақпаратты жинаудың негізгі көздері мен әдістері (тіркелімдер, мониторинг, статистикалық есептілік, іріктемелі зерттеулер). 3. Эпидемиологиялық көрсеткіштерді құру және талдау қағидаттары (сырқаттану, таралу, өлім-жітім, қауіп-қатер, салыстырмалы қауіп-қатер және т.б.). 4. Сипаттау, талдау және эксперименттік эпидемиология әдістері. 5. Корреляциялық, регрессиялық және көп факторлы талдауды қоса алғанда, биостатистика және эпидемиологиялық модельдеу негіздері. 6. Профилактикалық бағдарламалар мен эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігі мен сапасын бағалау әдістері. 7. Деректерді өңдеу мен визуализациялаудың қазіргі заманғы ақпараттық технологиялары мен бағдарламалық құралдары. 8. Дәлелді медицина және ғылыми жарияланымдарды сыни талдау негіздері. 9. Денсаулық сақтаудағы ғылыми және талдамалық қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Медициналық ұйымдарда инфекциялық бақылау және аурулардың алдын алу жүйесін жетілдіруге бағытталған ғылыми негізделген әдістемелік материалдарды, хаттамалар мен іс-қимыл алгоритмдерін жасау.	Машықтар: 1. Қолданыстағы инфекциялық бақылау жүйесін талдау және оны жетілдіру бағыттарын анықтау. 2. Инфекциялық аурулардың алдын алу бойынша әдістемелік материалдарды әзірлеудің мақсаттарын, міндеттері мен басымдықтарын тұжырымдау. 3. Қазіргі заманғы ғылыми деректер мен нормативтік құжаттар негізінде медицина қызметкерлері үшін әдістемелік ұсынымдар, жергілікті хаттамалар мен іс-қимыл алгоритмдерін әзірлеу. 4. Ұсынылатын профилактика және инфекциялық бақылау шараларын негіздеу кезінде дәлелді медицина қағидаттарын қолдану. 5. Енгізілетін әдістемелік шешімдердің тиімділігі мен нәтижелілігін бағалау критерийлерін әзірлеу. 6. Әзірленген материалдарды медициналық ұйымдардың практикалық қызметіне енгізу және олардың қолданылуын бақылау. 7. Әзірленген әдістемелер мен хаттамалар бойынша персоналды оқытуды және кеңес беруді ұйымдастыру. 8. Белгіленген талаптарға сәйкес әдістемелік құжаттарды рәсімдейді және ұсыну. 9. Іс жүзінде қолдану қорытындысы бойынша әдістемелік материалдарға түзетулер енгізу және енгізу нәтижелеріне талдау жасау.

	Білімдер:	
	1. Санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылықты және жұқпалы ауруларды реттейтін заңнамалық және нормативтік құжаттар. 2. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялық бақылау және инфекциялардың алдын алу жүйесін ұйымдастыру негіздері. 3. Жергілікті хаттамаларды, стандартты операциялық рәсімдер мен әдістемелік ұсынымдарды әзірлеу құрылымы мен қағидаттары. 4. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін талдау және бағалау әдістері. 5. Дезинфекция, стерильдеу, асептика және антисептика саласындағы қазіргі заманғы ғылыми және технологиялық жетістіктері. 6. Әдістемелік материалдарды бекіту кезінде бақылаушы және сарапшы органдармен өзара іс-қимыл тәртібі. 7. Әзірленген алгоритмдер мен хаттамалардың сақталуын мониторингілеу және бағалау әдістері. 8. Денсаулық сақтау саласындағы әдістемелік құжаттарды рәсімдеуге және сараптамалық бағалауға қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Мейірімділік Бастамашылық Ақпаратты іздеу және талдау Шағылысу Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог
24. Кәсіптің карточкасы «7.1 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы)»:		
Топтың коды:	2269-2	
Қызмет атауының коды:	2269-2-003	
Кәсіптің атауы:	7.1 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2213-3-002 - Дәрігер-радиолог 2133-1 - Экологтар 2149-9-012 - Инженер-медициналық радиохимик 2216-3-005 - Дәрігер-рентгенолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылауды ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық қадағалауды жүзеге асыру жөніндегі қызмет.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қызметкерлердің денсаулығына қауіп-қатерді бағалау және басқару	
Еңбек функциясы 1: Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және қадағалау.	Машықтар:	
		1. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерді пайдалана отырып, профилактикалық бақылау, тексерулер, тергеулер жүргізуге қатысу. 2. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы анықталған бұзушылықтарды жою және олардың орындалуын бақылау туралы хабарламаларды, тексеруді тағайындау туралы актілерді, тексеру актілерін, нұсқамаларды рәсімдеуге қатысу. 3. Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі уәкілетті органның ақпараттық жүйелерінде тексерулерді тіркеуге, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есептік-есептік құжаттаманы жүргізуге қатысу. 4. Өндірістік орта факторларын бақылаудың заманауи зертханалық және аспаптық әдістерін пайдалана отырып, объектілерге зерттеу жүргізу.	

		Білімдер:
		1. Негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторларды (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларын) және олардың өнеркәсіптік кәсіпорындар мен өндірістік объектілердегі көздерін. 2. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. 3. Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы саласындағы заңнамасының; рұқсат беру рәсімдері мен әкімшілік заңнаманың және басқа да заңнамалық актілердің негізгі ережелерін. 4. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есепке алу-есеп беру құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) зияндылығы мен қауіптілігі көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларын талдау	Машықтар: 1. Жұмысшыларға қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) орта факторларының және еңбек процесінің факторларының) әсер ету көрсеткіштері бойынша өлшемдерге сәйкес сыныптар бойынша еңбек жағдайларын бағалауды жүзеге асыру. 2. Сынамаларды іріктеу, ілеспе құжаттарды, санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу туралы ұйғарымдар мен қаулыларды дайындау, жұмыс орындарында зиянды өндірістік факторларды: иондамайтын сәулелену параметрлерін, физикалық факторлар параметрлерін (шу, діріл, микроклимат, жарықтандыру), сыртқы орта объектілерін (су, топырақ, ауа) зертханалық-аспаптық зерттеулер мен өлшемдерді жүргізу дағдыларын меңгеру (атмосфералық ауа және жұмыс аймағының ауасы). 3. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауға жататын объектілерді жүргізілген санитариялық-эпидемиологиялық зерттеп-қарау нәтижелері бойынша халық денсаулығы мен адамның мекендеу ортасының жай-күйі туралы деректерді (цифрлық, талдамалық) жинауды, өңдеуді, жүйелеуді жүргізу. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық, профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу.
		Білімдер:
		1. Өндірістік орта факторларының зияндылығы мен қауіптілігі, еңбек процесінің ауырлығы мен шиеленісі көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларын бағалау мен жіктеудің гигиеналық критерийлері. 2. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы өлшеулерді іріктеу мен жүргізудің негізгі аспаптары мен әдістері. 3. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық қадағалауды жүзеге асыру жөніндегі қызмет.		

Дағды 1: Бақылау объектісіне (субъектісіне) бармай-ақ өнеркәсіптік кәсіпорындарға профилактикалық бақылау жүргізу.	Машықтар: 1. Өнеркәсіптік объектінің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін талдау және бағалау үшін қажетті есепке алу-есеп беру құжаттарының тізбесін жасау. 2. Бақылау объектісінің (субъектісінің) нақты санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін сипаттайтын материалдарды (ағымдағы санитариялық қадағалау, еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын аттестаттау, өндірістік бақылау шеңберінде бұрын жүргізілген зертханалық-аспаптық өлшеулердің нәтижелері, объектінің (субъектінің) қызмет түрі, технологиялық процестің, шығарылатын өнімнің сипаттамасы және т.б.) талап ету және талдау. 3. Ұсынылған материалдардың жұмыс істейтін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерінің талаптарына сәйкестігін тексеру нәтижелерін бағалау. 4. Тексеру объектісі (субъектісі) бойынша тексеру парақтарын, хаттамаларды, қаулыларды, негізделген санитариялық-эпидемиологиялық қорытындыларды рәсімдеу. Білімдер: 1. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу жөніндегі негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 2. Өнеркәсіптік кәсіпорындарды тексеру түрлері (жоспарлы, жоспардан тыс, рейдтік), өндірістік объектілерге профилактикалық бақылауды жүзеге асыру үшін негіздемелер. 3. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау басқармасы, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері және әкімшілік заңнама саласындағы заңнамасының негізгі ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Эпидемиялық маңыздылық дәрежесін (жоғары, орташа, елеусіз) айқындау үшін өнеркәсіптік объектілердің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін бағалау	Машықтар: 1. Алынған құжаттар бойынша өнеркәсіптік объектінің санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайына алдын-ала талдау жүргізу (Қызмет түрі, технологиялық процестің сипаттамасы, шығарылатын өнім және т.б.) және объектінің эпидемиялық маңыздылық дәрежесін анықтау. 2. Өндірістік факторларды (метеофакторлар, жарықтандыру, электромагниттік өрістер, шу мен діріл, жұмыс аймағы ауасының шаңдануы мен газдануы және т.б.) өлшеуге арналған әдістеме мен аспаптарды меңгеру. 3. Объектіге білікті санитариялық-эпидемиологиялық тексеру жүргізу. 4. Нормативтік-техникалық құжаттама талаптарына сәйкес өндірістік орта факторларын өлшеу хаттамаларын рәсімдеу. 5. Өнеркәсіптік кәсіпорынның негізделген санитариялық-эпидемиологиялық қорытындысын беру.

		Білімдер: 1. Өнеркәсіптік кәсіпорындардың қауіптілік дәрежесі, өндірістік ортаның зиянды және қауіпті факторларының түрлері бойынша жіктелуі. 2. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) жұмысшыларға әсерін гигиеналық нормалау негіздері. 3. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу жөніндегі негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 4. Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері және әкімшілік заңнама саласындағы заңнамасының негізгі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Қызметкерлердің денсаулығына қауіп-қатерді бағалау және басқару	Дағды 1: Қызметкерлердің денсаулығына ықтимал қауіптер мен кәсіптік қауіп-қатер факторларын анықтау.	Машықтар:
		1. Физикалық (шу, діріл), химиялық (зиянды заттар), биологиялық (инфекциялар) және психологиялық (стресс, шамадан тыс жұмыс) факторларды қоса алғанда, ықтимал қауіптерді анықтау. 2. Жұмысшылардың денсаулық жағдайы мен жұмыс процестерінің сипаттамалары, қолданылатын жабдықтар және химиялық, физикалық және биологиялық факторлардың әсері туралы деректерді талдау. 3. Медициналық тексерулердің, сырқаттанушылықтың және жарақаттанудың деректерін талдау, тенденцияларды анықтау және осы деректер негізінде жұмысшылардың денсаулығына кәсіби қауіп-қатер дәрежесін бағалау.
		Білімдер:
		1. Негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар (өндірістік (жұмыс) ортасы мен еңбек процесінің факторлары) және олардың өнеркәсіптік кәсіпорындар мен өндірістік объектілердегі көздері. 2. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. 3. Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы; рұқсат беру рәсімдері мен әкімшілік заңнама және басқа да заңнамалық актілер саласындағы заңнамасының негізгі ережелері. 4. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есептік-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Жұмысшылардың денсаулық жағдайлары мен еңбек жағдайларына байланысты деректерді жинау және талдау. Жұмысшылардың ағзасына өндірістік факторлардың әсері мәселесі бойынша клиникалық бейіндегі мамандардың қорытындысына сараптамалық баға беру	
	Машықтар: 1. Қызметкерлердің денсаулық жағдайы мен еңбек жағдайларына қатысты деректерді жинау; талдау және жоспарлар мен бағдарламаларды бірлесіп әзірлеу үшін әртүрлі департаменттермен, соның ішінде басшылықпен, медициналық қызметкерлермен, өндірістік бөлімшелермен және қызметкерлермен өзара әрекеттесу. 2. Өнеркәсіптік қалдықтарды қауіпсіз басқаруды және олардың қызметкерлердің денсаулығына әсерін зерттеу. 3. Жұмыс орнындағы ықтимал қауіптерді анықтаңыз, олардың жұмысшылардың денсаулығына әсерін талдаңыз және кәсіби қауіп-қатерді азайту әдістерін ұсыныу. 4. Жұмысшылардың денсаулық жағдайы мен еңбек жағдайларына қатысты деректерді өңдеу және түсіндіру үшін арнайы бағдарламаларды меңгеру. 5. Сауалнамалар, сауалнамалар, сұхбаттар жүргізу және медициналық тексерулер мен зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау. 6. Қызметкерлердің денсаулық жағдайы, еңбек жағдайлары және кәсіби қауіп-қатер туралы деректерді жинау, сондай-ақ алдын алу шараларын жоспарлау үшін оларды талдау.	
	Білімдер: 1. Жұмыс істейтін халықтың денсаулық жағдайын бақылау және талдау жөніндегі заңнамалық және нормативтік құжаттар. 2. Қызметкерлердің сырқаттанушылық, жарақаттану көрсеткіштерін және денсаулығының өзге де параметрлерін талдау үшін деректер мен статистикалық құралдарды жинау әдістері. 3. Медициналық аспектілері (физиология, патология, эпидемиология) және еңбек қызметі кезеңінде туындайтын жалпы және ерекше аурулар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Сыпайылық Тәртіптілік Жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу стресске төзімділік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.3	Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог

25. Кәсіптің карточкасы «7.1 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігерлері және кәсіби мамандар		
Қызметтің негізгі мақсаты:	ҚР халқының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Балалар мен жасөспірімдер мекемелеріне санитариялық-гигиеналық бақылауды жоспарлау. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілеріне мемлекеттік бақылауды (қадағалауды) жүзеге асыру және мемлекеттік қызметтер көрсету жөніндегі іс әрекет	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Балалар мен жасөспірімдердің салауатты өмір салтын ұйымдастыру мәселелері бойынша ағарту жұмыстарын жүргізу.	
Еңбек функциясы 1: Балалар мен жасөспірімдер мекемелеріне санитариялық-гигиеналық бақылауды жоспарлау.	Дағды 1: Білім беру және тәрбиелеу объектілерінің сапасын зерделеу бойынша алынған нәтижелерді талдау және гигиеналық бағалау	Машықтар:	
		1. Зертханалық-аспаптық зерттеулердің нәтижелерін бағалау. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілерін зерттеу нәтижелері бойынша санитариялық-эпидемиологиялық қорытындылар жасау. 3. Балалар халқының аурушаңдығы мен білім беру және тәрбиелеу объектілерінің сапасы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарға талдау жүргізу.	
		Білімдер:	
		1.Балалар мен жасөспірімдердің тіршілік ету ортасының жағдайына қойылатын санитариялық-гигиеналық талаптар. 2. Балалар мен жасөспірімдердің ағзасына қоршаған орта факторларының қолайсыз әсерін болдырмау үшін профилактикалық шараларды ұйымдастыру қағидаттары. 3. Қажетті есеп беру-есепке алу құжаттаманы дайындауға қойылатын талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	

	Дағды 2: Білім беру және тәрбиелеу объектілерінің жай-күйіне зертханалық және аспаптық зерттеулер ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Білім беру және мектепке дейінгі тәрбиелеу объектілерін қадағалау және бақылау бөлімі қызметінің мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау. 2. Тексерулер жүргізудің жыл сайынғы жоспарын әзірлеу, жұмыс жоспарын жасау (жылдық, тоқсандық). 3. Балалар мен жасөспірімдер мекемелерінің қызметкерлерінің профилактикалық медициналық тексеруден уақтылы өту жиілігін жоспарлау. 4. Балалар мен жасөспірімдер мекемелерінің санитариялық жағдайын жақсарту бойынша санитариялық-сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспарына ұсыныстар беру.
		Білімдер: 1. Санитариялық-эпидемиологиялық бақылаудың негізгі мақсаттары мен міндеттерін, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы жөніндегі маманның құқықтары мен міндеттерін айқындайтын директивалық және заңнамалық құжаттар. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілеріне зертханалық-аспаптық зерттеулер жүргізуге қойылатын негізгі талаптар. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілеріне ағымдағы санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жоспарлау және ұйымдастыру жөніндегі нормативтік-құқықтық актілер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1: Балалар мен жасөспірімдердің денсаулығына тіршілік ету ортасы факторларының әсер ету қауіп-қатерін бағалау және әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізу.	Машықтар: 1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылауға және қадағалауға жататын объектілерді жүргізілген санитариялық-эпидемиологиялық зерттеп-қарау нәтижелері бойынша балалар халқының денсаулығы мен адамның мекендеу ортасы туралы деректерді жинау, өңдеу, жүйелеу және талдау. 2. Балалардың физикалық, әлеуметтік, табиғи-климаттық көрсеткіштерін бағалау және санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық өлшемдерін белгілеу. 3. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг үшін денсаулықтың бұзылуының жетекші көрсеткіштерін таңдаңыз. 4. Сауықтыру шараларын әзірлеу. 5. Мониторинг нәтижелері бойынша өзгерістердің динамикасын, бағытын және қарқындылығын сипаттайтын қорытындылар, баяндамалар, ұсынымдар, ғылыми болжамдар, диаграммалар, кестелер жасау. 6. Тіршілік ету ортасы факторларының балалар денсаулығына әсерін гигиеналық диагностикалау нәтижелері туралы ақпараттық-талдамалық материалдар дайындау. 7. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мәселелер бойынша әдіснамалық және консультациялық көмекті жүзеге асыру.

		Білімдер: 1. Негізгі физика-химиялық, математикалық жаратылыстану-ғылыми ұғымдар мен білім беру және тәрбие жағдайларының жай-күйі туралы ақпаратты жинау және медициналық-статистикалық талдау әдістері. 2. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың бұзылуының жетекші көрсеткіштері. 3. Балалардың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының критерийі. 4. Тіршілік ету ортасы факторларының әсеріне байланысты балалар популяциясының (популяциясының) денсаулық жағдайын зерттеу және бағалау қағидаттары. 5. Эпидемиологиялық мәселелерді шешу және эпидемиологиялық материалдарды талдау үшін статистикалық әдістерді қолдану қағидаттары. 6. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Білім беру және тәрбиелеу объектілерінің аумақтарын, ғимараттарын, құрылыстарын, үй-жайларын, жабдықтарын санитариялық-эпидемиологиялық тексеруді жоспарлау және жүргізу	Машықтар: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес субъектілерге (объектілерге) қатысты санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды және қадағалауды жүзеге асыру. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде сабақ режимін ұйымдастыру жағдайларын бақылауды жүзеге асыру. 3. Нысандағы сауықтыру іс-шаралары жоспарының орындалуын бақылау. 4. Микробиологиялық, санитариялық-химиялық және паразитологиялық зерттеулерге физикалық-аспаптық өлшеулер (жарық деңгейлері, метеорологиялық факторлардың параметрлері, электромагниттік және электростатикалық өрістер және мектеп жиһазын өлшеу), тамақ өнімдерінің, шайындылардың, судың, топырақтың және т.б. сынамаларын алу дағдыларын меңгеру. 5. Тексеруден өткен объектіде анықталған сәйкессіздіктер мен бұзушылықтарды жою туралы ұйғарымдар тұжырымдау және беру. 6. Тексеру кезінде анықталған бұзушылықтарды жоюды бақылау. 7. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде санитариялық-эпидемиологиялық, профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды өзірлеуге, ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 8. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде шектеу іс-шараларын, оның ішінде карантинді белгілеу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамалары. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілеріндегі балалар мен жасөспірімдердің тіршілік ету ортасының физикалық факторларын гигиеналық нормалау қағидаттары. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілерін пайдалануға қабылдауға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Қосымша еңбек функциясы 1: Балалар мен жасөспірімдердің салауатты өмір салтын ұйымдастыру мәселелері бойынша ағарту жұмыстарын жүргізу.	Дағды 1: Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде ағарту жұмыстарын жоспарлау.		Машықтар: 1. Білім беру және мектепке дейінгі тәрбиелеу объектілерін қадағалау және бақылау бөлімі қызметінің мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау. 2. Балалар мен жасөспірімдердің салауатты өмір салтын ұйымдастыру мәселелері бойынша ағарту жұмыстарын жүргізудің жыл сайынғы жоспарын әзірлеу. 3. Балалар мен жасөспірімдер мекемелерінің санитариялық жағдайын жақсарту бойынша санитариялық-сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспарына ұсыныстар беру.
			Білімдер: 1. Балалар мен жасөспірімдердің салауатты өмір салтын ұйымдастыру мәселелері бойынша ағарту жұмысының негізгі мақсаттары мен міндеттерін айқындайтын директивалық және заңнамалық құжаттар. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде ағарту жұмыстарын жүргізуге қойылатын негізгі талаптар. 3. Балалар мен жасөспірімдердің салауатты өмір салты мәселелері бойынша ағарту жұмыстарын іске асыру кезеңдері мен қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
	Дағды 2: Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде ағарту жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу.	Машықтар: 1. Балалар мен жасөспірімдердің салауатты өмір салтын ұйымдастыру мәселелері бойынша ағарту жұмыстарын жүргізу нәтижелері бойынша қорытындылар рәсімдеу. 2. Балалар денсаулығының жай-күйі мен білім беру және тәрбиелеу объектілерінің сапасы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарға талдау жүргізу. 3. Балалардың санитариялық-эпидемиологиялық сауаматтылығы саласындағы мәселелер бойынша әдіснамалық және консультациялық көмекті жүзеге асыру.	
		Білімдер: 1. Білім беру және тәрбиелеу жағдайларының жай күйі туралы ақпаратты жинаудың және статистикалық талдаудың негізгі әдістері. 2.Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың бұзылуының жетекші көрсеткіштері. 3. Балалардың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының критерийі. 4. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Компьютерлік сауаттылық Көп мәселелік Тәртіптілік ізгі ниет		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	

	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
26. Кәсіптің карточкасы «7.1 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-006		
Кәсіптің атауы:	7.1 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2213-3-002 - Дәрігер-радиолог 2216-3-002 - Сәулелік диагностикасы дәрігері 2133-1 - Экологтар		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметкердің, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қызметкердің, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет 2. Радиациялық қауіп-қатерді бағалау және иондаушы сәулелену көздерімен жұмыс істейтін халық пен персоналды радиациялық қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу жөніндегі қызмет.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет	
Еңбек функциясы 1: Қызметкердің, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет			

Дағды 1: Санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беру		Машықтар: 1. Өтініштерді және оған қосымша берілетін құжаттарды қабылдау және тіркеу. 2. Мемлекеттік қызмет көрсетуге қатысатын органдарға (ұйымдарға) ведомствоаралық сұранысты қалыптастыру және жіберу. 3. Сынақтық зертханасының (орталығының) аккредиттеу салаларын және құжаттарда баяндалған ақпараттың мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қағидаттары мен нормативтердің талаптарына сәйкестігін тексеру, сондай-ақ жүргізілген зерттеулер мен сынақтардың толықтығын, олардың әдістемелерге сәйкестігін тексеру. 4. Бас тарту туралы хабарлама немесе санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беру туралы шешім қабылдау ұсынысымен қорытынды қалыптастыру. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Азық-түлік өнімдері мен тамақ шикізатының сапасы мен қауіпсіздігіне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар және елді мекендер жағдайында адамның тіршілік ету ортасының факторларын гигиеналық нормалау қағидаттары. 3. Елді мекендер жағдайында тіршілік ету ортасы факторларының адамға қолайсыз әсер ету дәрежесінің алдын алу немесе азайту жөніндегі профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және мазмұны қағидаттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		талап етіледі
Дағды 2: Радиациялық гигиена саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және қадағалау.		Машықтар: 1. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілерді пайдалана отырып, объектілерге санитариялық тексеру жүргізуге қатысу. 2. Қызметкердің, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органдарының ұсыныстары мен нұсқамаларының орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 3. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттаманы жүргізу. Білімдер: 1. Иондаушы сәулеленудің негізгі көздері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезіндегі иондаушы сәулеленудің әсер ету ерекшеліктері. 3. Халыққа иондаушы сәулеленудің әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 4. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттама. 6. Шетелдік және отандық медицинаның, санитариялық ағартуды ұйымдастырудың, халықты гигиеналық тәрбиелеудің және салауатты өмір салтын насихаттаудың заманауи ғылыми жетістіктері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		талап етіледі

Еңбек функциясы 2: Радиациялық қауіп-қатерді бағалау және иондаушы сәулелену көздерімен жұмыс істейтін халық пен персоналды радиациялық қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Иондаушы сәулелену көздерімен байланыста жұмыс істейтін халықтың, персоналдың денсаулығына радиациялық қауіп-қатерді бағалау.	Машықтар: 1. Радиацияның денсаулыққа әсерін бағалау үшін республикадағы (облыс, қала) радиациялық жағдай бойынша ақпаратты ресми көздерден (халықтың сырқаттануы, медициналық-биологиялық деректер, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай және қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы статистикалық есептер) талдау. 2. Қауіп-қатерді бағалау және қауіпсіздік шараларын әзірлеу кезінде нормативтік-құқықтық актілерді қолданыңыз. 3. Әр түрлі радиациялық жағдайларда тұрғындар да, қызметкерлер де алған сәулелену дозаларын есептеңіз. 4. Сәулеленудің стохастикалық әсерлерінің (ықтималдық әсерлерінің) қауіп-қатерін сандық бағалау. 5. Радиациялық жағдайды жедел бақылауды жүргізу және араласудың белгіленген өлшемдерін қолдану.
		Білімдер: 1. Иондаушы сәулеленудің негізгі көздері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезіндегі иондаушы сәулеленудің әсер ету ерекшеліктері. 3. Иондаушы сәулеленудің халыққа әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 4. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Иондаушы сәулелену көздерімен байланыста жұмыс істейтін халықты, персоналды радиациялық қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу.	Машықтар: 1. Қауіп-қатерді бағалау, жеке және ұжымдық қорғаныс құралдарын таңдау және қолдану дағдыларын меңгеру (уақытты, мөлшерді, қашықтықты қорғау: экрандау, қашықтықты сақтау, химиялық қорғау, арнайы құрылыстар). 2. ҚР нормативтік-құқықтық актілерінің халықты және персоналды радиациялық қорғау жөніндегі талаптарына сәйкес шаралар қолдану. 3. Эвакуация мен арнайы санитариялық өңдеуді қоса алғанда, авариялық жағдайларда іс-қимыл жоспарларын әзірлеу.
		Білімдер: 1. Иондаушы сәулеленудің затпен және биологиялық объектілермен өзара әрекеттесу ерекшеліктері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезінде қорғау қағидаттары. 3. Қазақстан Республикасындағы радиациялық қауіпсіздікті реттейтін заңнамалар мен нормативтік құжаттар. 4. Деректерді талдау саласындағы негізгі білім, SPSS, Statistica сияқты мамандандырылған бағдарламалық жасақтаманы қолдана білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Адам денсаулығы үшін тіршілік ету ортасының радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі		

қызмет	Дағды 1: Радиометриялық және дозиметриялық бақылауды жүзеге асыру.	Машықтар: 1. Иондаушы сәулеленуді анықтау және тіркеу әдістерін қолдану. 2. Топтық және жеке дозиметриялық бақылау әдістерін меңгеру. 3. Беткейлердің радиациялық ластану деңгейін өлшеу, тамақ, су және ауаның радиоактивтілігін анықтау әдістерін қолдану.	
		Білімдер: 1. Иондаушы сәулеленуді анықтау және тіркеу әдістері. 2. Топтық және жеке дозиметриялық бақылау әдістері. 3. Беттердің радиациялық ластану деңгейін өлшеу және тамақ, су және ауаның радиоактивтілігін анықтау әдістері. 4. Қазақстан Республикасындағы халықтың радиациялық қауіпсіздігін реттейтін заңнамалар мен нормативтік-құқықтық актілер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
	Дағды 2: Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізу және тіршілік ету ортасы факторларының адам денсаулығына әсер ету қауіп-қатерін бағалау.	Машықтар: 1. Халықтың сырқаттануы, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай және қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы ресми статистика материалдарына талдау жүргізу; есептік және есепті медициналық құжаттама нысандарын талдау. 2. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың бұзылуының жетекші көрсеткіштерін таңдау. 3. Аумақта фактордың таралуын және адамға ықтимал әсерін сипаттау үшін объектілерді өлшеу орындарын белгілеу; бақылаулар мен зерттеулердің жиілігі мен жиілігін анықтау.	
		Білімдер: 1. Негізгі физика-химиялық, математикалық және жаратылыстану-ғылыми ұғымдар мен санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың жай-күйі туралы ақпаратты жинау және медициналық-статистикалық талдау әдістері. 2. Халықтың денсаулық жағдайы көрсеткіштерін және демографиялық көрсеткіштерді мемлекеттік есепке алу қағидаттары. 3. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері. 4. Халықтың (халықтың) денсаулық жағдайын гигиеналық зерттеу және сырқаттанушылықтың алдын алу қағидаттары. 5. Халық денсаулығы үшін қауіп-қатерді бағалау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Бастамашылық Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	

кәсіптермен байланыс:	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог		
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог		
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог		
27. Кәсіптің карточкасы «7.1 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы)»:				
Топтың коды:	2269-2			
Қызмет атауының коды:	2269-2-004			
Кәсіптің атауы:	7.1 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы)			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:				
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2269-2 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігерлері және кәсіби мамандар 2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері			
Қызметтің негізгі мақсаты:	ҚР халқының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Коммуналдық объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды (қадағалауды) жүзеге асыру және мемлекеттік қызметтер көрсету жөніндегі қызмет. 2. Қоршаған орта сапасының гигиеналық мониторингі.		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гигиеналық мониторинг нәтижелерін талдау, халықтың денсаулық жағдайы мен қоршаған орта факторлары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды анықтау.		
Еңбек функциясы 1: Коммуналдық объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды (қадағалауды) жүзеге асыру және				

мемлекеттік қызметтер көрсету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Зертханалық зерттеулердің нәтижелерін гигиеналық бағалау және талдау.	Машықтар: 1. Коммуналдық объектілерде санитариялық нормалар мен ережелердің сақталуын бақылауды жүзеге асыру. 2. Профилактикалық бақылау және (немесе) санитариялық-эпидемиологиялық сараптама нәтижелері негізінде санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беру (өнеркәсіптік және азаматтық мақсаттағы объектілерге; қоршаған ортаға зиянды заттар мен физикалық факторлардың шекті жол берілетін шығарындылары мен шекті жол берілетін төгінділері, санитариялық қорғау аймақтары, СҚА белгілеу жөніндегі жобалар бойынша нормативтік құжаттаманың жобалары). 3. Тексеруден өткен объектіде анықталған сәйкессіздіктер мен бұзушылықтарды жою туралы ұйғарымдар тұжырымдау және беру.
		Білімдер: 1. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және әлеуметтік-тұрмыстық орта объектілеріндегі мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың мақсаттары мен әдістері. 2. Анықталған бұзушылықтардың, санитариялық заңнама талаптарының, техникалық регламенттердің жолын кесу және (немесе) бұзушылықтардың салдарын жою жөніндегі шараларды қолдану тәртібін айқындайтын жағдайлар. 3. Қоршаған орта объектілерін зерттеу нәтижелерін тіркеу, есепке алу және өңдеу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Коммуналдық объектілердің аумақтарын, ғимараттарын, құрылыстарын, үй-жайларын, жабдықтарын санитариялық-эпидемиологиялық тексеруді жоспарлау және жүргізу.	Машықтар: 1. Коммуналдық гигиена саласындағы объектілерді тексеруді жүргізудің жыл сайынғы жоспарын әзірлеу. 2. Коммуналдық объектілерге жоспардан тыс тексерулер жүргізуге прокуратура органымен келісу. 3. Коммуналдық объектілердің аумақтарына, ғимараттарына, құрылыстарына, құрылыстарына, жабдықтарына және күтіп-ұстауға санитариялық тексеру жүргізу.
Еңбек функциясы 2: Қоршаған орта сапасының гигиеналық мониторингі.		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамалық құжаттары. 2. Елді мекендер жағдайында адамның тіршілік ету ортасының химиялық, физикалық және биологиялық факторларын гигиеналық нормалау қағидаттары. 3. Әртүрлі мақсаттағы коммуналдық объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 1: Тіршілік ету ортасының негізгі компоненттерінің сапасы мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу: ауа, су (ауыз су және су қоймаларында), топырақ.	Машықтар: 1. Қоршаған орта объектілерінің басым ластағыштарын және аспаптық зерттеулер жүргізудің және әртүрлі ортадан сынамалар алудың бақылау нүктелерін айқындау. 2. Қоршаған ортаның әртүрлі факторларының жай-күйі (судың, ауаның, жердің сапасы, шу деңгейі, радиациялық фон, еңбек жағдайлары, тамақтану) және халықтың денсаулық жағдайының тиісті көрсеткіштері (сырқаттанушылық, өлім-жітім, мүгедектік) туралы ақпарат жинауды жүргізу. 3. Халықтың денсаулығы мен қоршаған ортадағы өзгерістерді анықтау үшін алынған деректерге жүйелі талдау және бағалау жүргізу.
		Білімдер: 1. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың негізгі мақсаттарын мен міндеттерін, Коммуналдық гигиена жөніндегі маманның құқықтары мен міндеттерін айқындайтын директивалық және заңнамалық құжаттар. 2. Негізгі физика-химиялық, математикалық, жаратылыстану-ғылыми ұғымдар мен санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың жай-күйі туралы ақпаратты жинау және медициналық-статистикалық талдау әдістері. 3. Қоршаған орта объектілері сапасының гигиеналық нормативтері мен санитариялық-эпидемиологиялық қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Қоршаған ортаның жай-күйіне зертханалық және аспаптық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.	Машықтар: 1. Сыртқы орта объектілерінің (атмосфералық ауа, су, топырақ) сынамаларын алуды, зертханалық зерттеулер үшін материал алуды ұйымдастыру. 2. Зертханалық бақылауды оңтайландыру және әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесі үшін ең маңыздыларын бөлу үшін қоршаған орта факторлары мен аумақтар бойынша жетекші ластаушы заттарды анықтау. 3. Қоршаған ортаның әртүрлі факторлары бойынша аспаптық зерттеулер жүргізу.
		Білімдер: 1. Адамның тіршілік ету ортасы объектілеріне зертханалық-аспаптық зерттеулер жүргізудің негізгі талаптары. 2. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі тәртіп пен нормалар, еңбек заңнамасы. 3. Қоршаған орта объектілерінің жай-күйінің санитариялық-гигиеналық көрсеткіштері және атмосфералық ауаның, ауыз судың, шаруашылық-ауыз су және рекреациялық су пайдаланудың су объектілерінің, топырақтың ластану қаупінің көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Гигиеналық мониторинг нәтижелерін талдау, халықтың денсаулық жағдайы мен қоршаған орта факторлары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды анықтау.		

	Дағды 1: Аумақтағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау үшін қоршаған ортаның қолайсыз факторларымен байланысты халықтың сырқаттануы туралы деректерге талдау жүргізу.		Машықтар:	
			1. Әлеуметтік зерттеу әдістері; микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық зерттеу әдістері және физикалық факторларды өлшеу негіздері. 2. Қоршаған орта объектілерінің жай-күйінің санитариялық-гигиеналық көрсеткіштері және атмосфералық ауаның, ауыз судың, шаруашылық-ауыз су және рекреациялық су пайдаланудың су объектілерінің, топырақтың ластану қаупінің көрсеткіштері. 3. Халықтың денсаулығы мен адамның тіршілік ету ортасының жай-күйін бақылау деректерін сақтау, өңдеу және жүйелеу, қоршаған орта мониторингінің дерекқорларын жүргізу қағидалары.	
			Білімдер:	
			1. Әлеуметтік зерттеу әдістері; микробиологиялық, паразитологиялық, санитариялық-химиялық, токсикологиялық, радиологиялық зерттеу әдістері және физикалық факторларды өлшеу негіздері. 2. Қоршаған орта объектілерінің жай-күйінің санитариялық-гигиеналық көрсеткіштері және атмосфералық ауаның, ауыз судың, шаруашылық-ауыз су және рекреациялық су пайдаланудың су объектілерінің, топырақтың ластану қаупінің көрсеткіштері. 3. Халықтың денсаулығы мен адамның тіршілік ету ортасының жай-күйін бақылау деректерін сақтау, өңдеу және жүйелеу, қоршаған орта мониторингінің дерекқорларын жүргізу қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		талап етіледі	
	Дағды 2: Жиналған нәтижелер мен зертханалық зерттеулер деректері негізінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету мәселелері бойынша талдамалық есептер, ақпараттық деректер мен ұсыныстар дайындау.		Машықтар:	
			1. Коммуналдық гигиена объектілерін тексеру кезінде анықталған бұзушылықтарды жоюды бақылау. 2. Коммуналдық объектілерде санитариялық-эпидемиологиялық, профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды әзірлеуге, ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 3. Қызмет көрсетілетін аумақта (жекелеген объектілерде) шектеу іс-шараларын, оның ішінде карантинді белгілеу.	
			Білімдер:	
			1. Тіршілік ету ортасы факторларының әсеріне байланысты халықтың (халықтың) денсаулық жағдайын зерттеу және бағалау қағидаттары. 2. Эпидемиологиялық мәселелерді шешу және эпидемиологиялық материалдарды талдау үшін статистикалық әдістерді қолдану қағидаттары. 3. Қазіргі заманғы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, геоақпараттық жүйелерді қолдану негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		талап етіледі	
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:		Командада жұмыс істей білу Төзімділік пен еңбексүйгіштік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл	
	Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
	СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:		СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
28. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер (маман) микробиолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-011		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер (маман) микробиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-1-001 - Биолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауруларды диагностикалау үшін, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалауды қамтамасыз ету үшін микробиологиялық зерттеулердің нәтижелерін ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Микробиологиялық зерттеулер жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен санитариялық-эпидемиологиялық қызмет ұйымдарының басқа бөлімшелерімен және денсаулық сақтау қатысушыларымен бірігіп өзара жұмыс жасау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Медициналық құжаттаманы жүргізу.	
Еңбек функциясы 1: Микробиологиялық зерттеулер жүргізу			

	Дағды 1: Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық инфекцияларға клиникалық зертханалық диагностика жүргізеді	Машықтар: 1. Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық инфекцияларға микробиологиялық зерттеулер жүргізу. 2. Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық инфекцияларды микробиологиялық зерттеулерді жоспарлауда медицина қызметкерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Микробиологиялық зертхананың медицина қызметкерлерінің қарамағындағы қызметті ұйымдастыру. 4. Микробиологиялық зертхананың құжаттамасын жүргізу. 5. Микробиологиялық зертханада биологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету.
		Білімдер: 1. Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық инфекциялар. 2. Микробиологиялық зерттеулерді жоспарлау негіздері. 3. Биологиялық қауіпсіздік талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Микробиологиялық зертхананың жұмысын ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Микробиологиялық зертхананың қызметін ұйымдастыру және бақылау. 2. Микробиологиялық зерттеулер жүргізу сапасын басқару. 3. Микробиологиялық зертхананың медициналық-биологиялық қауіп-қатерін басқару және биологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді ұйымдастыру. 4. Төтенше жағдайлар, террористік актілер және әскери қақтығыстар кезінде микробиологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу. қызметкерлерінің қарамағындағы қызметті ұйымдастыру.
		Білімдер: 1. Микробиологиялық зертханаларды материалдық-техникалық жарақтандыруды перспективалы дамыту. 2. Микробиологиялық зерттеулердің көлемі бойынша ұсынымдарды әзірлеу әдістемесі. 3. Жұқпалы ауруларды диагностикалау, алдын алу және емдеу. 4. Күнделікті әдістерді жетілдіру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен санитариялық-эпидемиологиялық қызмет ұйымдарының басқа бөлімшелерімен және денсаулық сақтау қатысушыларымен бірігіп өзара жұмыс жасау	Дағды 1: Салауатты өмір салтын қалыптастыруға көшенді көзқарасты қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа да мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	Машықтар: 1. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 2. Салауатты өмір салтын қамтамасыз ету бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 3. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың жұмысына қатысу.

		Білімдер:
		1. Вирустық этиологиясы бар ауруларды зертханалық диагностикалау мәселелері. 2. Вирустық инфекциялар кезінде пациенттерге медициналық көмек түрі. 3. Басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу түрлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту үрдістерінде бактериялық инфекциялардың таралуының алдын алу.	Машықтар: 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне бактериялық генез ауруларын зертханалық диагностикалау мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Бактериялық науқастарға медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.
		Білімдер: 1. Бактериялық инфекцияларды диагностикалау, емдеу және оңалту, бактериялық инфекциялардың таралуын болдырмауға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас қағидаттары.
Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық құжаттаманы жүргізу.	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Медициналық практикада тіркеу және құжаттау.	Машықтар: 1. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу, медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 2. Медициналық ақпараттың қауіпсіздік нормалары мен ережелерін сақтай отырып, медициналық ақпаратты өңдеу. 3. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу және есеп беру құжаттамасының бұйрықтары. 2. Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу қағидаларын бекіту және есептерді ұсыну туралы бұйрықтар. 3. Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелер мен базалар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Көшбасшылық Жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Мақсаткерлік стресске төзімділік	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
29. Кәсіптің карточкасы «7.1 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.1 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2269-2-006 - Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) 2343-1-002 - Гигиена және эпидемиология оқытушысы, колледж 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бақылау және қадағалау субъектілерінің Қазақстан Республикасының тамақтану сапасын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасын, оның ішінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерді бұзушылықтарының алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге және жоюға бағытталған халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылауды ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тағам өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету және алименттік бағынышты аурулардың алдын алу бойынша тамақтану гигиенасы бөлімінің жұмысын жоспарлауды жүргізу 2. Тамақ өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету және алиментарлық-тәуелді аурулардың алдын алу бойынша жұмыстарға талдау жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ұйымның тамақтану гигиенасы бөлімі бойынша қадағалау саласындағы тиісті заңнаманы және нормативтік ережелерді сақтауын қамтамасыз ету, жоспарланған мақсаттарға қол жеткізу үшін кәсіби міндеттерді шешуге инновацияларды енгізу. 2. Ресми іс-шараларда, конференцияларда, съездерде, семинарларда, қоғамдық тыңдауларда және форумдарда ұйым атынан өкілдік ету
Еңбек функциясы 1: Тағам өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету және алименттік бағынышты аурулардың алдын алу бойынша тамақтану гигиенасы бөлімінің жұмысын жоспарлауды жүргізу	Дағды 1: Тағам өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша тамақтану гигиенасы бөлімінің жұмысын жоспарлау	Машықтар:
		1. Тағам объектілері қызметкерлерінің профилактикалық медициналық тексерулерден уақтылы өту жиілігін жоспарлау. 2. Тағам өнімдерін өндірушілердің қауіпсіз тағам өнімдерін өндіруді және өткізуді қамтамасыз етуін бақылауды жоспарлау. 3. Азық-түлік объектілерінің санитариялық жай-күйін жақсарту жөніндегі санитариялық-сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспарына ұсыныстар беру. 4. Тамақтану объектілерінде санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық-сауықтыру іс-шараларын өткізу жөніндегі ұсыныстарды дайындау және негіздеу.
		Білімдер:
		1. Тамақтану мәселелері бойынша республиканың директивалық және заңнамалық құжаттары. 2. Тамақтану гигиенасы бойынша санитариялық дәрігердің жұмысын ұйымдастыру бойынша нұсқаулық-әдістемелік құжаттар. 3. Қызмет көрсетілетін аумақтағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдау. 4. Ұтымды және емдік-профилактикалық тамақтану мәселелері. 5. Эпидемиология және ішек инфекциялары мен тамақтану уланудың алдын алу мәселелері. 6. Тағамдағы бөгде заттардың құрамын санитариялық-гигиеналық бақылау мәселелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Алиментарлы-тәуелді аурулардың алдын алу бойынша тамақтану гигиенасы бөлімінің жұмысын жоспарлау.	Машықтар:
		1. Азық-түлік гигиенасы бөлімінің тамақ өнімдерін өндірушілерді қауіпсіз тамақ өнімдерін өндірумен және сатумен қамтамасыз етуді қадағалау жөніндегі жұмысын жоспарлау. 2. Санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық жағынан қолайсыз объектілерді бөліп көрсету, олардың зерттеулерінің жиілігі мен көлемін белгілеу. 3. Еңбек жағдайлары мен сырқаттанушылық бойынша қолайсыз объектілерді бөліп көрсету. 4. Азық-түлік кәсіпорындары қызметкерлерінің денсаулығын жақсарту бойынша іс-шараларды жоспарлау. 5. Халық арасында алиментарлы-тәуелді аурулардың алдын алу бойынша іс-шараларды жоспарлау.

Еңбек функциясы 2: Тамақ өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету және алиментарлық-тәуелді аурулардың алдын алу бойынша жұмыстарға талдау жүргізу.		Білімдер: 1. Ұтымды және емдік-профилактикалық тамақтану мәселелері. 2. Ішек инфекцияларының және тамақтан уланудың эпидемиологиясы мен алдын алу мәселелері. 3. Қызметтің әртүрлі бағыттары бойынша жұмысты жоспарлау. 4. Тағамдағы бөгде заттардың құрамын санитариялық-гигиеналық бақылау мәселелері. 5. Халықты, декретивті контингентті гигиеналық оқытудың қағидаттары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Тамақтану объектілерін қадағалау бойынша тамақтану гигиенасы бөлімінің жұмысын талдау.	Машықтар: 1. Тамақ объектілері қызметкерлерінің профилактикалық медициналық тексерулерден уақтылы өтуіне талдау жүргізу. 2. Алынған материалды статистикалық өңдеуді жүргізу, оны талдай білу және дұрыс шешім, қорытынды жасай білу. 3. Азық-түлік объектілерінің санитариялық жағдайын жақсарту бойынша санитариялық-сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспарына ұсыныстар беру. 4. Тамақтану объектілерінде санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық-сауықтыру іс-шараларын өткізу жөніндегі ұсыныстарды дайындау және негіздеу.
		Білімдер: 1. Тамақтану мәселелері бойынша республиканың директивалық және заңнамалық құжаттары. 2. Тамақтану гигиенасы бойынша санитариялық дәрігердің жұмысын ұйымдастыру бойынша нұсқаулық-әдістемелік құжаттар. 3. Қызмет көрсетілетін аумақтағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдау. 4. Ұтымды және емдік-профилактикалық тамақтану мәселелері. 5. Эпидемиология және ішек инфекциялары мен тамақтан уланудың алдын алу мәселелері. 6. Тағамдағы бөгде заттардың құрамын санитариялық-гигиеналық бақылау мәселелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Алиментарлы-тәуелді аурулардың алдын алу бойынша тамақтану гигиенасы бөлімінің жұмысын талдау	Машықтар: 1. Азық-түлік өнімдерін өндірушілердің қауіпсіз тамақ өнімдерін өндіруді және өткізуді қамтамасыз етуін қадағалау бойынша тамақтану гигиенасы бөлімінің жұмысына талдау жүргізу. 2. Санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық жағынан қолайсыз объектілерде жұмыстың тиімділігіне талдау жүргізу. 3. Еңбек жағдайлары мен сырқаттанушылық бойынша қолайсыз объектілерде профилактикалық іс-шаралардың тиімділігіне талдау жүргізу. 4. Тамақ кәсіпорындары қызметкерлерінің денсаулығын жақсарту бойынша профилактикалық іс-шаралардың тиімділігіне талдау жүргізу. 5. Халық арасында алиментарлы-тәуелді аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шаралардың тиімділігіне талдау жүргізу.

		Білімдер:
		1. Халықтың әртүрлі топтарының тамақтану ерекшеліктері. 2. Тамақтану уланудың алдын алу мәселелері. 3. Қызметтің әртүрлі бағыттары бойынша жұмысты жоспарлау. 5. Халықты ұтымды тамақтану бойынша гигиеналық оқыту негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Ұйымның тамақтану гигиенасы бөлімі бойынша қадағалау саласындағы тиісті заңнаманы және нормативтік ережелерді сақтауын қамтамасыз ету, жоспарланған мақсаттарға қол жеткізу үшін кәсіби міндеттерді шешуге инновацияларды енгізу.	Дағды 1: Тиісті заңнаманы сақтау негізінде тамақтану гигиенасын қадағалау жөніндегі бөлімшенің қызметін ұйымдастыру және басқару және нормативтік ережелер.	Машықтар:
		1. Бөлімшенің қызметін регламенттейтін қолданыстағы нормативтік құжаттардың негізінде тамақ объектілерін қадағалау жөніндегі бөлімшенің жұмысын ұйымдастыру бойынша әзірленген ішкі СОР бекітілсін. 2. Бөлімшенің қызметін регламенттейтін қолданыстағы нормативтік құжаттардың негізінде тамақ объектілерін қадағалау жөніндегі бөлімшенің жұмысын ұйымдастыру бойынша әзірленген ішкі СОР-тардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 3. Азық-түлік объектілерінің санитариялық жағдайын жақсарту бойынша санитариялық-сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспарына ұсыныстар беру.
		Білімдер:
		1. Тамақтану мәселелері бойынша заңнамалық құжаттары. 2. Тағам гигиенасы бойынша санитариялық дәрігердің жұмысын ұйымдастыру ерекшеліктері. 3. Тағам объектілерін қадағалау сұрақтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Ресми іс-шараларда, конференцияларда, съездерде, семинарларда, қоғамдық тыңдауларда және форумдарда ұйым атынан өкілдік ету	Дағды 1: Ғылыми негізделген жарияланымдар, есептер, жобалар мен жоспарлар, аналитикалық-нормативтік құжаттама және т. б. дайындау.	Машықтар:
		1. Баяндамалар, презентациялар, жарияланымдар және баяндамалармен көпшілік алдында сөз сөйлеу дайындау. 2. Ресми іс-шараларда, конференцияларда ұйым атынан өкілдік ету, съездер, семинарлар, қоғамдық тыңдаулар мен форумдар. 3. Халық арасында алиментарлы-тәуелді аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шаралардың тиімділігіне талдау жүргізу.
		Білімдер:
		1. Тағамдық азық-түліктердің қауіпсіздігі туралы заңнамалық құжаттары. 2. Қызмет көрсетілетін аумақтағы және тұтастай республика бойынша санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдау. 3. Тағам объектілерін қадағалау бойынша жылдық жұмыс жоспарын құру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	требуется
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Логикалық ойлау Көп мәселелік Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
30. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер (маман) вирусолог »:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-009		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер (маман) вирусолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 6.3 деңгейінде кемінде 5 жыл немесе магистр дәрежесін алу		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-9-002 - Биотехнолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Вирустық инфекцияларды диагностикалау үшін, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалауды қамтамасыз ету үшін вирусологиялық зерттеулер жүргізуді ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Вирусологиялық зертхананың қызметін ұйымдастыру 2. Вирусологиялық зерттеулер жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Вирусологиялық зертхананың қызметін ұйымдастыру	Дағды 1: Зертханалық құжаттаманы, зерттеу хаттамалары мен есептерді жүргізу	Машықтар:	
		1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу; медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 2. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 3. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.	

		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау саласындағы есептік және есептік құжаттама нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы бұйрықтар. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы есепке алу және есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы бұйрықтар. 3. Электрондық деректер базасы және ақпараттық кітапханалар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Вирусологиялық зертхана мен қызметкерлердің жұмысын ұйымдастыру	Машықтар: 1. Вирусологиялық зерттеу жүргізу үшін қажетті ақпарат көлемін айқындау. 2. Вирусологиялық зертханаларда еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік және биологиялық қорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 3. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыруға және жүргізу. 4. Зерттеу үшін клиникалық материалдың сипатын, көлемін және жеткізу мерзімін айқындауға; 5. Зерттеудің әрбір түрі үшін барабар әдісті айқындау. 6. Вирусологиялық зертханада биологиялық материалдар мен растайтын зерттеу материалдарын міндетті түрде жинау, айналымын, тасымалдау, сақтау және жоюды ұйымдастыру. Білімдер: 1. Вирусологиялық зертхананың құрылымы мен қызметі. 2. Жұқтырған материалмен жұмыс істеу ережесі. 3. Вирустардың шығу табиғаты, олардың құрылымы және негізгі қасиеттері. 4. Вирусологиялық зертханаларды материалдық-техникалық жарақтандыруды перспективалық дамытуды жоспарлау. 5. Вирусологиялық зерттеулердің көлемі бойынша ұсынымдар әзірлеу. 6. Вирустық этиологияның жұқпалы ауруларын диагностикалау, алдын алу және емдеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Вирусологиялық зерттеулер жүргізу	Дағды 1: Вирусологиялық зерттеулердің зертханалық диагностикасын жүргізеді.	Машықтар: 1. Алынған нәтижелерді бастапқы интерпретациямен (референттік интервалдармен салыстыру) вирусологиялық зертханалық зерттеулерді орындау, вирусологиялық зерттеулерде қажетті зертханалық процедуралардың реттілігін анықтау. 2. Алынған нәтижелерді бастапқы түсіндірумен (референттік интервалдармен салыстыру) вирусологиялық зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру. 3. Вирусологиялық зертханада сапаны басқару жүйесін әзірлеу, енгізу және қолдау, дайындалған СОР дұрыстығын бағалау есепті медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде толтыру.

		Білімдер:
		1. Олардың клиникалық және санитариялық-эпидемиологиялық маңыздылығын ескере отырып, вирусологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді; сапаны бақылау нәтижелерін ескере отырып, вирусологиялық зерттеулердің нәтижелерін валидациялауды жүргізу. 2. Жалпы және жеке вирусология. 3. Вирусологиялық зерттеулер жүргізу қағидаларын, вирусологиялық сапаны зертханаішілік және сыртқы бақылау, оның нәтижелерін күнделікті жұмыста пайдалану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зертханалық құжаттаманы, зерттеу хаттамаларын және есептерді жүргізу.	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы рәсімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.
		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау саласындағы есептік және есептік құжаттама нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы бұйрықтар. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында есептік және есептік құжаттаманы жүргізу жөніндегі нұсқаулықтар. 3. Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелер.
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау. 3. Зерттеу деректеріне сыни баға бере отырып, әдебиеттерді іздеу және талдау жүргізу; зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.
		Білімдер:
		1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен рәсімдер. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Зерттеу нәтижелерін ғылыми журналдарда ғылыми жарияланымдар түрінде ұсыну.	Машықтар: 1. Ғылыми зерттеулер нәтижелерінің деректерін жинау, талдау және түсіндіру. 2. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 4. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
		Білімдер: 1. Ғылыми зерттеулерді жүргізу кезеңдері: жоспарлау, мәліметтер жинау, талдау, түсіндіру, қорытындылар. 2. Нәтижелерді визуализациялау және ұсыну әдістері, статистикалық бағдарламаларды қолдану; 3. Алынған ғылыми деректерді түсіндіру. 4. Ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерді талдау; ғылыми қорытынды дайындау және ғылыми есеп, мақала, тезистер, презентация түрінде жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Парасаттылық Жауапкершілік Ақпаратты іздеу және талдау Шағылысу Күйзеліске тұрақтылық Шыдамдылық Ауызекі сөйлеу дағдылары Мақсаткерлік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
31. Кәсіптің карточкасы «7.2 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы)»:		
Топтың коды:	2269-2	
Қызмет атауының коды:	2269-2-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	7.1 деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 4 жыл жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігерлері және кәсіби мамандар		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасы балалардың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Объектілерді жоспарлау кезінде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру 2. Балалар мен жасөспірімдердің ағзасына тіршілік ету ортасының әсерін бағалауды зерделеу үшін материалдарға санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Балалардың керек жарақтарын санитариялық-гигиеналық бағалауға зертханалық зерттеулер жүргізу.	
Еңбек функциясы 1: Объектілерді жоспарлау кезінде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру	Дағды 1: Білім беру және тәрбиелеу объектілерін жоспарлау қағидаттарын қадағалау және анықтау.	Машықтар:	
		1. Білім беру және тәрбиелеу объектілеріндегі санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінің халық денсаулығына қолайсыз әсер етуінің басым факторларын бөліп көрсету. 3. Сараптама үшін ұсынылған материалдар мен құжаттардың толықтығын талдау. 4. Қазақстан Республикасының аумағында халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтардың басқарушылық шешімдерін қабылдау.	
		Білімдер:	
		1. Білім беру және тәрбиелеу объектілеріне қадағалау жүргізудің қағидаттары. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілерін жоспарлау кезіндегі әдістемелік нұсқаулар мен құрылыс нормалары, жобалау құжаттамалары. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілеріне сараптама жүргізу үшін қажетті құжаттардың тізбесі.	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 2: Білім беру және тәрбиелеу объектілерін жоспарлау және салу кезінде жобаларды сараптау бойынша санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды жасау.		
		талап етіледі	
		Машықтар:	
		1. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізуге нұсқамалар мен қаулылар беру. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілерін орналастыру үшін жер учаскесін таңдау бойынша санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беру. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілері үшін жобалау алдындағы және жобалау-сметалық құжаттама бойынша санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу және қорытынды жасау.	

Еңбек функциясы 2: Балалар мен жасөспірімдердің ағзасына тіршілік ету ортасының әсерін бағалауды зерделеу үшін материалдарға санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу		Білімдер: 1. Балалар денсаулығының жай-күйін бақылау деректері. 2. Балалар денсаулығына гигиеналық талдау жүргізу. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінің жобалау материалдарына сараптамалық бағалау жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Ағымдағы санитариялық қадағалауды жүзеге асыру. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы бөлімінің негізгі ұйымдастырушылық іс-шаралары мен жоспарлы тексерулерінің орындалуын бақылау	Машықтар: 1. Санитариялық-эпидемиологиялық аудит жүргізу, объектінің санитариялық қағидаларға сәйкестігі туралы аудиторлық қорытынды жасау. 2. Сырқаттанушылықтың жай-күйін болжауды жүзеге асыру. 3. Балалар денсаулығына зиянды факторлардың әсерін болдырмау және жою жөніндегі шұғыл және ұзақ мерзімді іс-шараларды айқындау.
		Білімдер: 1. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы бойынша нормативтік-әдістемелік құжаттама. 2. Білім беру және тәрбиелеу объектілерін салу саласындағы жобалау құжаттамасына сараптама жүргізу қағидаттары. 3. Білім беру және оқу орындарында күн тәртібін, тамақтануды және оқу жүктемесін ұйымдастыруға санитариялық-гигиеналық бақылауға қойылатын талаптар.
Еңбек функциясы 2: Балалар мен жасөспірімдердің ағзасына тіршілік ету ортасының әсерін бағалауды зерделеу үшін материалдарға санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Аумақтағы балалардың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығына қатысты мәселелерді қарау	Машықтар: 1. Өз өкілеттіктері шегінде мәселелерді қарауға және олар бойынша шешімдер қабылдауға қатысу, оларды тиісті органдар мен лауазымды адамдар орындауын талап ету. 2. Өз құзыреті шегінде жоғары тұрған ұйымдардан, орталық және жергілікті мемлекеттік органдардан келіп түсетін құжаттарды, жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау. 3. Аумақтағы санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылыққа қатысты мәселелерді қарауға өз өкілеттіктері шегінде қатысу. 4. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есепке алу-есеп беру құжаттаманы жүргізу.
		Білімдер: 1. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде тіршілік ету ортасының факторларын зертханалық-аспаптық бақылауды ұйымдастыру қағидаттары. 2. Балалар мен жасөспірімдердің тіршілік ету ортасының ластану көздері мен түрлері, оған жағымсыз әсер ету факторлары. 3. Қоршаған ортаның ластану қаупін тудыратын объектілердің жұмысын реттейтін нормативтік-әдістемелік материалдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Балалардың керек жарақтарын санитариялық-гигиеналық бағалауға зертханалық зерттеулер жүргізу.		

	Дағды 1: Балалар керек жарақтарын зертханалық зерттеуді жоспарлау		Машықтар:
			1. Өз өкілеттіктері шегінде мәселелерді қарауға және олар бойынша шешімдер қабылдауға қатысу, оларды тиісті органдар мен лауазымды адамдар орындауын талап ету. 2. Ойыншықтардың, балалар киімдері мен аяқ киімдерінің, жиһаздардың, оқулықтар мен балалар кітаптарының жаңа үлгілеріне сараптама жүргізу. 3. Есепке алу-есеп беру құжаттаманы жүргізу.
			Білімдер:
			1. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде тіршілік ету ортасының факторларын зертханалық-аспаптық бақылауды ұйымдастыру қағидаттары. 2. Балалар мен жасөспірімдердің тіршілік ету ортасының ластану көздері мен түрлері, оған жағымсыз әсер ету факторлары. 3. Балалар керек жарақтарына қойылатын талаптарды реттейтін нормативтік-әдістемелік материалдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		талап етіледі
	Дағды 2: Балалардың керек жарақтарына зертханалық зерттеулер ұйымдастыру және жүргізу		Машықтар:
			1. Балалар мен жасөспірімдердің денсаулық жағдайы мен тіршілік ету ортасы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды, өнімнің және санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау мен бақылау объектілерінің зертханалық және аспаптық зерттеулерінің нәтижелері негізінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының өзгеру себептері мен жағдайларын талдау және анықтау. 2. Балалардың керек жарақтарын зертханалық-аспаптық зерттеу нәтижелерін бағалау. 3. Зертханалық зерттеулердің нәтижелері бойынша санитариялық-гигиеналық қорытынды ресімдеу.
			Білімдер:
			1. Балалар мен жасөспірімдердің гигиенасы саласындағы санитариялық-гигиеналық нормалау қағидаттары. 2. Балалар заттарының сапасын есептеу және гигиеналық бағалау әдістері. 3. Балалар мен жасөспірімдерге арналған тауарларды дайындауға арналған балалар тұрмыстық заттары мен шикізаттың сапасы мен қауіпсіздігіне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		талап етіледі
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:		Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау Сыни ойлау Көшбасшылық Тәлімгерлік (тәлімгерлік, коучинг)
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	

	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
32. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер (маман) микробиолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-011		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер (маман) микробиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-9-002 - Биотехнолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауруларды диагностикалау үшін, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалауды қамтамасыз ету үшін микробиологиялық зерттеулердің нәтижелерін ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Микробиологиялық зерттеулер жүргізу 2. Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Микробиологиялық зерттеулер жүргізу	Дағды 1: Микробиологиялық зертхананың жұмысын ұйымдастыру	Машықтар:	
		1. Микробиологиялық зертхананың қызметін жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау. 2. Микробиологиялық зерттеулер жүргізу сапасын, микробиологиялық зертхананың медициналық-биологиялық қауіп-қатерін және биологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді ұйымдастыруды басқару. 3. Төтенше жағдайлар, террористік актілер және әскери қақтығыстар кезінде микробиологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.	

	Білімдер: 1. Микробиологиялық зертханаларды материалдық-техникалық жарақтандырудың перспективалық дамуын жоспарлау, микробиологиялық зерттеулер көлемі бойынша ұсынымдар әзірлеу. 2. Жұқпалы ауруларды диагностикалау, алдын алу және емдеу. 3. Микробиологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық инфекцияларға клиникалық зертханалық диагностика жүргізеді	Машықтар: 1. Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық инфекцияларға микробиологиялық зерттеулер жүргізу. 2. Медицина қызметкерлеріне бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық зерттеулерді жоспарлауда консультациялық көмек көрсету. 3. Микробиологиялық зертхананың медицина қызметкерлерінің қарамағындағы қызметті ұйымдастыру. 4. Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық құжаттаманы жүргізу зертханалар. 5. Микробиологиялық зертханада биологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету. 6. Патогендік микроорганизмдерді клиникалық материалдан және сыртқы орта компоненттерінен оқшаулау бойынша зертханалық зерттеулер жүргізу (микробиологиялық зертханалар үшін). 7. Биологиялық материалдармен жұмыс істеу кезінде асептика және антисептика талаптарын сақтау, үлгілерге ілеспе құжаттаманы рәсімдеу. 8. Бактериялардың антибиотиктерге сезімталдығын анықтау (антибиотикограмма). 9. Клиникалық көріністі ескере отырып, вирусологиялық тестілеу нәтижелерін бағалау. 10. Саңырауқұлақ инфекциясын анықтау үшін материал жинаңыз (терінің, тырнақтың, жағындылардың және т.б.).
	Білімдер: 1. Патогенділіктің (қауіптіліктің) I-IV топтарының патогенді биологиялық агенттерімен жұмыс жүргізу кезіндегі биологиялық қауіпсіздік талаптары мен эпидемияға қарсы режим қағидалары. 2. Микробиологиялық зертханада жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптарын; медициналық ұйымның бейіні бойынша медициналық көмек көрсету стандарттары мен тәртібін; микробиологиялық зерттеулер сапасы саласындағы стандарттарды (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық); дәрілік заттардың, биомедициналық жасушалық өнімдер мен медициналық бұйымдардың сапасы саласындағы стандарттарды. 3. Микроскопиялық, қоректік орталық, биохимиялық, иммунологиялық (серологиялық қоса алғанда), молекулалық-биологиялық және физика-химиялық (масс-спектрометриялық) технологияларды қоса алғанда, адамның биологиялық материалын және қоршаған орта объектілерін, оның ішінде адамның мекендеу ортасын микробиологиялық зерттеудің (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) әдіснамалары мен әдістері. 4. Микроскопиялық, қоректік орталық, биохимиялық,

		иммунологиялық (серологиялық қоса алғанда), молекулалық-биологиялық және физика-химиялық зерттеулерді қоса алғанда, микробиологиялық зерттеулер (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) үшін сынамаларды дайындау ерекшеліктері (масс-спектрометриялық) технологияларды қоса алғанда. 5. In vitro диагностикалау үшін заманауи зертханалық жабдықтың сипаттамалары, жұмыс қағидаттары және медициналық бұйымдарды пайдалану ережелері. 6. Жалпы және жеке медициналық микробиология. 7. Микробтық этиология ауруларын емдеуге арналған дәрілік заттарды, олардың әсер ету және оларға төзімділікті дамыту тетіктерін; микроорганизмдердің микробқа қарсы препараттарға сезімталдығы мен төзімділік тетіктерін фенотиптік және молекулалық-биологиялық әдістермен айқындау. 8. Дәрілік заттарға, биомедициналық жасушалық өнімдерге және медициналық бұйымдарға микробиологиялық зерттеулер (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) жүргізу қағидалары. 9. Қоршаған ортаның микробиологиялық (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) объектілеріне, оның ішінде адамның тіршілік ету ортасына, тамақ өнімдеріне, ауруханаішілік ортаға санитариялық-эпидемиологиялық зерттеулер жүргізу қағидалары. 10. Қоршаған орта объектілерін, оның ішінде адамның тіршілік ету ортасын дезинфекциялау және деконтаминациялау, қалдықтарды дезинфекциялау және кәдеге жарату, микробиологиялық зертханада ағымдағы және қорытынды дезинфекциялау негіздері; дезинфекциялау және зарарсыздандыру әдістері мен қағидаттары; инфекциялық және паразиттік аурулардың эпидемиологиялық аспектілері. 11. Микробиологиялық зерттеулердің (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) сапасына зертханаішілік және сыртқы бақылау жүргізу, оның нәтижелерін күнделікті жұмыста пайдалану; микробиологиялық зерттеулердің (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) нәтижелерін олардың клиникалық және санитариялық-эпидемиологиялық маңыздылығын ескере отырып түсіндіру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу	Дағды 1: Медициналық деректерді талдау және түсіндіру	Машықтар:
		1. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді кәсіби қызметте пайдалану. 3. Қол жетімді бағдарламаларды қолдана отырып, медициналық деректерді талдау және түсіндіру.
		Білімдер:
		1. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 2. Ұтымды жоспарлаудың заманауи әдістері және статистиканың заманауи әдістері. 3. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы рәсімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтау. 3. Күнделікті тәжірибеде заманауи нәтижелі ақпараттық базаларды қолдану.
		Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамалық құжаттары. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы есептік есеп құжаттамасының және есептік құжаттардың нысандары туралы бұйрықтар мен қосымшалар. 3. Есепке алу мен құжаттаудың ұтымды жүйелерін; медициналық ақпараттың құпиялылығын ескеру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін талдау, түсіндіру	Машықтар: 1. Зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 2. Әдістерді таңдаңыз, қосу және алып тастау критерийлерін анықтау. 3. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму		Білімдер: 1. Ғылыми әдебиеттерді талдау, шолулар жазу және ғылыми гипотезалар ұсыну. 2. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау. 3. Зерттеу нәтижелерін талдау және түсіндіру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, деректерді талдау, статистикалық талдау жүргізу. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің ақпараттандырылған келісімін, құпиялылығын және құқықтары мен әл-ауқатын қорғауды жинау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректеріне сыни баға беру.
		Білімдер: 1. Қазіргі статистикалық әдістерді қолдана отырып, ғылыми әдістің негіздері. 2. Ғылыми зерттеу негіздері. 3. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидаттары, реттеуші нормалар мен процедуралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Сыни ойлау Көшбасшылық Логикалық ойлау Көп мәселелік Жауапкершілік Жазбаша қарым-қатынас жасау дағдылары Күйзеліске тұрақтылық Мақсаткерлік стресске төзімділік	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
33. Кәсіптің карточкасы «7.2 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-006		
Кәсіптің атауы:	7.2 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-006 - Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2343-1-002 - Гигиена және эпидемиология оқытушысы, колледж 2213-3-001 - Радиациялық онколог-дәрігер 2213-3-002 - Дәрігер-радиолог 2216-3-002 - Сәулелік диагностикасы дәрігері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмысшының, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жұмысшының, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Радиациялық қауіп-қатерді бағалау және иондаушы сәулелену көздерімен жұмыс істейтін халық пен персоналды радиациялық қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу жөніндегі қызмет	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Санитариялық-гигиеналық сараптама.
Еңбек функциясы 1: Жұмысшының, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Радиациялық гигиена саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және қадағалау.	Машықтар:
		1. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілерді пайдалана отырып, объектілерге өз бетінше санитариялық тексеру жүргізу. 2. Радиациялық гигиена саласындағы санитариялық заңнаманы бұзушылықтарды жою бойынша ұсыныстар мен нұсқамалар тұжырымдау. 3. Қызметкердің,, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі ұсыныстар мен нұсқамалардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 4. Қоршаған орта объектілерін залалсыздандыру әдістерін, зерттеудің спектрометриялық әдістерін меңгеру. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттаманы жүргізу. 6. Халықты санитариялық-гигиеналық тәрбиелеу бойынша іс-шараларды жоспарлауды және өткізуді қамтамасыз ету.
		Білімдер:
		1. Иондаушы сәулеленудің негізгі көздері және олардың адам ағзасына әсері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезіндегі иондаушы сәулеленудің әсер ету ерекшеліктері. 3. Халыққа иондаушы сәулеленудің әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 4. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 7. Қоршаған орта объектілерін залалсыздандыру әдістері, зерттеудің спектрометриялық әдістері. 6. Денсаулық сақтау ұйымдарында қарастырылған есепке алу-есеп беру құжаттамасы. 7. Шетелдік және отандық медицинаның, санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді ұйымдастырудың және салауатты өмір салтын насихаттаудың заманауи ғылыми жетістіктері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Жұмысшының, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 2: Радиациялық-дозиметриялық бақылауды жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Иондаушы сәулеленуді анықтау және тіркеу әдістерін қолдану. 2. Топтық және жеке дозиметриялық бақылау әдістерін меңгеру. 3. Радиациялық ластану беткейлерінің деңгейін өлшеу, тағам өнімдерінің, су мен ауаның радиоактивтілігін анықтау әдістерін қолдану.
		Білімдер:
		1. Иондаушы сәулеленуді анықтау және тіркеу әдістері. 2. Топтық және жеке дозиметриялық бақылау әдістері. 3. Радиациялық ластану беттерінің деңгейін өлшеу, тағам өнімдерінің, су мен ауаның радиоактивтілігін анықтау әдістері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		талап етіледі

	Дағды 3: Радиациялық жағдайды талдау және радиациялық қауіпті бағалау.	Машықтар: 1. Радиациялық жағдайды және жұмысшының, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздік дәрежесін талдауды және бағалауды жүзеге асыру. 2. Иондаушы сәулеленудің табиғи және техногендік көздерінен халықтың радиациялық қауіпін бағалау. 3. Радиациялық фактордың әсеріне байланысты халықтың денсаулық жағдайына талдау жүргізу. 4. Жұмысшының, халықтың радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөнінде ғылыми негізделген ұсынымдар әзірлеу және олардың іске асырылуын бақылау. 5. Жұмысшының, халықтың радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 6. Радиациялық және ядролық аварияларды тергеуге қатысу. 7. Радиациялық және ядролық авариялардың салдарын жою жөніндегі іс-шараларды ұсыну. 8. Жұмысшының, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігі мәселелері бойынша есептер, баяндамалар, ақпараттық хабарламалар қалыптастыру. 9. Халықтың сырқаттанушылығының радиациялық жағдаймен байланысын растау үшін ұсынылған ақпаратқа талдау жүргізу. 10. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің дерекқорын қалыптастыру.
		Білімдер: 1. Радиациялық гигиена саласындағы санитариялық-гигиеналық нормалау қағидаттары және сәулеленетін адамдардың санаттары үшін қолайлы қауіп деңгейлері. 2. Халықтың денсаулық жағдайының медициналық-демографиялық көрсеткіштері. 3. Жұмысшының, халықтың радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар. 4. Халық үшін радиациялық қауіптерді есептеу және бағалау әдістемесі. 5. Радиациялық және ядролық авариялардың жіктелуі және себептері, оларды жою жөніндегі іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Радиациялық қауіп-қатерді бағалау және иондаушы сәулелену көздерімен жұмыс істейтін халық пен персоналды радиациялық қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу жөніндегі қызмет	Дағды 1: Иондаушы сәулелену көздерімен байланыста жұмыс істейтін халықты, персоналды радиациялық қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу.	Машықтар: 1. Қауіп-қатерді бағалау, жеке және ұжымдық қорғаныс құралдарын таңдау және қолдану дағдыларын меңгеру (уақытты, мөлшерді, қашықтықты қорғау: экрандау, қашықтықты сақтау, химиялық қорғау, арнайы құрылыстар). 2. ҚР нормативтік-құқықтық актілерінің халықты және персоналды радиациялық қорғау жөніндегі талаптарына сәйкес шаралар қолдану. 3. Эвакуация мен арнайы санитариялық өңдеуді қоса алғанда, авариялық жағдайларда іс-қимыл жоспарларын әзірлеу.

		Білімдер:
		1. Иондаушы сәулеленудің затпен және биологиялық объектілермен өзара әрекеттесу ерекшеліктері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезінде қорғау қағидаттары. 3. Қазақстан Республикасындағы радиациялық қауіпсіздікті реттейтін заңнамалар мен нормативтік құжаттар. 4. Деректерді талдау саласындағы негізгі білім, SPSS, Statistica сияқты мамандандырылған бағдарламалық жасақтаманы қолдана білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Иондаушы сәулелену көздерімен байланыста жұмыс істейтін халықтың, персоналдың денсаулығына радиациялық қауіп-қатерді бағалау.	Машықтар: 1. Радиацияның денсаулыққа әсерін бағалау үшін республикадағы (облыс, қала) радиациялық жағдай бойынша ақпаратты ресми көздерден (халықтың сырқаттануы, медициналық-биологиялық деректер, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай және қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы статистикалық есептер) талдау. 2. Қауіп-қатерді бағалау және қауіпсіздік шараларын әзірлеу кезінде нормативтік-құқықтық актілерді қолданыңыз. 3. Әр түрлі радиациялық жағдайларда тұрғындар да, қызметкерлер де алған сәулелену дозаларын есептеңіз. 4. Сәулеленудің стохастикалық әсерлерінің (ықтималдық әсерлерінің) қауіпін сандық бағалау. 5. Радиациялық жағдайды жедел бақылауды жүргізу және араласудың белгіленген өлшемдерін қолдану.
		Білімдер:
		1. Иондаушы сәулеленудің негізгі көздері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезіндегі иондаушы сәулеленудің әсер ету ерекшеліктері. 3. Иондаушы сәулеленудің халыққа әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 4. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Санитариялық-гигиеналық сараптама.		

Дағды 1: Ықтимал қауіп төндіретін қызметтің жекелеген түрлерін лицензиялауды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Лицензия беру (лицензияны қайта рәсімдеу) туралы өтініштерді қабылдау және тіркеу және өтініш нысанасының мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органдарының өкілеттіктеріне сәйкестігін белгілеу. 2. Лицензияны беру (қайта рәсімдеу) үшін қажетті мәліметтерді алу мақсатында ведомствоаралық сұрау салуларды қалыптастыру және жіберу. 3. Ұсынылған мәліметтердің толықтығы мен дұрыстығын тексеру және лицензиялық бақылауды жүзеге асыру. 4. Лицензия жобасын немесе лицензия беруден бас тарту (лицензияны қайта рәсімдеу) туралы хабарлама жобасын дайындау. 5. Бұйрық түрінде лицензия беру (лицензияны қайта рәсімдеу) немесе лицензия беруден бас тарту (лицензияны қайта рәсімдеу) туралы шешімдерді рәсімдеу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау, Техникалық реттеу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Адамға ықтимал қауіп төндіретін жекелеген қызмет түрлерін лицензиялау ерекшеліктері және радиациялық қауіпсіздік негіздері. 3. Ықтимал қауіп төндіретін қызмет түрлеріне лицензиялық бақылауды жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен мәліметтер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Жаңа сәулелену көздері мен радиациялық объектілерді жобалау кезінде, лицензиялар беру кезінде, сәулелену көздерін пайдалануға арналған нормативтік-техникалық құжаттаманы бекіту кезінде, сондай-ақ оларды пайдалану шарттары өзгерген кезде сараптама жүргізу.	Машықтар: 1. Радиациялық объектіні орналастыру үшін аудан мен алаңды таңдау негіздемесін, сәулелену көздерін физикалық қорғау деңгейін және 1 және 2 санаттағы объектілердің айналасындағы және ішіндегі аумақты аймақтарға бөлуді қоса алғанда, радиациялық объектілердің жобалық құжаттамасына және технологиялық схемаларға сараптама жүргізу. 2. Жекелеген техногендік сәулелену көздерінен халықты сәулелендіруге квоталар белгілеу жөніндегі материалдарға сараптама жүргізу. 3. Персонал мен халықтың сәулелену дозаларын төмендету жөніндегі іс-шараларға сараптамалық баға беру. 4. Радиациялық авария кезінде сәулелену көздерін бақылауды қалпына келтіруге бағытталған қорғау іс-шараларына сараптама жүргізу. 5. Радиациялық объектілерді лицензиялау үшін санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды дайындау. 6. Радиациялық объектілер мен сәулелену көздерін пайдаланудан шығару немесе пайдалану мерзімін ұзарту мүмкіндігі туралы сараптамалық қорытынды дайындау. 7. Ластанған немесе құрамында радионуклидтер бар материалдар мен бұйымдарды пайдалану мүмкіндігі туралы сараптамалық қорытынды дайындау. 8. Радиоактивті қалдықтармен жұмыс істеу жөніндегі іс-шараларға сараптамалық бағалау жүргізу.

		Білімдер:	
		1. Персоналдың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нормативтік құжаттар. 2. Санитариялық-гигиеналық сараптама жүргізу әдіснамасы. 3. Санитариялық-гигиеналық сараптама жүргізу үшін қажетті материалдар. 4. Санитариялық-гигиеналық сараптама жүргізу нәтижелері бойынша есепке алу-есеп беру құжаттамасының нысандары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Мақсаткерлік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
34. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер (маман) вирусолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-009		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер (маман) вирусолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-9-002 - Биотехнолог	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Вирустық инфекцияларды диагностикалау үшін, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалауды қамтамасыз ету үшін вирусологиялық зерттеулер жүргізуді ұйымдастыру.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Вирусологиялық зерттеулер жүргізу 2. Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Вирусологиялық зерттеулер жүргізу	Дағды 1: Вирусологиялық зерттеулер жүргізу	Машықтар:
		1. Жедел диагностика, вирусты өсіру, серодиагностика жүргізу. 2. Жедел диагностика жүргізу кезінде вирустық антигенді / антиденелерді анықтау. 3. Вирустарды оқшаулау, вирустарды титрлеу. 4. Серологиялық реакцияларды қою.
		Білімдер:
		1. Вирустардың әртүрлі топтарымен жұмыс істеу режимі, авариялық жағдайды жою жөніндегі шаралар. 2. Вирустардың шығу табиғаты, олардың құрылымы және негізгі қасиеттері. 3. Вирустардың қазіргі классификациясы, олардың көбеюі. 4. Патогенез және вирусқа қарсы иммунитет, вирустық инфекциялар кезіндегі макроорганизмнің иммундық реакциясы; вирустық инфекциялардың эпидемиологиясы мен алдын-алудың негізгі мәселелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Санитариялық-вирусологиялық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар:
1. Биоматериалдармен вирусологиялық зерттеу жүргізу, вирустарды анықтау және анықтау. 2. Санитариялық-вирусологиялық зерттеулер үшін топырақ, су, қол жуу, тұрмыстық заттар, көкөністер, шөптер сынамаларын алу. 3. Қоршаған орта объектілеріне санитариялық-вирусологиялық зерттеу жүргізу. 4. Вирустық инфекциялар жағдайларын және олар бойынша есептілікті жүргізу қағидаларын тіркеу, есепке алуды жүргізу. 5. Вирусологиялық және/немесе санитариялық-вирусологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.		

		Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Вирустық инфекциялардың микроскопиялық және иммунологиялық диагностикасының негіздерін; вирустардың морфологиясы мен көбеюін, биологиялық қасиеттерін, антигендерін, зертханалық диагностикасын, эпидемиологиясын, профилактикасын және аса маңызды вирустық инфекциялармен күресін қамтиды. 5. Жалпы вирустық инфекциялардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу	Дағды 1: Зертханалық зерттеулердің барлық кезеңдері үшін стандартты операциялық рәсімдерді (COP) әзірлеу және енгізу	Машықтар: 1. Тиімді және дәл COP жасау үшін зертханалық процестердің талаптары мен ерекшеліктерін талдау. 2. Зерттеудің әр кезеңіндегі әрекеттер тізбегін сипаттайтын егжей - тегжейлі және түсінікті нұсқауларды әзірлеу. 3. COP нормативтік талаптарға және сапа стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз ету. 4. Оқу мен процедуралардың сақталуын бақылауды ұйымдастыра отырып, зертханалық тәжірибеге COP енгізу. 5. Аудит нәтижелері, технологиялар мен нормативтік құжаттардағы өзгерістер негізінде COP жаңарту және түзету. 6. COP келісу және бекіту үшін әртүрлі бөлімшелермен өзара әрекеттесуді үйлестіру. 7. Енгізілген процедуралардың тиімділігін бағалау және оларды оңтайландыру бойынша ұсыныстар енгізу.
		Білімдер: 1. Зерттеудің әртүрлі кезеңдерінде қолданылатын зертханалық әдістер мен технологиялардың негіздері. 2. Жұмыс процестерін стандарттау және құжаттау қағидаттары; стандартты операциялық рәсімдерді жасау және рәсімдеу әдістемелері. 3. Зертханалық қызметке қолданылатын нормативтік және реттеуші талаптар. 4. Зертхананың жұмысын реттейтін ұйымның ішкі регламенттері мен нұсқаулықтары. 5. Зертханалық процестердің сапасын бақылау және аудит негіздері. 6. Персоналды оқыту және жұмыстың жаңа стандарттарын енгізу рәсімдері. 7. Енгізілген процедуралардың тиімділігін бағалау және түзету әдістері; Зертханалық процестердегі өзгерістерді басқару қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы рәсімдеу; медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 2. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 3. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау саласындағы есептік және есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы бұйрықтар. 2. Денсаулық сақтау саласындағы есептік және есептік құжаттама нысандарын толтыру жөніндегі нұсқаулықтар. 3. Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу қағидаларын бекіту және есептерді ұсыну туралы бұйрықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Басшылық пен бақылаушы органдар үшін ғылыми жарияланымдар мен есептер дайындау.	Машықтар: 1. Ғылыми деректер мен зерттеу нәтижелерін жинау және жүйелеу. 2. Ақпаратты объективті ұсыну үшін алынған деректерді талдау және түсіндіру. 3. Материалдарды ғылыми стиль мен дизайн стандарттарының талаптарына сәйкес құрылымдау. 4. Дұрыс ғылыми тіл мен форматты пайдалана отырып жарияланымдар мен есептерді рәсімдеу. 5. Ғылыми нәтижелерді жариялауға қойылатын этикалық нормалар мен талаптарды сақтау.
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму		Білімдер: 1. Ғылыми жарияланымдар мен есептердің құрылымына қойылатын талаптар мен ұсынудың ғылыми стилінің негіздері. 2. Ғылыми деректерді жинау, талдау және түсіндіру әдістері. 3. Ақпарат көздеріне сілтеме жасау және пайдалану ережелері. 4. Құжаттарды жасау үшін бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс істеу негіздері (мәтіндік редакторлар, кестелер, мамандандырылған бағдарламалар). 5. Ғылыми нәтижелерді жариялау бойынша этикалық нормалар мен талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау; зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.

		Білімдер:	
		1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен рәсімдер. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Сыни ойлау Көшбасшылық Тәлімгерлік (тәлімгерлік, коучинг) Жүйелі ойлау Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Мақсаткерлік Эмоциялық парасат		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
35. Кәсіптің карточкасы «7.2 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-006 - Радиациялық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман)	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықтың тамақтануының, тағам өнімдері мен шикізаттың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықтың тамақтануы мен тағам өнімдерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Тағам өнімдерінің сапасына әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізу және оның халықтың аурушаңдығымен байланысын зерделеу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органы бөлімшелерінің корпоративтік өзара іс-қимыл жүйесіне қатысу.
Еңбек функциясы 1: Халықтың тамақтануы мен тағам өнімдерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Бақылаудағы объектілер мен өңірдегі санитариялық-эпидемиологиялық ахуалдың мониторингі	Машықтар:
		1. Зертханалық зерттеулерге тамақ өнімдерінің сынамаларын ала отырып, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілерге сәйкестігі тұрғысынан тамақ объектілерінің жай-күйіне мониторинг жүргізу. 2. Тамақтану гигиенасы бөлімі бойынша санитариялық заңнаманы бұзушылықтарды жою жөніндегі нұсқамалардың орындалуына мониторинг жүргізу. 3. Халықтың әртүрлі топтары үшін азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нұсқамалардың орындалуын бақылау. 4. Бақылаудағы объектілердегі тамақ өнімдерінің, шикізаттың, қоршаған орта объектілерінен шайындылардың сынамаларын талдау нәтижелеріне мониторинг жүргізу.
		Білімдер:
		1. Тамақтану гигиенасы бойынша халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы санитариялық-гигиеналық нормалау қағидаттары және халықтың әртүрлі топтары үшін қолайлы тәуекел деңгейлері. 2. Халықтың әртүрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар. 3. Халық үшін тамақ өнімдері мен шикізаттың ластану қауіп-қатерін есептеу және бағалау әдістемесі. 4. Тамақтану уланудың жіктелуі және себептері, оларды жою жөніндегі іс-шаралар. 5. Халықтың азық-түлік қауіпсіздігі және тамақ өнімдері мен шикізатты ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 6. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Тағам гигиенасындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау және бақылау.	Машықтар: 1. Зертханалық зерттеулерге тамақ өнімдерінің сынамаларын ала отырып, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілерді пайдалана отырып, тамақ объектілеріне зерттеу жүргізу. 2. Тамақтану гигиенасы бөлімі бойынша санитариялық заңнаманы бұзушылықтарды жою жөніндегі нұсқамаларды тұжырымдау. 3. Халықтың түрлі топтары үшін азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нұсқамалардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 4. Тамақ өнімдерінің, шикізаттың, қоршаған орта объектілерінен шайындылардың сынамаларын алу әдістерін, зерттеудің аспаптық әдістерін меңгеру. Білімдер: 1. Азық-түлік пен шикізаттың ластануының негізгі көздері, олардың адам ағзасына әсері. 2. Азық-түлік сапасы мен қауіпсіздігінің гигиеналық көрсеткіштері. 3. Тамақ өнімдері мен шикізаттың ластануы заттарының халыққа әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 4. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы халықтың тамақ қауіпсіздігі, тамақ өнімдері мен шикізатты ластанудан қорғау жөніндегі негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттама. 6. Тамақтан уланудың негізгі түрлері, эпидемиология, тамақ көздері және клиникалық белгілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Еңбек функциясы 2: Тағам өнімдерінің сапасына әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүргізу және оның халықтың аурушаңдығымен байланысын зерделеу.	Дағды 1: Гигиеналық жағдайды талдау Машықтар: 1. Гигиеналық жағдайды және тағам өнімдері мен тағам шикізатының ластануының қауіптілік дәрежесін талдауды және бағалауды жүзеге асыру. 2. Халықтың түрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөнінде ғылыми негізделген ұсынымдар әзірлеу және олардың іске асырылуын бақылау. 3. Халықтың түрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 4. Тамақтан уланудың өршуін тергеуге қатысу. 5. Тамақтан уланудың жою және алдын алу бойынша іс-шаралар жүргізу, тамақтан уланудың көзін анықтау. 6. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің дерекқорын қалыптастыруды жүзеге асыру. Білімдер: 1. Тағам гигиенасы бойынша халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы санитариялық-гигиеналық нормалау қағидаттары және халықтың әртүрлі топтары үшін қолайлы тәуекел деңгейлері. 2. Халықтың әртүрлі топтарының тамақ қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар. 3. Тамақтан уланудың жіктелуі және себептері, оларды жою жөніндегі іс-шаралар. 4. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Ластану қауіп-қатерін бағалау.	Машықтар:
		1. Табиғи және техногендік ластану көздерінен тағам өнімдері мен шикізаттың ластану қауіпін бағалау. 2. Алиментарлы бағынышты ауруларға қатысты халықтың денсаулық жағдайына талдау жүргізу. 3. Халықтың түрлі топтарының тағам өнімдерінің қауіпсіздігі мәселелері бойынша хабарламалар, есептер, баяндамалар, ақпараттық хабарламалар қалыптастыру. 4. Сырқаттанушылықтың сыртқы орта (өнім, су, ауа, топырақ) объектілерінің ластануымен туындауын (көрсеткіштерін ұлғайту) байланысын растау мақсатында ұсынылған ақпаратқа талдау жүргізу арқылы тіршілік ету ортасы факторларының әсерінің себеп-салдарлық байланыстарын белгілеу. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің дерекқорын қалыптастыруды жүзеге асыру.
		Білімдер:
Қосымша еңбек функциясы 1: Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органы бөлімшелерінің корпоративтік өзара іс-қимыл жүйесіне қатысу.	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Реттеуші заңнама мен құрылымды қоса алғанда, мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органының бөлімшесі ішіндегі корпоративтік өзара іс-қимылдың негіздерін түсіну	Машықтар:
		1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органы бөлімшесінің корпоративтік өзара іс-қимыл жүйесіне тиімді қатысу дағдыларын қалыптастыру. 2. Өзара әрекеттесудің тиімділігін арттыру үшін мәселелерді шешудің сындарлы және тиімді әдістерін өзірлеу. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің дерекқорын қалыптастыруды жүзеге асыру.
		Білімдер:
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Тамақ өнімдерінің сапасын бақылауды жүзеге асыратын басқа ұйымдармен (стандарттау және ветеринариялық қадағалау органдары) өзара іс-қимыл жасау.	Машықтар:
		1. Тамақ өнімдерінің сапасын бақылауды жүзеге асыратын басқа ұйымдармен (стандарттау және ветеринариялық қадағалау органдары) жүйеге тиімді қатысу дағдыларын қалыптастыру. 2. Өзара әрекеттесудің тиімділігін арттыру үшін мәселелерді шешудің сындарлы және тиімді әдістерін өзірлеу. 3. Халықтың түрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		1. Тамақ өнімдерінің сапасын бақылауды жүзеге асыратын ұйымдардың құрылымы мен функциялары (стандарттау және ветеринариялық қадағалау органдары). 2. Өзара әрекеттесу қағидалары. 3. Өзара әрекеттесу тиімділігін бағалау әдістері. 4. Өзара әрекеттесу этикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Компьютерлік сауаттылық Сыни ойлау Көп мәселелік Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
36. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер (маман) эпидемиолог»:		
Топтың коды:	2269-2	
Қызмет атауының коды:	2269-2-013	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер (маман) эпидемиолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:		

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын бұзушылықтардың алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге және жоюға бағытталған халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инфекциялық (паразиттік) ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Сырқаттанушылық қаупін бағалау және басқару үшін эпидемиологиялық зерттеулер мен ғылыми-талдау іс-шараларын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұқпалы емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Медициналық ұйымдарға, денсаулық сақтау органдарына және халыққа эпидемиологиялық қауіпсіздік, жұқпалы және паразиттік аурулардың алдын алу, сондай-ақ эпидемияға қарсы шараларды жетілдіру мәселелері бойынша кеңестік және әдістемелік қолдау көрсету.	
Еңбек функциясы 1: Инфекциялық (паразиттік) ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.			

Дағды 1: Инфекциялық және (паразиттік) ауруларды мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау.	Машықтар: 1. Инфекциялық (паразиттік) аурулар бойынша эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызметті жүзеге асыру. 2. Инфекциялық (паразиттік) аурулар жағдайлары бойынша күнделікті ақпаратты мониторингтеу. 3. Балалар мен ересектер арасында иммунопрофилактиканы ұйымдастыру және жоспарлау бойынша бақылауды жүзеге асыру. 4. Иммунобиологиялық препараттарды енгізуге байланысты ерекше реакцияларды мұқият тексеру, олардың туындау себептерін анықтау және жедел шаралар қабылдау үшін басшылықты ақпараттандыру. 5. Халық арасында жалпы және жекелеген топтарда сырқаттанушылықтың жедел және ретроспективті эпидемиологиялық талдауын жүргізу. 6. Инфекциялық (паразиттік) аурулардың жекелеген нозологиялық түрлеріндегі эпидемиялық процестің ерекшеліктерін анықтау және оларды алдын алу шараларын өзірлеу. 7. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация жүргізу шараларын, соның ішінде төтенше жағдайлар кезінде де, бақылауды жүзеге асыру. 8. Медициналық ұйымдардағы медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекцияларды анықтау және тіркеу бойынша қызметті бақылау. 9. Жекелеген нозологиялық түрлердің эпидемиялық процестің ерекшеліктерін және медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша нақты шараларды анықтау. 10. Медициналық құралдарды өңдеу және стерилизациялау, медициналық қалдықтар мен иммунобиологиялық препараттарды пайдалану және жою, сондай-ақ оларды тасымалдау мен сақтау жағдайларын бақылау. 11. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың әрбір жағдайын тиісті құрылымдық бөлімшелердің мамандарымен бірлесе отырып талдау жүргізу. 12. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар мен басқа да инфекциялық ауруларды алдын алу бойынша медициналық қызметкерлерді (дәрігерлерді, медбикелерді, кіші медициналық қызметкерлерді) оқытуды жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу кезінде бақылауды жүзеге асыру. 13. Аурухана бөлімшелерін жобалау және қайта құруға арналған тапсырмаларды жоспарлау, ұйымдастыру және өзірлеу кезінде кеңестік көмек көрсету. 14. Санитариялық індетке қарсы режимнің бұзылуын, қоздырғыштардың қоршаған ортада, халық арасында айналымын микробиологиялық мониторингтеу нәтижелерін және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің нәтижелерін анықтау. 15. Инфекциялық (паразиттік) аурушаңдықтың болжамды деңгейін, сондай-ақ төтенше жағдайлар кезіндегі деңгейін анықтау. 16. Биологиялық қауіптерді басқару және азайту бойынша шараларды қамтамасыз етуді жүзеге асыру.
--	--

	Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық жағдайын қамтамасыз ету мақсатында инфекциялық және паразиттік аурулар саласындағы денсаулық сақтау нормативтік-құқықтық актілері. 2. Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің эпидемиологиялық бөлімінің мемлекеттік органдарының міндеттері. 3. Инфекциялық және паразиттік сырқаттанушылыққа эпидемиологиялық қадағалау жүйесіндегі жағдайлардың стандартты анықтамалары. 4. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекцияларға эпидемиологиялық бақылауды ұйымдастыру негіздері. 5. Төтенше жағдайларда эпидемиологтардың қызметін ұйымдастыру.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Инфекциялық (паразиттік) аурулар кезіндегі күресу және алдын алу шараларын әзірлеу.	Машықтар: 1. Инфекциялық және паразиттік аурулар жағдайлары пайда болған кезде эпидемияға қарсы және профилактикалық шаралар кешенін әзірлеу мен жүзеге асыруды бақылау. 2. Инфекциялық аурулар жағдайлары туындағанда эпидемияға қарсы шаралар кешенін әзірлеу мен жүзеге асыруды, стационарда профилактикалық шараларды бақылау, сондай-ақ барлық стационар бөлімшелерінде эпидемияға қарсы және санитариялық-гигиеналық режимді қамтамасыз ету. 3. Стационардың барлық функционалдық бөлімшелерінен инфекциялық аурулар жағдайлары, санитариялық-эпидемияға қарсы режимнің бұзылуы, санитариялық-бактериологиялық зерттеулер нәтижелері туралы күнделікті ақпарат жинау және басшылықты жедел шаралар қабылдау үшін хабардар ету. 4. Стационар науқасының медициналық карталарын, жұқпалы ауруларды тіркеу журналы, санитариялық-бактериологиялық зерттеу деректері, мәйіттен алынған материалдар, дәріхана есептері, санитариялық-эпидемияға қарсы режим жағдайы туралы мәліметтер негізінде жедел және ретроспективті эпидемиологиялық талдау жүргізу, оның негізінде мекеме мен жеке бөлімшелер бойынша профилактикалық шаралар жоспарын әзірлеу. 5. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекцияларды алдын алу комиссиясының жүйелі жұмысын жоспарлау, ұйымдастыру және қамтамасыз ету барысында бақылау жүргізу, санитариялық-эпидемиологиялық мәселелер бойынша құжаттарды (бұйрықтар, медициналық кеңес шешімдері, ақпараттық бюллетеньдер) әзірлеуді қадағалау.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасындағы инфекциялық (паразиттік) ауруларға эпидемиологиялық бақылауды қамтамасыз етуге арналған заңнамалық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Инфекциялық және паразиттік аурулардың эпидемиологиялық диагностикасы. 3. Инфекциялық және паразиттік сырқаттанушылыққа эпидемиологиялық бақылауды ұйымдастыру. 4. Эпидемиологиялық жағдайды эпидемиологиялық талдау мен бағалаудың қазіргі заманғы әдістері. 5. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жоспарлау, әзірлеу және іске асыру қағидаттары мен кезеңдері. 6. Инфекциялық және паразиттік ауруларды зертханалық және аспаптық диагностикалау әдістері. 7. Жүргізілген профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігі мен нәтижелілігін талдау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Сырқаттанушылық қаупін бағалау және басқару үшін эпидемиологиялық зерттеулер мен ғылыми-талдау іс-шараларын жүргізу.	Дағды 1: Сырқаттанушылық туралы статистикалық деректерді жинау, жүйелеу және түсіндіру, инфекциялардың таралу ошақтары мен үрдістерін анықтау, эпидемиологиялық жағдайды болжау үшін математикалық модельдеу әдістерін қолдану.	Машықтар: 1. Әртүрлі дереккөздерден (медициналық құжаттама, тіркеу жүйелері, зертханалық есептер) халықтың сырқаттанушылығы туралы деректерді жинау және өңдеу. 2. Деректерді ақпараттық жүйелер мен статистикалық бағдарламаларды пайдалана отырып құрылымдау және жүйелеу. 3. Сырқаттанушылықтағы заңдылықтар мен үрдістерді анықтау үшін статистикалық талдау және биостатистика әдістерін қолдану. 4. Жұқпалы аурулардың ошақтарын анықтау және олардың ауқымы мен динамикасын бағалау. 5. Эпидемиологиялық жағдайды болжау және әлеуетті тәуекелдерді бағалау үшін математикалық модельдеу әдістерін пайдалану. 6. Басқарушылық және алдын алу шешімдерін қабылдау үшін деректерді талдау негізінде тұжырымдар мен ұсынымдарды тұжырымдау. Білімдер: 1. Жұқпалы және жаппай жұқпалы емес аурулар эпидемиологиясының негіздері. 2. Статистикалық талдау, биостатистика және эпидемиологиялық деректерді түсіндіру әдістері. 3. Эпидемиологиялық қадағалауды және тіркеу жүйелерін ұйымдастыру қағидаттары. 4. Эпидемиологиядағы математикалық модельдеу негіздері. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау және халықтың денсаулығын қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілер. 6. Медициналық және эпидемиологиялық деректерді талдауға арналған ақпараттық жүйелер мен бағдарламалық өнімдер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Дағды 2: Аумақта, медициналық ұйымдар мен мекемелерде профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды жоспарлау, үйлестіру және бақылау, олардың тиімділігін бағалау және эпидемиологиялық қадағалау негізінде іс-қимылдарды түзету.	Машықтар: 1. Аумақтағы эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып, профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралар жоспарын әзірлеу. 2. Эпидемияға қарсы шараларға қатысатын медициналық ұйымдардың, зертханалардың және басқа да мекемелердің жұмысын үйлестіру. 3. Ведомстволық бағынысты аумақтағы мекемелер мен объектілерде санитариялық-эпидемиологиялық нормалар мен ережелердің сақталуын бақылауды жүзеге асыру. 4. Эпидемиологиялық деректер мен сырқаттану көрсеткіштерін талдау негізінде іске асырылған іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 5. Эпидемиологиялық жағдай өзгерген немесе кемшіліктер анықталған кезде эпидемияға қарсы шараларға түзетулер енгізу. 6. Профилактикалық шараларды жүргізу және эпидемияға қарсы ережелерді сақтау бойынша персоналды оқытуды және нұсқаулықты ұйымдастыру. 7. Медициналық ұйым немесе өңір деңгейінде инфекциялық бақылаудың кешенді стратегиясын әзірлеу және енгізу. 8. Инфекциялық бақылау қызметінің жұмысын үйлестіру, жобаларды басқару, пәнаралық өзара іс-әрекетті жүзеге асыру. 9. МККБИ өршулерін тексеруді басқару, зертханалық растауды және түзету іс-шараларын ұйымдастыру. 10. Пациенттер мен қызметкерлердің қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру, қызметкерлердің мінез-құлқын және өзгерістерін басқару.	
	Білімдер: 1. Эпидемиология, инфекциялық және паразиттік аурулар негіздері. 2. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау және эпидемияға қарсы қызмет саласындағы нормативтік құқықтық актілер. 3. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру және жүргізу әдістері. 4. Эпидемиологиялық қадағалау мен эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау қағидаттары. 5. Эпидемиологиялық бақылаудағы медициналық және зертханалық мекемелердің жұмысын ұйымдастыру. 6. Денсаулық сақтау және халықтың эпидемиологиялық қауіпсіздігіндегі қауіптерді басқару негіздері. 7. Медициналық ұйым мен денсаулық сақтау жүйесі деңгейінде инфекциялық қауіпсіздікті басқарудың қазіргі заманғы стратегиялық тәсілдері. 8. Қауіп-менеджмент, инфекциялық бақылау процестерін жоспарлау, модельдеу және бағалау әдістері. 9. Инфекциялық бақылау бойынша жергілікті хаттамаларды, стандарттар мен клиникалық маршруттарды әзірлеуге қойылатын талаптар. 10. Персоналды басқару қағидаттары, білім беру стратегиялары, инфекциялық бақылау бойынша мотивациялау және құзыреттілік аудитінің құралдары. 11. Инфекциялық қауіпсіздік бағдарламаларын енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері, ұйым мен қызметкерлердің жауапкершілігі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1:		

Жұқпалы емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Жұқпалы емес ауруларды мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау. Жұқпалы емес ауруларға қарсы күрес және алдын алу шараларын әзірлеу.	Машықтар: 1. Жұқпалы емес ауруларды эпидемиологиялық қадағалауды қамтамасыз ету жөніндегі қызметті жүзеге асыру. 2. Халық арасында жұқпалы емес аурулар жағдайлары туралы күн сайынғы ақпаратқа мониторингті жүзеге асыру. 3. Жұқпалы емес аурулар кезінде эпидемиологиялық мониторинг жүргізу. 4. Сыртқы орта факторларының әсеріне байланысты халық денсаулығының жай-күйіне бақылау және бақылау жүргізу. 5. Медициналық статистика және эпидемиологиялық зерттеулер деректері бойынша жұқпалы емес аурулардың таралуын талдау. 6. Халықтың жұқпалы емес ауруларының алдын алу бағдарламаларын және салауатты өмір салтын қалыптастыру жөніндегі санитариялық-ағарту бағдарламаларын әзірлеу. 7. Профилактикалық бағдарламаларды іске асыру кезінде денсаулық сақтау, білім беру, еңбек және экология органдарымен өзара іс-қимыл жасау. 8. Денсаулық және профилактика мәселелері бойынша пәнаралық комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген клиникалық эпидемиологияның мазмұны мен бөлімдері. 2. Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің міндеттері, ұйымдары, құрылымдары, штаттары және жарақтары. 3. Есепке алу-есеп беру құжаттамасын рәсімдеу қағидалары. 4. Мамандық бойынша қолданыстағы нормативтік-құқықтық және нұсқаулық-әдістемелік құжаттар. 3. Жұқпалы емес ауруларды болжау әдісі. 4. Жұқпалы емес аурулардың эпидемиология және гигиена негіздері. 5. Қоршаған орта факторларын және олардың халық денсаулығына әсерін бағалау әдістері. 6. Жұқпалы емес ауруларға эпидемиологиялық талдау және мониторинг әдістері. 7. Салауатты өмір салтын қалыптастыру және алдын алу негіздері. 8. Инфекциялық емес ауруларға санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру және жүргізу. 9. Қоғамдық денсаулық және алдын алу бағдарламаларын іске асырудағы іс-қимылдарды үйлестіру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Халық арасында жұқпалы емес аурулардың пайда болуын және таралуын эпидемиологиялық бақылау.	Машықтар: 1. Жұқпалы емес аурулар пайда болған кезде алдын алу іс-шараларының кешенін жоспарлау, әзірлеу және жүзеге асыру. 2. Жұқпалы емес аурулардың, тамақтан уланудың таралуына тергеу жүргізу. 3. Жұқпалы емес аурулардың алдын алу шараларын жүзеге асыру. 4. Жұқпалы емес ауруларға ретроспективті және жедел эпидемиологиялық талдауды жүзеге асыру. 5. Жұқпалы емес аурулар кезінде алдын алу бағдарламаларының мемлекеттік кешенін әзірлеу. 6. Жұқпалы емес аурулардың болжамды деңгейін анықтау. 7. Сырқаттанушылықтың пайда болуының (көрсеткіштердің ұлғаюы) сыртқы орта объектілерінің (өнімнің, судың, ауаның, топырақтың) ластануымен байланысын растау мақсатында ұсынылған ақпаратқа талдау жүргізу жолымен тіршілік ету ортасы факторларының әсер етуінің себеп-салдарлық байланыстарын белгілеу. 8. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторинг дерекқорын қалыптастыруды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. Аурулардың алдын алудың, диагностикалаудың, диспансерлік бақылаудың және оңалтудың қазіргі заманғы әдістері. 2. Дәлелді медицинаға негізделген клиникалық эпидемиологияның мазмұны мен бөлімдері. 3. Мамандық бойынша қолданыстағы нормативтік-құқықтық және нұсқаулық-әдістемелік құжаттар. 4. Есепке алу-есеп беру құжаттамасын рәсімдеу қағидалары. 5. Жұқпалы емес ауруларды болжау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Медициналық ұйымдарға, денсаулық сақтау органдарына және халыққа эпидемиологиялық қауіпсіздік, жұқпалы және паразиттік аурулардың алдын алу, сондай-ақ эпидемияға қарсы шараларды жетілдіру мәселелері бойынша кеңестік және әдістемелік қолдау көрсету.	Дағды 1: Ауру туралы деректерді жүйелеу және түсіндіру, инфекция ошақтарын анықтау және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау.	Машықтар: 1. Медициналық мекемелер мен зертханалардан ауру туралы деректерді жүйелеу. 2. Статистикалық талдау жүргізу және ауру үрдісін анықтау. 3. Деректерді түсіндіру және есептерді дайындау. 4. Инфекция ошақтарын анықтау және оқшаулау. 5. Аурулардың таралу динамикасын болжау. 6. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін мониторингілеу және бағалау. 7. Деректерді талдау негізінде эпидемияға қарсы іс-қимылдарды түзету. 8. Мамандар мен денсаулық сақтау органдары үшін есептер дайындау.

		Білімдер: 1. Эпидемиология негіздері, инфекцияның берілу жолдары, қауіп факторлары. 2. Ауруларды жіктеу және сырқаттанушылық, өлім-жітім және таралу көрсеткіштері. 3. Эпидемиологиялық зерттеулер әдістері (бақылау, деректерді талдау, бақылау зерттеулері). 4. Медициналық деректерді статистикалық өңдеу және талдау әдістері. 5. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау қағидаттары. 6. Санитариялық-эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру және инфекция ошақтарын анықтау алгоритмдері. 7. Эпидқадағалаудың нормативтік актілері мен стандарттары. 8. Медициналық тіркелімдермен, дерекқорлармен және ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Медициналық ұйымдарға, денсаулық сақтау органдарына және халыққа инфекциялық және паразиттік аурулардың алдын алу және бақылау мәселелері бойынша сараптамалық ұсынымдар беру, сондай-ақ әдістемелік материалдар әзірлеу.	Машықтар: 1. Эпидемиологиялық жағдайды талдау және аурулардың алдын алудағы мәселерді анықтау. 2. Медициналық ұйымдар, денсаулық сақтау органдары және халық үшін сараптамалық ұсынымдар әзірлеу. 3. Әдістемелік материалдар, нұсқаулықтар, алгоритмдер мен стандарттар құрастыру. 4. Жұқпалы аурулардың алдын алу мәселелері бойынша мамандар мен халыққа кеңес беру. 5. Енгізілетін профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау. 6. Әртүрлі аудиториялар үшін ақпаратты қолжетімді және көрнекі түрде ұсыну. 7. Ұсынымдарды іске асыру үшін медициналық ұйымдар мен денсаулық сақтау органдары арасындағы іс-қимылды үйлестіру. Білімдер: 1. Жұқпалы және паразиттік аурулардың эпидемиологиясы. 2. Инфекциялық және паразиттік аурулардың алдын алу және диагностикалау негіздері. 3. Инфекциялардың таралуын бақылау және алдын алу әдістері. 4. Санитариялық-эпидемиологиялық ұсынымдар мен әдістемелік материалдарды әзірлеу қағидаттары. 5. Денсаулық сақтау және эпидқадағалау саласындағы заңнама және нормативтік актілер. 6. Профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін бағалау әдістері. 7. Сырқаттанушылықты мониторингтеуге арналған қазіргі заманғы ақпараттық жүйелер мен деректер базасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Мейірімділік Парасаттылық Сыни ойлау Көшбасшылық Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Мақсаткерлік	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог	
37. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер (маман) паразитолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-012		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер (маман) паразитолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2250 - Ветеринариялық дәрігерлер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гельминтозды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру 2. Қан протозооздары мен филяридоздарды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Гельминтозды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру			

	Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биоқорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Биологиялық материалдарды және зерттеудің растаушы материалдарын жинауды, айналымын, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру; пайдалану қағидаларына сәйкес зертханалық жабдықта жұмыс істеу. 4. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, ең көп таралған аурулар бойынша зерттеулерді зертханалық бақылау жоспарын әзірлеу.
		Білімдер: 1. Зертханалық санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесі. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Жалпы паразитология, эпидемиология, паразиттік аурулардың алдын алу және бақылау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Гельминтоздың қоздырғыштарын анықтауға арналған санитариялық-паразитологиялық және/немесе паразитологиялық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Нәжіске паразитологиялық зерттеу жүргізу, ішектің қарапайымдылықтарын, гельминттерді және олардың жұмыртқаларын анықтау және анықтау; санитариялық-паразитологиялық зерттеулер үшін топырақ, су, қол жуғыштар, тұрмыстық заттар, көкөністер, шөптер сынамаларын алу. 2. Қоршаған орта объектілеріне санитариялық-паразитологиялық зерттеу жүргізу. 3. Паразиттік аурулар жағдайларын және олар бойынша есеп жүргізу ережелерін тіркеуге, есепке алуға; паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруге және талдауға.
		Білімдер: 1. Паразиттік аурулардың микроскопиялық және иммунологиялық диагностикасының негіздері. 2. Паразиттер мен векторлардың морфологиясы мен биологиясы, зертханалық диагностика, эпидемиология, аса маңызды паразиттік және векторлық паразиттік емес аурулардың алдын алу және олармен күресу шаралары. 3. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, жалпы гельминтоздардың диагностикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Қан протозооздары мен филяридоздарды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру		

Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар:
	1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биокорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру; 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу; 3. Биологиялық материалдарды және зерттеудің растаушы материалдарын жинауды, айналымын, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру; 4. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, ең көп таралған аурулар бойынша зерттеулерді зертханалық бақылау жоспарын әзірлеу.
	Білімдер:
	1. Диагностикалық қызметтер көрсетуді реттейтін нормативтік және заңнамалық актілер; сапа стандарттары және диагностикалық рәсімдерді жүргізуге қойылатын талаптар; диагностикалық зерттеулер бойынша құжаттама мен есептілікті рәсімдеу тәртібі. 2. Диагностикалық рәсімдерді жүргізу кезінде пациенттер мен персоналдың қауіпсіздігі жөніндегі талаптар. 3. Диагностикалық қызметтерді орындау кезіндегі этикалық және құқықтық мінез-құлық хаттамалары; 4. Диагностикалық қызметтердің сапасын бақылау және ішкі аудит әдістері; биоматериалдарды сақтау және өңдеу және диагностика нәтижелері қағидалары, диагностикалық рәсімдерді жүзеге асыратын мамандардың біліктілігі мен оқытуына қойылатын талаптар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Қан протозооздары мен филяридоздарды анықтауға арналған санитариялық-паразитологиялық және/немесе паразитологиялық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар:
	1. Қанға паразитологиялық зерттеу жүргізу, безгек плазмодияларының түрлерін және қан протозооздарының басқа қоздырғыштарын анықтау және саралау, микрофилярияларды анықтау және саралау. 2. Санитариялық-паразитологиялық зерттеулер үшін топырақ, су, қолдан жуылатын заттар, тұрмыстық заттар, көкөністер, шөптер сынамаларын алу; қоршаған орта объектілеріне санитариялық-паразитологиялық зерттеу жүргізу. 3. Паразиттік аурулар жағдайларын және олар бойынша есеп жүргізу ережелерін тіркеуге, есепке алу. паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
	Білімдер:
	1. Паразиттік аурулардың микроскопиялық және иммунологиялық диагностикасының негіздері. 2. Паразиттер мен векторлардың морфологиясы мен биологиясы, зертханалық диагностика, эпидемиология, аса маңызды паразиттік және векторлық паразиттік емес аурулардың алдын алу және олармен күресу шаралары. 3. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, жалпы гельминтоздардың диагностикасы.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Ғылыми журналдарда ғылыми жарияланымдар түрінде зерттеу нәтижелерін ұсыну	Машықтар:
		1. Ғылыми зерттеулер нәтижелерінің деректерін жинау, талдау және түсіндіру. 2. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 4. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
		Білімдер:
		1. Ғылыми зерттеулерді жүргізу кезеңдері: жоспарлау, мәліметтер жинау, талдау, түсіндіру, қорытындылар. 2. Нәтижелерді визуализациялау және ұсыну әдістері, статистикалық бағдарламалармен жұмыс жасау қағидаттары. 3. Алынған ғылыми деректерді түсіндіру; ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерді талдау ережелері. 4. Ғылыми қорытынды дайындау және ғылыми есеп, мақала, тезистер, презентация түрінде жариялау жасау талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар:
		1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау; әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау жүргізу. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.
		Білімдер:
		1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен рәсімдер. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Аналитикалық ойлау Сыни ойлау Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
38. Кәсіптің карточкасы «7.2 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-004		
Кәсіптің атауы:	7.2 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасының халқының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Елді мекендерді жоспарлау және салу кезінде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру 2. Қазіргі және ғылыми деректер негізінде халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаның өзгеруін болжау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Төтенше жағдай (ТЖ) аймағындағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды жедел бағалау, әсер ету көздерін анықтау және қажетті санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық іс-шаралардың көлемін айқындау.	
Еңбек функциясы 1:			

Елді мекендерді жоспарлау және салу кезінде мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру	Дағды 1: Елді мекендерді жоспарлау және салу кезінде жобаларды сараптау бойынша санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды жасау.	Машықтар: 1. Саниатриялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізуге нұсқамалар мен қаулылар беру. 2. Меншік нысанына қарамастан емдеу-профилактикалық және тұрғын үй-азаматтық мақсаттағы объектілерді орналастыру үшін жер учаскесін таңдау бойынша санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды қалыптастыру. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу және емдеу-профилактикалық және тұрғын-үй азаматтық мақсаттағы объектілер үшін жобалау алдындағы және жобалау-сметалық құжаттама бойынша қорытынды жасау. 4. Елді мекендерді қатты тұрмыстық қалдықтардан тазарту саласында ұсынылатын жобалық шешімдер бойынша қорытынды жасау. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық аудит жүргізу, объектінің санитариялық ережелерге сәйкестігі туралы аудиторлық қорытынды жасау.
		Білімдер: 1. Халықтың денсаулығының жай-күйін және қоршаған орта факторлары мен халықтың сырқаттанушылығы арасындағы себеп-салдарлық байланысты бақылау деректері. 2. Гигиеналық сараптама жүргізу үшін қажетті құжаттардың қағидалары мен тізбесі. 3. Әртүрлі мақсаттағы коммуналдық объектілердің орналасуына қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Елді мекендерді жоспарлау принциптерін анықтау және қадағалау жүргізу.	Машықтар: 1. Елді мекендердің санитариялық-эпидемиологиялық жағдайын бағалау. 2. Коммуналдық объектілердің халық денсаулығына жағымсыз әсер ететін басым факторларын бөліп көрсету. 3. Елді мекендердің қоршаған ортасының жай-күйін бағалау. 4. Сараптама үшін ұсынылған материалдар мен құжаттардың толықтығын талдау. 5. Жобаларды санитариялық сараптау нәтижелері бойынша қорытынды беру. 6. Қазақстан Республикасының аумағында халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы бұзушылықтардың басқарушылық шешімдерін қабылдау.
Еңбек функциясы 2: Қазіргі және ғылыми деректер негізінде халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаның өзгеруін болжау.		Білімдер: 1. Елді мекендердің климаттық-географиялық факторлары. 2. Коммуналдық объектілерді жоспарлау кезіндегі әдістемелік нұсқаулар мен құрылыс нормалары, жобалау құжаттамалары. 3. Әртүрлі мақсаттағы коммуналдық объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 1: Халықтың әртүрлі топтарының денсаулық жағдайының өзгеруінің және қоршаған ортаның ластану динамикасының қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді болжамдарын әзірлеу.	Машықтар: 1. Анықталған қауіп-қатерді шектеу немесе азайту және аурулардың алдын алу үшін нақты басқару шешімдерін қабылдау қажеттілігін негіздейтін аналитикалық қорытындылар дайындау. 2. Алдын алу шаралары бойынша болжамдар мен ұсыныстар туралы Мемлекеттік органдарды, жергілікті өзін-өзі басқаруды, ұйымдарды және халықты хабардар ету. 3. Қоршаған ортаның ластануының қолданыстағы немесе болжамды деңгейлерінің әсерінен халықтың денсаулығының асқыну немесе нашарлау мүмкіндігін бағалау. 4. Сырқаттанушылықтың жай-күйін болжауды жүзеге асыру. Халықтың денсаулығына зиянды факторлардың әсерін болдырмау және жою жөніндегі шұғыл және ұзақ мерзімді іс-шараларды айқындау.
		Білімдер: 1. Коммуналдық мақсаттағы объектілердің жай-күйі, олардың техникалық жарақтандырылуы мен пайдаланылуы туралы ақпарат. 2. Республика бойынша халықтың аурушаңдығы бойынша жалпы статистиканы қалыптастыру жөніндегі дерекқорлармен жұмыс істеу қағидалары. 3. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының деректер базасымен және ақпараттық бюллетеньдерімен жұмыс жасау тәртібі. 4. Тұрғындардың денсаулық жағдайына қоршаған ортаның ластануынан болатын қауіп-қатерді бағалау әдіснамасын қолдану негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Ұсыныстарды дайындау және басқару шешімдерін қабылдау үшін басым факторлар бойынша қоршаған ортаның ластануына үлесті айқындайтын көздерді саралау.	Машықтар: 1. Басқару шешімдерін қабылдау үшін аумақтарды сапалық көрсеткіштер мен тіршілік ету ортасының ластану дәрежесі бойынша саралау. 2. Тіршілік ету ортасы факторларының халықтың денсаулығына әсерін гигиеналық диагностикалау нәтижелері туралы ақпараттық-талдамалық материалдар дайындау. 3. Әлеуметтік-гигиеналық мониторинг жүйесінде қадағалау үшін денсаулықтың бұзылуының жетекші көрсеткіштерін таңдау.
		Білімдер: 1. Атмосфералық ауаның, су айдындарының, топырақтың жай-күйін және олардың ластану дәрежесін бағалау негіздері. 2. Атмосфералық ауаның, су көздерінің сапасын және елді мекендердің топырақ жағдайын интегралды бағалау әдістері. 3. Тұрғылықты жеріне байланысты халықтың инфекциялық және инфекциялық емес сырқаттанушылығы туралы деректерді тіркеу және есепке алу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1:		
Төтенше жағдай (ТЖ) аймағындағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды жедел бағалау,		

әсер ету көздерін анықтау және қажетті санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық іс-шаралардың көлемін айқындау.	Дағды 1: ТЖ медициналық-санитариялық құбылыстарының деңгейін бағалау және эпидемиологиялық жағдайдың даму болжамдарын әзірлеу.	Машықтар: 1. Науқастардың және құтқару құрамаларының жеке құрамының денсаулық жағдайына, инфекциялық науқастардың пайда болуына, оларды оқшаулауға және ауруханаға жатқызуға медициналық бақылауды ұйымдастыру. 2. Уақытша тұрғын үйлерді және ТЖ кезінде халықты эвакуациялау орындарын сумен жабдықтауды ұйымдастыру, ауыз суды дезинфекциялау. 3. Эвакуация және уақытша тұру орындарындағы (жатақханалар, шатырлы қалашықтар) санитариялық-гигиеналық жағдайларды бағалау. 4. Коммуналдық қызметтермен бірлесіп, аумақтың қайталама ластануын болдырмау үшін қатты тұрмыстық қалдықтарды, биологиялық қалдықтарды, жануарлар мен адамдардың мәйіттерін жинауды, өкетуді және залалсыздандыруды ұйымдастыру. Білімдер: 1. Жағдайларды есепке алу және тіркеу, медициналық құжаттаманы толтыру, есептер мен статистика үшін дерекқорды қалыптастыру қағидалары. 2. Ауыз су сапасына, сумен жабдықтау жүйесіне қойылатын гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 3. Уақытша тұрғын үйлерге, оларды күтіп-ұстауға және пайдалануға қойылатын санитариялық-гигиеналық талаптар. 4. Елді мекендердің қатты тұрмыстық қалдықтарын залалсыздандыру және кәдеге жарату әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: ТЖ медициналық-санитариялық құбылыстарының деңгейін бағалау және эпидемиологиялық жағдайдың даму болжамдарын әзірлеу.	Машықтар: 1. Жедел штабтармен ақпарат алмасу және өзара іс-қимыл жөніндегі жұмысты ұйымдастыру. 2. Ағымдағы санитариялық-эпидемиологиялық жұмыс, анықталған қауіп-қатерлер, әсер ету ошақтары және қауіпті зертханалық бақылау туралы өзекті ақпаратты ұсыну. 3. Жағдайдың дамуын болжау үшін басқа қызметтерден (мысалы, ауа-райы туралы гидрометеорологиялық қызметтен, құтқарушылардан жұмыстарды орындау туралы, билік органдарынан эвакуацияланғандардың саны туралы) ақпарат базасын қалыптастыру. 4. ТЖ жою жоспарын жалпы әзірлеуге және осы жоспардағы санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды есепке алуды қамтамасыз етуге қатысу. 5. Құтқарушыларда, әсіресе биологиялық немесе химиялық ластанулармен жұмыс істегенде, сондай-ақ зардап шеккен аумақта атмосфералық ауаның ластануы жағдайында жеке қорғаныс құралдарының (ЖҚҚ) пайдаланылуын және болуын бақылауды жүргізу.

		Білімдер:	
		1. Медициналық мекемелермен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастықтағы этикет нормалары мен ережелері 2. Эпидемияға қарсы іс-шараларды үйлестіруге қойылатын талаптар, инфекциялық науқастарды оқшаулау, госпитальдар мен алғашқы медициналық көмек пункттерін өрістетуге жөніндегі іс-қимылдарды келісу. 3. Төтенше жағдайлар кезінде ықтимал инфекцияларға қарсы халықты және құтқарушыларды шұғыл профилактика мен вакцинациялауды ұйымдастыру негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Тәртіптілік Мейірімділік Бастамашылық Компьютерлік сауаттылық Көп мәселелік Жауапкершілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
39. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер (маман) бактериолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-008		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер (маман) бактериолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-5-006 - Микробиолог 2131-9-002 - Биотехнолог	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің, бактериялық генез ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету үшін мониторингтің, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалаудың нәтижелерін ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бактериялық генезді ауруларды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру 2. Микроорганизмдерді серологиялық сәйкестендіру әдістері
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу 2. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Бактериялық генезді ауруларды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру	Дағды 1: Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар:
		1. Биоматериалды клиникалық-диагностикалық бактериологиялық зерттеу жүргізу, микроорганизмдердің түрін анықтау және анықтау, тұқым себу дәрежесін анықтау. 2. Халықтың декретивті тобының қызметкерлеріне бактерия тасымалдауға тексеру, тамақтан улану кезіндегі материалды зерттеу жүргізу. 3. Бактерияға қарсы препараттарға сезімталдық спектрін сапалық және сандық әдістермен анықтау; бөлінген дақылдардың дезинфекциялаушы заттардың жұмыс ерітінділеріне төзімділігін анықтау. 4. Санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін қоршаған орта сынамаларын алу. 5. Қоршаған орта объектілеріне санитариялық-бактериологиялық зерттеу жүргізу. 6. Микроорганизмдер дақылдарының вируленттілігін анықтау. 7. Жұқпалы аурулар жағдайларын тіркеу, есепке алу; клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
		Білімдер:
		1. Қоректік ортаны жобалау қағидаттары (оқшаулау, байыту, сәйкестендіру). 2. Қоректік орталарды бөлу, сәйкестендіру, саралау қағидаттары. 3. Бактерияға қарсы препараттарға сезімталдық спектрін сапалық және сандық әдістермен анықтау әдістері. 4. Эксперименттік жануарларда оқшауланған микроорганизмдер дақылдарының патогенділігі мен вируленттілігін эксперименттік анықтау. 5. Жануарлардағы жұқпалы процестерді көбейту. 6. Әртүрлі дақылдарды түрішілік типтеу негіздері. 7. Бактериялардың қазіргі классификациясының қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биоқорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Адамның биологиялық материалдарын және зерттеу материалдарын жинауды, айналдыруды, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру. 3. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, зерттеулердің зертханалық мониторингі жоспарын әзірлеу.
		Білімдер: 1. Жалпы, жеке және санитариялық бактериология, эпидемиология, бактериялық аурулардың алдын алу және бақылау негіздері. 2. Санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін сыртқы орта объектілерінен алынған үлгілерді (топырақ, су, ауа, қол жуу, тұрмыстық заттар, стерильділікке арналған жуу, халықтың санитариялық салауаттылығы саласындағы НҚА сәйкес тамақ және тұтыну өнімдері) зерттеу. 3. Ең көп таралған аурулардағы зерттеу нәтижелерін түсіндіру.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Еңбек функциясы 2: Микроорганизмдерді серологиялық сәйкестендіру әдістері	Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биоқорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу, зерттеуге жататын материалдың сипаты мен көлемін, оны алу мерзімдерін және сынама алу мерзімдерін анықтау. 3. Адамның биологиялық материалдарын және санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін сыртқы орта объектілерінен алынған зерттеу материалдарын жинауды, айналдыруды, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру. 4. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдап, инфекциялық материалды дезинфекциялау, есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын ресімдеу арқылы ең көп таралған аурулар кезіндегі зерттеулердің зертханалық мониторингінің жоспарын әзірлеу.
		Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Серологиялық диагностика әдістері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:

	Дағды 2: Микроорганизмдерді сәйкестендіру үшін серологиялық зерттеу әдістерін ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Бөлінген микроорганизм культурасын серологиялық сәйкестендіруді жүргізу. 2. Оқшауланған штамдарды фаготиптеуді жүргізу. 3. Науқастың сарысуындағы арнайы антиденелерді анықтаңыз. 4. Инфекциялық аурулар жағдайларын тіркеу, есепке алуды жүргізу. 5. Клиникалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
		Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Жұқпалы аурулардың қоздырғыштарын серологиялық сәйкестендіру негіздерін; серологиялық диагностика әдістері. 5. Жалпы жұқпалы аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын; инфекциялық және инфекциялық емес иммунологияның негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу	Дағды 1: Медициналық деректерді талдау және түсіндіру	Машықтар: 1. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 2. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. 3. Зерттеу нәтижесінде алынған деректерді талдау және түсіндіру.
		Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы есепке алу және есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы бұйрықтар. 2. Нысандар мен ақпараттық базаларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтар. 3. Заманауи ақпараттық жүйелер мен бағдарламалар, ұсынылған өзекті базалармен талдауға арналған өзекті кітапханалар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы рәсімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтау. 3. Кәсіби қызметте деректерді талдау үшін ақпараттық жүйелер мен мәліметтер базасын пайдалану.

Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау саласындағы есептік және есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы бұйрықтар, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтар. 2. Нормативтік құжаттама және оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтар. 3. Қазіргі заманғы ақпараттық жүйелер мен бағдарламалар, талдауға арналған мәліметтер базасы бар өзекті кітапханалар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін талдау, түсіндіру	Машықтар: 1. Әдебиеттерді іздеу, іріктеу және талдау жүргізу, зерттеу деректерін сыни тұрғыдан бағалау. 2. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 3. Жергілікті деректермен салыстырғанда және зертханаларда алынған зерттеу орталықтарының заманауи деректерін талдау.
		Білімдер: 1.Зерттеу нәтижелерін талдау негіздері, зерттеу нәтижелерін сипаттау, ғылыми жаңалықты сыни тұрғыдан түсіндіру және бағалау. 2. Өзекті статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау. 3. Нәтижелерді заманауи әдістермен визуализациялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.	Машықтар: 1.Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау. 3. Нәтижелерді талдау, статистикалық бағдарламаларды пайдалану.
		Білімдер: 1.Ғылыми әдістің және ғылыми зерттеудің негіздерін; жоспарлау, деректерді жинау, талдау, интерпретация, қорытындылар; 2.Этикалық комитет үшін мәліметтер жинау этикалық қағидаларды, реттеуші нормаларды және зерттеулермен байланысты рәсімдерді сақтай отырып. 3. Жарияланымдар мен ғылыми есептерді дайындау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Сыни ойлау Көшбасшылық Тәлімгерлік (тәлімгерлік, коучинг) Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
40. Кәсіптің карточкасы «7.2 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.1 деңгейінде кемінде 4 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-001 - Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-002 - Тамақтану гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-004 - Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы) 2269-2-005 - Жалпы гигиена дәрігері 2213-3-002 - Дәрігер-радиолог 2213-3-001 - Радиациялық онколог-дәрігер 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы) 2216-3-005 - Дәрігер-рентгенолог 2216-3-003 - Радиоизотопты диагностика дәрігері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылауды ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық қадағалауды жүзеге асыру жөніндегі қызмет.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Мемлекеттік қызметтер көрсету, санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерін ұйымдастыру-әдістемелік қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	

Еңбек функциясы 1: Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және қадағалау	Машықтар: 1. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерді пайдалана отырып, профилактикалық бақылау, тексерулер және тергеулер жүргізу. 2. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы анықталған бұзушылықтарды жою туралы хабарламаларды, тексеруді тағайындау туралы актілерді, тексеру актілері мен нұсқамаларды тұжырымдау және дайындау, сондай-ақ олардың орындалуын бақылау. 3. Еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалтумен кәсіптік сырқаттанушылық және сырқаттанушылық көрсеткіштерін жинауды, өңдеуді және талдауды жүзеге асыру. 4. Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі уәкілетті органның ақпараттық жүйелерінде тексерулерді тіркеуге қатысу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есептік-есептік құжаттаманы жүргізу. 5. Әкімшілік шаралар мен жедел ден қою шараларын қолдану. Білімдер: 1. Негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар (өндірістік (жұмыс) ортасы мен еңбек процесінің факторлары) және олардың өнеркәсіптік кәсіпорындар мен өндірістік объектілердегі көздері. 2. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) жұмысшыларға әсерін гигиеналық нормалаудың негізгі қағидаттары. 3. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. 4. Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері, әкімшілік заңнама және басқа да нормативтік құқықтық актілер саласындағы заңнамасының негізгі ережелері. 5. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есептік-есептік құжаттама саласындағы мемлекеттік мекемелерде есепке алу-есеп беру құжаттамасы. Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі
---	---	---

Дағды 2: Өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның факторларының және еңбек процесінің) зияндылығы мен қауіптілігі көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларын талдау	Машықтар: 1. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) жұмысшыларға әсер ету өлшемдеріне сәйкес сыныптар бойынша еңбек жағдайларын бағалауды жүзеге асыру. 2. Сынамаларды іріктеу, ілеспе құжаттаманы дайындау, санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізу туралы нұсқамалар мен қаулылар жасау, жұмыс орындарында зиянды өндірістік факторларды (иондамайтын сәулелену параметрлері, физикалық факторлар-шу, діріл, микроклимат, жарық), сондай — ақ сыртқы орта объектілерінің параметрлерін (су, топырақ) зертханалық-аспаптық зерттеулер жүргізу және өлшеу дағдыларын меңгеру, атмосфералық ауа және жұмыс аймағының ауасы). 3. Міндетті медициналық тексерулердің (алдын ала және мерзімді) деректерін жинау, өңдеу және талдау дағдыларын, сондай-ақ жұмысшылардың еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамаларын жасау дағдыларын меңгеру. 4. Жұмысшылардың алдын ала және мерзімді медициналық тексерулерінің нәтижелері бойынша қорытынды актіде ұсынымдар жасау және объектіде сауықтыру іс-шараларының жоспарын әзірлеу дағдыларын меңгеру. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдаудың заманауи әдістерін қолдану, халықтың денсаулығына әсер ететін негізгі факторларды анықтау және аурулардың алдын алудың басым бағыттарын анықтау.
	Білімдер: 1. Өндірістік орта факторларының зияндылығы мен қауіптілігі, еңбек процесінің ауырлығы мен шиеленісі көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларын бағалау мен жіктеудің гигиеналық критерийлері. 2. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. 3. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есептік-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:

талап етіледі

	Дағды 3: Өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) зияндылығы мен қауіптілігі көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларын талдау	Машықтар: - Негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортасы мен еңбек процесінің факторлары), олардың көздерінің және кәсіптік сырқаттанушылықты дамыту және еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалту қаупінің жұмысшылардың денсаулық жағдайына әсерін талдауды жүргізу. - Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы тергеулер үшін салдарларды жою және қайталама негіздердің алдын алу жөніндегі іс-шараларды өзірлеу. - Декретивті топтарды санитариялық-гигиеналық тәрбиелеу, жұмысшылар арасында гигиеналық білім мен кәсіптік қауіп-қатерлердің алдын алу шараларын оқыту және насихаттау бойынша жұмысты ұйымдастыру және жүргізу. - Сырқаттанушылықтың сыртқы орта объектілерінің (өнімнің, судың, ауаның, топырақтың) ластануымен туындауын (немесе көрсеткіштерін ұлғайтуды) растау мақсатында ұсынылған ақпаратты талдау арқылы тіршілік ету ортасы факторларының әсерінің себеп-салдарлық байланыстарын белгілеу. - Санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің дерекқорын қалыптастыруды жүзеге асыру. Білімдер: - Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) жұмыс істейтін және жұмыс істейтін адамдар үшін қолайлы тәуекел деңгейлеріне әсерін гигиеналық нормалаудың негізгі қағидаттары. - Жұмыс істейтін халықтың денсаулығына қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың қауіп-қатерін есептеу және бағалау әдістемесі. - Өнеркәсіп және өндірістік объектілердегі санитариялық-эпидемиологиялық бақылаудың және экономика мен өндірістің негізгі салаларының технологиялық процестерінің жеке мәселелері. - Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. - Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есептік-есептік құжаттама. Дағдыны тану мүмкіндігі:
Еңбек функциясы 2: Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық қадағалауды жүзеге асыру жөніндегі қызмет.		талап етіледі

Дағды 1: Эпидемиялық маңыздылық дәрежесін (жоғары, орташа, елеусіз) айқындау үшін өнеркәсіптік объектілердің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін бағалау	Машықтар: 1. Алынған құжаттар бойынша өнеркәсіптік объектінің санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайына алдын-ала талдау жүргізу (Қызмет түрі, технологиялық процестің сипаттамасы, Шығарылатын өнім және т.б.) және объектінің эпидемиялық маңыздылық дәрежесін анықтау. 2. Өндірістік факторларды (метеофакторлар, жарықтандыру, электромагниттік өрістер, шу мен діріл, жұмыс аймағы ауасының шаңдануы мен газдануы және т.б.) өлшеуге арналған әдістеме мен аспаптарды меңгеру. 3. Нормативтік-техникалық құжаттама талаптарына сәйкес өндірістік орта факторларын өлшеу хаттамаларын ресімдеу 4. Жүргізілген санитариялық-эпидемиологиялық тексеру нәтижелері бойынша тексеру парақтарын және санитариялық-эпидемиологиялық қағидаларды бұзушылықтарды жою туралы нұсқамаларды ресімдеу. 5. Өнеркәсіптік кәсіпорынның негізделген санитариялық-эпидемиологиялық қорытындысын беру. Білімдер: 1. Өнеркәсіптік кәсіпорындардың қауіптілік дәрежесі, өндірістік ортаның зиянды және қауіпті факторларының түрлері бойынша жіктелуі. 2. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) жұмысшыларға әсерін гигиеналық нормалау негіздері. 3. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу жөніндегі негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 4. Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы; рұқсат беру рәсімдері және әкімшілік заңнама саласындағы заңнамасының негізгі ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Бақылау объектісіне (субъектісіне) бармай-ақ өнеркәсіптік кәсіпорындарға профилактикалық бақылау жүргізу.	Машықтар: 1. Өнеркәсіптік объектінің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін талдау және бағалау үшін қажетті есепке алу-есеп беру құжаттарының тізбесін жасау. 2. Бақылау объектісінің (субъектісінің) нақты санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін сипаттайтын материалдарды (ағымдағы санитариялық қадағалау, еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын аттестаттау, өндірістік бақылау шеңберінде бұрын жүргізілген зертханалық-аспаптық өлшеулердің нәтижелері, объектінің (субъектінің) қызмет түрі, технологиялық процестің, шығарылатын өнімнің сипаттамасы және т.б.) талап ету және талдау. 3. Ұсынылған материалдардың жұмыс істейтін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерінің талаптарына сәйкестігін тексеру нәтижелерін бағалау 4. Тексеру объектісі (субъектісі) бойынша тексеру парақтарын, хаттамаларды, қаулыларды, негізделген санитариялық-эпидемиологиялық қорытындыларды ресімдеу. 5. Белгіленген санитариялық-эпидемиологиялық бұзушылықтар бойынша лауазымды адамға айыппұл салу туралы қаулы ресімдеу. Білімдер: 1. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу жөніндегі негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 2. Өнеркәсіптік кәсіпорындарды тексеру түрлері (жоспарлы, жоспардан тыс, рейдтік), өндірістік объектілерге профилактикалық бақылауды жүзеге асыру үшін негіздемелер. 3. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау басқармасы, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы; рұқсат беру рәсімдері және әкімшілік заңнама саласындағы заңнамасының негізгі ережелері. Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Мемлекеттік қызметтер көрсету, санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерін ұйымдастыру-әдістемелік қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.		

Дағды 1: Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін жоспарлау және басқару	Машықтар: 1. Жұмыс істейтін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін жоспарлау және ұйымдастыру. 2. Бағынысты мамандардың жұмысына басшылық жасау (олар болған жағдайда) және олардың өз лауазымдық міндеттерін орындауына жәрдемдесу. 3. Өз құзыреті мәселелері бойынша басқа бөлімшелердің мамандарына консультациялық және әдістемелік көмек көрсету. 4. SWOT-талдауды жүзеге асыру, денсаулық жағдайы мен адамның тіршілік ету ортасы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды, сондай-ақ өнімнің және санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау мен бақылау объектілерінің зертханалық және аспаптық зерттеулерінің нәтижелері негізінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының өзгеру себептері мен жағдайларын талдау және анықтау. 5. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы мамандар мен халықтың гигиеналық білім деңгейін арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 6. Санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды, сондай-ақ адамның тіршілік ету ортасы объектілерін зертханалық-аспаптық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу.
	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері, әкімшілік заңнама және басқа да нормативтік құқықтық актілер саласындағы заңнамасының негізгі ережелері. 2. Басқару қағидаттары, әдіснамасы, әдістері мен формалары. 3. Халық арасында медициналық білім мен санитариялық талаптарды тарату және насихаттау әдістері. 4. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. 5. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есептік-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі: талап етіледі

	Дағды 2: Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін жоспарлау және басқару.	
	Машықтар: 1. Заңды тұлғалар мен жеке кәсіпкерлерге тексеру жүргізудің жыл сайынғы жоспарын әзірлеу. 2. Тексеру жүргізу туралы өкімді (бұйрықты) ресімдеу. 3. Прокуратура органымен заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлерге жоспардан тыс көшпелі тексеру жүргізуді келісу. 4. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тексеру жүргізу туралы заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлерді хабардар етуге міндетті. 5. Заңды тұлғалар мен жеке кәсіпкерлерге тиесілі және тексеруге жататын аумақтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, үй-жайларды, технологиялық жабдықтар мен көлік құралдарын тексеру. 6. Кәсіптік уланулар мен аурулар кезінде себеп-салдарлық байланыс орнатуға бағытталған сараптамалар және (немесе) тергеулер жүргізу.	
	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Жұмыс істейтін халықтың еңбегін қорғау және гигиена саласындағы құқықтық негіздер. 3. Қоршаған орта мен өндірістік орта факторларының адам ағзасына қолайсыз әсерінің алдын алу жөніндегі профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру қағидаттары. 4. Өндіріс және өнеркәсіптік шикізат тауарларының сапасы мен қауіпсіздігіне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар; өндірістік жағдайларда адамның тіршілік ету ортасының химиялық, физикалық және биологиялық факторларын гигиеналық нормалау қағидаттары. 5. Жұмысшылардың денсаулығын, жалпы және кәсіптік аурушаңдығын зерттеу мен бағалаудың заманауи тәсілдері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Сыни ойлау Көшбасшылық Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Командада жұмыс істей білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Радияциялық гигиена дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Радияциялық гигиена дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог

	7.3	Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
41. Кәсіптің карточкасы «7.3 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-003 - Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы) 2269-2-007 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет дәрігері (маманы)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында мемлекеттік бақылауды ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық қадағалауды жүзеге асыру жөніндегі қызмет.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру	
Еңбек функциясы 1: Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және қадағалау;	Машықтар:	
		1. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерді пайдалана отырып, профилактикалық бақылау, тексерулер, тергеулер жүргізу. 2. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы анықталған бұзушылықтарды жою туралы хабарламаларды, тексеруді тағайындау туралы актілерді, тексеру актілерін, нұсқамаларды тұжырымдау, дайындау және олардың орындалуын бақылау. 3. Еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын аттестаттауды жүргізу барысында аттестаттау комиссиясына консультациялық көмекті жүзеге асыру. 4. Әкімшілік шаралар мен жедел ден қою шараларын қолдану.	

	Білімдер: - Негізгі қауіпті және зиянды өндірістік факторлар (өндірістік (жұмыс) ортасы мен еңбек процесінің факторлары) және олардың өнеркәсіптік кәсіпорындар мен өндірістік объектілердегі көздері, сондай-ақ қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың жұмысшылардың ағзасына әсер ету ерекшеліктері. - Өнеркәсіптік және өндірістік объектілердегі санитарлық-эпидемиологиялық бақылаудың жеке мәселелері, сондай-ақ экономика мен өндірістің негізгі салаларының технологиялық процестері. - Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері, әкімшілік заңнама және өзге де нормативтік құқықтық актілер саласындағы заңнамасының негізгі ережелері. - Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларын бағалауды жүзеге асыру	Машықтар: - Бақылаудағы объектілердің санитариялық-гигиеналық жай-күйін, оның ішінде жұмысшылар арасындағы жалпы және кәсіптік сырқаттанушылықтың жай-күйін ескере отырып бағалау. - Зиянды және қауіпті өндірістік факторларды (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларын) бағалау әдістемелерін қолдану, еңбек жағдайлары мен жұмыс жасайтын халықтың денсаулық жағдайы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарға, сондай-ақ жұмыс істейтін халық арасында кәсіптік сырқаттанушылықтың, еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалтумен сырқаттанушылықтың туындау қаупіне талдау жүргізу. - Жобалық құжаттамаға санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізеді, еңбек жағдайларына сараптамалық баға береді. Білімдер: - Өндірістік орта факторларының зияндылығы мен қауіптілігі, еңбек процесінің ауырлығы мен шиеленісі көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларын бағалау мен жіктеудің гигиеналық критерийлері. - Төтенше жағдайларда шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру қызметінің ұйымдық құрылымы, төтенше жағдайларда өзара іс-әрекеттер принциптері. - Санитариялық ағартуды, халықты гигиеналық тәрбиелеуді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыру.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 3: Зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) көрсеткіштері бойынша еңбек жағдайларының жағымсыз әсерінің қауіп-қатерін талдау	Машықтар: 1. Зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) қауіп-қатерін бағалау үшін талдаудың заманауи әдістерін қолдану. 2. Жұмыс істейтін халықтың денсаулық жағдайы мен зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) орта факторлары мен еңбек процесінің) әсері арасындағы себеп-салдарлық байланыстарға талдау жүргізу. 3. Жұмыс істейтін халық арасында еңбекке қабілеттілігінен уақытша айырыла отырып, кәсіптік сырқаттанушылықтың және сырқаттанушылықтың алдын алу жөніндегі басым бағыттарды айқындау. 4. Жұмыс істейтін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету бойынша ғылыми негізделген ұсынымдар әзірлеу. 5. Жедел және созылмалы кәсіптік уланулар мен ауруларды тергеуге қатысу. 6. Халықтың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіре отырып, халық пен қоршаған орта үшін химиялық, радиациялық және биологиялық қауіп-қатерлерге әкеп соқтырған немесе әкелуі мүмкін объектілердегі авариялардың салдарын жою жөніндегі іс-шараларды ұсыну. 7. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария мәселелері бойынша есептер, баяндамалар және ақпараттық хабарламалар қалыптастыру. 8. Қазақстан Республикасының халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасын анықталған бұзушылықтардың нәтижелері бойынша басқарушылық шешімдер қабылдау. Білімдер: 1. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы санитариялық-гигиеналық нормалау принциптері. 2. Халықтың денсаулық жағдайының медициналық-демографиялық көрсеткіштері. 3. Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар. 4. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың қауіп-қатерін есептеу және бағалау әдістемесі. 5. Жұмыс жасайтын халықтың денсаулығына өнеркәсіптік факторлардың қауіп-қатерін есептеу және бағалау әдістемесі. Дағдыны тану мүмкіндігі:
Еңбек функциясы 2: Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық қадағалауды жүзеге асыру жөніндегі қызмет.		талап етіледі

Дағды 1: Эпидемиялық маңыздылық дәрежесін (жоғары, орташа, елеусіз) айқындау үшін өнеркәсіптік объектілердің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін бағалау	Машықтар: 1. Алынған құжаттар бойынша өнеркәсіптік объектінің санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық жағдайына алдын-ала талдау жүргізу (қызмет түрі, технологиялық процестің сипаттамасы, Шығарылатын өнім және т.б.) және объектінің эпидемиялық маңыздылық дәрежесін анықтау. 2. Өндірістік факторларды (метеофакторлар, жарықтандыру, электромагниттік өрістер, Шу мен діріл, жұмыс аймағы ауасының шаңдануы мен газдануы және т.б.) өлшеуге арналған әдістеме мен аспаптарды меңгеру. 3. Объектіге білікті санитариялық-эпидемиологиялық тексеру жүргізу. 4. Нормативтік-техникалық құжаттама талаптарына сәйкес өндірістік орта факторларын өлшеу хаттамаларын ресімдеу 5. Өнеркәсіптік кәсіпорынның негізделген санитариялық-эпидемиологиялық қорытындысын беру. Білімдер: 1. Өнеркәсіптік кәсіпорындардың қауіптілік дәрежесі, өндірістік ортаның зиянды және қауіпті факторларының түрлері бойынша жіктелуі. 2. Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың (өндірістік (жұмыс) ортаның және еңбек процесінің факторларының) жұмысшыларға әсерін гигиеналық нормалау негіздері. 3. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу жөніндегі негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 4. Қазақстан Республикасының басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері және әкімшілік заңнама саласындағы заңнамасының негізгі ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Бақылау объектісіне (субъектісіне) бармай-ақ өнеркәсіптік кәсіпорындарға профилактикалық бақылау жүргізу.	Машықтар: 1. Өнеркәсіптік объектінің санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін талдау және бағалау үшін қажетті есепке алу-есеп беру құжаттарының тізбесін жасау. 2. Бақылау объектісінің (субъектісінің) нақты санитариялық-гигиеналық, санитариялық-эпидемиологиялық жай-күйін сипаттайтын материалдарды (ағымдағы санитариялық қадағалау, еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын аттестаттау, өндірістік бақылау шеңберінде бұрын жүргізілген зертханалық-аспаптық өлшеулердің нәтижелері, объектінің (субъектінің) қызмет түрі, технологиялық процестің, шығарылатын өнімнің сипаттамасы және т.б.) талап ету және талдау. 3. Ұсынылған материалдардың жұмыс істейтін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерінің талаптарына сәйкестігін тексеру нәтижелерін бағалау. 4. Тексеру объектісі (субъектісі) бойынша тексеру парақтарын, негізделген санитариялық-эпидемиологиялық қорытындыларды ресімдеу. 5. Белгіленген санитариялық-эпидемиологиялық бұзушылықтар бойынша лауазымды адамға айыппұл салу туралы қаулы ресімделсін.

		Білімдер:
		1. Өнеркәсіптік объектілерге мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жүргізу жөніндегі негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 2. Өнеркәсіптік кәсіпорындарды тексеру түрлері (жоспарлы, жоспардан тыс, рейдтік), өндірістік объектілерге профилактикалық бақылауды жүзеге асыру үшін негіздемелер. 3. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау басқармасы, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері және әкімшілік заңнама саласындағы заңнамасының негізгі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Жұмыс жасайтын халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру	Дағды 1: Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру-әдістемелік қамтамасыз ету	Машықтар:
		1. Жұмыс істейтін халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін жоспарлау, ұйымдастыру. 2. Бағынысты мамандардың жұмысына басшылық жасау (олар болған жағдайда), олардың өз лауазымдық міндеттерін орындауына жәрдемдесу. 3. Өз құзыреті мәселелері бойынша басқа бөлімшелердің мамандарына консультациялық және әдістемелік көмек көрсету. 4. Қызметкерлер мен бөлімшелердің, ұйымдардың қызметіне талдау жасау. 5. Белгіленген қағидаларға сәйкес халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамаларын уақтылы және сапалы ресімдеуді қамтамасыз ету. 6. Өнімнің және санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау мен бақылау объектілерінің зертханалық және аспаптық зерттеулерінің нәтижелері негізінде SWOT-талдауды, адамның денсаулық жағдайы мен тіршілік ету ортасы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының өзгеру себептері мен жағдайларын талдауды және анықтауды жүзеге асыру. 7. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы мамандар мен халықтың гигиеналық білім деңгейін арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 8. Адамның тіршілік ету ортасы объектілерін санитариялық-эпидемиологиялық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды, зертханалық-аспаптық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.
		Білімдер:
		1. ҚР басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы, рұқсат беру рәсімдері мен әкімшілік заңнама және басқа да заңнамалық актілер саласындағы заңнамасының негізгі ережелері. 2. Басқару қағидаттары, әдіснамасы, әдістері мен формалары. 3. Халық арасында медициналық білім мен санитариялық талаптарды тарату және насихаттау әдістері. 4. Еңбек гигиенасы және өндірістік санитария саласындағы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы негізгі нормативтік құқықтық актілер. 5. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органдарда көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды (қадағалауды) жүзеге асыру және мемлекеттік қызметтер көрсету	Машықтар: 1. Заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлерге тексеру жүргізудің жыл сайынғы жоспарын әзірлеу. 2. Тексеру жүргізу туралы үкімді (бұйрықты) рәсімдеу. 3. Заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлерді прокуратура органымен жоспардан тыс көшпелі тексеру келісімі. 4. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тексеру жүргізу туралы заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлерді хабардар ету. 5. Тексеруге жататын заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлерге тиесілі аумақтарды, ғимараттарды, құрылыстарды, үй-жайларды, технологиялық жабдықтарды, көлік құралдарын тексеру. 6. Кәсіптік уланулар мен сырқаттанушылық кезінде себеп-салдарлық байланысты белгілеуге бағытталған сараптамалар және (немесе) тергеулер жүргізу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Жұмыс жасайтын халықтың гигиенасы мен еңбекті қорғау саласындағы құқықтық негіздер. 3. Қоршаған орта мен өндірістік орта факторларының ағзаға қолайсыз әсерінің алдын алу жөніндегі алдын алу іс-шараларын ұйымдастыру қағидаттары. 4. Өндіріс тауарлары мен өнеркәсіптік шикізаттың сапасы мен қауіпсіздігіне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар; өндірістік жағдайларда адамның тіршілік ету ортасының химиялық, физикалық және биологиялық факторларын гигиеналық нормалау қағидаттары. 5. Жұмысшылардың денсаулығын, жалпы және кәсіптік аурушаңдығын зерттеу мен бағалаудың заманауи тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Зейінді шоғырландыру және бақылау Командада жұмыс істей білу Көшбасшылық Мейірімділік Мотивация Парасаттылық Сыни ойлау Тәртіптілік Ұқыптылық	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
42. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер (маман) эпидемиолог »:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-013		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер (маман) эпидемиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2-013 - Эпидемиолог-дәрігер (маман)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын бұзушылықтардың алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге және жоюға бағытталған халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инфекциялық (паразиттік) аурулардың пайда болуын, таралуын алдын алу және оларды жою қызметі. 2. Инфекциялық және әлеуметтік маңызы бар ауруларды анықтау, алдын алу және бақылау бойынша ұйымдастыру-әдістемелік, талдамалық және профилактикалық қызмет.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Халық арасында жұқпалы емес аурулардың пайда болуы және таралуы жөніндегі қызмет. Аурудың алдын алу және онымен күресу мақсатында алдын алу бағдарламаларын әзірлеу. 2. Төтенше эпидемиологиялық жағдайларға және инфекциялық аурулардың таралу қаупіне ден қоюды қоса алғанда, ведомствоаралық өзара іс-қимылға және халықтың денсаулығын сақтау жөніндегі іс-шараларды үйлестіруге қатысады.	

Еңбек функциясы 1: Инфекциялық (паразиттік) аурулардың пайда болуын, таралуын алдын алу және оларды жою қызметі.	Дағды 1: Аурушаңдықты алдын алу және күресу мақсатында профилактикалық бағдарламалар әзірлеу.	Машықтар: 1. Инфекциялық және паразиттік аурулардың пайда болған жағдайларында жүргізілген эпидемияға қарсы шаралардың тиімділігін, стационарда жүргізілген профилактикалық шараларды бағалап, барлық бөлімшелерде эпидемияға қарсы және санитариялық-гигиеналық режимді қамтамасыз ету. 2. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекцияларды алдын алу комиссиясының жұмысын, санитариялық-эпидемиологиялық мәселелер бойынша құжаттарды (бұйрықтар, медициналық кеңес шешімдері, ақпараттық бюллетеньдер) әзірлеуді бағалау. 3. Медициналық қызметкерді (дәрігерлер, медбикелер, кіші қызметкерлерді) медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар мен басқа да инфекциялық ауруларды алдын алу бойынша оқыту шараларының тиімділігін бағалау. 4. Эпидемияға қарсы шараларды өткізу мәселелері бойынша жаңа технологияларды енгізу және олардың тасымалдануын бағалау. 5. Халықтың әр топтары, аумақтары және нозологиялары бойынша аурушаңдық көрсеткіштерін талдап, басым аурулар мен қауіпті топтарын анықтап, инфекциялық аурулардың даму себебі мен жағдайларын бағалау. 6. Кешенді алдын алу бағдарламаларын әзірлеп, оларды мүдделі ведомстволармен, мекемелермен және қоғамдық ұйымдармен келісу. Білімдер: 1. Инфекциялық аурулардың пайда болу және таралу заңдылықтары. 2. Инфекциялық және паразиттік ауру ошақтарын анықтау және жою бойынша профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралар. 3. Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық базасы мен заңнамалық құжаттары. 4. Инфекциялық және паразиттік ауруларға эпидемиологиялық бақылауды ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары. 5. Халықпен ақпараттық-ағартушылық жұмыс жүргізу технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Инфекциялық (паразиттік) аурулардың пайда болуын, таралуын алдын алу және оларды жою жөніндегі мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау.	Машықтар: 1. Инфекциялық (паразиттік) ауруларды анықтау және тіркеу бойынша бақылау ұйымдастыру қызметін, соның ішінде төтенше жағдайларда бағалау. 2. Инфекциялық (паразиттік) аурулардың күнделікті мониторингінің тиімділігін бағалау. 3. Қоршаған ортада, халық арасында қоздырғыштардың айналымына микробиологиялық мониторингтің, санитариялық-эпидемиологиялық режимнің бұзылуын және санитариялық-бактериологиялық зерттеулер нәтижелерін бағалау. 4. Балалар мен ересек халықтың иммунопрофилактика бағдарламаларының тиімділігін бағалау. 5. Екпеге байланысты жағымсыз әсерлерді тергеу нәтижелері мен басқару шешімдерін бағалау. 6. Халық арасында және жеке топтарда сырқаттанушылықты жедел және ретроспективті эпидемиологиялық талдауды бағалау, алынған деректер негізінде профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралар жоспарын құруды бағалау. 7. Инфекциялық (паразиттік) аурулардың белгілі нозологиялық формаларындағы эпидемиялық

процестің ерекшеліктерін анықтап, алдын алу шараларын әзірлеуді бағалау.

8. Дезинфекция, медициналық құралдарды стерилизациялау, дезинсекция және дератизацияны бақылауды бағалау.

9. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекцияларды анықтау және тіркеу қызметін бағалау.

10. Инфекциялық аурулар жағдайлары, санитариялық-эпидемиологиялық режим бұзушылықтары, санитариялық-бактериологиялық зерттеулер нәтижелері туралы стационардың барлық бөлімшелерінен күнделікті ақпарат жинау тиімділігін бағалау.

11. Медициналық карталар, жұқпалы ауруларды тіркеу журналы, санитариялық-бактериологиялық зерттеулер деректері, мәйіт материалдары, дәріхана есептері және санитариялық-эпидемиологиялық режимнің жай-күйі негізінде жедел және ретроспективті эпидемиологиялық талдауды бағалау, оның негізінде мекеме мен бөлімшелер бойынша профилактикалық шаралар жоспарын құру.

12. Белгілі нозологиялық формалардағы эпидемиялық процестің ерекшеліктерін анықтау үшін жүргізілген шаралардың тиімділігін бағалап, алдын алу шараларын нақтылау.

13. Медициналық құралдарды өңдеу мен стерилизацияны, медициналық қалдықтарды және иммунобиологиялық препараттарды пайдалану мен жоюды, сондай-ақ олардың жеткізілу және сақтау шарттарын бақылауды бағалау.

14. Аурухана бөлімшелерін жобалау және қайта құруға арналған тапсырмаларды дайындау кезінде кеңес беру қызметінің тиімділігін бағалау.

15. Медициналық қалдықтарды жинау, залалсыздандыру, сақтау және жоюды бақылау.

16. Инфекциялық (паразиттік) сырқаттанушылықтың болжамды деңгейін анықтау.

17. Биологиялық қауіпті төмендету және басқару шараларын бақылау.

18. Халықтың денсаулығы мен өмір сүру ортасының жағдайы, санитариялық-эпидемиологиялық әл-ауқаттың өзгеру себептері мен жағдайлары арасындағы себеп-салдарлық байланысты зерттеу, санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және бақылау объектілері мен өнімдерінің зертханалық және аспаптық нәтижелері негізінде талдау жүргізу.

19. Сырқаттанушылық жағдайын болжау жүргізу, халықтың денсаулығына зиянды әсер ететін факторларды алдын алу және жою бойынша шұғыл және ұзақ мерзімді шараларды анықтау.

20. Стационарда антибиотиктерді қолданудың оңтайлы схемаларын әзірлеуді бағалау.

		Білімдер: 1. Инфекциялық және паразиттік аурулардың қоздырғыштарының этиологиясы, патогенезі, таралу механизмдері. 2. Зооноздық, антропоноздық және сапроноздық инфекциялардың ерекшеліктері. 3. Инфекциялық және паразиттік ауруларға эпидемиологиялық бақылаудың қағидаттары мен әдістері. 4. Инфекциялық және паразиттік аурулардың өршуін эпидемиологиялық тергеу кезінде зертханалық диагностика ұйымдастыру және зертханалық зерттеулерді бақылау. 5. Алдын алу және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру және өткізу. 6. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық әл-ауқаты саласындағы нормативтік-құқықтық база. 7. Тексерулер жүргізу, эпидемиологиялық тергеулер жүргізу, санитариялық-эпидемиологиялық қорытындылар, актілер, ұйғарымдарды рәсімдеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Инфекциялық және әлеуметтік маңызы бар ауруларды анықтау, алдын алу және бақылау бойынша ұйымдастыру-әдістемелік, талдамалық және профилактикалық қызмет.	Дағды 1: Эпидемиологиялық талдау және болжау.	Машықтар:
		1. Өртүрлі дереккөздерден (медициналық мекемелер, зертханалар, денсаулық сақтау органдары) эпидемиологиялық деректерді жинау және жүйелеу. 2. Жұқпалы ауруларға статистикалық және географиялық талдау жүргізу. 3. Аурулардың ошақтарын, олардың таралу үрдістері мен қауіп факторларын анықтау. 4. Деректерді талдау негізінде эпидемиологиялық жағдайдың даму болжамдарын әзірлеу. 5. Аумақ немесе мекеме деңгейінде аурулардың алдын алу және оқшаулау үшін ұсынымдар тұжырымдау. 6. Денсаулық сақтау органдары үшін талдау есептерін, аурулардың таралу карталарын және ақпараттық анықтамаларды дайындау.
		Білімдер:
		1. Эпидемиология мен инфекциялық процестердің негізгі заңдылықтары. 2. Эпидемиологиялық деректерді жинау, өңдеу және талдау әдістері. 3. Сырқаттанушылық, таралу және қауіп көрсеткіштерін есептеуді қоса алғанда, статистикалық талдау қағидаттары. 4. Инфекцияның берілу факторлары және ауру ошақтарының пайда болу механизмдері. 5. Эпидемиологиялық жағдайдың дамуын болжау және профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау әдістемелері. 6. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау жөніндегі нормативтік құжаттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Инфекциялық және әлеуметтік маңызы бар аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды жоспарлау және ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Аумақтық немесе ведомстволық деңгейде профилактикалық және эпидемияға қарсы шаралар жоспарларын әзірлеу. 2. Иммундау науқандарын және санитариялық-эпидемияға қарсы шараларды өткізуді ұйымдастыру. 3. Мекемелер мен аумақтарда санитариялық-гигиеналық нормалардың және алдын алу шараларының сақталуын бақылау. 4. Халық пен медициналық қызметкерлер үшін білім беру және ақпараттық бағдарламаларды жоспарлау және жүргізу. 5. Алдын алу шараларының тиімділігін бағалау және қажет болған жағдайда іс-шараларды түзету. 6. Денсаулық сақтау органдарымен, зертханалармен және аурулардың алдын алуға қатысатын басқа да ұйымдармен жұмысты үйлестіру.
		Білімдер: 1. Жұқпалы және әлеуметтік маңызды аурулардың алдын алу негіздері. 2. Иммундау науқандары мен санитариялық-эпидемияға қарсы шараларды жоспарлау және ұйымдастыру әдістемесі. 3. Эпидемиологиялық қадағалау және профилактика жөніндегі ұлттық және халықаралық нормалар мен ұсынымдар. 4. Білім беру жұмысын ұйымдастыру және халықты алдын алу шаралары туралы хабардар ету негіздері. 5. Профилактикалық шаралардың тиімділігін бағалау және оларды түзету әдістері. 6. Халықтың денсаулығын сақтау саласындағы ведомствоаралық өзара іс-қимыл және үйлестіру қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Халық арасында жұқпалы емес аурулардың пайда болуы және таралуы жөніндегі қызмет. Аурудың алдын алу және онымен күресу мақсатында алдын алу бағдарламаларын әзірлеу.	Дағды 1: Жұқпалы емес аурулардың пайда болуының, таралуының алдын алу және жою жөніндегі мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау.	Машықтар: 1. Инфекциялық емес ауруларды анықтау мен тіркеуді бақылауды ұйымдастыру жөніндегі қызметті бағалау. 2. Инфекциялық емес аурулар жағдайлары туралы күнделікті ақпарат мониторингінің тиімділігін бағалау. 3. Жұқпалы емес аурулардың алдын алу бойынша медициналық персоналды (дәрігерлерді, мейіргерлерді, кіші персоналды саралап) оқыту бойынша іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 5. Аурухана бөлімшелерін жобалауға және қайта жаңартуға арналған тапсырмаларды дайындау кезінде консультациялық көмек көрсетудің тиімділігін бағалау. 6. Жұқпалы емес аурулардың жай-күйін болжауды жүзеге асыру. 7. Халықтың денсаулығына зиянды факторлардың әсерінің алдын алу және жою бойынша шұғыл және ұзақ мерзімді іс-шараларды айқындау. 8. Жұқпалы емес аурулардың кешенді алдын алу бағдарламаларын әзірлеу және оларды мүдделі ведомстволармен, мекемелермен және қоғамдық ұйымдармен келісу.

		Білімдер:
		1. Жұқпалы емес аурулардың негізгі топтары, олардың таралуының эпидемиологиялық заңдылықтары, созылмалы аурулар мен қауіп факторларының қалыптасу механизмдері. 2. Жұқпалы емес аурулар бойынша статистикалық деректерді жинау және талдау, әлеуметтік, экологиялық, өндірістік және мінез-құлық қауіп факторларын анықтау және бағалау, шешім қабылдау үшін қоғамдық денсаулық индикаторларын пайдалану. 3. Жұқпалы емес аурулардың алдын алу мәселелері бойынша қоғамдық, коммерциялық емес және халықаралық ұйымдармен жұмыс.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Аурудың алдын алу және онымен күресу мақсатында алдын алу бағдарламаларын әзірлеу.	Машықтар: 1. Инфекциялық емес ауруларды анықтау мен тіркеуді бақылауды ұйымдастыру жөніндегі қызметті бағалау. 2. Өнімдер мен санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау мен бақылау объектілерін зертханалық және аспаптық зерттеу нәтижелері негізінде денсаулық жағдайы мен адамның тіршілік ету ортасы, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының өзгеру себептері мен жағдайлары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды талдау және анықтау. 3. Жұқпалы емес аурулардың жай-күйін болжауды жүзеге асыру. 4. Халықтың денсаулығына зиянды факторлардың әсерінің алдын алу және жою жөніндегі шұғыл және ұзақ мерзімді іс-шараларды айқындау. 5. Жұқпалы емес аурулар кезінде профилактикалық және сауықтыру іс-шараларының тиімділігін бағалауды жүргізу. 6. Жұқпалы емес ауруларға санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау ұйымдастыру және жүргізу.
		Білімдер:
		1. Инфекциялық емес ауруларды санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың нормативтік-құқықтық базасы. 2. Қоршаған орта факторлары мен еңбек жағдайларын гигиеналық бағалау әдістері, зертханалық және аспаптық зерттеулер әдістемесі. 3. Қолданбалы эпидемиологиялық зерттеулердің, зерттеудің сипаттамалық және талдамалық әдістерінің, статистикалық талдау және ауруды болжау әдістерінің әдістемесі. 4. Профилактиканың мінез-құлық және ұйымдастырушылық шаралары (салауатты өмір салты, зиянды әдеттерден бас тарту, тамақтану рационы, дене белсенділігі), профилактикалық бағдарламалар мен стратегияларды әзірлеу және іске асыру. 5. Инфекциялық емес аурулардың алдын алу мақсатында әртүрлі мақсаттағы объектілерде санитариялық нормалардың сақталуын бағалау және санитариялық-гигиеналық салауаттылықты қамтамасыз ету. 6. Денсаулық сақтау, білім беру, еңбек, экология органдарымен және басқа да құрылымдармен және ұйымдармен ынтымақтастық.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Төтенше эпидемиологиялық жағдайларға және		

инфекциялық аурулардың таралу қаупіне ден қоюды қоса алғанда, ведомствоаралық өзара іс-қимылға және халықтың денсаулығын сақтау жөніндегі іс-шараларды үйлестіруге қатысады.	Дағды 1: Ведомствоаралық өзара іс-қимыл және іс-шараларды үйлестіру дағдысы.	Машықтар: 1. Эпидемиологиялық қадағалау және аурулардың алдын алу мәселелері бойынша түрлі ведомстволар мен мекемелердің бірлескен жұмысын ұйымдастыру және үйлестіру. 2. Жұқпалы және әлеуметтік мәні бар аурулардың таралуының алдын алу жөніндегі бірлескен іс-шараларды жоспарлау және өткізу. 3. Эпидемиологиялық қауіптерге жедел ден қою үшін ұйымдар арасында ақпарат алмасуды қамтамасыз ету. 4. Эпидемиологиялық қауіпсіздік мәселелері бойынша аралас құрылымдардың басшылығы мен мамандарына кеңес беру. 5. Ведомствоаралық өзара іс-қимылдың тиімділігін бағалайды және оны жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу.
		Білімдер: 1. Эпидемиологиялық қадағалау және профилактикалық шараларды ұйымдастыру негіздері. 2. Денсаулық сақтау саласындағы ведомствоаралық өзара іс-қимыл және іс-қимылды үйлестіру қағидаттары. 3. Мекемелер арасындағы эпидемиологиялық қауіпсіздік және ақпарат алмасудың нормативтік құжаттары мен хаттамалары. 4. Ауруларды бақылау және алдын алу жөніндегі бірлескен іс-шаралардың тиімділігін бағалау әдістемесі. 5. Эпидемиологиядағы жобаларды басқару және ұйымдастыру қызметінің негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Төтенше эпидемиологиялық жағдайларға ден қою дағдысы.	Машықтар: 1. Төтенше жағдайлар кезінде өңірдегі немесе ұйымдағы эпидемиологиялық жағдайды бағалау. 2. Ауру ошақтарын анықтау және олардың таралу жолдарын анықтау. 3. Инфекция ошақтарын оқшаулау және жою бойынша жедел, негізделген шешімдер қабылдау. 4. ТЖ жағдайында эпидемияға қарсы шаралардың жүргізілуін ұйымдастыру және бақылау. 5. Эпидемиологиялық қатерлерге тиімді ден қою үшін персонал мен аралас құрылымдардың іс-қимылын үйлестіру. 6. Басшылыққа және денсаулық сақтау органдарына жедел есептер мен ұсынымдар дайындау.
		Білімдер: 1. Жұқпалы аурулар эпидемиологиясының негіздері. 2. Төтенше эпидемиологиялық жағдайларға ден қоюдың ұлттық және халықаралық хаттамалары. 3. Инфекция ошақтарын эпидемиологиялық тексеру әдістемесі. 4. Эпидемияға қарсы шараларды, карантиндік және санитариялық шараларды ұйымдастыру қағидаттары. 5. Эпидемиологиялық қауіп жағдайындағы дағдарысты басқару және ведомствоаралық өзара іс-қимыл негіздері. 6. Қабылданған шаралардың тиімділігін бағалау және эпидемиологиялық жағдайды талдау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Сыни ойлау Көшбасшылық Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары Мақсаткерлік стресске төзімділік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог	
43. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер (маман) вирусолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-009		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер (маман) вирусолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-9-002 - Биотехнолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Вирустық инфекцияларды диагностикалау үшін, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалауды қамтамасыз ету үшін вирусологиялық зерттеулер жүргізуді ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Вирусологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау 2. Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау 2. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Вирусологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау	Дағды 1: Вирусологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау	Машықтар:
		1. Вирустық инфекциялардың клиникалық, вирусологиялық және эпидемиологиялық деректерін бағалау. 2. Вирусологиялық зерттеулердің әдістемелік қамтамасыз етілуін бағалау. 3. Техникалық регламенттерге, мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормативтерге сәйкес санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалардың, тексерулердің, вирусологиялық зерттеулердің, сынақтардың және токсикологиялық, гигиеналық және бағалаудың өзге де түрлерінің нәтижелерін ресімдеу.
		Білімдер:
		1. Жедел диагностика, вирустарды оқшаулау және теру, серодиагностика, молекулалық-генетикалық және биологиялық зерттеулер әдістерін қолдана отырып, вирустық инфекцияларды зертханалық диагностикалау қағидаттары. 2. Спецификалық және спецификалық емес алдын алу шаралары. 3. Зертханалық диагностика, вирустық аурулар кезінде эпидемияға қарсы және емдеу шараларын нақты дайындау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Санитариялық-вирусологиялық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар:
		1. Биоматериалдардан вирусологиялық зерттеу жүргізу, вирустарды анықтау және анықтау. 2. Санитариялық-вирусологиялық зерттеулер үшін топырақ, су, қол жуу, тұрмыстық заттар, көкөністер, шөптер сынамаларын алу. 3. Қоршаған орта объектілеріне санитариялық-вирусологиялық зерттеу жүргізу. 4. Вирусологиялық және/немесе санитариялық-вирусологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
		Білімдер:
		1. Зертханалық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 3. Вирустық инфекциялардың микроскопиялық және иммунологиялық диагностикасының негіздерін; вирустардың морфологиясы мен көбеюін, биологиялық қасиеттерін, антигендерін, зертханалық диагностикасын, эпидемиологиясын, профилактикасын және аса маңызды вирустық инфекциялармен күресін. 4. Жалпы вирустық инфекциялардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын жүргізу		

	Дағды 1: Зертханалық зерттеулердің барлық кезеңдері үшін стандартты операциялық рәсімдерді (COP) әзірлеу және енгізу.	Машықтар: 1. Тиімді және дәл COP жасау үшін зертханалық процестердің талаптары мен ерекшеліктерін талдау. 2. Зерттеудің әр кезеңіндегі әрекеттер тізбегін сипаттайтын егжей - тегжейлі және түсінікті нұсқауларды әзірлеу. 3. COP нормативтік талаптарға және сапа стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз ету. 4. Оқу мен процедуралардың сақталуын бақылауды ұйымдастыра отырып, зертханалық тәжірибеге SOP енгізу. 5. Аудит нәтижелері, технологиялар мен нормативтік құжаттардағы өзгерістер негізінде COP жаңарту және түзету. 6. COP келісу және бекіту үшін әртүрлі бөлімшелермен өзара әрекеттесуді үйлестіру. 7. Енгізілген процедуралардың тиімділігін бағалау және оларды оңтайландыру бойынша ұсыныстар енгізу. Білімдер: 1. Зерттеудің әртүрлі кезеңдерінде қолданылатын зертханалық әдістер мен технологиялардың негіздері. 2. Жұмыс процестерін стандарттау және құжаттау қағидаттары; стандартты операциялық рәсімдерді жасау және ресімдеу әдістемелері. 3. Зертханалық қызметке қолданылатын нормативтік және реттеуші талаптар. 4. Зертхананың жұмысын реттейтін ұйымның ішкі регламенттері мен нұсқаулықтары. 5. Зертханалық процестердің сапасын бақылау және аудит негіздері. 6. Персоналды оқыту және жұмыстың жаңа стандарттарын енгізу рәсімдері. 7. Енгізілген процедуралардың тиімділігін бағалау және түзету әдістері. 8. Зертханалық процестердегі өзгерістерді басқару қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу; медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 2. Дербес деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты қағидаларды пайдалану. 3. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы есептік және есептік құжаттама нысандары туралы бұйрықтар. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы есепке алу және есептік құжаттама нысандары туралы бұйрықтарды толтыру жөніндегі нұсқаулықтар. 3. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау		

	Дағды 1: Зертханалық процестердің сапа және тиімділік көрсеткіштерін жүйелі талдау.	Машықтар: 1. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сапаны сыртқы бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау. 2. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Талдамалық жүйені валидациялауды және (немесе) верификациялауды жүргізу. 4.Сапаны бақылаудағы бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу іс-шараларын жүргізу.
		Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Анықтамалық интервалдар мен шектерді белгілеу қағидалары. 3. Әдістердің аналитикалық сипаттамаларын талдау және зертханалық процестердің сапасы мен тиімділігінің көрсеткіштерін талдау; зертханалық диагностикада аналитикалық сапаны бақылау алгоритмі. 4. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару; биоматериалмен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	Машықтар: 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалау. 2. Ішінде зертханалық сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу; талдамалық жүйені валидациялауды және (немесе) верификациялауды жүргізу. 3. Аналитикалық жүйені және өлшеулердің метрологиялық қадағалануын калибрлеуді жүргізу. 4. Өлшеу белгісіздігін есептеңіз. 5. Өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталануын бағалауды жүргізу.
		Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Биоматериалмен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 3. Нормативтік-құқықтық актілердің талаптары. 4. Әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулар, клиникалық хаттамалар стандарттары (клиникалық нұсқаулықтар). 5. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму		

	Дағды 1: Ғылыми журналдарда ғылыми жарияланымдар түрінде зерттеу нәтижелерін ұсыну	Машықтар: 1. Ғылыми зерттеулер нәтижелерінің деректерін жинау, талдау және түсіндіру. 2. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 4. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.	
		Білімдер: 1. Ғылыми зерттеулерді жүргізу кезеңдері: жоспарлау, мәліметтер жинау, талдау, түсіндіру, қорытындылар. 2. Нәтижелерді визуализациялау және ұсыну әдістері, статистикалық бағдарламаларды қолдану. 3. Алынған ғылыми деректерді түсіндіру; ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерді талдау. 4. Ғылыми қорытынды дайындау және ғылыми есеп, мақала, тезистер, презентация түрінде жариялау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау. 3. Зерттеу деректеріне сыни баға бере отырып, әдебиеттерді іздеу және талдау жүргізу. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, деректерді жинау хаттамасы мен схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.	
		Білімдер: 1. Ғылыми әдіс негіздері. 2. Ғылыми зерттеу негіздері. 3. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен рәсімдер. 4. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Сыни ойлау Көшбасшылық Жауапкершілік Жазбаша қарым-қатынас жасау дағдылары Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Мақсаткерлік Эмоциялық парасат		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	

	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
44. Кәсіптің карточкасы «7.3 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Тағам гигиенасы дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықты тамақтандыру, тағам өнімдері мен шикізаттың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықты тамақтандыру, тағам өнімдері мен шикізаттың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет 2. Халықтың әртүрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Даму перспективалары мен бейінді мамандардың қажеттіліктерін ескере отырып, тамақ объектілерін қадағалау жөніндегі бөлімнің қызметін жоспарлау, басқару және үйлестіру. 2. Азық-түлік объектілерін қадағалау бөлімшесі қызметкерлерінің қадағалау қызметін орындау, жоспарланған бағдарламалық мақсаттарға қол жеткізу үшін инновациялар мен корпоративтік өзара іс-қимылды енгізу барысында қолданыстағы санитариялық заңнаманы және нормативтік ережелерді сақтауын қамтамасыз ету	
Еңбек функциясы 1: Халықты тамақтандыру, тағам өнімдері мен шикізаттың қауіпсіздігін			

қамтамасыз ету жөніндегі қызмет	Дағды 1: Тағам гигиенасындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау және бақылау.	Машықтар: 1. Нормативтік-құқықтық актілерді, оның ішінде тағам өнімдерін өндіретін және өткізетін объектілерге қойылатын талаптарды регламенттейтін санитариялық қағидаларды пайдалана отырып, тағам объектілеріне санитариялық тексеру жүргізу. 2. Тағам гигиенасы бөлімі бойынша санитариялық заңнаманы бұзушылықтарды жою жөніндегі нұсқамаларды тұжырымдау. 3. Халықтың түрлі топтарының тамақ қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нұсқамалардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 4. Азық-түлік объектілерін гигиеналық тексеру әдістерін, аспаптық зерттеу әдістерін меңгеру. 5. Тағам объектісін алдын ала санитариялық қадағалау барысында кеңес беру көмегін жүзеге асыру. 6. Тағам кәсіпорындары қызметкерлерінің жұмыс орындарын аттестаттау жөніндегі жұмысқа қатысу. 7. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізу. 8. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауға жататын объектілерді жүргізілген санитариялық-эпидемиологиялық зерттеп-қарау нәтижелері бойынша халық денсаулығы мен адамның мекендеу ортасының жай-күйі туралы деректерді (цифрлық, талдамалық) жинауды, өңдеуді, жүйелеуді жүргізу. 9. Ақпаратты жинау және жүйелеу. 10. Халықтың денсаулығының бұзылуының жетекші қауіп факторларын іріктеуді жүргізу. 11. Санитариялық-эпидемиологиялық және профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу.
		Білімдер: 1. Тағам өнімдері мен шикізаттың ластануының негізгі көздері, олардың адам ағзасына әсері. 2. Тағам өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігінің гигиеналық көрсеткіштері. 3. Тағам өнімдері мен шикізаттың ластанушы заттарының халыққа әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 4. Халықтың тағам қауіпсіздігі және тағам өнімдері мен шикізатты ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Жұмыс жағдайларына қойылатын гигиеналық талаптар және тағам объектілерін ұстау қағидалары. 6. Алдын алу технологиялары, қауіп-қатерді болжауды бағалау әдістемелері. 7. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Гигиеналық жағдайды талдау және ластану қаупін бағалау.	Машықтар: 1. Халықтың әртүрлі топтары үшін рационды талдау мен гигиеналық бағалаудың заманауи әдістерін қолдану. 2. Табиғи және техногендік ластану көздерінен тағам өнімдері мен шикізаттың ластану қаупін бағалау. 3. Алиментарлы бағынышты ауруларға қатысты халықтың денсаулық жағдайына талдау жүргізу. 4. Халық арасында алиментарлы бағынышты аурулардың алдын алу бойынша басым бағыттарды айқындау. 5. Халықтың түрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөнінде ғылыми негізделген ұсынымдар әзірлеу және олардың іске асырылуын бақылау. 6. Халықтың түрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 7. Тамақтан уланудың өршуін тергеуге қатысу. 8. Тамақтан уланудың өршуін жою және алдын алу жөніндегі іс-шаралардың орындалуын бақылау. 9. Халықтың түрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігі мәселелері бойынша есептер, баяндамалар, ақпараттық хабарламалар қалыптастыру. 10. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторинг нәтижелері бойынша өзгерістердің даму динамикасын, бағыты мен қарқындылығын сипаттайтын қорытындылар, баяндамалар, ұсынымдар, ғылыми болжамдар, диаграммалар, кестелер жасау. 11. Қазақстан Республикасының аумағында халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзған кезде басқарушылық шешімдер қабылдау.
		Білімдер: 1. Тағам гигиенасы саласындағы санитариялық-гигиеналық нормалау қағидаттары және халықтың әртүрлі топтары үшін қолайлы қауіп деңгейлері. 2. Халықтың денсаулық жағдайының медициналық-демографиялық көрсеткіштері. 3. Халықтың әртүрлі топтарының тамақ қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар. 4. Халық үшін тағам өнімдері мен шикізаттың ластану қауіптерін есептеу және бағалау әдістемесі. 5. Тамақтан уланудың жіктелуі және себептері, оларды жою жөніндегі іс-шаралар. 6. Халықтың азық-түлік қауіпсіздігі және тағам өнімдері мен шикізатты ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 7. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Еңбек функциясы 2: Халықтың әртүрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру.		

Дағды 1: Халықтың әртүрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметті ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Халықтың әртүрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін жоспарлау, ұйымдастыру. 2. Бөлімшенің жұмысына басшылық жасау олардың лауазымдық міндеттерін орындауға жәрдемдесу. 3. Басқа бөлімшелердің мамандарына өз мамандығы бойынша кеңес беру және әдістемелік көмек көрсету. 4. Бөлімшелер мен ұйым қызметкерлерінің қызметіне талдау жасау. 5. Тоңазытқыш және технологиялық жабдықтардың дұрыс пайдаланылуын, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау техникасы қағидаларының орындалуын бақылау. 6. Өз мамандығы бойынша медициналық персоналдың біліктілігін арттыру бойынша сабақтар өткізуге қатысу. 7. Белгіленген қағидаларға сәйкес медициналық және өзге де құжаттамалардың уақтылы және сапалы рәсімделуін қамтамасыз ету. 8. Мекеме басшылығының функционалдық міндеттерінің, бұйрықтарының, өкімдері мен тапсырмаларының, сондай-ақ кәсіби қызмет саласындағы нормативтік-құқықтық актілердің орындалуын бақылау. 9. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамаларының дұрыс жүргізілуін бақылау. 10. Өнімнің және санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау мен бақылау объектілерінің зертханалық және аспаптық зерттеулерінің нәтижелері негізінде SWOT-талдауды жүзеге асыру, денсаулық жағдайы мен адамның тіршілік ету ортасы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының өзгеру себептері мен жағдайларын талдау және анықтау. 11. Сырқаттанушылықтың жай-күйін болжауды жүзеге асыру. 12. Халықтың денсаулығына зиянды факторлардың әсерін болдырмау және жою жөніндегі шұғыл және ұзақ мерзімді іс-шараларды айқындау. 13. Медицина қызметкерлері мен халықтың азық-түлік қауіпсіздігі және дұрыс тамақтану саласындағы гигиеналық білім деңгейін арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 14. Халық арасында салауатты өмір салтын насихаттау бойынша санитариялық-ағарту іс-шараларын әзірлеу. 15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау және өз тарапынан және бағынысты тұлғалардан сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу жөнінде шаралар қабылдау. 16. Санитариялық-эпидемиологиялық аудит жүргізу, объектінің санитариялық ережелерге сәйкестігі туралы аудиторлық қорытынды жасау.
---	--

		Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 2. Басқару қағидаттары, әдіснамасы, әдістері мен формалары. 3. Халық арасында медициналық білім мен санитариялық талаптарды тарату және насихаттау әдістері. 4. Халықтың азық-түлік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Халықтың әртүрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметті талдау.	Машықтар: 1. Халықтың түрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметіне мониторинг жүргізу. 2. Бөлімшенің жұмысына басшылық етудің тиімділігін талдау оның лауазымдық міндеттерін орындауға жәрдемдесу. 3. Мамандану мәселелері бойынша басқа бөлімшелердің мамандарына кеңес беру және әдістемелік көмектің тиімділігін талдау. 4. Бөлімшелер мен ұйым қызметкерлерінің қызметін талдау. 5. Мекеме басшылығының функционалдық міндеттерінің, бұйрықтарының, өкімдері мен тапсырмаларының, сондай-ақ кәсіби қызмет саласындағы нормативтік-құқықтық актілердің орындалуын бақылау. 6. Өнімнің және санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау мен бақылау объектілерінің зертханалық және аспаптық зерттеулерінің нәтижелері негізінде SWOT-талдау нәтижелерін, адамның денсаулық жағдайы мен тіршілік ету ортасы арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығының өзгеру себептері мен шарттарын анықтау бойынша түсіндіру. 7. Халықтың денсаулығына зиянды факторлардың әсерін болдырмау және жою жөніндегі шұғыл және ұзақ мерзімді іс-шаралардың тиімділігін талдау. 8. Халық арасында салауатты өмір салтын насихаттау бойынша санитариялық - ағарту іс-шараларының тиімділігіне мониторинг жүргізу.
		Білімдер: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік, еңбек заңнамасы саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 2. Басқару қағидаттары, әдіснамасы, әдістері мен формалары. 3. Халық арасында медициналық білім мен санитариялық талаптарды тарату және насихаттау әдістері. 4. Халықтың азық-түлік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Қосымша еңбек функциясы 1: Даму перспективалары мен бейінді мамандардың қажеттіліктерін ескере отырып, тамақ объектілерін қадағалау жөніндегі бөлімнің қызметін жоспарлау, басқару және үйлестіру.	Дағды 1: Өндірістік жоспарларды анықтау, олардың орындалуын басқару және үйлестіру, олардың орындалуына мониторинг жүргізу.	Машықтар: 1. Жүргізілетін қадағалау іс-шараларының сапасын және мамандарға қажеттілікті қамтамасыз ету тұрғысынан қызметті егжей-тегжейлі жоспарлауды жүзеге асыру. 2. Азық-түлік объектілерін қадағалау бөлімшесінің жұмысын басқару. 3.Бақылаудағы объектілерде орындалатын зерттеулер мен зерттеулердің көлемін мониторингілеу. 4.Күтпеген жағдайлар туындаған жағдайда бөлімшенің жұмысын оңтайландыру. 5. Туындаған мәселелер бойынша басқа құрылымдық бөлімшелердің басшыларына кеңес беру және хабарлау. 6. Бөлімшенің жұмысына және еңбек заңнамасының сақталуына қатысты заңнаманың нормативтік материалдары мен талаптарын зерделеу. 7.Нұсқаулықтар мен ішкі рәсімдерді әзірлеу және өндіріске енгізу.
		Білімдер: 1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық тұтастай алғанда бөлімшенің және бүкіл органның қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық және заңнамалық актілер. 2. Бөлімшенің жұмысын оңтайландыру үшін IT-технологиялар мен жасанды интеллект қолдану мүмкіндіктері. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық талаптар, техникалық регламенттер, гигиеналық нормативтер, бұйрықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Қызметкерлердің, бөлімшенің жұмысын басқару, орындалған жұмыстың сапасын бақылау, жаңа кадрларға қажеттілікті және қызметкерлердің біліктілігін арттыруды ескере отырып, бөлімшенің жұмысын перспективалық жоспарлау.	Машықтар: 1. Жүргізілетін қадағалау іс-шараларының сапасын және мамандарға қажеттілікті қамтамасыз ету тұрғысынан өндірістік қызметті егжей-тегжейлі жоспарлауды жүзеге асыру. 2.Күтпеген жағдайлар туындаған жағдайда бөлімшенің жұмысын оңтайландыру. 3. Туындаған мәселелер бойынша басқа құрылымдық бөлімшелердің басшыларына кеңес беру және хабарлау. 4. Бөлімшенің жұмысына және еңбек заңнамасының сақталуына қатысты заңнаманың нормативтік материалдары мен талаптарын зерделеу. 5.Нұсқаулықтар мен ішкі рәсімдерді әзірлеу және өндіріске енгізу. 6. Біліктілік талаптарына сәйкес персоналды іріктеуді, даярлауды және пайдалануды/орналастыруды бақылауды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. Халықтың денсаулық жағдайының медициналық-демографиялық көрсеткіштері. 2. Халықтың әртүрлі топтарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар. 3. Халық үшін тамақ өнімдері мен шикізаттың ластану қауіп-қатерін есептеу және бағалау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2:		

Азық-түлік объектілерін қадағалау бөлімшесі қызметкерлерінің қадағалау қызметін орындау, жоспарланған бағдарламалық мақсаттарға қол жеткізу үшін инновациялар мен корпоративтік өзара іс-қимылды енгізу барысында қолданыстағы санитариялық заңнаманы және нормативтік ережелерді сақтауын қамтамасыз ету	Дағды 1: Тамақ объектілерін бақылау жөніндегі бөлімшенің жұмыс жоспарының негізгі бағыттарының орындалуын бақылау, даму бағдарламаларының іске асырылуын қамтамасыз ету мақсаттар мен қажеттіліктерді көрсете отырып.	Машықтар: 1. Жүргізілетін қадағалау іс-шараларының сапасын қамтамасыз етуде бөлімше қызметінің жоспарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 2.Штаттан тыс жағдайларда бөлімшенің жұмысын бақылау. 3.Бөлімше жұмысына енгізілетін нұсқаулықтар мен ішкі рәсімдердің қолданылуын бақылауды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. Тамақтан уланудың жіктелуі және себептері, оларды жою жөніндегі іс-шаралар. 2. Халықтың азық-түлік қауіпсіздігі және тамақ өнімдері мен шикізатты ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 3. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Азық-түлік объектілерін қадағалау бөлімшесі қызметкерлерінің қадағалау қызметін орындау, жоспарланған бағдарламалық мақсаттарға қол жеткізу үшін инновациялар мен корпоративтік өзара іс-қимылды енгізу барысында қолданыстағы санитариялық заңнама мен нормативтік ережелерді сақтауын қамтамасыз етуді бақылау.	Машықтар: 1. Бөлімше қызметкерлерінің нормативтік материалдарды білуін және бөлімшенің жұмысына және еңбек заңнамасының сақталуына қатысты заңнама талаптарын бақылау. 2.Біліктілік талаптарына сәйкес персоналды іріктеу, дайындау және пайдалану/орналастыру тиімділігін бақылау. 3. Персоналдың біліктілігін арттыру тиімділігін бақылау.
		Білімдер: 1. Тамақ өнімдері мен шикізаттың ластаушы заттарының халыққа әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 2. Халықтың тамақ қауіпсіздігі және тамақ өнімдері мен шикізатты ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 3. Жұмыс жағдайларына қойылатын гигиеналық талаптар және тамақ объектілерін ұстау қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Көп мәселелік Жауапкершілік Ұқыптылық Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог

	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
45. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер (маман) бактериолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-008		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер (маман) бактериолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-5-006 - Микробиолог 2131-9-002 - Биотехнолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің, бактериялық генез ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету үшін мониторингтің нәтижелерін ұйымдастыру, жүргізу және бағалау, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау және қадағалау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бактериялық генезді ауруларды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру 2. Микроорганизмдерді серологиялық анықтау әдістері	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау 2. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Бактериялық генезді ауруларды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру			

Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биокорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектілерін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу; зерттеуге жататын материалдың сипаты мен көлемін, оны алу мерзімдері мен сынамаларды алу мерзімдерін айқындау. 3. Санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін адамның биологиялық материалдарын және сыртқы орта объектілерінен алынған зерттеу материалдарын (топырақ, су, ауа, қол жуу, тұрмыстық заттар, стерильділікке жуу, тамақ және тұтыну өнімдері) жинауды, айналымын, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру. 4. Пайдалану ережелеріне сәйкес зертханалық жабдықта жұмыс істеу; өз жұмысын және персоналдың жұмысын жоспарлай білу; АХЖ-10 сәйкес зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, ең көп таралған аурулар кезінде зерттеулердің зертханалық мониторингінің жоспарын әзірлеу. 5. Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамасын ресімдеу, бактериологиялық, санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін материалдар алу, нәтижелерін бағалау.
	Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Нормалар мен стандарттар (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, ҚР ДСМ аккредиттеудің ұлттық стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 5. Жалпы, жеке және санитариялық бактериология, эпидемиология, бактериялық аурулардың алдын алу және бақылау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:

талап етіледі

Дағды 2: Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Биоматериалды клиникалық-диагностикалық бактериологиялық зерттеу жүргізу, микроорганизмдерді анықтау және анықтау, себу дәрежесін анықтау; халықтың декретивті тобының қызметкерлерін бацилл тасымалдауға, тамақтан улану кезіндегі материалды зерттеуге тексеру. 2. Бактерияға қарсы препараттарға сезімталдық спектрін сапалық және сандық әдістермен анықтау. 3. Санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін қоршаған ортаның (топырақтың, судың, ауаның, қолдан жуудың, тұрмыстық заттардың, стерильділікке жуудың, халықтың санитариялық салауаттылығы саласындағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес тамақ пен тұтыну өнімдерінің) сынамаларын алу; қоршаған орта объектілеріне санитариялық-бактериологиялық зерттеу жүргізу. 4. Бөлінген дақылдардың дезинфекциялау құралдарының жұмыс ерітінділеріне тұрақтылығын айқындау; эксперименттік жануарлардағы микроорганизмдер дақылдарының вируленттілігін анықтау; жануарлардағы инфекциялық процестерді жаңғырту; инфекциялық аурулар жағдайларын және олар бойынша есептілікті жүргізу қағидаларын тіркеу және есепке алу. 5. Клиникалық-диагностикалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау; ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет-ресурстармен жұмыс істеу. Білімдер: 1. Қоректік ортаны жобалау қағидаттары (оқшаулау, байыту, сәйкестендіру). 2. Қоректік орталарды бөлу, сәйкестендіру, саралау қағидаттары. 3. Әртүрлі дақылдарды түрішілік типтеу негіздері. 4. Бактериялардың қазіргі классификациясының қағидаттары. 5. Ақпараттық жүйелер мен мәліметтер базасы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 3: Өршудің эпидемиологиясын талдау	Машықтар: 1. Медициналық ұйымдарда қоздырғыштар айналымының микробтық мониторингін жүргізу. 2. Деректерді жинауды, алынған бактериологиялық зерттеу нәтижелерін талдау мен түсіндіруді жүргізу. 3. Медициналық ұйымдарда тіркелген нозологиялық нысандардың тізбесіне сәйкес МККБИ этиологиялық құрылымын айқындау. 4. «Шынайы» МККБИ мағынасын ашу үшін түр ішіндегі типтеудің белгілі әдістерін пайдалана отырып, «госпитальдық» штаммды бөліп алу. 5. МККБИ профилактикасы үшін инфекциялық бақылау әдістерін енгізу.

		Білімдер: 1. Инфекциялық процестің қолданбалы негіздерін. 2. Әлеуметтік, демографиялық және экологиялық ерекшеліктерді ескере отырып, бактериялық инфекциялардың эпидемиялық процесінің қазіргі заманғы заңдылықтарын. 3. Микробиология мамандығының қолданбалы сипатын ескере отырып, клиникалық диагностиканың микробиологиялық қағидаттарын. 4. Патогендігі 2-4 топтағы қоздырғыштармен жұмыс істеудің эпидемияға қарсы режимінің талаптары. 5. Бактериологиялық зертханаларды ұйымдастыруға және орналастыруға қойылатын талаптарды.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биозорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Зерттеуге жататын материалдың сипаты мен көлемін, оны алу мерзімдерін және сынамаларды алу мерзімдерін анықтау. 4. Адамның биологиялық материалдарын және санитариялық-бактериологиялық зерттеулер үшін сыртқы орта объектілерінен алынған зерттеу материалдарын жинауды, айналымын, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру. 5. Ең көп таралған аурулар бойынша зерттеулердің зертханалық мониторингі жоспарын әзірлеу. 6. Есепке алу-есеп беру медициналық құжаттаманы ресімдеу. Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Жалпы, жеке және санитариялық бактериология, эпидемиология, бактериялық аурулардың алдын алу және бақылау негіздері. 5. Серологиялық диагностика әдістері. 6. Зертханаларды материалдық-техникалық жарақтандыруды перспективалық дамытуды жоспарлау, диагностикалық қызметтер көлемі бойынша ұсынымдар әзірлеу.
Еңбек функциясы 2: Микроорганизмдерді серологиялық анықтау әдістері	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Микроорганизмдерді анықтау үшін серологиялық зерттеу әдістерін ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Микроорганизмнің бөлінген өсіріндісін серологиялық сәйкестендіруді жүргізу. 2. Бөлінген штаммдарды фаготиптеуді жүргізу. 3. Науқастың сарысуындағы ерекше антиденелерді анықтау. 4. Жұқпалы аурулар жағдайларын және олар бойынша есеп жүргізу ережелерін тіркеу, есепке алу. 5. Клиникалық бактериологиялық және санитариялық-бактериологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруге және талдау. 6. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет-ресурстармен жұмыс істеу. Білімдер: 1. Инфекциялық аурулар қоздырғыштарын серологиялық сәйкестендіру негіздерін. 2. Жалпы, жеке және санитариялық бактериологияның, эпидемиологияның, бактериялық аурулардың алдын алу және оларға қарсы күрестің негіздерін. 3. Таралған инфекциялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы. 4. Серологиялық диагностика әдістерін. 5. Инфекциялық және инфекциялық емес патология негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Қосымша еңбек функциясы 1: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	Дағды 1: Сапаны бақылаудағы бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу іс-шараларын жүргізу Машықтар: 1. Анықталған бұзушылықтарды жою және олардың түпкілікті себептерін анықтау. 2. Анықталған ақаулар мен сәйкессіздіктерді жою үшін түзету шараларын әзірлеу және енгізу. 3. Бұзушылықтардың қайталануын болдырмау мақсатында алдын алу іс-қимылдарын жоспарлау және іске асыру. 4. Қабылданған іс-шаралардың тиімділігін бағалау және қажетті түзетулер енгізу. 5. Анықталған бұзушылықтар, қабылданған шаралар мен бақылау нәтижелері бойынша құжаттаманы жүргізу. 6. Сапаны жақсартуға кешенді көзқарасты қамтамасыз ету үшін басқа бөлімшелермен өзара әрекеттесуді үйлестіру. 7. Қызметкерлерді анықталған мәселелер және олардың алдын алу жолдары туралы оқыту және хабардар ету.

		Білімдер: 1. Сапа менеджменті жүйесінің негіздері және стандарттары. 2. Сәйкессіздіктердің себептерін талдау әдістері мен құралдары. 3. Сапаны бақылау процесіндегі бұзушылықтарды анықтау және құжаттау рәсімдері. 4. Түзету және алдын алу іс-қимылдарын әзірлеу және енгізу қағидаттары. 5. Қабылданған іс-шаралардың тиімділігін бағалау және олардың орындалуын бақылау әдістері. 6. Сапа бойынша құжаттаманы және есептілікті жүргізу ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	Машықтар: 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалау. 2. Ішінде зертханалық сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу; талдамалық жүйені валидациялауды және (немесе) верификациялауды жүргізу. 3. Өлшеулердің аналитикалық жүйесін және метрологиялық қадағалануын калибрлеуді жүргізу; өлшеулердің белгісіздігін есептеуді жүргізу. 4. Өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталануын бағалауды жүргізу; сапаны сыртқы бағалауды, оның ішінде клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын жүргізу және бағалау. Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілері. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару негіздері. 3. Зертханалық диагностикада аналитикалық сапаны бақылау алгоритмі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеу нәтижелерін ғылыми журналдарда мақаламен жариялау	Машықтар: 1. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, енгізу және шығару критерийлерін айқындауды, деректерді жинау хаттамасы мен схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеулерді жобалау дағдыларын меңгеру. 2. Ғылыми зерттеулер нәтижелерінің деректерін жинау, талдау және түсіндіру. 3. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. Білімдер: 1. Ғылыми зерттеуді жүргізу кезеңдері: жоспарлау, деректерді жинау, талдау, түсіндіру, қорытындылар, нәтижелерді визуализациялау және ұсыну әдістері, статистикалық бағдарламаларды пайдалану негіздері. 2. Алынған ғылыми деректерді түсіндіру ережесі. 3. Ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерді талдау; ғылыми қорытынды дайындау және ғылыми есеп, мақала, тезистер, презентация түрінде жариялау талаптары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау; зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, деректерді жинау хаттамасы мен схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру; зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
		Білімдер: 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен рәсімдері. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Ауызекі сөйлеу дағдылары Тәлімгерлік (тәлімгерлік, коучинг) Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Сыни ойлау Көшбасшылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
46. Кәсіптің карточкасы «7.3 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы)»:		
Топтың коды:	2269-2	
Қызмет атауының коды:	2269-2-004	
Кәсіптің атауы:	7.3 Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігерлері және кәсіби мамандар		
Қызметтің негізгі мақсаты:	ҚР халқының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықтың денсаулығын нығайту жөніндегі бағдарламаларды әзірлейді және іске асырады 2. Коммуналдық гигиена саласындағы санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық профилактикалық іс-шараларды жоспарлайды және жүргізеді.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу, ғылыми мақсаттарда практикалық тәжірибені қолдану.	
Еңбек функциясы 1: Халықтың денсаулығын нығайту жөніндегі бағдарламаларды әзірлейді және іске асырады	Дағды 1: Гигиена және аурулардың алдын алу ережелері туралы санитариялық-ағарту жұмыстарын жоспарлайды және жүргізеді	Машықтар:	
		1. Аумақтарды әлеуметтік-экономикалық дамыту бағдарламаларының жобалары бойынша ұсыныстар дайындауға қатысу. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын жақсарту жөніндегі нысаналы бағдарламаларды жүзеге асыру. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдаудың заманауи әдістерін қолдану, халықтың денсаулығына әсер ететін негізгі факторларды анықтау, аурулардың алдын алудың басым бағыттарын анықтау. 4. Қоршаған ортаның әртүрлі факторларының зиянды әсерін азайту бойынша ұсыныстар, іс-шаралар кешенін әзірлеу. 5. Халықтың денсаулығын сақтау және нығайту жөніндегі іс-шаралар кешенін әзірлеу және негіздеу.	
		Білімдер:	
		1. Төтенше жағдайларда профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру әдістемесі. 2. Аурушандықты төмендету, халықтың денсаулығын нығайту жөніндегі алдын алу іс-шараларының қағидаттары. 3. Халықты санитариялық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың нысандары және оларды өткізу шарттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	

	Дағды 2: Халықтың санитариялық-гигиеналық мәдениетін қалыптастыру бойынша іс-шараларды жоспарлайды және жүргізеді	Машықтар: 1. Жұмыс жоспарларын әзірлеу, қызмет көрсетілетін аумақтың коммуналдық гигиенасы мәселелері бойынша талдамалық анықтамалар жасау. 2. Ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүзеге асыру, бұқаралық ақпарат құралдарында сөз сөйлеу. 3. Мемлекеттік қызмет көрсету сапасына ішкі бақылау жүргізу. 4. Адам ағзасына жаңа химиялық заттардың әсері бойынша санитариялық-эпидемиологиялық, гигиеналық және токсикологиялық сараптама жүргізу. 5. Коммуналдық объектілердің аппаратуралары мен жабдықтарын пайдалану бойынша бақылауды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. Аурушаңдықты төмендету, халықтың денсаулығын нығайту жөніндегі алдын алу іс-шараларының қағидаттаы. 2. Халықты санитариялық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың нысандары және оларды өткізу шарттары. 3. Қоршаған ортаның негізгі жағымсыз факторлары және олардың әсерін азайту әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Коммуналдық гигиена саласындағы санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық профилактикалық іс-шараларды жоспарлайды және жүргізеді.	Дағды 1: Коммуналдық гигиена саласында санитариялық-ағарту жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Жұмыс жоспарларын әзірлеу, Қызмет көрсетілетін аумақтың коммуналдық гигиенасы мәселелері бойынша талдамалық анықтамалар жасау, ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүзеге асыру, бұқаралық ақпарат құралдарында сөз сөйлеу. 2. Профилактикалық бақылау және (немесе) санитариялық-эпидемиологиялық сараптама нәтижелері негізінде (өнеркәсіптік және азаматтық мақсаттағы объектілерге) санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беруге. Қоршаған ортаға зиянды заттар мен физикалық факторлардың шекті жол берілетін шығарындылары мен шекті жол берілетін төгінділері, санитариялық қорғау аймақтары, СҚА белгілеу жөніндегі жобалар бойынша нормативтік құжаттаманың жобалары). 3. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізуге нұсқамалар мен қаулылар беру. 4. Мемлекеттік қызмет көрсету сапасына ішкі бақылау жүргізу. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің дерекқорын қалыптастыру.
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін аумақта (жекелеген объектілерде) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин. 2. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы сұрақтар бойынша әдіснамалық және кеңес беру көмегі. 3. Коммуналдық гигиена саласындағы санитариялық - ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Қоршаған ортаның санитариялық-гигиеналық жағдайын жақсарту бойынша алдын алу шараларының кешенін жүргізеді	Машықтар: 1. Сырқаттанушылықтың сыртқы орта (өнім, су, ауа, топырақ) объектілерінің ластануынан пайда болуы (көрсеткіштерін ұлғайту) байланысын растау мақсатында ұсынылған ақпаратқа талдау жүргізу арқылы тіршілік ету ортасы факторларының әсерінің себеп-салдарлық байланыстарын белгілеу. 2. Өндірістік және тұрғын үй ортасы факторларының ағзаға жағымсыз әсерін төмендету бойынша алдын алу шараларын әзірлеу. 3. Қоршаған ортаны қорғау бойынша сабақтас салаларға кеңес беру көмегін көрсету. 4. Коммуналдық гигиена саласындағы нормативтік талаптарды әзірлеуге және қайта қарауға қатысу. 5. Аумақтардың санитариялық абаттандырылуын, коммуналдық объектілердің санитариялық жағдайын бағалау және талдау.
		Білімдер: 1. Халықтың денсаулығына әсер ететін факторлар. 2. Организмнің зияндылық факторларымен өзара әрекеттесуінің негізгі заңдылықтары және елді мекендердегі қоршаған орта факторларының гигиеналық нормалау қағидаттары. 3. Атмосфералық ауаны, су көздерінің суын, топырақты санитариялық қорғау жөніндегі іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Зерттеу кезеңдерін жоспарлау және деректерді талдау және өңдеу үшін материалдарды дайындау.	Машықтар: 1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында отандық және шетелдік медицинаның ғылыми жетістіктерін қолдану. 2. Санитариялық гигиена саласындағы соңғы зерттеулер мен әсерлерді талдау. 3. Зерттелетін мәселенің негізгі аспектілерін анықтау, зерттеудің мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру.
Қосымша еңбек функциясы 1: Зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу, ғылыми мақсаттарда практикалық тәжірибені қолдану.		Білімдер: 1. Ғылыми әдебиеттерге, мәліметтер базасына және ресми статистика материалдарына жүйелі шолуды қолдану қағидаттары. 2.Зерттеу жүргізу үшін қажетті әдістер мен материалдар. 3.Зерттелетін тақырып бойынша проблеманы қалыптастыру негіздері, оларды шешу жолдары. 4. Ғылыми баяндамалар, мақалалар мен тезистер жазу ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Конференцияларда сөйлеу үшін баяндамалар, тезистер немесе қысқаша түйіндемелер дайындау.	Машықтар: 1. Конференцияларға ауызша баяндамамен қатысу, әріптестермен зерттеу нәтижелерін талқылау. 2. Конференция талаптарына сәйкес баяндаманың қысқаша түйіндемесін (тезистерін) жазу. 3. Ауызша баяндаманы қолдайтын көрнекі және ақпараттық слайдтарды жасау. 4. Зерттеудің негізгі ойларын көрсету үшін графиктерді, кестелерді, фотосуреттерді пайдалану.

		Білімдер:	
		1. Баяндамаларды, тезистерді және қысқаша түйіндемелерді, зерттеу нәтижелерін жазуға қойылатын талаптар. 2. Нәтижелерді сипаттауға қажетті кестелер мен схемаларды қалыптастыру үшін компьютерлік бағдарламалармен жұмыс істеу негіздері. 3. Көпшілік алдында сөйлеу ережелері, ресми қарым-қатынас әдістері және дикцияларды қалыптастыру негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көп мәселелік Сыни ойлау Тәртіптілік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Ақпаратты іздеу және талдау Бастамашылық Дербестік және жауапкершілік Жауапкершілік Жұмыс процестерін бақылау Зейінді шоғырландыру және бақылау Компьютерлік сауаттылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Радиациялық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
47. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер (маман) микробиолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-011		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер (маман) микробиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2131-9-002 - Биотехнолог	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауруларды диагностикалау үшін, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы қызметті жүзеге асыратын объектілерді (субъектілерді) бақылау мен қадағалауды қамтамасыз ету үшін микробиологиялық зерттеулердің нәтижелерін ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Микробиологиялық зерттеулер жүргізу 2. Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Микробиологиялық зерттеулер жүргізу	Дағды 1: Бактериялық, вирустық, микологиялық және паразитологиялық инфекцияларға клиникалық зертханалық диагностика жүргізу	Машықтар:
		1. Микробиологиялық зерттеулерді (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) әдістемелік қамтамасыз етуді ұйымдастыру. 2. Микробиологиялық (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) зерттеулерді орындау. 3. Микробиологиялық зерттеулерді (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) жоспарлауда медицина қызметкерлеріне кеңес беру көмегін көрсету. 4. Микробиологиялық зертхананың қарамағындағы медицина қызметкерлерінің қызметін ұйымдастыру. 5. Микробиологиялық зертхананың құжаттамасын жүргізу. 6. Микробиологиялық зертханада биологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету. 7. Биологиялық материалдармен жұмыс істеу кезінде асептика және антисептика талаптарын сақтау, үлгілерге ілеспе құжаттаманы рәсімдеу. 8. Бактериялардың антибиотиктерге сезімталдығын анықтауды жүргізуге (антибиотикограмма). 9. Клиникалық көріністі ескере отырып, вирусологиялық тестілеу нәтижелерін бағалау. 10. Саңырауқұлақ инфекциясын анықтау үшін материал алуға (тері, тырнақ қырындылары, жағындылар және т.б.). 11. Жабдықты техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 12. Зертханалық зерттеулер хаттамаларын және есепке алу журналдарын рәсімдеуге, нәтижелерді медициналық құжаттамада негізделген қорытындылармен ұсыну. 13. Патогенді биоматериалдармен жұмыс істеу кезінде жеке қорғаныш шараларын қолдану, зертханалық қызмет қалдықтарын дезинфекциялау және жою, биологиялық қауіпсіздік бойынша 2-3 сыныпты қауіптілік ережелерін сақтау.
		Білімдер:
1. Патогендігі (қауіптілігі) I-IV топтарының патогенді бактерия агентімен (ПБА-мен) жұмыс жүргізу кезіндегі биологиялық қауіпсіздік талаптары мен эпидемияға қарсы режим қағидалары. 2. Микробиологиялық зертханада жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау талаптары. 3. Медициналық ұйымның бейіні бойынша медициналық көмек көрсету стандарттары мен тәртібі.		

4. Микробиологиялық зерттеулердің (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) сапасы саласындағы стандарттары.
5. Дәрілік заттардың, биомедициналық жасушалық өнімдер мен медициналық бұйымдардың сапасы саласындағы стандарттары.
6. Адамның биологиялық материалы мен қоршаған орта объектілерін, оның ішінде микроскопиялық, мәдени, биохимиялық, иммунологиялық (серологиялық қоса алғанда), молекулярлық-биологиялық және физикалық-химиялық (масс-спектрометриялық қоса алғанда) технологияларды қоса алғанда, адамның тіршілік ету ортасын микробиологиялық (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері.
7. Адамның биологиялық материалын және қоршаған орта объектілерін, оның ішінде адамның тіршілік ету ортасын алу, тасымалдау және сақтау қағидалары мен тәсілдерін, микроскопиялық, мәдени, биохимиялық, иммунологиялық (серологиялық қоса алғанда), молекулярлық-биологиялық және физикалық-химиялық (массаны қоса алғанда) қоса алғанда, микробиологиялық зерттеулер (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) үшін сынамалар дайындау ерекшеліктерін спектрометриялық) технологиялар.
8. Қазіргі заманғы зертханалық жабдықтардың сипаттамаларын, *in vitro* диагностикасына арналған медициналық бұйымдардың жұмыс істеу қағидаттары мен пайдалану ережелері.
9. Жалпы жеке медициналық микробиология.
10. Микробтық этиология ауруларын емдеуге арналған дәрілік заттарды, олардың әсер ету механизмдерін және оларға төзімділікті дамыту.
11. Микроорганизмдердің микробқа қарсы препараттарға сезімталдығы мен резистенттілік механизмдерін фенотиптік және молекулярлық-биологиялық әдістермен анықтау.
12. Дәрілік заттарға, биомедициналық жасушалық өнімдер мен медициналық бұйымдарға микробиологиялық (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) зерттеулер жүргізу қағидалары.
13. Қоршаған орта объектілеріне, оның ішінде адамның тіршілік ету ортасына, тамақ өнімдеріне микробиологиялық (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) зерттеулер, МККБИжағдайында санитариялық-эпидемиологиялық зерттеулер жүргізу қағидалары.
14. Ішкі және ауруханадан тыс орта объектілерін дезинфекциялау және қоршаған орта объектілерін, оның ішінде адамның тіршілік ету ортасын қауіпсіз ету, қалдықтарды залалсыздандыру және жою, микробиологиялық зертханада ағымдағы және қорытынды дезинфекциялау негіздерін, дезинфекциялау мен стерильдеудің 15 әдісі мен қағидаттары.
16. Инфекциялық және паразиттік аурулардың эпидемиологиялық аспектілері.
17. Микробиологиялық зертханада қолданылатын жеке қорғану құралдарының негізгі сипаттамалары.
18. Патогендігі (қауіптілігі) I-IV топтарының ПБА-мен байланысты биологиялық қауіптері.
19. Микробиологиялық зерттеулердің (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық

		және паразитологиялық) сапасын зертханашілік және сыртқы бақылау, оның нәтижелерін күнделікті жұмыста пайдалану ережелері. 20. Клиникалық және санитариялық-эпидемиологиялық маңыздылығын ескере отырып, микробиологиялық зерттеулердің (бактериологиялық, вирусологиялық, микологиялық және паразитологиялық) нәтижелеріне түсіндірме жүргізу талаптары. 21. Зертханалардағы санитариялық ережелер мен биологиялық қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарын сақтау жөніндегі нормативтік-құқықтық актілерді, микроорганизмдердің қауіптілік сыныптарын және тиісті қорғау деңгейлері. 22. Биологиялық қалдықтарды жою тәртібі жөніндегі нормативтік-құқықтық актілер және құрамында патогенді микроорганизмдер (BSL-2/BSL-3 қоса алғанда) бар материалдармен жұмыс істеу қағидалары. 23. Зертханалық зерттеулер сапасын ішкі және сыртқы бақылау, диагностикалық әдістемелерді валидациялау және сертификациялау қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	және сертификациялау қағидалары.
	Дағды 2: Микробиологиялық зертхананың жұмысын ұйымдастыру	Машықтар: 1. Микробиологиялық зертхананың қызметін жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау; микробиологиялық зерттеулер жүргізу сапасын басқару. 2. Микробиологиялық зертхананың медициналық-биологиялық қауіп-қатерін басқару және биологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді ұйымдастыру. 3. Төтенше жағдайлар, террористік актілер және әскери қақтығыстар кезінде микробиологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу. Білімдер: 1. Микробиологиялық зертханаларды материалдық-техникалық жарақтандырудың перспективалық дамуын жоспарлау. 2. Микробиологиялық зерттеулердің көлемі бойынша ұсынымдар әзірлеу. 3. Жұқпалы ауруларды диагностикалау, алдын алу және емдеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау		

Дағды 1: Зертханалық зерттеулердің сапасын бақылаудағы бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу шараларын жүргізеді	Машықтар: 1. Зертханалық зерттеулердің сапа жүйесіндегі сәйкессіздіктер мен бұзушылықтарды анықтау; қайталама бұзушылықтарды болдырмау үшін ескерту әрекеттерін жүзеге асыру. 2. Зерттеу нәтижелерін тіркеудің, өңдеудің және сақтаудың дұрыстығын тексеру, сапаны бақылау журналдарының, жабдықтар мен құжаттаманың деректерін талдау. 3. Нәтижелердің тұрақтылығы мен дәлдігін бағалау кезінде статистикалық талдау әдістерін қолдану. 4. Түзету шараларын әзірлеу және енгізу, анықталған сәйкессіздіктердің себептерін жою бойынша нақты әрекеттерді тұжырымдау. 5. Түзету және алдын алу іс-әрекеттері бойынша құжаттаманың толық циклін жүргізу, жоспарланған іс-шаралардың орындалу мерзімдері мен толықтығын бақылау, бұзушылықтарды жою және алдын алу бойынша қабылданған шаралардың тиімділігін бағалау. 6. Қызметкерлерге сапа мәселелері мен стандарттардың талаптары бойынша кеңес беру, зертхананың ішкі және сыртқы аудиттерге дайындығын қамтамасыз ету; бақылаушы органдар мен басшылыққа анықталған ауытқулар бойынша есептер мен түсініктемелер беру. Білімдер: 1. Зертханадағы сапа менеджменті жүйесінің негіздері. 2. Зертханалық зерттеулердің сапасын бақылау түрлері мен деңгейлері. 3. Сәйкессіздіктердің түрлері: сыни, мағыналы, шамалы. Бұзушылықтардың себептері: әдістемелік, техникалық, ұйымдастырушылық, адами фактор. 4. Түзету және ескерту әрекеттері, сәйкессіздіктер анықталған кездегі әрекеттер алгоритмі: бекітуден бастап шаралардың орындалуын бақылауға дейін. 5. Сапаны бақылауды құжаттамалық сүйемелдеу. 6. Қызметкерлерді бұзушылықтарды жою және алдын алу бойынша оқыту, нұсқамалар, ішкі тренингтер, білімді тестілеу өткізу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	Машықтар: 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалау. 2. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Талдау жүйесін валидациялауды және (немесе) верификациялауды жүргізу; аналитикалық жүйені калибрлеуді және өлшеулердің метрологиялық қадағалануын жүргізу. 4. Есептеуді жүргізу өлшеудің белгісіздігі; өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталануын бағалауды жүргізу. 5. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сапаны сыртқы бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.

Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму		Білімдер:
		1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілері. 2. Нормалар мен стандарттар (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, ҚР ДСМ аккредиттеудің ұлттық стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 4. Биоматериалмен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 5. НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулар, клиникалық хаттамалар стандарттары (клиникалық нұсқаулықтар).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Ғылыми журналдарда ғылыми жарияланымдар түрінде зерттеу нәтижелерін ұсыну	Машықтар:
		1. Ғылыми зерттеулер нәтижелерінің деректерін жинау, талдау және түсіндіру. 2. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 4. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
		Білімдер:
		1. Ғылыми зерттеулерді жүргізу кезеңдері: жоспарлау, мәліметтер жинау, талдау, түсіндіру, қорытындылар. 2. Нәтижелерді визуализациялау және ұсыну әдістері, статистикалық бағдарламаларды қолдану. 3. Алынған ғылыми деректерді түсіндіру. 4. Ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерді талдау, ғылыми қорытынды дайындау және ғылыми есеп, мақала, тезистер, презентация түрінде жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар:
		1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау. 3. Зерттеу деректеріне сыни баға бере отырып, әдебиеттерді іздеу және талдау жүргізу; зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.
		Білімдер:
		1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен рәсімдері. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Сыни ойлау Көшбасшылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу Ауызекі сөйлеу дағдылары стресске төзімділік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
48. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер (маман) паразитолог»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-012		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер (маман) паразитолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті жоғарылату		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2131-9-010 - Эпидемиолог 2269-2-010 - Гигиенист-дәрігер (маман) 2250 - Ветеринариялық дәрігерлер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гельминтозды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру 2. Қан протозооздары мен филяридоздарды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау 2. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Гельминтозды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру	Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар:
		1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биоқорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Биологиялық материалдарды және зерттеудің растаушы материалдарын жинауды, айналымын, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру; пайдалану қағидаларына сәйкес зертханалық жабдықта жұмыс істеу. 4. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, ең көп таралған аурулар бойынша Зерттеулерді зертханалық бақылау жоспарын әзірлеу.
		Білімдер:
		1. Зертханалық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Жалпы паразитология, эпидемиология, паразиттік аурулардың алдын алу және бақылау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Гельминтоздың қоздырғыштарын анықтауға арналған санитариялық-паразитологиялық және/немесе паразитологиялық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар:
		1. Нәжіске паразитологиялық зерттеу жүргізу, ішектің қарапайымдылықтарын, гельминттерді және олардың жұмыртқаларын анықтау және анықтау. 2. Санитариялық-паразитологиялық зерттеулер үшін топырақ, су, қолдан жуылатын заттар, тұрмыстық заттар, көкөністер, шөптер сынамаларын алу; қоршаған орта объектілеріне санитариялық-паразитологиялық зерттеу жүргізу. 3. Паразиттік аурулар жағдайларын тіркеу, есепке алуды жүргізу; паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
		Білімдер:
		1. Паразиттік аурулардың микроскопиялық және иммунологиялық диагностикасының негіздері. 2. Паразиттер мен векторлардың морфологиясы мен биологиясы, зертханалық диагностика, эпидемиология, аса маңызды паразиттік және векторлық паразиттік емес аурулардың алдын алу және олармен күресу. 3. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, жалпы гельминтоздардың диагностикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Қан протозооздары мен филяридоздарды диагностикалау бойынша іс-шараларды жүзеге асыру		

	Дағды 1: Диагностикалық қызметтердің ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптарға, санитариялық-эпидемиялық талаптарға және биоқауіпсіздік және биологиялық қорғау жөніндегі қағидаларға сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Диагностика объектісін дайындауды ұйымдастыру және жүргізу. 3. Биологиялық материалдарды және зерттеудің растаушы материалдарын жинауды, айналымын, тасымалдауды, сақтауды және кәдеге жаратуды ұйымдастыру; пайдалану қағидаларына сәйкес зертханалық жабдықта жұмыс істеу. 4. Зертханалық диагностиканың ең қауіпсіз және тиімді әдістерін таңдай отырып, ең көп таралған аурулар бойынша Зерттеулерді зертханалық бақылау жоспарын әзірлеу.
		Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. Жалпы паразитология, эпидемиология, паразиттік аурулардың алдын алу және бақылау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Қан протозооздары мен филяридоздарды анықтауға арналған санитариялық-паразитологиялық және/немесе паразитологиялық зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Қанға паразитологиялық зерттеу жүргізу, безгек плазмодияларының түрлерін және қан протозооздарының басқа қоздырғыштарын анықтау және саралау, микрофилярияларды анықтау және саралау. 2. Санитариялық-паразитологиялық зерттеулер үшін топырақ, су, қол жуу, тұрмыстық заттар, көкөністер, шөптер сынамаларын алу; қоршаған орта объектілеріне санитариялық-паразитологиялық зерттеу жүргізу; паразиттік аурулар жағдайларын тіркеу, есепке алуды жүргізу. 3. Паразитологиялық және/немесе санитариялық-паразитологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау; ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет-ресурстармен жұмыс істеу.
		Білімдер: 1. Паразиттік аурулардың микроскопиялық және иммунологиялық диагностикасының негіздері. 2. Паразиттер мен векторлардың морфологиясы мен биологиясы, зертханалық диагностика, эпидемиология, аса маңызды паразиттік және векторлық паразиттік емес аурулардың алдын алу және олармен күресу. 3. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, жалпы гельминтоздардың диагностикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету		

және бақылау	Дағды 1: Зертханалық процестердің сапа және тиімділік көрсеткіштерін жүйелі талдау	Машықтар: 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалау. 2. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу; талдамалық жүйені валидациялауды және (немесе) верификациялауды жүргізу. 3. Өлшеулердің аналитикалық жүйесін және метрологиялық қадағалануын калибрлеуді жүргізу; өлшеулердің белгісіздігін есептеуді жүргізу; өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталануын бағалауды жүргізу. 4. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сапаны сыртқы бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.
		Білімдер: 1. Зертханалық және санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік-құқықтық актілер. 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалмен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптары. 4. НҚА талаптары, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулар, клиникалық хаттамалар стандарттары (клиникалық нұсқаулықтар).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	Машықтар: 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалау. зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу; талдамалық жүйені валидациялауды және (немесе) верификациялауды жүргізу; 2. Өлшеулердің аналитикалық жүйесін және метрологиялық қадағалануын калибрлеуді жүргізу; өлшеулердің белгісіздігін есептеуді жүргізу. 3. Өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталануын бағалауды жүргізу.
		Білімдер: 1. Нормативтік-құқықтық актілердің талаптары, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулар, клиникалық хаттамалар стандарттары (клиникалық нұсқаулықтар). 2. Анықтамалық интервалдар мен шектерді белгілеу қағидалары. 3. Әдістердің аналитикалық сипаттамалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Ғылыми журналдарда ғылыми жарияланымдар түрінде зерттеу нәтижелерін ұсыну	Машықтар: 1. Ғылыми зерттеулер нәтижелерінің деректерін жинау, талдау және түсіндіру. 2. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 4. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.

		Білімдер: 1. Ғылыми зерттеулерді жүргізу кезеңдері: жоспарлау, мәліметтер жинау, талдау, түсіндіру, қорытындылар. 2. Нәтижелерді визуализациялау және ұсыну әдістері, статистикалық бағдарламаларды қолдану. 3. Алынған ғылыми деректерді түсіндіру; ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерді талдау. 4. Ғылыми қорытынды дайындау және ғылыми есеп, мақала, тезистер, презентация түрінде жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытындылар алу; зерттеуге қатысатын пациенттердің әділеттілік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау қағидаттарын сақтау. 2. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, деректерді жинау хаттамасы мен схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру; зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. Білімдер: 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулерімен байланысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен рәсімдер. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Сыни ойлау Тәлімгерлік (тәлімгерлік, коучинг) Жауапкершілік Жазбаша қарым-қатынас жасау дағдылары Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу стресске төзімділік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог

	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
49. Кәсіптің карточкасы «7.3 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2269-2 - Санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің дәрігерлері және кәсіби мамандар		
Қызметтің негізгі мақсаты:	ҚР халқының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Балалар денсаулығын нығайту жөніндегі бағдарламаларды әзірлейді және іске асырады. 2. Балалар мен жасөспірімдердің гигиенасы саласында санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық профилактикалық іс-шараларды жоспарлайды және жүргізеді	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігерлерінің (мамандарының) үздіксіз кәсіби дамуы	
Еңбек функциясы 1: Балалар денсаулығын нығайту жөніндегі бағдарламаларды әзірлейді және іске асырады.	Дағды 1: Балалар санитариялық-гигиеналық мәдениетін қалыптастыру бойынша іс-шараларды жоспарлайды және өткізеді	Машықтар:	
		1. Жұмыс жоспарларын әзірлеу, қызмет көрсетілетін аумақтағы балалар мен жасөспірімдердің гигиенасы мәселелері бойынша талдамалық анықтамалар жасау. 2. Ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүзеге асыру, бұқаралық ақпарат құралдарында сөз сөйлеу. 3. Мемлекеттік қызмет көрсету сапасына ішкі бақылау жүргізу. 4. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде пайдаланылатын жаңа химиялық материалдарға санитариялық-эпидемиологиялық, гигиеналық сараптама жүргізу. 5. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде аппаратуралар мен жабдықтарды пайдалану бойынша бақылауды жүзеге асыру.	

		Білімдер:
		1. Өмір сүру және оқу жағдайлары, сумен жабдықтау жүйесі, интернат үлгісіндегі объектілерді абаттандыру деңгейі. 2. Балалар мен жасөспірімдердің тіршілік ету ортасының жай-күйін бағалау критерийі. 3. Балалар мен жасөспірімдердің салауатты өмір салтын қалыптастыру қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Балалар мен жасөспірімдер ауруларының гигиенасы мен алдын алу ережелері туралы санитариялық-ағарту жұмыстарын жоспарлайды және жүргізеді	Машықтар: 1. Аумақтарды әлеуметтік-экономикалық дамыту бағдарламаларының жобалары бойынша ұсыныстар дайындауға қатысу. 2. Балалардың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын жақсарту жөніндегі мақсатты бағдарламаларды жүзеге асыру. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайды талдаудың заманауи әдістерін қолдану, балалар денсаулығының жай-күйіне әсер ететін негізгі факторларды анықтау, аурулардың алдын алу бойынша басым бағыттарды анықтау. 4. Қоршаған ортаның әртүрлі факторларының зиянды әсерін азайту бойынша ұсыныстар, іс-шаралар кешенін әзірлеу. 5. Балалар денсаулығын сақтау және нығайту жөніндегі іс-шаралар кешенін әзірлеу және негіздеу.
		Білімдер:
		1. Төтенше жағдайларда профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру әдістемесі. 2. Сырқаттанушылықты төмендету, балалар денсаулығын нығайту жөніндегі алдын алу іс-шараларының қағидаттары. 3. Балалар мен жасөспірімдердің білім беру және тәрбиелеу объектілеріндегі жұқпалы емес ауруларды талдау негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Еңбек функциясы 2: Балалар мен жасөспірімдердің гигиенасы саласында санитариялық-гигиеналық және санитариялық-эпидемиологиялық профилактикалық іс-шараларды жоспарлайды және жүргізеді	Дағды 1: Білім беру және тәрбиелеу объектілерінің санитариялық-гигиеналық жағдайын жақсарту бойынша алдын алу шараларының кешенін жүргізеді
		Машықтар: 1. Сырқаттанушылықтың сыртқы орта (өнім, су, ауа, топырақ) объектілерінің ластануымен туындауын (көрсеткіштерін ұлғайту) байланысын растау мақсатында ұсынылған ақпаратқа талдау жүргізу арқылы тіршілік ету ортасы факторларының әсерінің себеп-салдарлық байланыстарын белгілеу. 2. Білім беру ортасы факторларының ағзаға жағымсыз әсерін төмендету бойынша алдын алу шараларын әзірлеу. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде қоршаған ортасын қорғау бойынша сабақтас салаларға консультациялық көмек көрсетуді жүзеге асыру. 4. Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы саласындағы нормативтік талаптарды әзірлеуге және қайта қарауға қатысу. 5. Аумақтарды санитариялық абаттандыруды, білім беру және тәрбие объектілерінің санитариялық жай-күйін бағалау және талдау.

		Білімдер:
		1. Балалардың денсаулығына әсер ететін факторлар. 2. Организмнің зиянды факторлармен әрекеттесуінің негізгі заңдылықтары және білім беру және тәрбиелеу объектілеріндегі қоршаған орта факторларын гигиеналық реттеу қағидаттары. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде жасөспірімдерге дәрігерлік-кәсіптік кеңес беру және кәсіптік бағдар беру қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Балалар мен жасөспірімдердің гигиенасы саласында санитариялық-ағарту жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Жұмыс жоспарларын әзірлеу, қызмет көрсетілетін аумақтағы балалар мен жасөспірімдердің гигиенасы мәселелері бойынша талдамалық анықтамалар жасау, ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүзеге асыру, бұқаралық ақпарат құралдарында сөз сөйлеу. 2. Профилактикалық бақылау және (немесе) санитариялық-эпидемиологиялық сараптама нәтижелері негізінде (білім беру және тәрбиелеу объектілеріне) санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беру. 3. Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама жүргізуге нұсқамалар мен қаулылар беру. 4. Мемлекеттік қызмет көрсету сапасына ішкі бақылау жүргізу. 5. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің мәліметтер қорын қалыптастыру. Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін аумақта (жекелеген объектілерде) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин. 2. Балалардың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мәселелер бойынша әдіснамалық және консультациялық көмек көрсету. 3. Білім беру және тәрбиелеу объектілерінде санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізу негіздері.
Қосымша еңбек функциясы 1: Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігерлерінің (мамандарының) үздіксіз кәсіби дамуы	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысушылардың әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтарын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу мәліметтерін сыни бағалау. 4. Зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру, әдістемені таңдау, қосу және алып тастау критерийлерін анықтау, деректерді жинау хаттамасы мен схемасын әзірлеу. Білімдер: 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулерімен байланысты реттеуші нормалар мен процедуралардың этикалық қағидаттары. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және зерттеу нәтижелерінің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Зерттеу нәтижелерін ғылыми жарияланымдар, есептер түрінде ұсыну.	Машықтар:	
		1. Зерттеу мәліметтерін жинау, талдау және түсіндіру. 2. Әдебиеттерді іздеу және талдау, мәліметтерді сыни бағалау. 3. Зерттеу жоспары мен дизайнын қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.	
		Білімдер:	
			1. Ғылыми зерттеу жүргізу кезеңдері. 2. Ғылыми зерттеу жүргізу қағидаттары (жоспарлау, мәліметтерді жинау, талдау, интерпретация, қорытындылар) 3. Зерттеу нәтижелерін бейнелеу әдістері мен ұсыну кезеңдері, статистикалық бағдарламаларды қолдану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Ойлау икемділігі Тәртіптілік Компьютерлік сауаттылық Логикалық ойлау Көп мәселелік Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог	
50. Кәсіптің карточкасы «7.3 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы)»:			
Топтың коды:	2269-2		
Қызмет атауының коды:	2269-2-006		
Кәсіптің атауы:	7.3 Радиациялық гигиена дәрігері (маманы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі 7.2 деңгейінде кемінде 3 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	5 жылда кемінде 1 рет біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2213-3-002 - Дәрігер-радиолог 2131-1-001 - Биолог 2113 - Химиктер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жұмысшылардың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жұмысшылардың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет. 2. Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру-әдістемелік шараларды іске асыру.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру-әдістемелік сүйемелдеу.
Еңбек функциясы 1: Жұмысшылардың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызмет.	Дағды 1: Радиациялық гигиена саласындағы мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылау және қадағалау.	Машықтар:
		1. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілерді пайдалана отырып, объектілерге санитариялық тексеру жүргізу. 2. Радиациялық гигиена саласындағы санитариялық заңнаманы бұзушылықтарды жою бойынша ұсыныстар мен нұсқамалар тұжырымдау. 3. Қызметкердің, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі ұсыныстар мен нұсқамалардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 4. Иондаушы сәулелену көздері бар объектілердің жобаларын гигиеналық сараптау кезінде консультациялық көмекті жүзеге асыру. 5. Иондаушы сәулелену көздерін пайдалана отырып, жұмыс орындарын аттестаттау жөніндегі жұмысқа қатысу. 6. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттарын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Иондаушы сәулеленудің негізгі көздері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезіндегі иондаушы сәулеленудің әсер ету ерекшеліктері; халыққа иондаушы сәулеленудің әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 3. Иондаушы сәулеленудің ашық және жабық көздерімен жұмыс істеу жағдайларына қойылатын гигиеналық талаптар. 4. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу- есеп беру құжаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Дағды 2: Радиациялық-дозиметриялық бақылауды жүзеге асыру		Машықтар:
		1. Иондаушы сәулеленуді анықтау және тіркеу әдістерін қолданыңыз. 2. Топтық және жеке дозиметриялық бақылау әдістерін меңгеру. 3. Беттердің радиациялық ластану деңгейін өлшеу және тамақ, су және ауаның радиоактивтілігін анықтау әдістерін қолданыңыз.

		Білімдер:
		1. Иондаушы сәулеленуді анықтау және тіркеу әдістері. 2. Топтық және жеке дозиметриялық бақылау әдістері. 3. Беткейлердің радиациялық ластану деңгейін өлшеу, тағам өнімдерінің, су мен ауаның радиоактивтілігін анықтау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 3: Радиациялық жағдайды талдау және радиациялық қауіпті бағалау.	Машықтар: 1. Радиациялық жағдайды және персоналдың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздік дәрежесін бағалау үшін талдаудың заманауи әдістерін қолдану. 2. Иондаушы сәулеленудің табиғи және техногендік көздерінен халықтың радиациялық қауіп-қатерін бағалау. 3. Радиациялық фактордың әсеріне байланысты халықтың денсаулық жағдайына талдау жүргізу. 4. Халық арасында аурулардың алдын алу бойынша басым бағыттарды айқындау. 5. Жұмысшылардың, халықтың радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөнінде ғылыми негізделген ұсынымдар әзірлеу, олардың іске асырылуын бақылау. 6. Жұмысшылардың, халықтың радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау. 7. Радиациялық және ядролық аварияларды тергеуге қатысу. 8. Радиациялық және ядролық авариялардың салдарын жою жөніндегі іс-шараларды ұсыну. 9. Жұмысшылардың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігі мәселелері бойынша есептер, баяндамалар, ақпараттық хабарламалар қалыптастыру. 10. Санитариялық-эпидемиологиялық мониторинг нәтижелері бойынша, оның ішінде Қазақстан Республикасының халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы бұзылған жағдайда басқарушылық шешімдер қабылдау. 11. Объектілер мен аумақтардың санитариялық-эпидемиологиялық жағдайының өзгерістерінің даму динамикасын, бағытын және қарқындылығын сипаттайтын қорытындылар, баяндамалар, ұсынымдар, ғылыми болжамдар, диаграммалар, кестелер жасау.
		Білімдер:
		1. Радиациялық гигиена саласындағы санитариялық-гигиеналық нормалау қағидаттары және сәулеленетін адамдардың санаттары үшін қолайлы қауіп деңгейлері. 2. Халықтың денсаулық жағдайының медициналық-демографиялық көрсеткіштері. 3. Қызметкердің, халықтың радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар. 4. Халық үшін радиациялық қауіпті есептеу және бағалау әдістемесі. 5. Радиациялық және ядролық авариялардың жіктелуі және себептері, оларды жою жөніндегі іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін		

ұйымдастыру-әдістемелік шараларды іске асыру.	Дағды 1: Жұмысшылардың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметті ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Қауіптерді бағалау, жеке және ұжымдық қорғаныс құралдарын таңдау және қолдану дағдыларын меңгеру (уақытты, мөлшерді, қашықтықты қорғау: экрандау, қашықтықты сақтау, химиялық қорғау, арнайы құрылыстар). 2. ҚР нормативтік-құқықтық актілерінің халықты және персоналды радиациялық қорғау жөніндегі талаптарына сәйкес шаралар қолдану. 3. Эвакуация мен арнайы санитариялық өңдеуді қоса алғанда, авариялық жағдайларда іс-қимыл жоспарларын әзірлеу. 4. Радиациялық авариялар ошағында санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. 5. Радиациялық және ядролық авариялардың салдарын жою жөніндегі іс-шараларды ұсыну. 6. Персоналдың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігі мәселелері бойынша есептер, баяндамалар және ақпараттық хабарламалар қалыптастыру. Білімдер: 1. Иондаушы сәулеленудің затпен және биологиялық объектілермен өзара әрекеттесу ерекшеліктері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезінде қорғау қағидаттары. 3. Қазақстан Республикасындағы радиациялық қауіпсіздікті реттейтін заңнамалар мен нормативтік құжаттар. 4. Деректерді талдау саласындағы негізгі білім, SPSS, Statistica сияқты мамандандырылған бағдарламалық жасақтаманы қолдана білу. 5. Радиациялық және ядролық авариялардың жіктелуі мен себептері, сондай-ақ оларды жою жөніндегі іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 2: Иондаушы сәулелену көздерімен байланыста жұмыс істейтін халықтың, персоналдың денсаулығына радиациялық тәуекелдерді бағалау.	Машықтар: 1. Радиацияның денсаулыққа әсерін бағалау үшін республикадағы (облыс, қала) радиациялық жағдай бойынша ақпаратты ресми көздерден (халықтың сырқаттануы, медициналық-биологиялық деректер, демографиялық процестер, әлеуметтік-экономикалық жағдай және қоршаған орта объектілерінің санитариялық жағдайы туралы статистикалық есептер) талдау. 2. Қауіптерді бағалау және қауіпсіздік шараларын әзірлеу кезінде нормативтік-құқықтық актілерді қолданыңыз. 3. Әр түрлі радиациялық жағдайларда тұрғындар да, қызметкерлер де алған сәулелену дозаларын есептеңіз. 4. Сәулеленудің стохастикалық әсерлерінің (ықтималдық әсерлерінің) қауіпін сандық бағалау. 5. Радиациялық жағдайды жедел бақылауды жүргізу және араласудың белгіленген өлшемдерін қолдану.

Қосымша еңбек функциясы 1: Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру-әдістемелік сүйемелдеу.		Білімдер:
		1. Иондаушы сәулеленудің негізгі көздері. 2. Иондаушы сәулеленудің жабық және ашық көздерімен жұмыс істеу кезіндегі иондаушы сәулеленудің әсер ету ерекшеліктері. 3. Иондаушы сәулеленудің халыққа әсерін гигиеналық нормалау қағидаттары. 4. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есеп беру құжаттамасы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
	Дағды 1: Ықтимал қауіп төндіретін қызметтің жекелеген түрлерін лицензиялауды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Лицензия беру (лицензияны қайта рәсімдеу) туралы өтініштерді қабылдау және тіркеу және өтініш нысанасының мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау органдарының өкілеттіктеріне сәйкестігін белгілеу. 2. Лицензияны беру (қайта рәсімдеу) үшін қажетті мәліметтерді алу үшін ведомствоаралық сұрау салуларды қалыптастыру және жіберу. 3. Ұсынылған мәліметтердің толықтығы мен дұрыстығын тексеру және лицензиялық бақылауды жүзеге асыру. 4. Лицензия жобасын немесе лицензия беруден бас тарту (лицензияны қайта рәсімдеу) туралы хабарлама жобасын дайындау. 5. Бұйрық түрінде лицензия беру (лицензияны қайта рәсімдеу) немесе лицензия беруден бас тарту (лицензияны қайта рәсімдеу) туралы шешімдерді рәсімдеу.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау, техникалық реттеу және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын қамтамасыз ету саласындағы заңнамасы. 2. Адамға ықтимал қауіп төндіретін жекелеген қызмет түрлерін лицензиялау ерекшеліктері. 3. Радиациялық қауіпсіздік негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі

	Дағды 2: Персоналдың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметті ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Персоналдың, халықтың және қоршаған ортаның радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған санитариялық-эпидемиологиялық қызмет бөлімшелерінің қызметін жоспарлау және ұйымдастыру. 2. Бағынысты медициналық персоналдың жұмысына басшылық жасау (ол болған жағдайда) және олардың өз лауазымдық міндеттерін орындауына жәрдемдесу. 3. Мамандану мәселелері бойынша басқа бөлімшелердің мамандарына консультациялық және әдістемелік көмек көрсету. 4. Ұйым қызметкерлері мен бөлімшелерінің қызметіне талдау жасау. 5. Құрал-саймандардың, аппаратуралар мен жабдықтардың дұрыс пайдаланылуын, сондай-ақ орта және кіші медициналық персоналдың қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау қағидаларының орындалуын бақылау. 6. Өз мамандығы бойынша медициналық персоналдың біліктілігін арттыру бойынша сабақтар өткізуге қатысу. 7. Белгіленген қағидаларға сәйкес медициналық және өзге де құжаттамалардың уақтылы және сапалы ресімделуін қамтамасыз ету. 8. Мекеме басшылығының функционалдық міндеттерінің, бұйрықтарының, өкімдері мен тапсырмаларының, сондай-ақ кәсіби қызмет саласындағы нормативтік-құқықтық актілердің орындалуын бақылау. 9. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есептік-есептік құжаттаманың дұрыс жүргізілуін бақылау. 10. SWOT талдауын жүргізу. 11. Медицина қызметкерлері мен Халықтың радиациялық қауіпсіздік саласындағы гигиеналық білім деңгейін арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 12. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау және өз тарапынан және бағынысты тұлғалардан сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу жөнінде шаралар қабылдау. Білімдер: 1. Басқару, денсаулық сақтау, кәсіпкерлік және еңбек заңнамасы саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 2. Басқару қағидаттары, әдіснамасы, әдістері мен формалары. 3. Халық арасында медициналық білім мен санитариялық талаптарды тарату және насихаттау әдістері. 4. Халықтың радиациялық қауіпсіздігі және қоршаған ортаны радиоактивті ластанудан қорғау саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілер. 5. Денсаулық сақтау ұйымдарында көзделген есепке алу-есептік құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Парасаттылық Бастамашылық Компьютерлік сауаттылық Көп мәселелік Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Командада жұмыс істей білу	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.2	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог
	7.3	Еңбек гигиенасы дәрігері (маманы), Балалар мен жасөспірімдер гигиенасы дәрігері (маманы), Тағам гигиенасы дәрігері (маманы), Коммуналдық гигиена дәрігері (маманы), Дәрігер (маман) бактериолог, Дәрігер (маман) вирусолог, Дәрігер (маман) микробиолог, Дәрігер (маман) паразитолог, Дәрігер (маман) эпидемиолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

51. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

«Қарағанды медицина университеті» КеАҚ, +7 (702) 849 27 27, DauletkalievaZ@qmu.kz

52. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Қарағанды медицина университеті» КеАҚ

Жоба жетекшісі:

Даулеткалиева Ж.А.

E-mail: DauletkalievaZ@qmu.kz

Телефон нөмірі: +7 (702) 849 27 27

Орындаушылар:

Калишев М.Г., +7 (705) 300 00 97, Kalishev@qmu.kz

Шайзадина Ф.М., +7 (775) 612 78 11, Shayzadina@qmu.kz

Галаева А.И., +7 (701) 650 19 20, Galaeva.A@qmu.kz

Плясовская С.В., +7 (701) 965 11 16, Plyasovskaya@qmu.kz

Токтибаева Г.Ж., +7 (775) 752 64 67, Toktibaeva@qmu.kz

Ахметова С.Б., +7 (776) 500 74 34, S.Ahmetova@qmu.kz

Абитаев Д.С., +7 (701) 749 66 81, AbitaevD@qmu.kz

Жарылқасын Ж.Ж., +7 (701) 676 77 49, Zharylkassyn@qmu.kz

Приз В.Н., +7 (775) 657 22 62, Priz@qmu.kz

Талиева Г.Н., +7 (701) 431 18 97, Talieva@qmu.kz

Амреева К.Е., +7 (705) 418 69 03, Amreeva@qmu.kz

«Астана медицина университеті» КеАҚ

Орындаушылар:

Мусина А.А., +7 (701) 776 35 57, mussina.a@amu.kz

Сулейменова Р.К., +7 (778) 357 94 57, suleimenova.r@amu.kz

Кашкинбаев Е.Т., +7 (701) 708 53 73, kashkinbaev@amu.kz

«С.Д. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ» КеАҚ

Орындаушылар:

Рамазанова М.А., +7 (707) 822 85 90, m_ramazanova00@mail.ru

«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ

Орындаушылар:

Уразаева С.Т., +7 (701) 465 74 64, S.urasaeva@mail.ru

«ҚДСЖМ» Қазақстандық медицина университеті

Орындаушылар:

Рыскулова А.Р., +7 (701) 526 28 69, r.alma@bk.ru

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті

Орындаушылар:

Даниярова А.Б., +7 (701) 780 12 19,

53. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

54. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 12.12.2025 ж.

55. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

56. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа , ж.

57. Болжамды қайта қарау күні: 30.11.2028 ж.